POLIROM
Top 10+

ZERUYA
SHALEV

Soţ şi soţie

Zeruya Shalev

Soţ şi soţie

Traducere din limba ebraică
şi note de Ioana Petridean

POLIROM
2012

© 2008, 2012 by Editura Polirom, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-3328-9
ISBN PDF: 978-973-46-3329-6
ISBN print: 978-973-46-3198-8

Coperta: Carmen Parii
Pe copertă: iStockphoto.com/Christopher Gould

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată în colaborare cu elefant.ro

ZERUYA SHALEV s-a născut în Kinneret, Israel. A absolvit un masterat în studii biblice şi lucrează ca redactor la Editura Keshet. Până în prezent i s-au publicat patru romane, un volum de poezii şi o carte pentru copii. Romanele sale sunt foarte apreciate de critica literară şi traduse în toată Europa. Dintre acestea menţionăm: *Hayei Ahavah* (*Viaţa amoroasă*, 1997), bestsellerul *Ba'al Ve Isha* (*Soţ şi soţie*, 2000), nominalizat la premiul Femina, şi *Thera* (2005). Zeruya Shalev este, de asemenea, câştigătoare a Book Publishers Association's Gold and Platinum Prizes, Corine Prize (Germania, 2001), Amphi Award (Franţa, 2003), ACUM Prize (obţinut de trei ori, în 1997, 2003, 2005) şi Wizo Prize (Franţa, 2007).

Capitolul unu

În prima secundă a zilei, încă dinainte de a şti dacă este frig sau cald, bine sau rău, am văzut nisipurile întinse ale Aravei, pustii şi dezolante, pe care cresc doar smocuri prăfuite şi întunecate, triste ca nişte corturi abandonate. Nu mai fusesem pe acolo în ultima vreme, însă el da, chiar ieri-noapte se întorsese, iar acum, cu ochii nisipoşi, pe jumătate închişi, îmi spune, până şi în sacul de dormit, în mijlocul deşertului, am dormit mai bine decât aici, cu tine.

Gura lui emana un miros de pantofi vechi, aşa că mi-am întors faţa în direcţia opusă, către mutra turtită a ceasului deşteptător, care a început să sune exact în clipa aceea, iar el a mormăit, de câte ori ţi-am spus să pui ceasul în camera lui Noga, şi m-am ridicat printr-o smucitură, razele soarelui mă orbeau, ce te-a apucat, Udi, este încă doar o copilă, noi trebuie să o trezim pe ea, nu ea pe noi. Cum ştii tu întotdeauna ce trebuie făcut, se enervează el, când vei înţelege că nu există aşa ceva, iar în momentul acela s-a auzit vocea ei, apropiindu-se ezitant, sărind peste caietele aruncate pe covor, împiedicându-se de maldărele grele de cărţi, încercându-şi norocul, tati?

El se răsuceşte peste mine, opreşte ceasul cu o mişcare sălbatică, iar eu îi şoptesc peste umăr, pe tine te strigă, Udi, ridică-te şi du-te la ea, nu te-a mai văzut de aproape o săptămână. Nici nu poţi să dormi ca omul în casa asta, spune el frecându-se la ochi în semn de protest, o fată de zece ani pe care o tratăm ca pe un bebeluş, bine că nu îi mai pui încă scutece, şi iată-i feţişoara apărând în cadrul uşii camerei noastre, cu gâtul întins şi trupul ascuns încă dincolo de perete. Nu am idee cât anume a auzit din ceea ce vorbeam noi, ochii ei flămânzi devorau mişcările buzelor noastre, dar nu digerau nimic, iar acum privirile ei se întorc spre el, deja rănite, preventiv, tati, ne-a fost dor de tine, iar el îi trimite un zâmbet stâlcit, serios? Şi ea spune, sigur că da, a trecut aproape o săptămână.

De ce aveţi voi două nevoie de mine, zice el ţuguindu-şi buzele, v-ar fi mult mai bine fără mine, iar ea face un pas înapoi, ochii i se micşorează şi eu mă dau jos din pat, draga mea, glumeşte, du-te şi te îmbracă. Cu degetele tremurând de furie, ridic obloanele, camera este inundată într-o clipă de o lumină galbenă, puternică, de parcă un generator ceresc ar fi fost îndreptat spre noi. Naama, sunt mort de sete, spune el, adu-mi un pahar cu apă, iar eu ripostez, nu am timp să mă îngrijesc şi de tine acum, Noga este în întârziere, la fel şi eu, iar el încearcă să stea în şezut, îl văd zvârcolindu-se în pat cu mişcări greoaie, îi tremură braţele bronzate, faţa i se înroşeşte din pricina efortului şi a jenei şi şopteşte, Naama, nu mă pot ridica.

Ea a auzit imediat, într-o clipă era din nou lângă pat, cu peria de păr într-o mână, întinzând cealaltă

mână către el, te ajut eu, tati, şi încearcă să îl tragă înspre ea, cu spatele încovoiat şi gura contorsionată, respiră greu prin nările ei fine, până când se prăbuşeşte peste el, roşie toată, sleită de puteri, mami, chiar nu poate să se ridice. Cum adică, întreb eu speriată, te doare ceva? El murmură, nu mă doare absolut nimic, însă nu îmi simt picioarele, nu le pot mişca, iar vocea lui se topeşte într-un scâncet, nu pot.

Trag pătura de pe el, picioarele lui lungi se odihnesc nemişcate pe saltea, acoperite de un puf cenuşiu, iar sub puf, muşchii săi îngheţaţi ca două corzi ale unui instrument întinse una lângă cealaltă. Întotdeauna invidiasem picioarele acelea care nu oboseau niciodată, străbăteau deşerturile Arava şi Iehuda, Galileea de jos şi Galileea de sus, conducând turiştii în timp ce eu rămâneam acasă, pentru că hoinăreala aceasta mă oboseşte. Inventezi, mă acuza el, cu rucsacul rânjindu-i în spinare, ca un copil fericit, îţi place, pur şi simplu, să rămâi singură acasă fără mine, iar eu stau în faţa lui ruşinată, uitându-mă cu tristeţe la picioarele mele neputincioase, care mă dor întruna şi pun atâta distanţă între noi.

Unde anume nu le simţi, am întrebat eu atingându-l, degetele mele tremură deasupra coapselor sale, ciupind carnea ţeapănă, simţi când fac asta? Iar Noga, întrecând măsura, ca de obicei, se apucă să-l frece cu peria de sus până jos, lăsându-i urme roşii pe picioare, asta simţi, tati?

Gata, lăsaţi-mă în pace, izbucneşte el, mă înnebuniţi cu prostiile voastre! Ea îşi înfige ţepii periei în palma moale ca o pernuţă, voiam doar să vedem dacă simţi, el deja regretă, simt ceva, slab de tot, însă nu pot să mă mişc, este ca şi când mi-ar fi adormit picioarele şi nu pot să le trezesc. Cu ochii închişi pipăie căutând pătura, iar eu o trag peste el cu mişcări lente, fluturând-o dinaintea lui, aşa cum făcea mama când eram bolnavă, ca să-mi răcorească fruntea cu suflarea ei plină de dragoste. Curentul făcut de pătură îi mişcă părul rar de pe frunte, iar el mormăie la celălalt capăt al păturii, de parcă l-ar fi lovit cineva, ce pătură e asta, este atât de grea, iar eu spun, Udi, asta e pătura ta preferată, şi el spune gâtuit, mă sufocă, nu pot respira.

Mami, e deja şapte şi jumătate, îmi strigă Noga din bucătărie, şi încă nu am mâncat nimic, iar eu mă înfurii, ce vrei de la mine, pregăteşte-ţi ceva, nu mai eşti copil mic, dar imediat regret ce am spus şi alerg la ea, îi torn câţiva fulgi de porumb într-un castron şi îi scot laptele din frigider, dar ea se ridică jignită, nu-mi mai e foame, îşi pune ghiozdanul pe umeri şi se îndreaptă spre uşă, iar eu alerg în urma ei, în timp ce înăuntrul meu ceva se rupe fâşii, fâşii, desene ale unor copilării pline de culoare, ursuleţi şi iepuraşi se perindă veseli în timp ce ea coboară scările, Noga, eşti încă în pijama, îmi dau seama deodată, ai uitat să te schimbi!

Ea urcă treptele cu ochii în pământ, aproape închişi, iar eu aud ghiozdanul trântindu-se pe podea şi arcurile patului scârţâind, alerg spre camera ei, o găsesc întinsă pe pat, acoperită de ursuleţi şi iepuraşi de pluş, ce faci, o întreb pe un ton plin de reproş, este deja opt fără un sfert, iar ea izbucneşte în lacrimi, nu vreau să merg la şcoală, nu mă simt bine. Ochii ei îmi aruncă priviri acuzatoare, văzând cum inima mea se înăspreşte dinaintea ei, contractându-se ca o piatră, cum pumnul ezitării mă lipeşte de zid. Hohote de plâns violente îi cuceresc una câte una toate buclele părului, iar eu strig, de ce îmi îngreunezi şi mai mult situaţia, nu ştiu ce să mă mai fac cu tine, iar ea urlă, nici eu nu ştiu ce să mă mai fac cu tine! Se

ridică furioasă şi parcă ar vrea să deschidă gura mare şi să mă înghită, însă mă dă afară din cameră şi îmi trânteşte uşa în nas.

Fac şocată câţiva paşi înapoi privind uşa închisă, încă vuind, a camerei ei, apoi uşa tăcută a camerei lui, mă îndepărtez pas după pas, până ce spinarea mea se lipeşte de uşa de la intrare, o deschid şi ies, mă aşez pe scările reci, numai în cămaşă de noapte, privesc ziua aceasta învăluită în lumină aurie, cu adieri pline de tandreţe legănând frunzele şi adunând în trena ei rămăşiţele miresmelor de flori colorate, nori de miere mângâindu-se unii pe alţii de dor. Întotdeauna urâsem zilele precum aceasta, intram în existenţa lor ca un oaspete nepoftit, exact în asemenea zile ieşea la lumină tristeţea, neavând unde să se ascundă de atâta strălucire, precum un iepure speriat de luminile bruşte ale şoselei care începe deodată să alerge dintr-o parte în alta, dar este lovit continuu de roţile debordante ale fericirii.

Uşa se deschide în spatele meu, o pereche de pantofi grei, scâlciaţi coboară scările şi, deasupra lor, Noga, îmbrăcată şi pieptănată, iar eu mă uit la ea surprinsă, cât de mult s-a maturizat dintr-odată, se apleacă deasupra mea şi mă sărută pe frunte fără a spune un cuvânt, eu tac şi privesc cu ochi arzători ghiozdanul care se îndepărtează. O portocală uriaşă, foarte coaptă, cade deodată pe trotuar, aproape zburând pe deasupra capului ei, rostogolindu-se într-o băltiţă portocalie, cine i-o fi dat lovitura fatală, nu vântul acesta, care aproape că nici nu se simte, vânt de după Pesah, în curând copiii vor călca în sucul acela, iar urmele lor se vor descompune pe trotuar până să se întoarcă ei la prânz; şi Noga se va întoarce atunci obosită, cu buclele ei pale căzute pe spate, cu o singură propoziţie pe limbă, o propoziţie pe care o rosteşte încă de pe scări, din care eu nu aud decât sfârşitul, tati, tati, tati.

Mă ridic cu greu, mi se pare că ziua a ajuns deja la final, mă simt atât de obosită, însă mai sunt încă destule ore istovitoare până la noapte. Mă întorc în dormitor, mă aşez în tăcere lângă pat şi examinez trupul lui frumos, dezvelit şi împietrit într-un gest plin de candoare, un trup care nu are nimic de ascuns. Îmi amintesc de trupul acesta încă de pe vremea când eram foarte tineri, când era chiar mai micuţ decât trupul meu, micuţ ca un bobocel, eu obişnuiam să merg pe stradă, iar el pe trotuar, pentru a evita să ne ruşinăm până şi de vecinătatea umbrei celuilalt, păşeam aplecată de greutatea gândurilor, cu privirile aţintite asupra punctului de întâlnire dintre stradă şi trotuar, iar cu coada ochiului îl vedeam pe el încordat şi roşu ca racul, până într-o seară când m-a tras lângă el pe trotuar şi şi-a pus o mână pe umărul meu, iar umbrele noastre au format un tablou perfect, eram invadată de o mândrie fără margini, de parcă aş fi ieşit învingătoare din cine ştie ce competiţie, cu încăpăţânare şi încredere învinsesem destinul. Îl privesc acum cu inima strânsă, încerc să depistez vreo mişcare a membrelor lui, pătura subţire, de primăvară, stă mototolită la picioarele sale, deasupra lui, lampa aceea pentru citit îşi pleacă inocentă capul, ca şi când nu din cauza ei ne certaserăm nopţi în şir. Ajunge, îi ceream eu, nu pot să dorm, iar el se enerva, dar încă citesc, nu pot să adorm fără să citesc, iar eu înjuram încet lampa aceea, urându-i viaţă cât mai scurtă, şi uneori ieşeam din cameră cu perna şi pătura în braţe, prăbuşindu-mă ca un refugiat pe canapeaua din salon, iar dimineaţa reuşea întotdeauna să fie el primul care se plânge, iar ai fugit de mine, orice mărunţiş te face să fugi de mine.

Picioarele îi erau nemişcate, dar gura i s-a deschis într-un căscat, buzele unui tânăr îmbătrânit, pierdute în mijlocul acestei feţe veştejite, înghiţite de cavernele obrajilor, sprâncenele cu linie precisă, privesc îndurerată trăsăturile feţei sale de o frumuseţe pierdută peste noapte, toate de aceeaşi culoare, o nuanţă unică, nisipoasă, cenuşiu-aurie, ca o uniformă pe care îi este interzis să o schimbe, uniforma soarelui şi a prafului, şi încerc să îl tămăduiesc din priviri, frica se zvârcoleşte înăuntrul meu ca o larvă păroasă, dacă a venit momentul de care ştiusem dintotdeauna că nu îl voi putea feri, momentul în care viaţa se va rupe în două, în care nimic din ce va urma nu va mai semăna cu ceea ce a fost înainte, o imagine distorsionată, sarcastică, dacă acesta este momentul, dacă acesta este mirosul său, dacă acestea sunt culorile sale, viaţa noastră va redeveni aşa cum a fost demult şi mă temeam că voi exploda de fericire asemenea portocalei de pe trotuar, înfruntând singurătatea aceasta, invaliditatea, ruşinea, la marginea patului, pentru totdeauna.

O mână imaginară, lungă şi caldă se întinde spre mine din mijlocul patului, o mână de uriaş înspăimântător mă îmbie să mă scufund lângă el, să îl las să mă îmbolnăvească de paralizia lui, iar eu tremur, iată cum viaţa se scurge din mine încetişor, picătură cu picătură, adunându-se într-o băltiţă formată în afara camerei, iar eu, diafană, lipsită de greutate, încerc să mă agăţ de fereastra deschisă, plutesc prin cameră asemenea unei păsări vesele care a nimerit aici din întâmplare. Iată dulapul cel mare, lipit de zid, chiar ieri mă urcasem pe scară şi dădusem jos hainele de vară, punând în locul lor hainele de iarnă, împingându-le adânc în raft, ca şi când iarna nu se va mai întoarce niciodată, şi Noga dă buzna în cameră, cu fraza începută deja, când se întoarce tati, întreabă ea, iar imediat după aceea, când mâncăm, eu îi spun, la noapte se întoarce, când tu vei dormi, îl poţi vedea mâine-dimineaţă. Şi mă va duce la şcoală, întreabă ea cu nările fremătând, iar eu spun, de ce nu, întotdeauna după câteva zile în care lipsea, aveam impresia că numai lipsa prezenţei sale furtunoase ne dezbina şi în clipa în care se va întoarce, va umple la loc golul acesta din casă.

Uite covorul acela roşu, covorul copilăriei mele, cu franjuri scurţi şi tociţi, şi uite patul pe care l-am cumpărat după numeroase ezitări, cu un an în urmă, de la cuplul acela care divorţase, iar lângă el, rucsacul lui prăfuit şi gol, şi pe perete fotografia aceea a unei case vechi, cu acoperiş de ţiglă, cu nori sprinteni plutind deasupra lui, iar eu încerc să îmi găsesc salvarea în inerţia obiectelor din jur, iată, nimic nu lipseşte, nimic nu se schimbă şi datorită lor, nici în viaţa mea nu va fi nici o schimbare. Peste puţin timp se va trezi şi va încerca să mă coboare pe pat, cu dorinţa aceea sarcastică de dominare, eu ştiu exact ce anume îţi trebuie ţie, mă va anunţa el sec, de ce nu eşti dispusă să primeşti de la mine ceea ce doresc să îţi ofer, iar eu, măcar de data aceasta, nu voi începe să mă cert cu el, aşa cum fac de obicei, nu îi voi prezenta, cu cea mai mare seriozitate, ca un curator novice, catalogul deziluziilor mele, ci îmi voi scoate cămaşa de noapte şi voi sări în pat aşa cum te arunci într-o piscină, dintr-odată, fără să verifici cum e apa, chiar în mijlocul ei, şi, în fond, de ce nu, suntem soţ şi soţie, iar aceasta este o felie din viaţa noastră în doi.

Capitolul doi

Înghiţită de un torent de apă aproape fiartă, mi se pare că aud un scâncet de copil, care însă nu-mi penetrează urechea, ci mi se înfige în inimă, printre coaste. Micuţa Noga s-a trezit, fruntea ei albă este rece ca gheaţa, ochii îi scânteiază de febră, închid cu părere de rău apa, mă despart de curenţii ei liniştitori şi încerc să ascult, dar Noga a plecat deja, îmi amintesc eu uşurată, şi copilăria ei s-a dus de-acum, aproape că nu mă mai simt ameninţată de neputinţa ei, aşa că dau drumul din nou la robinet, pe vremuri mama punea în faţa mea un ceas, numai şapte minute, mă cronometra ea, să rămână apă caldă pentru toată lumea, şi urmăream cu ostilitate limbile gonind ale ceasului în timp ce mă spălam, atât de scurte erau cele şapte minute în calda îmbrăţişare a apei, şi atunci îmi doream să cresc mai repede, să plec din casa aceea, fie şi numai pentru a putea face duş fără ceas, iar în clipa aceasta sunt pregătită să o iau de la capăt, să mă spăl din nou şi din nou, să îmbrăţişez cu pasiune jetul fierbinte de apă, dar scâncetul acela şoptit şi constant îmi dă un nou semnal de alarmă, aşa că alerg la el fără să mă şterg, îl găsesc plângând cu ochii închişi şi îi curge nasul. Udi, linişteşte-te, totul va fi bine, îl mângâi pe umăr, picături de apă din părul meu se scurg pe faţa lui arsă de soare, chiar şi lacrimile lui au culoarea nisipului, de parcă ar fi fost condamnat să-şi croiască un camuflaj perfect pentru deşert şi să rămână ascuns pentru totdeauna, iar eu mă aşez lângă el şi încerc să îi culc capul pe genunchii mei, însă ţeasta lui este grea şi rece ca marmura şi dintr-odată gâtul lui eliberează un urlet cuprins de flăcări roşii, asemenea unui glonţ plecat de pe ţeava puştii, nu mă atinge, îmi faci rău!

Mă ridic imediat de pe pat şi rămân în picioare în faţa lui înţepenită în goliciunea mea, dar nu goliciunea aceea provocatoare pe care o avusesem odată, proaspătă şi mândră, ca goliciunea unui animal, ci o goliciune omenească, o goliciune care îşi cerea scuze şi pe care numai un ochi îndrăgostit o mai poate găsi frumoasă, însă acesta care mă priveşte acum, scuipându-mi nisip în faţă, nu-i un ochi de îndrăgostit. Credeam că îţi place să te ating, mă bâlbâi eu, chemând certitudinile trecutului în ajutor, însă mingea roşie de foc iese din nou din gâtul său, tu chiar nu înţelegi că mă doare!

Mai devreme ai spus că nu te doare, ripostez eu, nu reuşesc să ţin pasul cu schimbările bruşte care au loc în dimineaţa aceasta, încă mai sper că în câteva clipe situaţia va reveni la normal, vom vorbi despre toate astea la timpul trecut, dar ce te-a durut, voi întreba eu, iar el va spune, ce mai contează acum, important este că a trecut, doar penisul mă mai doare, şi îmi va zâmbi, vrea să fie sărutat, şi printr-o mişcare fermă îmi va ajuta capul să găsească drumul, care mereu pare mai lung decât este, dintre buzele mele şi prezenţa sa tot mai rară.

Vreau apă, murmură el, au trecut deja câteva ore de când te tot rog să îmi aduci apă, iar eu mă grăbesc să umplu paharul pe care mai apoi i-l întind, dar el nu îşi mişcă braţele, slăbite şi uscate stau nemişcate pe lângă corp. Bea, spun eu, iar el întreabă, cum?

Ce vrei să spui cu asta, ia paharul, îi zic eu înfricoşată, iar el suspină, nu sunt în stare, braţele mele nu se mişcă. Nu e posibil aşa ceva, mă înfurii eu, în urmă cu numai o oră mâinile acelea au lovit ceasul deşteptător, nici o boală de pe lumea asta nu evoluează astfel, ce se întâmplă aici, se preface, tremur de furie, mila şi suspiciunea se sfădesc în mine ca nişte fetiţe, fiecare dintre ele batjocorindu-şi prietena atunci când îi vine rândul. Cum poţi să îl suspectezi că se preface, uită-te la el cât de mult suferă, n-are nici un sens, poate doar se preface, dar şi prefăcătoria este o boală, aşa că trebuie să îţi faci la fel de multe griji, cum să mă lupt cu toate astea, până când se aude vocea compasiunii, înfrângând demonul vociferărilor, care se îndepărtează şi dispar, ruşinate de ele însele, iar ea strigă, umplând întreaga casă, este bolnav, este bolnav, boala vine şi îl ia cu ea, îl târăşte în abisurile ei.

Îmi pun pe mine un halat de baie şi mă aşez lângă el, încerc să îi dau să bea cu linguriţa, apa i se scurge pe fundul pârjolit al gurii, făcându-i mărul lui Adam să tremure. Trage jaluzelele, şopteşte el, iar eu alung curajoasă soarele cu întreaga lui armată de raze, apoi mă întind lângă el în întuneric, îi mângâi pieptul nisipos asemenea unei dune, ce se întâmplă cu tine, Udi, când a început totul?

N-am nici cea mai vagă idee, tremură el, când m-am întors acasă astă-noapte eram terminat, cu mari eforturi am reuşit să urc scările, credeam că sunt pur şi simplu obosit, dar acum îmi dau seama că este vorba despre cu totul altceva, mi-e frică şi să mă gândesc la ce ar putea fi. Ce anume te doare, întreb eu, iar el şopteşte, totul, totul mă doare, chiar şi când respir mă doare, iar mâna îmi alunecă pe faţa lui, trăsăturile i se conturează delicat în întuneric, cu frumuseţea lor uitată, iar mângâierea monotonă mă calmează şi aproape că mă adoarme, ochii mi se închid lasciv, de plăcere, de multă vreme nu ne-am mai petrecut dimineţile întinşi în pat, poate vom rămâne aşa toată ziua, îl voi ascunde aici ca pe un copil răpit, iar el va rămâne acasă pentru totdeauna, nu ne va mai părăsi pentru lungile sale drumeţii, nu se va mai duce de acum nici măcar la toaletă, depinzând în totalitate de mila noastră, va zăcea în pat, se va recompensa faţă de Noga pentru perioadele de îndelungată absenţă, o va asculta povestind cum şi-a petrecut ziua la şcoală, profesoara a urlat la ea, deşi nu făcuse nimic, se întorsese doar o secundă să ia o gumă de şters, de ce se leagă întotdeauna de ea, iar eu voi renunţa la serviciu, nu voi mai putea avea grijă şi de alţii, voi spune eu, voi pleca în concediu de maternitate, fără să nasc, dar voi ascunde boala lui, pentru a nu fi forţată să îl duc la medic, numai noi vom avea grijă de el, va fi un prizonier răsfăţat, un bebeluş uriaş, care încă nu se întoarce de pe o parte pe alta şi nu se târăşte, aşa vom avea grijă de el doar noi două, astfel încât nici să nu se însănătoşească, nici să nu moară, copilul mult dorit, copilul care ne va face să devenim o familie.

Dar un scâncet zdrobeşte liniştea întunecată, smulgându-mă din leagănul acela cu mişcări regulate, plăcute, mi-e frică, ajută-mă, iar eu mă trezesc, ce se întâmplă cu mine, de ce mai pierd vremea aici, trebuie dus la Urgenţă, spun eu pe un ton apăsat, care îmi zgârie până şi mie urechile, iar el se chirceşte,

strânge din umeri, dintotdeauna urâse medicii mai mult decât orice boală, nu vreau, vreau să rămân acasă, însă protestele sale sunt lipsite de vlagă, învinse de vocea mea fermă, de tonul decisiv.

Încearcă să îţi mişti braţele, îl îndemn eu, poate că vraja s-a risipit, însă ele nu se mişcă, nici picioarele, nici spinarea, nici o mişcare nu transpare dinăuntrul trupului său, numai gura i se schimonoseşte, iar ochii i se învârt înfricoşaţi de jur-împrejurul camerei. Nu avem de ales, Udighi, îi şoptesc eu, trebuie să te ducem la o consultaţie, trebuie să te îngrijim, eu nu ştiu ce să fac, iar el spune, poate… să mai aşteptăm o zi, dar eu mă opun imediat, ca şi când nu aş fi fost chiar eu cea care, cu numai câteva clipe în urmă, complotam să îl ţin aici pentru totdeauna, nici pomeneală, nici nu se pune problema. Dar cum vom merge, eu nu pot să mă mişc, scânceşte el, iar eu zic, terifiată de vorbele sale, nu avem de ales, chemăm ambulanţa.

Plânsul lui mă urmăreşte în timp ce scot câteva haine din dulap, de ani de zile nu-l mai auzisem plângând, de când căzuse Noga, iar acum îmi zumzăie în urechi, ascuţit şi înfricoşător, mă îmbrac într-o pereche de jeanşi decoloraţi, dar mă răzgândesc imediat, prefer să iau costumul acela pe care îl cumpărasem cu puţin timp în urmă, un costum cu pantaloni gri, subţiri, îmi fac un machiaj de dansatoare arabă şi îmi desfac părul, de parcă eleganţa mea sporită ar putea să alunge boala. În camera de gardă întunecată şi anonimă eu voi fi radioasă şi sigură pe mine, toţi medicii vor fi convinşi că mă aflu acolo doar din întâmplare şi ne vor trimite repede acasă, dar dintr-odată mă cuprinde un sentiment ciudat, o dorinţă de aventură, dorinţa de a împărtăşi mai multe momente cu el, la fel ca acesta de dimineaţă, să nu mai fim despărţiţi, ca întotdeauna, fiecare măcinat de propriile preocupări. Îi simt privirea înţepându-mă în spate, cu ostilitate, ochii uluiţi, eşti nebună de legat, unde îţi imaginezi că te duci, iar eu îmi întorc spre el faţa machiată, de ce te interesează pe tine asta, Udi, mie îmi dă încredere în mine, şi imediat îmi cer iertare de parcă i-aş fi fost necredincioasă, dar el continuă, vocea mea ruşinată l-a stârnit, îţi dă încredere să fii ridicolă, mergi la spital, înţelegi, nu la petrecere, mergi la spital pentru că nu mă pot mişca, însă tu sărbătoreşti deja pentru că îţi imaginezi că în felul acesta vei scăpa de mine.

Cu palmele grele îmi acopăr faţa, este ca şi când ar fi aruncat în mine cu pietre, din pat, o lopată de pietriş plină de silabele unor vorbe murdare, cum îndrăzneşte să îmi invadeze intimitatea şi să îşi verse acolo gunoiul, cum îl voi mai scoate dinăuntrul meu, cum îi voi putea demonstra că a greşit faţă de mine, dar de ce ar trebui eu să îi demonstrez lui ceva, în definitiv, mereu trebuie să mă justific, să îmi cer scuze, de parcă aş fi fost vinovată dintotdeauna. Nu-l lua în seamă, ar fi spus Anat, pur şi simplu ignoră-l, oricum nu aude ce îi spui, se aude numai pe el însuşi, asmuţindu-se pe sine împotriva ta, iar eu m-aş fi încăpăţânat, nu este cazul lui, mă iubeşte. Tocmai pentru că te iubeşte, îmi explică ea asemenea unei profesoare nerăbdătoare, iar eu o implor să îmi răspundă, ca şi cum de ea ar depinde totul, dar de ce nu se poate să iubeşti pur şi simplu şi gata, să fim prieteni, de ce este totul atât de greu, iar ea tace, asta e realitatea, draga mea, şi acum îmi vine să fug la telefon şi să îi povestesc, aşa cum făceam pe vremuri, el a spus asta şi eu am zis aşa, iar el m-a insultat şi eu l-am jignit, la rândul meu, însă îmi amintesc pe dată, doar buzele i se mai mişcă, nu are nici o putere asupra mea, nu se poate ridica să meargă, este complet

dependent de mine. Vorbele lui îmi trec pe lângă urechi, absurde, fără înţeles, încercând să ajungă la mine, iar eu ies din cameră, mă apropii de telefon pentru a suna la serviciu, dar atunci observ ceva pe frigiderul din faţa mea, agăţat de magneţelul acela colorat pe care Noga îl confecţionase pentru mine de ziua mamei, era numărul de telefon scris cu cifre adunate şi strâmbe al ambulanţei, iar eu îl privesc înspăimântată, de când atârnă acolo, cine ştia că vom avea nevoie de el?

Fără să mă bâlbâi, de parcă aş fi sunat după un taxi, comand o ambulanţă, apoi mă întorc în dormitor cu paşi sprinteni, aproape provocatori. Stau în faţa ochilor lui micşoraţi, care par închişi chiar şi atunci când sunt larg deschişi, şi îl informez pe un ton sec, trebuie să te îmbraci, Udi, imediat vin să te ia, iar el se retrage, întorcându-şi faţa de la mine, ochii săi se despart cuprinşi de teroare de obiectele din jurul său, se agaţă de dulapul de haine, de jaluzelele trase, de fotografia acelei case vechi, ce o fi acolo, deasupra acoperişului, nori sau umbre ale norilor? Se aude înfundat o sirenă, iar eu ies de după uşile dulapului cu un tricou alb şi o pereche de pantaloni de trening, pentru a fi uşor de îmbrăcat, îi trag tricoul peste cap, gâtul lui pare mai relaxat acum, ca şi când îi face bine să ştie că va părăsi această casă, chiar şi mâinile sale cooperau, doar picioarele îi erau încă ţepene, incapabile de mişcare, îi trag pantalonii peste gambe, peste fese şi iată-l îmbrăcat, arată de parcă ar urma să iasă în câteva secunde să alerge puţin. Aşa venea la mine seara, în urmă cu mulţi ani, le spunea părinţilor săi că iese să alerge şi venea la mine, scund şi emoţionat, iar mama mea îl măsura de sus până jos, cu dispreţ, ca pe ultimul dintre pretendenţii ei, şi îi aducea câte un pahar cu lapte, după care se aşeza ca o regină în faţa televizorului, aşteptând să înceapă filmele acelea vechi, în care juca actriţa care semăna atât de mult cu ea. Eu eram sigură că este chiar ea, aceiaşi pomeţi proeminenţi, aceleaşi buze frumos conturate, aceeaşi piele curată şi măslinie, şi eram sigură că în timpul nopţilor, când ne lasă singuri, merge să filmeze pe ascuns la filmele acelea, de aceea erau alb-negru, pentru că se filma doar noaptea, şi de aceea nu se trezea odată cu noi dimineaţa, iar eu trebuia să îmi trezesc fratele mai mic, să îl îmbrac şi să îi pregătesc sendvişuri. Abia după mulţi ani am aflat că ea îşi petrecea toate acele ore stând cu prietenii prin baruri şi bând, şi uneori o lăsau în drumul lor lângă casa cu acoperiş de ţiglă şi îl trezea pe tata dimineaţa, plângea în braţele lui şi îl asigura că mâine-dimineaţă ia copiii şi se întoarce la el, iar el o privea îndurerat şi spunea, da, Ela, eu cred că acum îţi doreşti asta, dar mâine-dimineaţă îţi vei dori cu totul altceva. Uneori mă trezea şi pe mine când se întorcea acasă, îmi şoptea că, dacă voi fi fetiţă cuminte, poate ne vom duce să locuim din nou cu tati, aşa că eu mă trezeam dimineaţa devreme şi duceam gunoiul, spălam vasele şi făceam paturile, până când am înţeles că eram singura care se amăgea, crezând în promisiunile acelea nocturne, la beţie, care se spulberau odată cu răsăritul soarelui.

Bătăile în uşă sunt scurte, energice, asemenea acelora ale unor poliţişti la uşa unei case în care ştiu că se ascunde un criminal. Unde este bolnavul, întreabă ei, doi malaci îmbrăcaţi cu veste aurii, iar eu mă învârt de colo până colo în costumul meu nou, ridicol, e culcat pe pat, mă scuz eu, şi îi conduc spre zâmbetul acela radios şi tânăr al său, pe care nu i-l mai văzusem de atâta vreme, zâmbetul pe care îl păstrează numai pentru străini şi pentru cei care îl însoţesc plini de devotament în drumeţiile sale. Ce s-a

întâmplat, întreabă ei, iar el le spune pe un ton calm, ca şi când s-ar fi resemnat deja, nu îmi simt picioarele, nu le pot mişca, iar mâinile, cu dificultate, şi ei îl privesc neîncrezători, observându-i forma fizică, pare a fi un sportiv îmbrăcat în hainele acestea. Când a început totul, se interesează ei, s-a mai întâmplat, iar el spune, nu, niciodată, doar în dimineaţa aceasta, nu am mai reuşit să cobor din pat. Te doare ceva, întreabă ei, iar el se uită spre mine ca şi când şi-ar cere scuze, totul mă doare, chiar şi membrele pe care nu le simt mă dor, dar ei nu par a fi încurcaţi de acest paradox, îi întind mâinile şi îl apucă de încheietură, îi fixează în jurul braţului aparatul de tensiune, ascultând cu atenţie jeturile ritmice de aer, ţâşnind de parcă ar fugi să-şi salveze viaţa, după care îl anunţă, trebuie să vă facem un control mai amănunţit, aşa că vă ducem la camera de gardă a secţiei de Urgenţe. Trebuie să pregătesc ceva anume, întreb înghiţind în sec? Haine de schimb, periuţă de dinţi? Iar ei răspund, sigur, de ce nu, cel mai în vârstă dintre ei mă priveşte cu milă, iar eu răspund printr-un zâmbet umil, prezenţa lor mă linişteşte puţin, orice, numai să nu rămân singură cu el, mă învârt de colo până colo prin casă, îndes în geanta mea veche chiloţi şi şosete şi un halat, exact cum am făcut atunci când m-am dus să nasc, păşind încovoiată de durere şi contracţii, care îmi frângeau trupul în două, şi o perie şi un sutien, dar deodată mă uit stupefiată în geantă, ce fac eu aici, împachetez lucrurile mele, nu pe ale lui, răstorn totul pe pat şi mă îndrept spre rafturile dulapului unde se află hainele lui, iar el spune, îndeasă acolo şi o carte, să am ce citi, şi eu întreb, ce carte, iar el, pe targă deja, cu tălpile atârnând în aer, îmi spune, Tanahul[1] meu, îl găseşti în rucsac.

Ca un convoi trist ieşim din casă, Udi slăbit şi lungit pe targă, cu o expresie de încredere forţată, purtat pe scări asemenea unui bebeluş al cărui cărucior este ridicat de braţele devotate ale părinţilor, eu încui uşa în grabă, mă mai lipesc o dată uşor de ea la despărţire, cine ştie când o voi revedea. Lângă ambulanţă s-au adunat câţiva vecini curioşi, ce s-a întâmplat, întreabă ei compătimindu-l, iar el, care în general abia dacă se sinchiseşte să le dea buna ziua, le răspunde cu seninătate, punându-i la curent cu cele petrecute în cursul dimineţii, iar fiica vecinilor de sub noi, care tocmai se întorsese din India, îi povesteşte despre un medic tibetan extraordinar, dacă nu vă vor putea ajuta la Urgenţe, să-mi spuneţi mie, iar el încuviinţează mulţumindu-i, părea că i-ar fi plăcut să mai audă şi alte detalii despre acest lucru, însă bărbaţii aceia îmbrăcaţi în veste fosforescente pun capăt brusc acestei intimităţi nou-create, îl împing spre capătul ambulanţei cu mişcări precise, asemenea celor ale unor gunoieri, eu îl urmez, mă aşez pe băncuţa destinată rudelor îngrijorate, pe care le poţi vedea din profil după un colţ de perdea, atunci când trece ambulanţa pe lângă tine pe stradă, cu sirena pornită, iar tu îţi ridici ochii, le priveşti profilurile îngrijorate şi ştii, viaţa lor s-a făcut ţăndări, soarta le-a fost pecetluită.

1. Biblia ebraică – cuprinde toate textele sacre evreieşti: Torah, Neviim şi Ketuvim.

Capitolul trei

Prin perdeluţele albe, care au cunoscut atâtea suferinţe, văd chipurile acelea familiare, făcându-mi cu mâna, cu mişcări calde, luându-şi rămas-bun de la mine pentru totdeauna. Iată şi aprozarul, dezordonat şi plin de culoare, precum paleta unui pictor, şi iată cafeneaua aceea nouă şi clienţii ei fideli din fiecare dimineaţă, îi văd pe toţi atât de clar dintr-odată, văd chiar şi ce au în farfurii, văd şi ce scrie în ziarele lor şi imediat ajungem la cafeneaua cea veche, acolo îmi plăcea să stau cu Noga când era foarte micuţă, chelneriţa îi aducea prăjiturele crocante cu lămâie, iar ea şi le îndesa în guriţa ei micuţă, pe bărbie îi curgeau stropi de salivă acrişoară, în timp ce zâmbea şezând în căruciorul ei, un zâmbet prea luminos pentru a fi personal, iar eu n-aveam ochi decât pentru ea, pentru saliva care îi alunecă pe gât, nu observam privirile acelea care mă ţintuiau, care îmi urmăreau cu mare atenţie fiecare mişcare, nici braţul acela agil care mă acompania în fiecare clipă, mâzgălind întruna, un document de o infinită importanţă. Încerc să ignor totul, mă concentrez numai asupra ei, însă el s-a apropiat de mine cu un caiet deschis, te-am desenat, îmi spune el şi îmi arată chipul meu schiţat în cărbune, iar eu sunt surprinsă, chiar nu sunt eu aceea, eu nu sunt atât de frumoasă, dar el protestează, eşti infinit mai frumoasă, mi se spune mereu că urâţesc feţele, prietenii mei nu sunt pregătiţi de Sabat până ce nu îi pocesc eu. Dar pe mine m-ai înfrumuseţat, râd eu, şi el mă studiază cu încăpăţânare, apoi examinează schiţa desfăşurată între noi, ce tot spui acolo, zice el deodată, nici nu ai idee cât eşti de frumoasă, aşteaptă să vezi portretul în culori, cărbunele nu îţi poate reda culorile, apoi se retrage într-o clipă, se întoarce la masa lui, mâna îi alunecă pe foaia de hârtie, ochii îi sunt aţintiţi asupra feţei mele.

Ambulanţa se opreşte la semafor şi iat-o aici, pe dreapta, cafeneaua aceea veche, dimineţile mele furate, nu pe el îl iubeam, pe mine mă iubeam eu, aşa cum eram în tablourile lui, dar unde sunt mesele acelea rotunde din lemn, îmbietoare, unde sunt tăvile cu prăjiturele fărâmicioase cu lămâie, un foc ostăşesc se întrevede prin deschizătura uşii, la care îţi este imposibil să te uiţi din pricina unor crini albi, care îţi umplu privirile, iar eu tocmai de aceea mă holbez la toate astea, cum este posibil aşa ceva, distrug cafeneaua, dărâmă şi ultimul monument; îl privesc pe Udi cutremurată, distrug cafeneaua, spun eu, dezvăluind dintr-odată tulburarea care mă invadase, iar el afişează pentru o clipă un zâmbet strâmb, plin de mister, de parcă el ar fi fost acela care stătea în spatele acelui foc alb. Poate că lui i se părea chiar un lucru potrivit să fie distrusă, pentru că, la câteva luni după întâlnirea aceea, micuţa Noga a căzut de pe terasă, cu toată claia aceea de şuviţe, cu obrăjorii ei grăsuţi şi cu gropiţe, cu burtica ei moale şi cu picioruşele ei subţiri, a căzut ca o păpuşă din mâinile lui Udi, iar eu urlu, mă rostogolesc pe scări,

încercând parcă să ajung jos înaintea ei, să o prind în braţe, etaj după etaj, jurământ după jurământ, nu mă voi mai îndrăgosti niciodată, nu mă voi mai bucura niciodată, nu voi mai ieşi din casă niciodată, numai de-ar putea să meargă din nou, Noghi a mea, să poată vorbi, să nu păţească nimic, deja suntem în ambulanţă, exact ca acum, numai că atunci sirena era pornită şi nu oprea la semafor, ea era inconştientă, o păpuşă albă din ceară, cu faţa împietrită de teroare sub masca de oxigen, ca şi când ar fi ascultat o poveste de groază, al cărei sfârşit nu putea fi încă prevăzut, iar chipul ei cerea un final fericit, mami, dă-mi un final fericit, şi Udi plângea cu horcăieli, din cauza ta, urla el, din cauza tinerelului tău, n-am dormit nopţi la rând, am băut şi am fumat tot timpul, am ridicat-o şi mi-a sărit deodată din mâini, mi s-au înmuiat braţele, cu greu reuşesc să ridic până şi o carte, cum aş putea eu să ridic o fetiţă? Văd cafeneaua îndepărtându-se, lăsând în urma sa o grămăjoară de oase, în faţa ochilor mei joacă zeci de Noga strălucitoare precum steluţele din ceruri, dansează dinaintea mea îmbrăcate în tutuuri de balerine, cerculeţe licăresc printre picioarele lor, de ce nu-şi mişcă picioruşele, acelea nu sunt cerculeţe, mă cutremur eu, sunt scaune cu rotile micuţe, întreg cerul este acoperit de scaune cu rotile întrecându-se între ele pe derdeluş, ca maşinuţele din Luna Park, însă în locul râsetelor cristaline şi seducătoare ale copiilor, se aud plânsete îngrozitoare, mami, ce mi-ai făcut, iar eu strig, draga mea Noghi, renunţ la tot, ia picioarele mele, nu mai am unde merge cu ele, ia inima mea, nu mai am pe cine iubi cu ea, ia sănătatea mea, nu mai am nevoie de ea, ia viaţa mea, iar plânsul meu se împleteşte cu plânsul lui, dar nu plângem împreună, ci unul împotriva celuilalt, continuând interminabila noastră ceartă.

Şi atunci ochii i se dilată şi gura ei împroaşcă un val uriaş de vomă, ce înseamnă asta, povestea vieţii mele se scrie sub nasul meu, încifrată în slove necunoscute, pe care nici nu le pot citi, ăsta o fi oare un semn bun, nu? Mă uit către medic, se va face bine, nu-i aşa? Dar el o examinează sceptic; ochii ei se închid din nou, iar eu încep din nou să implor, trezeşte-te, copila mea, nu ştiam pe atunci că aşa voi implora zi după zi multă vreme înainte, uite că a început deja să meargă, uite că mănâncă, suntem salvaţi, trăim un miracol, se pare că începe să îşi revină, iar noi şedem alături de ea pe peluza din faţa spitalului, cere îngheţată, iar eu alerg fericită la cofetărie, mă izbesc de oamenii de pe drum, dar nu pierd vremea cerându-le scuze, fiica mea a cerut îngheţată, iar eu voi face tot ceea ce îmi stă în puteri pentru a-i oferi ce îşi doreşte, pentru a-i vedea limbuţa învârtindu-se în jurul cornetului. Stăm cu toţii înţepeniţi de încordare în mijlocul peluzei triste, urmărindu-i mişcările buzelor, ne concentrăm asupra îngheţatei care i se topeşte în mâini, ca şi când, odată cu dizolvarea ei, va dispărea şi pericolul, ne este frică şi să respirăm de atâta speranţă care ne umple plămânii, şi iată că a terminat, este teafără, poate că mâine ne-o vor da acasă. La poarta clinicii îl întâlnim pe medic, copila se simte deja foarte bine, îl informez eu, a mâncat şi îngheţată, dar atunci apare din nou valul acela uriaş, bine cunoscut, vanilia înghiţită se împrăştie pe podea, iar ea îşi pierde din nou cunoştinţa şi existenţa imediată, umilă, guvernată de noi, doi mesageri întunecaţi ai destinului o iau în primire. Feţele noastre încuviinţează în semn de acceptare, are colţurile gurii căzute, schimonosite, fiecare propoziţie a ei trezeşte valuri de plânsete, mami, mă voi face mare, spune ea dintr-odată, voi creşte mult mai mare decât tine, iar eu plâng deja cu sughiţuri, sigur că vei

creşte, însă în sufletul meu se cuibăreşte frica, poate că nu se va mai face mare niciodată, cine ştie ce s-a întâmplat cu creieraşul ei, ce s-a zguduit în cutia aceea craniană micuţă, o găleată din plastic i-a salvat viaţa, găleata cu apă uitată afară de menajera vecinei, şi traiul în apropierea pericolului iminent continuă să planeze, chiar şi după ce ameninţarea sa imediată a trecut, chiar şi după întoarcerea acasă, orice deviere uşoară de la cursul normal al lucrurilor mă înspăimânta, atât eram de absorbită de întreaga situaţie, încât nici nu mai distingeam ce era periculos şi ce nu, iar pe drumul acesta care mă îndepărta de ameninţare şi mă conducea spre miraculoasa vindecare l-am pierdut pe el, însă cel mai rău a fost faptul că şi ea l-a pierdut.

Am ajuns, zice el, iar eu mă trezesc din reverie, sunt surprinsă pentru o clipă să văd pe pat trupul lui, nu pe al ei, ambulanţa opreşte la Camera de Gardă, exact ca atunci, dar de data aceasta nu mai aleargă nimeni către noi cu tot felul de aparate şi perfuzii, să ne ducă la deşocare, se mişcă toţi fără grabă, ca şi când vieţile noastre, suferinţa noastră nu ar avea prea mare importanţă pentru ei, cu multă răbdare. Suntem lăsaţi singuri în faţa unei uşi, Udi îmi aruncă o privire străină, degetele lui se târăsc spre genunchii mei, aflaţi lângă ele; mă uit la el cu apatie, oare ce încearcă să descopere acolo, o coardă interioară pe care s-o facă să vibreze, şi abia atunci înţeleg, încearcă să mă mângâie cu mâinile acelea pline de vinovăţie, apoi se bâlbâie, îmi pare rău, însă eu nici măcar nu aud pentru ce anume, pentru ce se întâmplase în dimineaţa aceea sau pentru ce se întâmplase atunci, în urmă cu aproape opt ani, sunt atât de fericită să primesc scuzele acelea pline de blândeţe, mă grăbesc să le primesc, îmi ridic mâna şi o strecor între degetele lui, şi aşa, mână în mână, ne trezim în faţa oamenilor cu veste fosforescente, care ne deschid uşa, iar roţile tărgii se învârt atât de repede, de parcă n-ar purta nici o greutate.

Un cuib roind de boală şi durere ni se dezvăluie în faţa ochilor în timp ce suntem conduşi, el pe targă, eu pe picioare tremurânde, croindu-mi drum printre mulţimile condamnate să aştepte în dreptul uşilor, ca la magazin, de parcă s-ar vinde ceva greu de găsit, oare cât de preţioasă este sănătatea, se zbenguie fericită pe străzi, refuzând să calce prin asemenea locuri, mă ruşinez iar din pricina costumului meu nou, Udi avea dreptate, toate privirile acelor oameni bolnavi sunt atrase în felul acesta către mine, care debordez de sănătate, provoc destinul, îl provoc şi pe el, cu trupul acela transbordat de pe targă pe pat, un tânăr bătrân îmbrăcat sport, cu trupul întreg, nu ca femeia din faţa lui, al cărei picior este inflamat şi sângerează, sau ca aceea care se învecinează cu noi, dincolo de perdea, prin pielea transparentă i se pot vedea oasele mâncate de boală, iar peste faţă poartă o mască albă, de parcă ar exista pe lumea asta ceva şi mai periculos decât propriul diavol dinăuntrul ei. De ce am încuviinţat cu atâta grabă să fie adus aici, locul său nu este aici, nu a fost nici măcar o dată în viaţa sa bolnav, şi îmi vine să mă aplec asupra lui şi să îi şoptesc la ureche, vino, dragul meu, hai să fugim de aici, hai să ne întoarcem acasă. Dintr-odată casa aceea presantă, plină de tensiune, pe care tocmai o părăsiserăm, se transformase într-o împărăţie a fericirii şi a dărniciei, dormitorul acela întunecat părea seducător şi deosebit de atractiv, hai, mişcă-ţi picioarele, nu este posibil să nu le poţi mişca, este ca şi cum planeta Pământ ar înceta într-o dimineaţă să se mai învârtă, şi îi mângâi părul, ridicându-i-l spre creştet, eliberându-i fruntea înaltă, ridurile se

conturează tot mai clar pe chipul său, dragul meu, îţi aminteşti când ai venit în clasa mea în pauza aceea şi mi-ai spus, hai să plecăm acasă, şi am fugit într-o clipă, iar pe drum ne-am cumpărat covrigi acoperiţi cu cristale strălucitoare de sare, pe care mi-i puneam pe mână în loc de brăţară, apoi mergeam acasă la mine sau la tine, acolo unde nu era nimeni în dimineaţa respectivă, iar Udi oftează, aş fugi cu tine şi acum dacă aş putea, Noam, aşa îi plăcea să mă alinte pe vremuri, într-un amestec de afecţiune şi iritare, pentru că eu pe vremea aceea eram încă destul de plată şi purtam părul scurt, aşa că de la depărtare păream doi băieţi. Dacă vrei cu adevărat, poţi, continui eu, Udi, concentrează-te, fă un efort, iar el mă priveşte aproape cu milă, tu chiar nu vrei să accepţi nimic din ceea ce nu se potriveşte planurilor tale, nu vrei să concepi că nu mai sunt capabil, ca şi când aş fi suferit un scurtcircuit, ce aş mai putea spune ca să te fac să înţelegi, eu neg clătinând din cap, îmi este greu să îi văd buzele muşcând cu atâta poftă vorbele acelea, privirile îmi cad pe podea, puterea mea de înţelegere zburdă asemenea unei veveriţe sprintene, o văd apropiindu-se, apoi o văd dispărând deja, numai vârful cozii sale stufoase se mai zăreşte printre paturi, toată dimineaţa aceasta am încercat ba să înţeleg, ba să nu înţeleg, ba să mă apropii de el, ba să mă îndepărtez de el, toate eforturile acestea depuse în direcţii contradictorii mă sleiesc de puteri, mâna mea îi mângâie craniul, din afară totul pare a fi la locul său, nici o protuberanţă, nici o malformaţie, iar în clipa în care mi se pare că reuşesc să ademenesc veveriţa cu nuci, iat-o căzută în capcană, perdeaua este dată la o parte brusc de către o soră medicală tânără cu o figură fermă şi frumoasă, care întreabă ce ni s-a întâmplat.

Nu reuşesc să îmi mişc picioarele, o informează el cu seninătate, iar mâinile îmi sunt foarte moi, ea îi priveşte mâinile, una dintre ele se află încă între degetele mele, şi o urmă de ironie străluceşte pe chipul ei în clipa în care ne observă atingerile, aveţi impresia că asta ajută la ceva, întreabă chipul ei frumos, aveţi impresia că unde sunt doi puterea creşte, dar boala nu ţine cont de asemenea lucruri, bolii îi place să dezbine cuplurile. Când s-a declanşat, întreabă ea cu indiferenţă, iar el răspunde, în dimineaţa aceasta, m-am trezit de dimineaţă, dar nu am mai putut să cobor din pat; vocea lui e încă stăpânită de uimire, este pregătit să îi prezinte cu dezinvoltură toate detaliile, chiar şi vecina de salon, care se tânguia încontinuu, a tăcut pentru o clipă şi a întors spre el un ochi însângerat, locul tăcerii sale totale e ocupat de o uimire absolută, părea că întreg spaţiul uriaş al acelui salon fusese inundat de uimirea lui Neumann Ahud, fiu al lui Israel, după cum va scrie în curând pe tăbliţa cu foile de observaţie ataşată de patul lui, bine-cunoscutul ghid, aproximativ patruzeci de ani, căsătorit, tată al unei fetiţe, ale cărui membre refuză să i se supună voinţei.

Răspunsul nu o mulţumeşte, nu este cel mai potrivit pentru această întrebare, cotrobăie prin buzunarul său compartimentat, scoate de acolo un termometru şi i-l întinde, iar eu mă grăbesc să i-l iau din mână, numai pentru a nu fi nevoită din nou să văd cum îi tremură degetele, dar ea întrebă, cum staţi cu hârtiile, şi eu privesc în jur, care hârtii? Trebuie să mergi să completezi formularele, spune ea şi ne priveşte cu atâta ostilitate, de parcă ne-ar fi prins strecurându-ne în sala de cinema fără să fi plătit biletul, iar eu plec împotriva voinţei mele, mă înghesui la una dintre cozile acelea dezorganizate, cap lângă cap şi umăr

lângă umăr şi pe deasupra tuturor pluteşte uimirea, inocenţa, nevinovăţia omului care se trezeşte dintr-odată într-o ţară străină şi urâtă, fără să ştie dacă va mai putea pleca vreodată de acolo. În câteva zile se vor obişnui cu situaţia, vor şedea cu o resemnare amară la căpătâiul celor dragi, în diverse departamente ale spitalului, amintindu-şi numai din când în când de uimirea lor pentru scurte momente, ca de nişte fragmente înceţoşate, dintr-o copilărie de mult uitată, fără sens, aproape, fără a mai ţine minte motivul pentru care le-ar fi fost atât de dragi.

În timp ce mă aflu departe de el, departe de picioarele lui paralizate, departe de ochii lui închişi, care m-au tot văzut de când aveam numai doisprezece ani, departe de întreaga lui existenţă unică, ce mă înconjura mult mai strâns decât propria mea existenţă, cu o clipă înainte de a-mi veni rândul la coadă şi de a ajunge la ghişeu, cu o clipă înainte de a-l înscrie şi de a primi în schimb formularele goale, pe care urma să le completăm cu date îngrijorătoare, am simţit dintr-odată cum toată puterea care se scurge încet din trupul lui se pogoară asupra mea, aşa cum s-a pogorât Dumnezeu asupra Templului din Ierusalim în ziua distrugerii sale, iar forţa sa mă copleşeşte şi toţi oamenii din jurul meu îmi par nişte uriaşi, încât m-aş mira să observe cineva faptul că încă exist, poate funcţionara aceasta cu pistrui, care mă pofteşte enervată, da, doamnă. Dar eu nu mai exist, durerea acestei dimineţi mi-a şters existenţa de pe faţa pământului, pentru că tu vei ieşi din tură şi te vei duce la casa ta şi ai impresia că ştii dinainte ce vei găsi acolo, iar la mine întreaga rutină de familie a dispărut într-o singură dimineaţă, pentru că Udi al meu este bolnav, Udi este paralizat, nu va mai pleca niciodată de lângă mine şi nici nu se va mai întoarce vreodată la mine.

Mă întorc la el cu mâinile pline de formulare şi analize, datele de acolo sunt perfect adevărate, dar, cu toate acestea, ne aduc o insultă, mă întorc la Neumann Ahud, fiu al lui Israel, cu inima strânsă, ca o mamă care şi-a lăsat copilul pe mâinile unei dădace necunoscute, deodată uit locul exact în care se află el, trag perdea după perdea, invadez panicată spaţiul intim al bolnavilor care încă nu au fost trimişi în saloane, pentru o secundă am impresia că nu voi mai reuşi să îl găsesc niciodată, aici toată lumea se ascunde în spatele unor perdele verzui, care le proiectează o culoare verzuie pe faţă, şi toţi sunt acoperiţi până la bărbie cu pături tocite, numai la bolnavul meu perdelele sunt trase în lături, stă culcat, dezbrăcat asemenea unui copil, fără ruşine; plin de obedienţă aşteaptă să i se ia temperatura, îmi face un semn din cap fără a arăta prea mult entuziasm, de mâna lui este deja prins un tub transparent, legat la perfuzie, părea că lipsisem ore în şir, atât de mult avansase boala care îl cuprinsese. Acum aparţine deja acelui loc, în ciuda aspectului său tineresc, în ciuda hainelor sale sport, iar eu o privesc plină de ostilitate pe sora aceea medicală elegantă, care se plimbă calmă printre bolnavi, de parcă m-ar fi învins deja într-o bătălie pentru inima lui. Hai să îţi scoatem termometrul, hârâie vocea mea, a trecut destul timp, dar el îşi clatină capul în semn de protest, încăpăţânat, numai când va spune sora, zice el printre dinţi, iar eu mă enervez, nu îmi vine să cred, Udi, ai nevoie de încuviinţarea ei pentru aşa ceva, dar el spune, da, mi-a zis să îl ţin în gură, şi ridică din umeri obedient. Întotdeauna fusese atât de încăpăţânat, nu ascultase niciodată de nimeni, nici de profesorii de la şcoală, nici de cadrele militare din armată, dar întotdeauna

fusese iertat în cele din urmă, cum este posibil ca acest lucru să se fi schimbat într-o singură dimineaţă, ca şi când această înfrângere a picioarelor i-ar fi zdruncinat întreaga structură interioară.

Îi văd privirile hipnotizate, care urmăresc mişcările bruşte, eficiente ale asistentei, termometrul din gură îl scapă de obligaţia de a vorbi cu mine, niciodată nu îl mai văzusem privind o femeie în felul acela, nu era interesat de alte femei, mereu se lăuda cu asta şi eu îl credeam întotdeauna, îşi fluturase în faţa mea loialitatea, un steag alb înălţat deasupra unei mări ameninţătoare, însă loialitatea aceasta demonstrativă se transformase odată cu trecerea anilor într-o armă îndreptată împotriva mea, încă o cale de a mă tortura, de a-şi întări poziţia de superioritate faţă de mine. Eu eram centrul atenţiei sale, toate săgeţile lui înveninate mă aveau pe mine drept ţintă, înspre mine era îndreptat întreg fanatismul său, în jurul meu se concentrau toate conflictele sale interioare, toată pasiunea lui infinită, dar acum, când îi văd privirile pline de dorinţă aţintite asupra ei, simt cum întreaga mea fiinţă este insultată, cum răcoarea singurătăţii îmi zdruncină trupul, ca şi când exact în clipa aceea aş fi fost alungată din propria mea casă, fără a mi se da răgaz nici pentru a mă îmbrăca.

Iat-o că se apropie, iar el o roagă să îi scoată termometrul din gură, cu zâmbetul unui copil care i-a făcut mamei sale un cadou, însă, în ciuda faptului că aproape înghiţise termometrul, temperatura lui nu crescuse, treizeci şi şase cu şapte, notează ea sfidător în raportul ataşat de patul lui, dă o clipă la o parte pătura, iar eu văd, spre stupefacţia mea, un tub micuţ ieşind din organul său, care duce undeva spre un săculeţ de sub pat şi se umple cu un lichid portocaliu. Tot ceea ce trupul se străduieşte să ascundă este dezvăluit aici cu atât de multă uşurinţă, probabil atunci când şi-a făcut timp să-i introducă tubuleţul acela s-a creat această intimitate între ei, acum îl ţine de mână şi îi verifică tensiunea şi pulsul, îi ascultă bătăile regulate, dar iată că ia sfârşit consultaţia şi îl părăseşte, notează concluziile şi îi întoarce spatele, medicul va sosi peste puţin timp, spune ea, paşii ei se aud tot mai înfundat, nu observă zâmbetul servil pe care i-l aruncă el, dar eu îl văd imediat.

Când ajunge medicul, tânăr, cu un aer de superioritate, de statura unui băieţel, încât aproape că îmi este jenă să îi spun că l-am aşteptat cu atâta nerăbdare, sprinten şi grăbit, ascultă pe sărite frânturi despre cazurile venite de urgenţă în dimineaţa aceea, de câte ori să mai povestească despre picioarele neascultătoare, pe Udi nu pare să-l plictisească, dar îl plictiseşte pe doctor, într-o clipă politeţea lui se risipeşte şi, asemenea unui copil obosit de vorbăria tatălui său, îl întrerupe, atinge picioarele acelea extraordinare, eroinele dimineţii, apoi scoate un ac din buzunar şi începe să le înţepe. Sunt uimită să văd cum picioarele înghit acul, iar Udi nu spune nimic, cum acul îşi continuă drumul în susul şi în josul picioarelor, apoi un ciocan micuţ le loveşte, loveşte genunchii inerţi, ca nişte buturugi, iar Udi continuă să afişeze zâmbetul acela plin de sine, mândru asemenea unui fachir, până când medicul îşi introduce toate instrumentele înapoi în buzunar, priveşte carneţelul ataşat de pat, după care se opreşte dintr-odată, avem nevoie, în primul rând, de o radiografie, să vedem dacă există vreo problemă cu coloana vertebrală, apoi vom merge mai departe, şi cu asta medicul dispare.

Trag patul de lângă zid, în peretele din sticlă se vede pentru o clipă imaginea noastră reflectată, iată-

ne, Udi şi cu mine, perfuzia şi cateterul, două perechi ieşite la plimbare pe coridorul spitalului. Unde este secţia de radiografie, întreb eu, unde este liftul, cum ne vom înghesui cu toţii într-un singur lift, etaj după etaj, ajung la noi direct pline, iar eu nu împing pe nimeni pentru a-mi face loc, dar iată că sunt lăsată să urc, oamenii se dau la o parte, lipindu-se de pereţii ascensorului, îşi sug burţile, numai ca să ne putem alătura lor, eu şi Udi, perfuzia cu săculeţul transparent şi cateterul cu lichid portocaliu, coborâm astfel până la secţia de radiografie, cu camere întunecoase luminate doar de nişte neoane fără intensitate, care nu se sting niciodată, mai conştiincioase ca lumina soarelui, dar la capătul coridorului observăm o luminiţă pâlpâind intermitent, un copil complet chel, cu braţe slăbuţe, aprinde şi stinge un întrerupător, iar eu văd cazna din ochii lui Udi, care încearcă să se ridice, lasă naibii întrerupătorul ăla, strigă el, nu ai altceva mai bun de făcut, nu văd nimic aici, îmi stric ochii. Ce s-a întâmplat cu tine astăzi, îi şoptesc eu, de ce strigi la el, nu vezi că este bolnav, dar Udi se uită în altă parte, aşa cum făcea întotdeauna atunci când era contrazis, şi eu sunt bolnav, ripostează el, iar eu mă apropii de copil, îi ating braţul cu blândeţe, nu îi da atenţie, îi spun eu, asta este o problemă care îl priveşte pe el, nu are nici o legătură cu tine, iar copilul ridică din umeri, pentru el nu are nici o importanţă, doar pentru mine contaseră cele întâmplate, distincţia era esenţială, de câte ori n-o auzisem pe Anat repetând, este problema lui, nu a ta, îl priveşte doar pe el, nu şi pe tine, şi eu spuneam, dar, dacă suntem împreună, orice problemă a lui este automat şi a mea, nu este posibilă o asemenea disociere, însă ea se încăpăţâna, undeva adânc înăuntru, este posibilă.

Am avut impresia că bolboroseşte ceva, copilul, m-am aplecat peste capul lui auriu şi chel, ce ai spus? Şi el se întoarce, nu sunt băiat, sunt fată, însă îmi suna de parcă ar fi repetat întruna o mantră şi în clipa aceea s-a îndreptat de spate, iar pe pieptul bolnav i se vedeau sfârcurile unor sâni mititei, cine ştie ce bătălie crâncenă se dădea înăuntrul său, între zvâcnirile vieţii şi forţele morţii, aproape că puteai vedea două mâini luptându-se pe sub cămaşă, încercând să se înfrângă una pe cealaltă. Este fată, nu este băiat, ca şi cum asta ar schimba radical situaţia, este fată şi are, aproximativ, vârsta lui Noga, şi parcă o văd pe Noga despuiată de toţi cârlionţii ei, cu burtica ei dulce şi grăsună de fetiţă, stă rezemată de zid, brutalizând neonul, mă cuprinde ameţeala, mă sprijin şi eu de zid, ca într-o radiografie, văd culorile în negativ, capul copilului care este fată, nu băiat, străluceşte întunecat, ca o cascadă noaptea, şi tuburile acelea lungi de neon par înfundate şi găunoase, asemenea globilor oculari ai unui schelet, iar în faţa mea stă Udi, culcat pe patul cu rotile, s-a făcut cu totul negru, spinarea i se chirceşte în corp vertebră cu vertebră, cele mai amare amintiri îi freamătă în sânge, fierbând dimpreună cu germenii vestitori ai unei catastrofe, închid ochii, încerc să îmi găsesc echilibrul în punctele transparente, care se înghit unul pe celălalt în întunericul din interiorul pleoapelor.

Când le deschid, Udi nu mai este şi eu privesc de jur împrejur îngrijorată, cu un sentiment de vinovăţie, unde este, l-am abandonat, iar copilul acela, care era, de fapt, o fetiţă, mă priveşte cu ochii ieşiţi din orbite, indicându-mi uşa închisă din faţa mea, l-au dus la radiografie, dar eu mă sperii ca şi când i s-ar face o operaţie extrem de periculoasă dincolo de uşa aceea, în loc să îmi arăt devotamentul faţă de el, l-am abandonat, exact în momentul în care avea cu adevărat nevoie de mine. Termină odată cu

tânguielile astea ale tale, mi-ar fi spus Anat, nu vezi că spui numai prostii, ce rezolvi dacă încerci tot timpul să arăţi că eşti perfectă, nu faci decât să îi stârneşti furia, şi încerc să respir adânc, mă sprijin de perete şi mă îndrept de spate, cotul meu a atins din greşeală întrerupătorul, iar lumina s-a stins din nou, exact atunci se deschide uşa, iar patul lui Udi se rostogoleşte afară din cameră, un asistent în haine verzi ţine într-o mână un plic mare, iar cu cealaltă împinge patul, eu merg în urma lor, devenind deodată inutilă.

Cum a fost, îl întreb eu, şi el face un gest plin de ostilitate, cum ar fi putut să fie, dar eu încerc din nou, ce au spus, iar el mormăie ceva, nimic, nimeni de aici nu spune nimic, şi totuşi în vocea lui nu este nici urmă de amărăciune, doar o resemnare copilărească, iar în momentul în care ajungem înapoi la Urgenţe, pare chiar vesel, ca şi când ne-am fi întors acasă, înapoi în colţul lui, eu mă aşez alături de el, îmi pun mâna peste plicul cu radiografiile, acel cod secret care va aduce la lumină misterul ce pluteşte ameninţător deasupra noastră. Hai să ne uităm pe ele, îi sugerez eu, încercând să dau vocii mele un ton de fetiţă pusă pe şotii, iar el, cu obedienţa pe care o căpătase în dimineaţa aceea, îmi spune, nu, nu avem voie să facem aşa ceva, de parcă ar fi fost vorba despre o scrisoare intimă a medicului către asistenta sa, iar noi nu eram decât simpli curieri, eu nu mai pot îndura ce se întâmplă, îi smulg din mână plicul prin care ni se pecetluia viitorul, îl strâng la piept şi plec să îl caut pe medic.

Acum aş fi fost fericită să aud până şi paşii asistentei, dar se părea că ne abandonaseră cu toţii, ca pe nişte copii care fuseseră lăsaţi de capul lor, fără nici un adult prin preajmă, mă apropii de ghişeu, scrutez pustietatea în care este cufundat, în camera vecină se sparge un sunet surd, sfârâitul cafelei proaspete şi un zvon de bârfe, mă apropii de uşa aproape închisă, ca să nu se spună că nu-şi îndeplinesc obligaţiile au lăsat-o un pic crăpată şi reuşesc să arunc un ochi înăuntru, medicul acela tânăr înfulecă un croissant cu multă poftă, examinând din când în când cu îngrijorare cât i-a mai rămas, asistenta se rezumase doar la o cafea, iar pe lângă ei, alţi membri ai aceleiaşi echipe, toţi preocupaţi de mâncare şi hohote de râs, iar eu mă holbez la ei ca şi când nu ar fi decât nişte proiecţii pe un ecran, eu îi văd, însă ei nu mă văd pe mine, ca şi când între noi ar fi o barieră translucidă, ei sunt conchistadorii, ei sunt oamenii locului, în vreme ce eu nu sunt decât ultimul dintre supuşi. Acum, în camera aceasta este pauza mare, deşi suntem în mijlocul nopţii, din câte ştiu, nici măcar cafea nu apucasem să beau de dimineaţă, mirosul mă ameţeşte, dar nu mă duc să îmi torn o cană, pentru că nu poţi să te alături unui festin pe care îl priveşti la cinema, eu stau în picioare şi privesc, îmbrăţişând trupul radiografiat al lui Udi, până când medicul mă observă şi se opreşte din mestecat, s-a întâmplat ceva, întreabă el, iar eu îi întind plicul, în ochii mei strălucesc dorinţa de compasiune şi umilinţa, împotriva voinţei mele, simt cum îmi tremură buzele şi încep să plâng.

El mă priveşte încurcat, ochii lui aleargă de la mine la croissantul lui, toată lumea face linişte şi se uită la mine, nici măcar nu încearcă să îşi mascheze mila, chiar şi mie îmi este milă de mine, îmi doream să îmi pot stăpâni lacrimile acelea, dar ele erau mai puternice decât mine, punându-mă într-o situaţie jenantă, bine că Udi nu mă vede acum, se enervează atât de tare când plâng. Fără să mă uit în oglindă, ştiu că faţa mea este roşie, sub ochi mi se prelinge în lacrimi întunecate machiajul de dimineaţă, încerc să mă controlez, încerc să îmi ascund ruşinea în spatele plicului uriaş, însă medicul se ridică, aruncă restul

croissantului, chipul său de copil devine din ce în ce mai blând în timp ce se apropie de mine, scoate din plic trei radiografii, pe care le studiază ţinându-le în lumină, mie îmi este frică şi să respir, ochii mei s-au înfipt pe faţa lui, încercând să-i descifreze fiecare expresie, să ghicească verdictul pe care îl va da, apoi pleacă spre o altă cameră, iar eu mă târăsc în urma lui, lipeşte radiografiile de o tabletă luminată, examinând cu mare atenţie trupul lui Udi aşa cum era el pe dinăuntru, nu văd nimic în neregulă, nu există nici o malformaţie a coloanei.

Atunci, este foarte bine, bâlbâi eu, nu-i aşa? Iar el spune, nu ştiu dacă ăsta e un lucru bun, trebuie să ai întotdeauna în vedere alternativele, el nu îşi mişcă picioarele, iar asta nu e bine deloc. Trebuie să îl internez pentru investigaţii, o informează el pe asistenta care stătea în cadrul uşii, enumerând repede numele investigaţiilor care trebuie făcute, aproape întreaga enciclopedie medicală, iar eu aş fi dorit să îl întreb ce anume caută cu ajutorul acestor investigaţii, însă deja dispăruse într-una din camerele alăturate, iar mie nu mi-a mai rămas decât să alerg după asistenta care se îndrepta direct către patul lui Udi, mereu cu un pas înaintea mea.

Ai plâns, mă întreabă el nervos, iar eu mă fâstâcesc, da’ de unde, am răcit puţin, asistenta schiţează un zâmbet, nimic nu scăpa privirilor ei, acum te internăm la clinică, îl informează ea, el este luat prin surprindere, dar orgoliul i se citeşte în priviri, asemenea unui copil care trece dintr-o clasă în alta, ea completează deja şiruri întregi de litere albastre în fişele de investigaţii, după care mă trimite să le ştampilez; mă grăbesc, de parcă acesta ar fi fost serviciul meu, fata cu foile, îmbătrânită în slujbă, şi când mă întorc, se pare că am ratat momentul în care şi-au luat la revedere, patul lui este deja în mijlocul camerei, ca un copil sărbătorindu-şi ziua de naştere, întreg corpul îi este acoperit cu formulare şi plicuri adunate de-a lungul ultimelor ore, asemenea unor cadouri din partea unor rude generoase, iar de sub toate acestea se zăreşte o faţă blândă şi poate că greşesc, însă mi se părea că văd pe buzele sale vârful codiţei unui zâmbet, ca şi când ar fi repurtat o victorie secretă.

Capitolul patru

Chiar în clipa în care o pornim spre clinică, auzim apropiindu-se de noi cu repeziciune sirenele unei ambulanţe, mieunând în urechile noastre ca nişte copii agitaţi, în momentul acela suntem lăsaţi de izbelişte, toată atenţia îndreptându-se către oaspetele cel nou. Privesc în urma mea cu o curiozitate stânjenitoare, cine o fi noul rege, iar atunci o văd în ambulanţă, plină de sânge, nu o mai văzusem de ani de zile, doar în cele mai negre coşmaruri, dar ea este, fără urmă de îndoială, Gheula[1], şi încep să alerg cu patul, numai de nu m-ar recunoaşte, după care îmi dau seama, este pe jumătate moartă, nu şi-ar putea recunoaşte acum nici măcar propriul copil, are venele tăiate, iar sângele îi curge în cascade, cum ar putea să-şi recunoască ea copilul pe care o altă mamă l-a crescut în locul ei, micuţul Daniel, cu feţişoara lunguiaţă şi totul din pricina mea. De câte ori nu a ameninţat, dacă îl luaţi de lângă mine, mă sinucid, fac salată din venele mele, dar îl vedeam pe copil înnebunind, slab şi uşurel ca un fulg, acoperit cu vânătăi albăstrui. Era geloasă ca pe un soţ, nu îl lăsa să meargă la grădiniţă, să nu se îndrăgostească de educatoare, îl plesnea dacă îi zâmbea unei alte femei, nu că l-aş fi văzut zâmbind vreodată, îl punea să stea în picioare pe scaun şi îl săruta, îşi băga limba ei înnegrită de nicotină în guriţa lui ştirbă. Trebuia să îl salvăm, i-am spus, trimite-l la grădiniţă, pregăteşte-i de mâncare, oferă-i un mediu de creştere sănătos, dar ea înnebunea, nu îmi spui tu mie cum să îmi cresc propriul copil, îl ţinea lângă ea ca pe un ostatic, şantajându-mă, dacă îţi mai văd vreodată mutra pe aici, îl omor, apoi mă sinucid. În cele din urmă am obţinut mandat de la tribunal, l-am dezlipit cu forţa de lângă ea, ca într-o naştere plină de riscuri, şi ea urla în urma mea, gândeşte-te că tu îţi vei creşte fetiţa, în timp ce pe mine mă laşi fără Daniel, să nu ai parte de nici o clipă de fericire, iar eu m-am torturat zi după zi, cum am putut să intervin între ei, aşa că m-am decis să părăsesc slujba aceea, în care toate deciziile erau pe jumătate drepte, pe jumătate nedrepte, dar întotdeauna de o cruzime fără margini, şi m-am dus să lucrez la căminul pentru fete însărcinate, apoi am auzit că lucrurile au mers din ce în ce mai rău, că a încercat să conteste hotărârea judecătorească, însă nici un tribunal nu i-a dat curs şi nici copilul înapoi, şi atunci a încercat să se sinucidă, însă nici asta nu-i reuşise, iar acum, iat-o aici, după o nouă tentativă, torturându-mă, blestemele sale uitate prind din nou viaţă.

Iar plângi, mă scrutează Udi cu un ochi plin de ostilitate, dar mie nu îmi pasă, ţi-o aminteşti pe Gheula, cea căreia i-am luat copilul cu forţa, tocmai au adus-o la camera de gardă, cu siguranţă a încercat să se sinucidă, iar asta se întâmplă din cauza mea, el îşi deschide şi al doilea ochi, ţi-am mai spus că voi, ăştia de la asistenţă socială, sunteţi prea pătrunşi de importanţa propriei voastre munci, ce sunteţi voi,

Dumnezeu printre oameni? Luptaţi împotriva Firii? Cum este posibil să iei un copil de lângă propria sa mamă? Eu împing furioasă patul într-o parte, deja ne-am îndepărtat destul de mult; reacţia lui mă scoate din sărite, însă, cel puţin, este genuină, o cunosc, nu este asemenea zâmbetelor acelora nou dobândite. De ce faci pe naivul, mă răţoiesc eu, tu şi Firea ta, ştii foarte bine că Natura şi Firea pot fi îngrozitoare uneori, Natura poate produce dezastre, mama aceasta îşi distrugea propriul copil, îl maltrata, ar fi trebuit să îi vezi trupul plin de vânătăi, guriţa fără dinţi.

Dar îl iubea, se încăpăţânează el să mă contrazică, aşa cum făcea de obicei, iar eu spun, o dragoste bolnavă nu valorează nimic, îl tortura cu dragostea aceasta a ei, iar el mi-a zis plin de reproş, mi-ai mai spus o dată asta, că dragostea mea este una bolnavă, îţi aminteşti? Nimic din ceea ce nu are legătură cu el nu îl interesează, dar eu încerc să îi stârnesc un strop de compasiune, Udi, ce anume îţi spune ţie faptul că ea este acum aici, acest lucru mă înspăimântă, ăsta este un semn rău, dar el mă respinge din nou, nu îmi oferă nici cel mai mic sprijin, nici măcar pentru o secundă, ce îţi spune ţie faptul că eu sunt acum aici, la asta mă gândesc eu, asta mă priveşte pe mine, nu şi pe tine, cu tine nu are nici o legătură, spune el, te-a preocupat întotdeauna mai mult slujba ta decât persoana mea. Cum poţi spune aşa ceva, mă enervez eu, nu este deloc adevărat, asupra noastră se aţintesc deja privirile încurcate ale oamenilor din jur, cum te poţi certa dindărătul unei perfuzii care îţi picură în vene, din contră, această situaţie ar trebui să fie una care uneşte oamenii, eu tac, am lăsat-o în urmă pe Gheula, nu mă uit înapoi, nu pot decât să îmi imaginez câte eforturi disperate se depun în jurul ei pentru a-i salva viaţa, medicul acela tânăr se apleacă deasupra trupului îmbibat de fum şi durere, iar în timp ce mă gândesc la dragostea aceea sufocantă a ei, la viaţa aceea plină de amărăciune şi otravă, nici nu mai ştiu ce anume să îi doresc.

Când ajungeam acolo, în primele zile, se ascundea de mine ca un animăluţ înfricoşat, închis toată ziua în camera aceea întunecată, cu frigiderul gol şi scrumierele pline, odată i-am adus creioane colorate, dar nu ştia ce anume să facă cu ele, în cele din urmă a băgat unul în gură şi a început să îl sugă, iar ea a început cu scenele ei, de ce îi aduci cadouri, vrei să îl faci să se îndrăgostească de tine, să te iubească pe tine mai mult decât pe mine, este al meu, să-ţi intre bine în cap, nu este al nenorocitei ăsteia de ţări şi nici al nenorocitei de asistenţe sociale, iar eu am încercat să îi explic, ai dreptate, Gheula, este al tău, dar, dacă nu ai grijă de el aşa cum se cuvine, va trebui să ne îngrijim noi de el, noi dorim să asigurăm bunăstarea copilului, nu avem nimic împotriva ta, dar ea mă fixa cu ochii injectaţi, eu şi copilul meu suntem de aceeaşi parte a baricadei, facem trup comun, suntem un singur corp, şi îl lipea imediat de ea, strivindu-l de trupul ei cu oasele la vedere, să nu-mi mai spuneţi voi mie cum trebuie să îmi cresc băiatul, iar eu ieşeam de acolo fără ca sfaturile mele să fie de vreun folos, două posibilităţi îmi vâjâie prin cap în timp ce mă aflu în casa scărilor, ambele la fel de înspăimântătoare, pot fie să îl iau, fie să îl las, iar când, în cele din urmă, m-am decis să recomand adopţia, judecătorul s-a mirat că am aşteptat atât de mult timp. Îl iubeşte atât de mult, încercam să îi iau apărarea, să îmi iau mie apărarea, dar el a spus, întrebarea care se pune nu este dacă există sau nu iubire, întrebarea este cum se manifestă această iubire, iar eu tresar, este ca şi cum mi-ar vorbi despre mine şi Udi, au trecut atât de mulţi ani de când mă tot mint că mă

iubeşte, în loc să-mi pun întrebarea cum mă iubeşte şi dacă, la rândul meu, nu iubesc, de fapt, dragostea lui?

Şi poate tocmai din cauză că de fapt ştiam răspunsul, nu am îndrăznit să mă cufund mai adânc în această problemă, bucură-te că ai un soţ care te iubeşte, mă linişteam singură, mai bine dragostea aceasta decât deloc, însă acum, în timp ce ne apropiem din ce în ce mai mult de poarta clinicii, încep să îmi ies din minţi, cum adică deloc, de unde atitudinea asta negativistă, poate că mi se mai pregăteşte vreo surpriză, poate că destinul aşteaptă doar să îl pun la încercare. Ai încercat o dată şi ai văzut cum se termină asemenea lucruri, mă grăbesc eu să înăbuş până şi această micuţă zvâcnire, deoarece acum este deja mult prea târziu, acum are loc adevărata noastră nuntă, la umbra perfuziei care continuă să picure, pentru că, dacă până astăzi nu am reuşit să îl părăsesc, atâta timp cât a fost sănătos, cu siguranţă că de astăzi înainte nu voi mai putea, porţile vieţii mele s-au închis, nimic nu mai poate ieşi de aici, dar nici intra, iar când mă privesc în oglinda liftului, văd o siluetă aplecată deasupra unui pat îngust, cu părul în dezordine, privirea îngrijorată şi cercuri negre în jurul ochilor de la machiajul întins, de parcă aş fi primit un pumn în faţă, mi se pare că nu mai ştiu ce să îmi doresc nici măcar mie.

La clinică suntem primiţi cu o indiferenţă mută, teancul de hârtii de pe pat vorbeşte de la sine, o asistentă frumoasă ne conduce în salon, cu politeţea unei cameriste de hotel întipărită pe faţă, iar eu sunt surprinsă să văd în cadrul uşii un poliţist adormit, căscând fără întrerupere. Privesc în jurul meu cu suspiciune, ce mare personalitate păzeşte el aici, dar spre surprinderea mea, văd în patul din faţă un tânăr deosebit de frumos, cu părul lung şi deschis la culoare, legat cu cătuşe de pat, aproape dezbrăcat, numai unul dintre picioare îi este bandajat, iar eu o întreb pe asistentă, cine este, şi ea îmi spune, a fost rănit într-o încăierare în închisoare, dar nu vă faceţi griji, este legat, iar eu întreb, nu mai este un alt salon, dar ea îmi zice, acesta este singurul pat liber, vreţi să staţi pe coridor, însă eu mă grăbesc să o corectez, nu eu sunt cea bolnavă, el este, şi arăt spre Udi, care stă culcat nemişcat, cu privirile înfipte în tavan, dar ea insistă, mai bine staţi aici, decât pe coridor.

Cu multă atenţie, de parcă ar fi un copil care tocmai a fost adus pe lume, îl luăm în braţe, îl dezbrăcăm de tricou şi îl îmbrăcăm cu o bluză de pijama decolorată, cu câţiva nasturi lipsă. Mâinile asistentei sunt fine şi pricepute, are unghiile îngrijite, observ dintr-odată mâinile mele alături de mâinile ei şi mă cutremur, pete provocate de soare, care s-au grăbit să apară, pielea lipsită de strălucire, riduri adânci imprimate în mâinile mele de blesteme ce nu mai pot fi şterse, încerc să îmi ascund mâinile, o las pe ea să îi pună pantalonii de pijama, tubul cateterului stă ascuns, umil, la locul său, îi observ apatică degetele frumoase cu care îl atinge, cu care atinge trupul acesta care fusese odată al meu şi care nu îmi mai aparţinea mie, dar nu îi mai aparţinea nici lui, abandonat la mila unor noi stăpâni, capul lui se sprijină deja pe pernă, ochii îi sunt aţintiţi spre tavan, ignorându-mă plin de resentimente, dar ce am mai făcut, îmi este greu până şi să îmi amintesc.

Îmi trag un scaun şi mă aşez lângă el, faptul că am făcut mişcarea aceasta m-a speriat până şi pe mine pentru o clipă, eram trei oameni în cameră, însă doar eu mă puteam mişca, doar eu îmi puteam aduce un

scaun, doar eu mă puteam aşeza, tocmai eu, în ciuda tuturor aşteptărilor, şi poate că tocmai asta îl enervează cel mai tare, poate că este gelos din cauza acestei prăpastii care s-a căscat pe neaşteptate între noi, într-un mod aproape ridicol, stridentă ca un hohot de râs al destinului, încerc să îl mângâi pe braţ, însă vederea propriilor mâini mă tulbură, aşa că le ascund sub coapse, nu voi mai avea în viaţa aceasta altă pereche de mâini şi nici un alt soţ. Vrei să îţi aduc ceva de băut, întreb eu, iar el îmi răspunde, nu sunt plantă, şi îmi arată din priviri că perfuzia îi este de ajuns, dar eu nu renunţ, poate ceva de mâncare? El îmi spune, nu vreau decât să dorm, Noam, nu mai am putere, iar eu mă înmoi imediat, nu este supărat pe mine, este pur şi simplu obosit, şi îmi pun capul pe umărul lui, dragul meu Udi, dormi, sunt aici cu tine, iar respiraţia lui greoaie şi egală îmi acoperă cuvintele, se mai aude doar un oftat amar, ca plânsetul unui pui de pisică abandonat în ploaie noaptea, însă nu din gura lui, ci de pe buzele frumoase ale tânărului prizonier, amândoi dorm, ca doi fraţi în camera lor după o ceartă zdravănă.

Eu mă strecor afară din salon în linişte, asemenea unui hoţ, pe vârfurile degetelor, chiar şi paznicul îşi părăsise postul, aşa că puteam face şi eu acelaşi lucru, alerg spre ascensor, bucurându-mă de faptul că mă pot mişca cu atâta uşurinţă, sunt singură, fără căruciorul pentru copii, fără patul pentru bolnavi, cobor la bufet şi îmi cumpăr o cafea şi un croissant, mă aşez respirând uşurată lângă fereastră, am impresia că este exact acelaşi tip de croissant pe care îl mânca medicul de la Camera de Gardă, îl văd de la depărtare intrând, îi arunc un zâmbet plin de recunoştinţă, până şi o femeie al cărei soţ este paralizat are dreptul să se destindă un pic, dar el mă ignoră, aş fi vrut să îl întreb ce s-a întâmplat cu Gheula, dar poate că este mai bine să nu ştiu, poate că nici măcar nu era ea, aş fi vrut să îi arăt că şi eu am un croissant în mână, că şi eu sunt om, dar el nu pierde nici o clipă, îşi cumpără repede o sticlă de Cola, poate că nici măcar nu este el. Îi urmăresc cu privirea mişcările picioarelor scurte, unul dintre ele flutură puţin în urma celuilalt la fiecare pas, atât de uşurel merge, parcă ar fi fost binecuvântat de ursita mersului, şi nu doar el, toţi oamenii din jurul meu îşi mişcă cu multă naturaleţe mâinile şi picioarele, de parcă s-ar fi născut din mers, numai Udi al meu, la trei etaje deasupra mea, zace nemişcat, şi din nou teama îmi ridică un nod în gât, nu pot să mai înghit bucăţica de croissant mestecată, densă şi compactă ca flegma, el este bolnav, este bolnav, a sosit boala şi l-a luat la ea, îl târâie în adâncurile sale insondabile.

Înghit repede şi restul de cafea şi plec de acolo în fugă, ajung într-un suflet înapoi în salon, Udi încă doarme, însă prizonierul se foieşte în patul său, hai, fii bună, eliberează-mă, îmi şopteşte el cu o voce guturală, iar eu spun, nu pot, cum să te eliberez, dar el îmi răspunde, ştiu că poţi, poliţistul ţi-a dat cheile, iar eu jur că nu, Doamne păzeşte, jur pe viaţa mea că nu mi le-a dat. Atunci ce cauţi aici, mârâie el, iar eu îi explic, soţul meu zace aici, şi întreb apoi repede, plină de interes, dar tu ce ai păţit, şi spre stupefacţia mea, el ridică vocea, ce te interesează pe tine, urlă el, până la urmă, de ce vorbeşti cu mine, iar eu mă fac roşie ca focul şi mă duc să mă aşez lângă Udi, întorcându-i spatele. Îl aud chemând-o pe asistentă, dobitoaca asta cretină nu mă lasă în pace, mă hărţuieşte, daţi-o afară de aici. Când asistenta ajunge la noi, pe chipul ei se poate citi aceeaşi expresie de politeţe, mă grăbesc să mă dezvinovăţesc, ca şi când ar fi o profesoară venită să despartă doi copii care s-au luat la harţă, l-am întrebat doar ce i s-a întâmplat, iar ea

îmi zâmbeşte, nu vă faceţi griji, este rău cu oricine încearcă să fie drăguţ cu el, nu pricepe decât o singură limbă, nu-i aşa, Ieremia? Sunt mirată, cum Dumnezeu o fi ajuns să-l cheme Ieremia, dar nu îndrăznesc să spun nimic, abia dacă îndrăznesc să respir, numai să nu îi stârnesc furia.

Dar se pare că tăcerea mea îl provoacă la fel de mult ca şi vorbele, aşa că mă întreabă cu o politeţe exagerată, aveţi din întâmplare o ţigară, iar eu îi spun, este interzis fumatul aici, dar el mi-o taie scurt, cine a zis că vreau să fumez, nu doresc decât o ţigară. Eu scot din geantă portţigaretul vechi şi i-l întind, însă el se înfurie, cine are nevoie de ţigările tale jegoase, eu nu mă ating de aşa ceva, iar eu revin la locul meu, îl aud urlând din nou, soră, soră, am nevoie de o ţigară, o să vedeţi voi cum îmi desfac imediat cătuşele şi vă termin pe toţi. O să vezi tu cum se întoarce poliţistul şi termină el cu tine, urlă asistenta de pe hol, iar el zâmbeşte şi se întoarce din nou către mine, ce a păţit soţul tău? Şi eu răspund, nu are nimic, el râde, sigur voia să scape şi el puţin de tine, dar ai venit după el chiar şi aici, lasă-l şi pe el să respire un pic, dacă nu vrei să-ţi moară în braţe, se poate muri şi din nimic, am văzut mulţi oameni murind din nimic.

Mă uit la el cu coada ochiului, ce glumă nesărată a Domnului, să pui un suflet atât de hidos într-un trup de o frumuseţe demnă de un împărat, îmi e clar că ar fi mai bine să tac, însă nu reuşesc să mă abţin şi mă îndrept spre el. Ascultă, Ieremia, încerc să îi spun cu blândeţe, nu a fost o zi prea uşoară pentru noi, soţul meu este bolnav, a venit aici ca să se facă bine, sunt şi aşa îngrijorată, te rog, nu îmi îngreuna şi mai mult situaţia, iar el tace câteva secunde, ca şi când ar cântări vorbele mele, după care izbucneşte într-un hohot de râs oribil, eu îţi îngreunez situaţia? Eu stăteam culcat aici liniştit, iar tu ai venit să mă deranjezi cu întrebările tale, tu crezi că mie îmi este uşor? Legat de pat ca un câine, dacă m-ar vedea mama acum, ar muri pe loc; părea că întreg trupul îi este zguduit de un tremur puternic, muşchii lui prelungi zvâcneau convulsiv, încercând să se elibereze din cătuşe, şi numai la apariţia poliţistului, cu burta lui proeminentă, se linişteşte, stă culcat cuminte, asemenea unui copil ascultător, aruncându-mi din când în când câte o privire ursuză.

Udi este cufundat încă în somnul său încăpăţânat, de ce oare am impresia că doar se preface că doarme, făcându-i plăcere să mă vadă într-o asemenea ipostază umilitoare, învinsă de deşertăciunea condiţiei umane, continuând în linişte străvechea noastră ceartă, oamenii sunt nişte gunoaie, susţinea el, iar tu îţi pierzi vremea între gunoaie, în mocirla mocirlelor, nu vei putea schimba pe nimeni, nu vei putea salva nici un copil. Tu crezi că, dacă iei un copil de lângă părinţii săi şi îl duci într-o altă ţară, el va fi salvat? Nu este posibil să schimbi cursul firesc al lucrurilor, pretenţiile voastre sunt absurde, scandaloase, voi trebuie să mergeţi în întâmpinarea acestui curs, să îl acceptaţi aşa cum este el. Iar şi iar pleca în drumeţii, uneori singur-singurel, dormea în corturi, în fel de fel de locuri uitate de lume, se întorcea cu ochii strălucind, vreme de trei zile nu am întâlnit ţipenie de om, îmi povestea el cu mândrie, ca şi când ar fi reuşit să evite în ultima clipă un pericol iminent. Niciodată nu se plânsese din pricina inundaţiilor, a furtunilor de nisip, a înţepăturilor de insecte, le accepta pe toate cu multă înţelegere, ca şi când ar fi purtat în felul acesta un dialog intim cu natura, în timp ce eu mă cufundam din ce în ce mai mult

în carne şi sânge, iar acum mi se părea că ascultă această conversaţie şi zâmbetul unei victorii interioare îi flutură pe buze, îmi sprijin capul de grilajul patului său, oboseala mă răpune ca pe un ostaş pe câmpul de luptă şi ca prin vis aud conversaţia care se poartă în spatele meu, are chiar o logică de vis, absurdă, ameninţătoare, o logică de fier, trebuie fie să îi prelungească perioada de detenţie, fie să îl elibereze, îi explică poliţistul asistentei, chiar acum m-au chemat şi mi-au zis că trebuie să aducă la spital un judecător care să îi prelungească perioada de detenţie, altfel nu este legal.

Cum adică să îl elibereze, se sperie asistenta, să îl lase aici fără cătuşe? Este periculos, aici sunt oameni bolnavi, iar poliţistul spune, nu putem face abstracţie de lege, dacă până la ora două nu vine nici un judecător care să îi prelungească perioada de detenţie, vom fi nevoiţi să îl eliberăm, iar eu mă uit la ceas, deja este ora douăsprezece, Noga o să ajungă acasă în curând, trebuie să fiu acolo înaintea ei, să îi explic ce s-a întâmplat, dar cum aş putea să îl las pe el singur aici, încă o dată sunt sfâşiată între ei doi, care dintre ei are mai multă nevoie de mine, este ca şi cum aş avea doi soţi. Şi, de fapt, ce căutăm noi aici, unde suntem chiar şi mai lipsiţi de apărare decât acasă, vulnerabili şi expuşi la orice rău, capul meu extenuat se sprijină din nou de grilajul patului şi ştiu că acum ar trebui să mă ridic şi să merg acasă la Noga sau, cel puţin, să o sun, însă am impresia că toate sentimentele mi s-au scurs din trup şi fără ele sunt o fiinţă goală de existenţă, o asociere întâmplătoare de organe, şi îmi amintesc de mamele care veneau la orfelinat să-şi viziteze copiii smulşi de lângă ele şi cum pe buzele lor fluturau nişte zâmbete îngheţate, studiate, căci ştiau că momentul despărţirii este aproape şi erau sătule de atâta luptă, ar fi vrut, de fapt, să se termine odată cu toate, deja tânjeau după libertatea pe care le-o dădea împietrirea acelor sentimente copleşitoare, după bucuria aceea oribilă a renunţării.

Eu ştiu că exact în clipa aceasta ea bate la uşă, apoi îşi caută cheia în ghiozdan, cotrobăie prin grămada de caiete şi manuale îndoite, penarul i se deschide şi se rostogoleşte pe scări, totul se împrăştie, creioane colorate şi stilouri, şi gume de şters roase, unde este cheia, deja izbucneşte în plâns, mai bate o dată la uşă, mami, tati, unde sunteţi. Scotoceşte adâncurile ghiozdanului asemenea unui vânător în căutarea prăzii, iat-o, o scoate uşurată, intră în casa goală, nici un bileţel nu o aşteaptă pe masă, nici o farfurie de mâncare în frigider, iar eu o urmăresc calmă, să vedem ce faci acum, copila mea răsfăţată. Ce se petrece cu mine, dintr-odată parcă am devenit de piatră, el are picioarele paralizate, iar mie mi-a paralizat sufletul, iată-l şi pe el trezindu-se, gura lui se deschide într-un căscat, cât este ceasul, întreabă el, încercând să se concentreze asupra ceasului de la mână, ce o fi cu Noga, trebuie să o sunăm, tocmai acum, când mie mi-e indiferent, se trezeşte şi el să fie responsabil, şi îi spun, exact la asta mă gândeam, dar tresar din pricina unui strigăt neaşteptat şi sălbatic, tati!

Mă uit spre prizonier, însă gura lui este închisă, doar ochii săi aurii scrutează fără linişte tot ce se întâmplă în jurul său, apoi aud zgomotul unor paşi grăbiţi, oprindu-se la fiecare salon în parte, pe cine cauţi, fetiţo, întreabă cineva, iar ea strigă, pe tatăl meu, şi iată-i căpşorul în cadrul uşii, cu faţa luminoasă, cu ochii ei asemenea unor struguri verzi strălucind de emoţie, tati, ce s-a întâmplat cu tine, strigă ea, agăţându-se de trupul lui inert, ignorând toate tuburile acelea atârnate de corpul său, ignorându-

mă şi pe mine, iar el încearcă să o îmbrăţişeze, însă îşi mişcă braţele cu foarte mare greutate, sunt bine, Noga, m-au internat numai pentru câteva analize, totul va fi bine. O trag lângă mine şi o aşez pe genunchii mei, draga mea, cum ai ajuns aici, cum ai reuşit să ne găseşti, chiar acum voiam să te sun, dar ea spune alintându-se, vecina de jos mi-a spus că a fost la noi ambulanţa şi l-a luat pe tati, mi-a comandat un taxi şi am venit aici singură, vocea ei este impregnată de mândrie, iar şoferul a fost extraordinar de drăguţ, m-a dus până la ghişeul de informaţii, iar eu spun, probabil că îţi este foame, hai să mergem până jos, să îţi cumpăr ceva de mâncare, dar ea dă din cap, nu, nu voi mânca absolut nimic până când tati nu se face bine, spune ea, surprinzându-mă cu devotamentul ei absolut, îl ţine de mână, iar el o priveşte ca şi când acum ar vedea-o pentru prima dată, degetele lui îi mângâie cu mari eforturi podul palmei, iată-ne uniţi, ca pe vremuri, o familie unită, aşteptând încordaţi investigaţiile ce vor urma, şi toate acestea se petrec sub atenta supraveghere a privirilor prizonierului, iar eu mă rog, Doamne ajută să stea liniştit, să nu o sperie, însă el refuză să stea liniştit.

Nu te îngrijora, fetiţa mea, tatăl tău nu a păţit nimic, spune el cu o voce surprinzător de blândă, ea îl priveşte cercetător, dar cu inocenţă, eşti sigur? Ca şi când ar fi fost o autoritate în materie de medicină, spune, sigur că da, ai încredere în mine, am văzut de toate la viaţa mea, nu are absolut nimic, se simte foarte bine, în locul tău, mi-aş face mai multe griji pentru mama ta. Nu îi da atenţie, Noga, îi şoptesc eu, habar nu are ce spune, însă el continuă, cine ai vrea să moară, mama sau tata? Ea se sperie, nici unul, nici mama, nici tata, dar el spune, trăim în lumea reală, fetiţă dragă, nu în poveşti, iar în viaţa reală trebuie să moară câte unul din fiecare familie, ca să poată trăi şi ceilalţi, nu ai mai auzit asta până acum? Ea îl priveşte uluită, apoi se opune ezitând, însă convingerea lui o lasă fără cuvinte. Chiar aşa, şopteşte ea, iar el spune, sigur că da, de multe ori este chiar copilul, aşa cum s-a întâmplat în familia noastră, eu m-am sacrificat pentru mama mea, se laudă el, i-am dat voie tatălui meu să mă ucidă, iar ea se ridică de pe genunchii mei şi se apropie de el încetişor, dar eşti viu, spune ea surprinsă, însă el izbucneşte într-un hohot de râs, ca şi când ar fi auzit o glumă, ţi se pare că sunt viu, întreab-o pe mama ta, ea îţi va spune că sunt mort, iar eu îi şoptesc lui Udi, fă ceva, fă-l să tacă, o înnebuneşte. Ridică-mi patul, mă roagă el, iar eu răsucesc de mâner până când aproape că stă în şezut, îl priveşte uimit pe tânărul acela superb, legat cu cătuşe de pat, nu-l băga în seamă, şopteşte el, îi dai prea mare importanţă, dar Noga scânceşte, este adevărat ce spune, că unul dintre noi va muri? Şi Udi spune, de unde şi până unde, vrea pur şi simplu să atragă atenţia, însă tânărul, care îl ascultă cu interes, spune pe un ton amar, eu vreau să atrag atenţia? Poate că tu vrei să atragi atenţia, te-ai gândit la asta?

Eu mă ridic şi trag perdeaua de jur-împrejurul nostru, de ce oare nu am făcut lucrul acesta mai devreme, ne cuibărim cu toţii în spatele faldurilor ei, râsul lui grosolan ajunge până la noi, asta nu vă va ajuta la nimic, scrâşneşte el printre dinţi, ştiţi că am dreptate, eu am întotdeauna dreptate, de aceea tatăl meu a vrut să mă omoare, aş vrea să fi greşit măcar o singură dată. Când îl vor lua de aici, întreabă Udi, iar eu şoptesc, nu am idee, din câte am înţeles, peste puţin timp vor fi nevoiţi să îi scoată cătuşele, dacă nu vine un judecător care să îi prelungească perioada de detenţie, iar în clipa aceea, în cortul nostru a

intrat pe nepoftite o asistentă nouă, trebuie să vă duceţi la tomografie, spune ea pe un ton rece, de parcă l-ar fi prins pe Udi că stă degeaba în loc să-şi facă temele, iar el o priveşte perplex, părea că uitase pentru moment unde se află, unde îl duseseră de data aceasta picioarele lui inerte.

Nu e cazul să luaţi şi fetiţa, îmi spune ea în timp ce mă ridic, are multe analize de făcut, o să chem pe cineva să-l ducă jos, iar o clipă mai târziu ni se aduce un scaun cu rotile gol şi un asistent tânăr şi viguros îl ridică pe Udi cu uşurinţă, ca şi cum oasele sale ar fi goale pe dinăuntru, iar noi rămânem în salon singure cu deţinutul, cineva ar putea crede că am venit la el în vizită, exact atunci se întoarce poliţistul cu veşti, judecătorul nu poate ajunge, trebuie să îl eliberăm. Faceţi ce doriţi, răspunde asistenta din cadrul uşii, atâta timp cât îl scoateţi de aici, dar poliţistul spune, eu nu îl pot scoate de aici, nu mai este de competenţa noastră din clipa în care va fi eliberat, şi asistenta întreabă, în cazul acesta, cine va răspunde de el, cui îi aparţine, iar poliţistul spune, dar ea cui îi aparţine, şi arată spre mine cu un deget gros, dumneata cui îi aparţii, îşi aparţine lui însuşi, la fel ca şi voi. Are familie, întreabă ea plină de speranţă, trebuie să îi sunăm familia, să vină să îl ia, dar spre surprinderea noastră, el începe să plângă, nu îi sunaţi pe părinţii mei, pe oricine, dar nu pe părinţii mei. Dar, Ieremia, spune asistenta, rana ta s-a vindecat deja, vei pleca de aici în curând, cineva trebuie să îţi aducă haine, ai venit aici din arest fără nimic, nu îţi aminteşti, doar nu vrei să ieşi de aici în pijama, şi el zice, dar de ce să plec de aici, rana mea nu s-a vindecat încă, mă alungaţi mult prea devreme, dacă ea ar fi avut o asemenea rană, continuă el arătând spre mine cu bărbia, aţi fi ţinut-o aici cu săptămânile.

Hai să coborâm, Noghi, spun eu, hai să mâncăm ceva, dar ea se lipeşte de patul gol, eu rămân aici până când se întoarce tati, se prinde cu mâinile de cearşaf, aşa cum se prindea cu pumnişorii de pătură atunci când era mică, şi eu o implor, Noghi, mă sufoc aici, hai să luăm puţin aer, dar ea se încăpăţânează, vom rămâne aici, pentru ca tati să se însănătoşească, însă eu îmi pierd cumpătul, asta nu depinde de noi, cât de bine ar fi fost să fie aşa.

Atunci de ce simt eu că depinde de noi, întreabă ea, înfricoşându-mă cu încrederea ei, iar eu încuviinţez, bine, dacă aşa simţi tu, dar lasă-mă, cel puţin, să îţi aduc ceva de mâncare, sigur eşti flămândă, însă ea spune, nu mănânc până nu se face tati bine, privesc în jurul meu cu disperare, nu mai ştiu ce să spun, nu mai ştiu ce să fac, numai să sper că timpul va trece mai repede, îl aşteptăm, aşa cum ne-am obişnuit deja, îl aşteptăm să se întoarcă din drumeţii, obosit şi plin de praf, aşteptăm să se acomodeze cu viaţa noastră de zi cu zi, să ne vorbească, să mănânce cu noi, însă lui îi este foame întotdeauna cu o oră înainte de masă sau cu o oră după şi exact atunci când Noga se întoarce de la şcoală, el adoarme, iar atunci când ea merge la culcare, el se trezeşte, păcălindu-ne cu prezenţa lui înşelătoare, făcând-o pe ea să-i fie şi mai foame, dacă nu cumva a fost alegerea lui asta, să scape de noi ca să nu ne dezamăgească din nou, sau e o pedeapsă, dar pentru cine, mă pedepseşte pe mine sau pe el însuşi, o pedeapsă pentru ceea ce s-a întâmplat atunci, în urmă cu aproape opt ani. Cum era înainte, cu greu îmi mai amintesc, trecerea anilor a transformat trecutul într-un amestec de pace şi linişte, Noga cea micuţă în braţele lui, privind pe furiş peste umărul lui, albă ca zăpada din vârful muntelui, toate cămăşile lui se

albiseră de la laptele regurgitat de ea, sugea de la mine laptele călduţ şi îl împrăştia pe el, reunindu-ne astfel, buzele lui murmură ceva în urechea ei, gângureşte cu ea pe limba copiilor, o face să-i danseze în braţe, un dans de lapte şi miere, aşa au fost primii ei ani alături de noi.

În prima iarnă, stăteam cu toţii într-o cameră, dormeam în acelaşi pat, focul ardea în sobă, iar dacă ieşeam numai o clipă, frigul din restul casei părea neverosimil, eram parcă într-o altă ţară, aşa că mă grăbeam să mă întorc şi să sar la loc în pat, Noga stătea întinsă pe burta lui goală, cu un zâmbet larg de fericire pe toată faţa, iar eu îmi puneam capul pe braţul lui şi mâna pe funduleţul ei de bebeluş, învelit în scutece, căutând adăpost la umbra dragostei lui pentru ea, şi adormeam un somn fără vise de atâta căldură şi dragoste ce plutea în jur. Eram asemenea unor oglinzi care îşi reflectau una alteia dragostea pentru ea, dublând-o şi triplând-o, sclipeam şi noi de scânteile acestei iubiri, iar eu eram atât de copleşită, atât de recunoscătoare pentru tandreţea lui de tată încât devenisem cu totul dependentă de el, când ieşea din casă mă simţeam neajutorată, aproape că mă transformasem şi eu într-o copilă în primele ei luni de viaţă, iar el era fericit, plin de viaţă, îmi îngâna în urechi cântece pentru copii şi mă bătea uşurel cu palma pe spate. Unde a dispărut toată abundenţa aceasta care se ivise dintr-odată în onoarea ei, în onoarea micii familii care se născuse, aşa apropiaţi şi dependenţi unii de alţii cum eram, izolaţi asemenea unui trib îndepărtat, ascunzându-ne comoara ca şi când ar fi fost una furată. Uneori, mai bătea la uşă câte un prieten, cu câte un cadou întârziat în mână, dar nu îi deschideam, pentru că între noi era o uniune secretă, perfectă, pe care cei din exterior nu puteau decât să o profaneze, iar mie, vreme de luni de zile, nu mi-a lipsit nimic, mă agăţam de ei doi ca şi cum ar fi fost mama şi tatăl meu, care se întorseseră unul la celălalt, pentru că fusesem fetiţă cuminte.

Ani de zile nu îndrăznisem să mă gândesc la zilele acelea, iar acum dulceaţa lor concentrată mă sufocă, greaţa îmi invadează gâtul, cum fusese posibil ca degetele sale pasionate, care îi făceau băiţă seară după seară, săpunindu-i corpuşorul ei vesel, plin de lapte din cap şi până-n tălpi, să o scape de pe terasă; mai târziu, după ce se recuperase în mod aproape miraculos, nu l-am mai lăsat să pună mâna pe ea, nu am mai avut curajul să îi las singuri, o prăpastie de venin s-a căscat între noi, iar ea era de partea mea, am răpit-o, făcându-mă stăpână pe carnea ei albă. Spre surprinderea mea, el s-a lăsat învins, aruncat în dizgraţie, n-a încercat să lupte pentru ea, fără să se consulte cu mine, şi-a abandonat studiile doctorale şi a început un curs de ghizi, pleca de acasă în călătorii lungi, se întorcea apatic şi însingurat, braţele sale nu ne mai îmbrăţişau; m-am uitat spre ea pe furiş şi i-am văzut feţişoara emoţionată, cu ochii mari aţintiţi asupra patului gol, ca şi când ar avea o revelaţie înfiorătoare, iar eu mă întrebam cât anume din toate acestea ştie ea. Ce anume îşi aminteşte din primii ei doi ani de viaţă, mai ales că nu i-am povestit niciodată despre cădere, oare ştie cât de multe a pierdut atunci, va lupta tot timpul pentru a-l cuceri, asemenea unei femei părăsite de bărbatul ei, oare ştie că odată întreaga lui dragoste îi era destinată doar ei?

Încetează să te mai acuzi pe tine însăţi, ar fi spus Anat, s-a săturat să mă tot audă plângându-mă încontinuu, dacă nu m-aş fi îndrăgostit de bărbatul acela, nu s-ar fi întâmplat nimic, am distrus vieţile

noastre, ale tuturor, cu povestea aceea stupidă, ce capriciu, ce aroganţă să te îndrăgosteşti, iar ea mă opreşte, dar ce ai făcut atât de groaznic, de ce eşti convinsă că meriţi o pedeapsă atât de cruntă, iar eu ştiu că ea greşeşte, ştiu că Udi a fost devastat, totul s-a dus de râpă, din cauza mea Noga l-a pierdut, din cauza mea nu vom mai avea alţi copii. Tu nu eşti responsabilă pentru reacţia lui, se înfurie Anat, ce dacă te îndrăgosteşti puţin, îţi este permis, nu avem decât o singură viaţă, nici măcar nu te-ai culcat cu el. Dar aş fi vrut, nici nu ai idee cât de mult aş fi vrut, în dimineaţa aceea, şi îi povesteam iar şi iar, însă ea suspina, dorinţa nu se pune la socoteală, nu plătim un asemenea preţ pentru o dorinţă.

Uşoară ca şi când m-aş fi născut pentru a doua oară, mă grăbeam spre el, o lăsasem pe Noga la mama şi pornisem la drum pe strada aceea lungă, imediat înainte de colţ mă aştepta clădirea aceea puţin înclinată, iar la ultimul etaj, mansarda plină de vopsele şi pânze şi miros ascuţit de terebentină. El îmi deschide uşa, cu o pensulă în mână şi ochii îngustaţi, ca o persoană cu vederea scurtă încercând să desluşească de la distanţă semnele de circulaţie de pe stradă, şi, deşi nu spune nimic, ştiu că se bucură să mă vadă, îmi indică cu pensula un fotoliu, mă pofteşte să mă simt ca acasă şi fuge la bucătărie, cafeaua turcească din ibricul micuţ cu coadă lungă se umflă, apoi descreşte, ca şi când ar fi fost suflată de vânt, iar casa toată este inundată de aroma ei, şi iată cana fierbinte în mâinile mele, dezmorţindu-mi degetele. El întinde o pânză pe ramă şi începe să facă mişcări ritmice, se apropie, se depărtează, mă priveşte fix cu ochii lui sinceri, apoi se apropie de mine şi îmi atinge părul, ai un elastic pentru păr, mă întreabă el, iar eu cotrobăi prin geantă şi găsesc o agrafă, însă nu este ceea ce doreşte, trage dintr-unul dintre dulapuri o bandă roşie, cu care îmi strânge părul, acum ţi se vede gâtul, spune el, de ce îl ascunzi, ai un gât de lebădă, iar eu îmi îndrept ţinuta sub privirile lui, nu mă mai simţisem niciodată atât de frumoasă sau poate că nu era vorba despre frumuseţe, mă simţeam un om nou, cu totul nou. Pensula lui şterge straturi întregi de frustrări, depresii şi frici, mă reconstruieşte din temelii, făcându-mă exact aşa cum îmi doream să fiu, o lebădă tăcută şi nobilă, demnă şi mândră, iată cum trupul meu se reîntoarce la mine după o călătorie lungă într-o ţară îndepărtată, navigând pe râuri albastre şi reci, acest trup care i-a aparţinut lui Udi, apoi lui Noga, iar acum se întoarce la mine şi îmi aparţine doar mie.

Vrei să vezi, mă întreabă el, iar eu mă apropii de şevalet, ce frumos, exclam, culorile lui sunt curate şi profunde, funda aceea roşie se pierde în părul meu, înconjurându-l asemenea unei coroane împărăteşti, el stă în spatele meu, îi simt respiraţia pe gât, mai vrei cafea? Îmi pare rău, nu, trebuie să mă întorc la Noga, îmi scot fără voie coroana de pe cap, cu sufletul amărât. Vii mâine, mă întreabă el, iar eu spun, vom vedea, şi el râde, e bine, eu sunt aici, nu trebuie să mă anunţi dinainte, iar eu ştiu că el îmi va deschide întotdeauna uşa cu o fericire tăcută, cu o pensulă în mână şi cu ochii îngustaţi, ştiu că va fi întotdeauna singur printre picturi, şi deja aştept dimineaţa următoare, dar Noga se trezeşte arzând toată din pricina febrei, o pun pe pieptul meu, sufocându-mi dezamăgirea, ea este zguduită de frisoane, iar eu de dor, Udi se întoarce seara îngrijorat, ce s-a întâmplat cu dragostea mea mică, întreabă el şi se apleacă deasupra ei, sărutând-o pe frunte. Doctorul spune că nu este decât o răceală, îl informez eu în grabă, el scoate din geantă o păpuşă pe care o cumpărase pe drum şi încep amândoi să se joace, păpuşica este

bolnavă, spune el, nu are voie să iasă din casă până când nu se face bine. A doua zi dimineaţă îi spun, stai puţin cu ea, am câteva lucruri de făcut, apoi fug pe strada lui, mă uit la clădirea aceea, dar nu îndrăznesc să urc, privesc fereastra mare, aproape că îi aud paşii ritmici, înainte şi înapoi, în cele din urmă traversez şi mă întorc acasă cu câteva portocale, are nevoie de vitamina C, spun eu şi storc furioasă portocalele una după cealaltă, iar ea îl roagă, tati, rămâi acasă cu noi, dar el o sărută pe buziţele ei oranj, cât de mult mi-ar plăcea să pot rămâne acasă cu tine, dulceaţa mea, dar mă voi întoarce diseară şi vreau ca până atunci păpuşica să se însănătoşească.

După câteva zile răceala a trecut, aşa că am îmbrăcat-o bine şi am ieşit din casă, în ciuda faptului că Udi îmi spusese să o mai ţinem o zi sau două, mama mă priveşte preocupată, însă nu întârzii prea mult acolo, peste o oră şi jumătate mă întorc să o iau, îi spun eu şi dispar, în trupul meu se zvârcoleşte deja dorinţa de a-l vedea, stau ţinându-mi respiraţia în faţa uşii care se deschide întotdeauna imediat înaintea mea şi care acum nu se mai deschide. Dezamăgită, mă sprijin de balustrada rece a scărilor, incapabilă să-i suport absenţa, aud o mişcare ce mă face să tresar, care îmi dă speranţe, uşa se deschide încetişor, nu este el, aproape că nu l-am recunoscut, ţepii ascuţiţi ai bărbii îi împung obrajii, părul în dezordine, pantalonii descheiaţi, un maiou negru peste pieptul lat şi braţele musculoase, aşa cum nu mi le-aş fi imaginat. Te-am trezit, mă scuz eu, eşti bolnav? El zâmbeşte, acum sunt bine, bine că ai venit, eu încerc să îi explic, am vrut să vin şi zilele trecute, dar Noga a fost bolnavă, el face un gest din mână, semn că nu este nevoie de explicaţii, nu trebuie să îmi explici nimic, sunt fericit că ai venit, ia loc, mă îmbrac imediat, eu mă adâncesc în fotoliu, jaluzelele sunt trase, dar chiar şi pe întuneric, descopăr cu uimire ochii privindu-mă de pe pereţi, hotărâţi şi reci. Zeci de ochi cenuşii mă hărţuiesc, mă ridic şi aprind lumina, merg de la un tablou la altul, sunt atât de multe, încât aproape că acoperă toţi pereţii, mari şi mici, şi medii, şi în toate apare chipul meu, cu părul prins, cu un zâmbet misterios, de regină, iar într-un colţ al camerei mă văd stând în picioare dezbrăcată, rezemată de zid, înaltă şi delicată, mă apropii de tablou, îl privesc atentă, ca şi când aş putea să învăţ din el lucruri pe care nu le ştiam despre mine însămi.

El tuşeşte în spatele meu, întinde o mână ezitantă spre gâtul meu, nu te supăra, îmi spune, dar eu ripostez, de ce să mă supăr, eşti liber să pictezi tot ceea ce doreşti, iar el râde uşurat, asta am făcut toată săptămâna, am pictat ceea ce am dorit, nu ai venit, aşa că te-am pictat din memorie, spune el din bucătărie, unde pregăteşte cafeaua, eu îi urmăresc cu multă grijă toate mişcările, cum amestecă, cum pune zahărul, niciodată nu mă întrebasem ce face când eu nu sunt acolo, întreaga lui existenţă era compusă în mintea mea numai din acele dimineţi cu mine, iar acum nu îmi dă de ales, stau jenată pe fotoliu, el stă în picioare în faţa mea, fără pensulă, vulnerabil peste măsură fără arma sa, şi mă întrebă pe un ton gutural, vrei să mergem sau să stăm aici?

Te-ai săturat să mă pictezi, îl întreb eu, iar el spune, din contră, asta îmi face cea mai mare plăcere, când am învăţat să desenez, am studiat acelaşi model timp de trei ani, iar de la an la an devenea din ce în ce mai interesant, îşi ia pensula şi mă priveşte, apoi priveşte tablourile din jur, dar şevaletul rămâne gol, ca şi când prezenţa mea l-ar deranja, eu privesc acoperişurile roşii ca nişte câmpii înflorite, nu departe

puteam recunoaşte clădirea în care locuiam noi, la marginea cartierului, îl privesc, poartă un pulover alb de lână cu găuri peste maioul negru şi pentru prima dată îmi dau seama că este puţin cocoşat, asemenea clădirii sale, ceafa îi este acoperită cu bucle gri, paleta îi tremură în mână, mă aud întrebând, vrei să mă dezbrac?

El încuviinţează în tăcere şi iese din cameră, iar eu mă dezbrac emoţionată, îmi împăturesc frumos hainele şi le pun într-un colţ, parcă aş fi la un control medical, iar în clipa în care el intră, întreb, de ce ai ieşit, şi el îmi spune, nu îmi place să văd cum se deschide un cadou, îmi place să descopăr totul dintr-odată, apoi mă examinează cu o privire serioasă, membru cu membru, mi se pare că este dezamăgit şi îmi cer imediat iertare, trupul meu este mult mai frumos în pictura ta, dar el spune, poate, dar mult mai puţin interesant, eu nu caut frumuseţea, şi deodată ia tabloul cu mine goală şi îl rupe în faţa ochilor mei uluiţi. Nu te speria, râde el, aşa li se întâmplă mai multor tablouri de-ale mele atunci când descopăr cât sunt de superficiale, acum, când te-am văzut, îmi dau seama cât de mult am greşit, îmi întoarce spatele şi începe să amestece culorile, o pânză uriaşă îl aşteaptă pe şevalet, iar el se apropie, apoi se depărtează de ea concentrat, schimbă pensulele plin de ardoare, în timp ce eu mă afund în fotoliu, ruşinea mă părăseşte încet-încet, asemenea unei amintiri urâte care îşi pierde dintr-odată importanţa, îmi privesc coapsele albe, aproape transparente, obosite, le zâmbesc iertător, plină de generozitate faţă de timpul care se scurge, faţă de anii care cresc unul peste altul, formând un turn înalt; Noga este tot timpul dezamăgită, de ce se prăbuşeşte, de ce orice turn se prăbuşeşte în cele din urmă?

Pe pânza din faţa mea se dezgolea căldura aceea dureroasă clipind înspre mine, cu ochii ei portocalii, muşcându-mă de sfârcuri, iar el mângâia pânza, cu buzele strânse, recompunându-le cu pensula lui, două puncte de culoare, accentuându-mi cu încăpăţânare pelvisul, incendiind părul pubian, vopselele curg de-a lungul coapselor mele, iar eu sunt copleşită de dorinţă, îmi depărtez genunchii, arătându-i locul, cât de mult mi-aş dori să se apropie acum de mine, să-şi dea jos pantalonii şi să umple spaţiul acela gol, dureros, care se deschisese înăuntrul meu. Îmi cobor ochii şi îi văd tălpile apropiindu-se, tălpi delicate, de femeie, îmi ridică faţa înspre el, înmoaie pensula în apă şi o şterge pe pulover, pătându-i albul cu o amintire înroşită, deja simt fiorii de-a lungul cefei, îmi alunecă pe obraji, coboară încercuindu-mi sfârcurile ameţitor, colorându-mi goliciunea în vârtejuri transparente, din ce în ce mai repede, întreg corpul meu nu este decât un cerc imens, ca atunci când arunci o piatră în apă, o piatră valoroasă, şi n-o voi mai putea scoate niciodată din adâncuri, părul moale al pensulei îmi mângâie părul pubian, lăsându-se pradă aceleiaşi flăcări îndrăzneţe şi dulci, inspir şi expir cu dificultate, iar în tot acest timp chipul său poartă expresia unei profunde concentrări, căutând o nuanţă rară pentru carnea mea, pe care un ochi uman cu greu ar putea-o distinge, până când, în cele din urmă, îşi ascunde faţa de mine, odihnindu-şi corpul cu un oftat în poala mea.

Părul îi creştea în dezordine pe ceafă, mi se pare că-mi şopteşte ceva de jos, dintre coapsele mele, nu reuşesc să aud, pun un deget pe buzele lui, ce ai spus? Dar el se ridică în tăcere şi se reazemă de fereastra aceea mare, trăgându-mă după el, stau în picioare lângă el, sprijinindu-mi de el braţele slăbite, privim de

la fereastră acoperişurile şi strada îngustă şi şerpuitoare, oamenii păşesc pe ea grăbiţi, bine înfofoliţi în haine de ploaie. Începe să plouă torenţial deodată, apa biciuieşte asfaltul şi un bărbat tânăr se opreşte, priveşte uimit norul care s-a spart exact deasupra capului său, nu are nici măcar o geacă pe el, doar un pulover cu dungi colorate, ca acela al lui Udi, priveşte cum cade ploaia, ochii lui miraţi pătrund albul sclipitor al goliciunii mele, pâlpâind ca o lumânare de Hanuka, la fereastra ultimului etaj al acelei clădiri, îngheţ sub privirile lui, ca şi cum aş fi fost electrocutată, o figurină din carton în vizorul diabolic al întâmplării, are o privire la fel de precisă ca mâna unui trăgător de elită care nu ratează niciodată. Este Udi, care se grăbeşte spre casă, dornic să se joace puţin cu Noga, Udi, cu o plasă de portocale în mână, vitamina C pentru gâtul ei iritat, iar eu mă arunc orbeşte asupra hainelor care îşi pierduseră deja orice identitate, încerc să bag piciorul tremurând prin mâneca unei cămăşi, iar el mă aşază pe fotoliu, faţa lui se alungeşte de tristeţe, mă îmbracă aşa cum faci cu un copil, îngenunchează şi îmi leagă şireturile pantofilor, apoi mă ridică şi mă conduce pe scări, până când mă loveşte aerul rece de afară, arzându-mi faţa, cât de mică este distanţa dintre rece şi cald, picăturile de ploaie îmi lovesc capul în timp ce fug spre casă, cu gura plină de explicaţii, implorări şi jurăminte, cad şi mă ridic, dar el nu va fi acolo.

Uite-l pe tati, strigă Noga şi aleargă în întâmpinarea lui, iar eu îmi ridic privirea şi îl văd în pragul uşii, înaintând către noi în scaunul cu rotile, cu capul dat pe spate, privind într-o parte, cu faţa palidă şi ascuţită, părea că devenise prizonierul bătrâneţii în timpul acestei ore în care fusese plecat, mă ridic în grabă, mă aplec deasupra lui, ca şi cum ar fi fost un prunc în landou, cum a fost, Udighi? şi el mormăie, abia mâine dimineaţă vom avea rezultatele, parcă şi corpul i s-a împuţinat, umil, eu îl întreb preocupată, a durut, iar el spune, nu, a fost pur şi simplu neplăcut, iar Noga ne informează cu mândrie, tati, eu nu voi mânca nimic până când nu te faci bine, el schiţează un zâmbet spart, încuviinţând apatic sacrificiul ei.

Udi, spune-i să mănânce, îl rog eu, spune-i că te vei însănătoşi numai dacă va mânca, însă el se holbează la noi ca şi cum logica noastră ar fi una ciudată, ca şi cum nu ne-ar înţelege limba. Simt în spinare lovitura singurătăţii, el nu mai este alături de noi, se află deja într-o altă lume, văd cum este întins pe pat, cum este acoperit cu pătura, îl aud spunând, draga mea, mergeţi acasă, vreau să dorm, iar Noga murmură, dar, tati, cine va rămâne cu tine, vreau să stau cu tine, şi el suspină, nu vreau decât să dorm, nu am nevoie de nimeni ca să pot dormi, dacă îmi va trebui ceva, voi telefona, iar eu, care îmi doream atât de mult să plec de acolo, nu mă mai puteam desprinde acum de sentinţa lui tăioasă, chiar şi de pe patul său de om bolnav ne alungă, ne ostracizează, pentru totdeauna. Udighi, încerc eu, poate că Noga va merge mai târziu la mama, iar eu mă voi întoarce la tine, iar el spune, nu este nevoie, îmi este mult mai uşor să fiu singur acum, crede-mă, până când voi primi rezultatele investigaţiilor, prefer să fiu singur, nu o fac pentru a te supăra, spune el făcând un mare efort, iar eu suspin, dar nici nu mă ajuţi. Noga îl sărută cu dragoste pe obraz, tati Ughi, îi şopteşte ea, ca atunci când era micuţă, vreau ca mâine-dimineaţă să te ridici din pat şi să mergi ca înainte, bine? Iar eu mă aplec şi îi sărut buzele, te iubesc, Udighi, vei vedea cât de bine ne va fi după ce te vei însănătoşi, iar el încuviinţează printr-un gest al capului, pierzându-şi răbdarea, părul lui uscat îmi umple palmele de electricitate.

În cadrul uşii îmi pun o mână pe umărul ei şi îl privim amândouă cu durere, părea că adormise deja, păşim înfrânte împreună de-a lungul coridorului, iar lângă camera asistentelor, ne face cu mâna, plin de entuziasm, Ieremia. Ai o ţigară, urlă el, iar eu spun, nu, nu am, apoi se apropie de noi, încă este aproape gol, sunt liber, ne informează, exact ca voi, au plecat să îmi aducă haine şi pantofi din nu ştiu ce depozit, dar nu am unde să mă duc.

Şi mama ta? mă lansez eu din nou într-o conversaţie inutilă, iar el spune, mama nu îmi permite să merg la ea, oare aş putea veni la voi, întreabă el pe neaşteptate, atâta vreme cât soţul tău stă aici, sigur aveţi un loc liber şi pentru mine, luaţi-mă cu voi, se tânguie el, nu am unde să mă duc, Noga mă trage de mânecă, putem să îl luăm, mami, de parcă ar fi vorba de o pisică găsită pe stradă. Ai înnebunit de tot, îi şoptesc, băiatul acesta nu este normal, are nevoie de îngrijiri speciale, nu vezi? Iar el se ia după noi, ca Tarzan îmbrăcat în nişte pantaloni rupţi de pijama, urlând, o să vin, vedeţi voi, o să vă urmăresc până acasă, dar eu spun, îmi pare rău, Ieremia, apartamentul nostru este mic, nu avem loc şi pentru tine, iar el strigă, peste puţin timp veţi avea destul loc gol în casă; o împing pe Noga în lift, uşile se închid în faţa pumnului său strâns, dar blestemul lui se cuibăreşte în interiorul ascensorului gol şi se aude reverberând, lovindu-se de pereţii săi argintii, peste puţin timp veţi avea destul loc gol în casă.

1. *Gheula* înseamnă salvare, izbăvire (în ebraică, în original).

Capitolul cinci

Toată noaptea am ţinut-o în braţe în patul acela mare, am dormit foarte puţin, chinuite, aţipeam şi ne trezeam delirând ca după febră, visele urâte ne plesneau peste faţă şi între ele aveam scurte momente de entuziasm, iată că se întâmplă ceva, în sfârşit se întâmplă ceva în viaţa aceasta în care credeam că nu se va mai schimba nimic, dar nişte pumni dezaprobatori mă izbesc în coaste, tavanul se lasă peste mine certându-mă cu furie, peste câteva clipe ne va acoperi ca o pătură de beton, strivindu-ne, îmi ridic mâinile, încerc să-l împiedic, să nu se prăbuşească, Noga murmură, ce faci, mami, iar eu mă cutremur, privesc tavanul şi îl văd ridicându-se la locul lui, apoi mă scufund iar, în faţa ochilor mei tulburaţi se învârt ameţitor rezultatele analizelor lui, detalii şi lucruri mărunte înfricoşătoare, care se vor transforma dimineaţă într-o sentinţă, bună sau rea. Teste ce conţin sângele lui plin de viaţă, umbrele palide ale oaselor lui, felii tăiate din spinarea lui, cavităţi ale creierului său, frânturi de muşchi şi nervi, tot acest amestec fatidic, coagulându-se acum împotriva noastră, asemenea unei conspiraţii feroce, care trebuie zădărnicită înainte de ivirea zorilor, şi încep să mă rog, numai de nu ar descoperi nimic în neregulă, să fie ceva ce se poate trata cu uşurinţă, sunt gata să fac noi jurăminte, să ispăşesc noi penitenţe, numai de s-ar face bine, şi atunci somnul mă răpeşte într-o călătorie sălbatică, neînfricată şi violentă ca o furtună de nisip, aruncându-mă epuizată înapoi pe pat, sub privirile uimite ale lui Noga, mami, dormi? Iar eu murmur cu gura plină de praf, nu, stau aici, cu tine. Crezi că tati doarme acum, întreabă ea, iar eu spun, da, sigur doarme, culcă-te şi tu, copila mea, dar ea întreabă, ce se va întâmpla dacă tati nu va mai putea merge niciodată, însă, înainte de a apuca să îi răspund, adoarme, apoi imediat se trezeşte, mami, mi-e foame, mă ridic greu din pat ca să-i fac un sendviş, dar refuză să mănânce, voi mânca doar atunci când tata se va însănătoşi.

În faţa şcolii împrejmuite asemenea unei închisori, mă despart de ea, de buclele ei care se micşoraseră de foame, încadrându-i fără vlagă faţa, în ochii strălucind ca două flăcări ardeau încăpăţânarea şi slăbiciunea, o văd păşind singură, prin faţa ei trec grupuri-grupuri de copii, împărtăşind hohote de râs şi secrete, nici unul dintre ei nu se opreşte lângă ea, nici unul nu îi alină îngrijorarea. Cu inima grea, plec spre spital, iată din nou, la dreapta mea, cafeneaua distrusă, un fum alb se înalţă deasupra ei, dens şi şerpuitor, muncitorii în salopete de culoare spălăcită se vântură dintr-o parte în alta ca nişte îngeri, cu armele distrugerii în mâini, dispuşi să niveleze totul, fără să lase nici o urmă. Trecusem pe aici ruşinată ani de zile, căutând tălpile acelea delicate, puloverul lui alb cu găuri şi pata aceea roşie, chipul pe care cu greu mi-l mai aminteam, căutam nu ca să găsesc, asemenea unei scrisori care nu îşi va

întâlni niciodată destinatarul, dar cu toate acestea, este scrisă cu dăruire, emoţie şi grijă. Nu l-am mai văzut niciodată de atunci, ca şi când nu ar mai fi ieşit din clipa aceea din casă, îmbunătăţind încontinuu pictura aceea, anotimp după anotimp, an după an, adăugând urmele trecerii timpului, pătându-şi mâinile, înnegrind coapsele slăbite, întunecând pielea feţei, înnegrind cearcănele din jurul ochilor, trec pe acolo pustie şi apatică asemenea unei umbre, cu privirile în pământ, să nu mă vadă, şi abia după ce mă simt la adăpost, privesc cu coada ochiului, este el, nu este el, oare cum arată de fapt, pentru o clipă toţi bărbaţii îi seamănă, iar atunci sunt sigură că, şi dacă ar trece prin faţa mea, nu l-aş mai recunoaşte, pentru că niciodată nu îl privisem cu adevărat, nu îi urmărisem liniile feţei, pentru a mi le întipări în memorie, nu îi ghidasem vorbele spre urechile mele, ce şoptise acolo, între pulpele mele, respiraţia lui topind silabe dulci, care mi se prelingeau pe pielea fină, calde şi lipicioase.

Culorile semaforului se schimbă, dar eu privesc încă fumul acela alb, viziunile mi se amestecă nedesluşit în el, de parcă mie mi-ar fi fost destinat, ca o cortină grea îmi acoperă ochii, separându-mă de semafoarele existenţei, aştept un semnal din partea maşinilor de lângă mine, bine că acum sunt nevoită să îmi continui drumul, să mă apropii de sentinţa destinului, ce alte jurăminte ar mai fi de făcut în afara celor pe care le-am făcut atunci, în urmă cu opt ani, când Noga stătea culcată fără cunoştinţă, am jurat că nu îl voi mai vedea niciodată, că nu mă voi mai îndrăgosti niciodată, ce altceva aş mai putea promite acum ca să se facă Udi bine, parcă aud deja hohotul de râs obosit al lui Anat, cine are nevoie de sacrificiile tale, cine va ţine de cont de suferinţele tale, iar eu o contrazic în tăcere, poate nu ajută, dar nici nu face rău, iar ea spune, sigur face rău, îţi face rău ţie, nu vezi? Acum nu văd nimic, privesc încăpăţânată maşina din faţa mea, de parcă acolo s-ar afla Mesia, fumul alb al cafenelei mă acompaniază asemenea unui mesager cu veşti rele, făcând ca jurămintele mele să intre în conflict unul cu celălalt.

Parchez la poalele muntelui, departe de spital, ca şi când m-aş pregăti pentru un picnic în sânul naturii, câteva clipe înainte ca vara să se năpustească asupra muntelui, cu ghearele sale transparente, un covor de un verde inocent îl acoperă încă, peste doar câteva zile va fi invadat de smocuri gălbui, uniforme şi după aceea vor începe focurile, iar vara va lăsa în urmă doar o pătură neagră de ierburi pârjolite, distrugând echilibrul într-o singură noapte blestemată. Înghit aerul tăios al dimineţii, încerc să conjur copacii şi iarba, înaintez încet, pas cu pas, deja mi-au obosit picioarele, şi nu o spun doar aşa, întotdeauna îi spusesem lui Udi cel suspicios, chiar doare. El nu făcea decât să meargă mai departe, iar eu strigam în urma lui, jignită, aşteaptă-mă, dar el o lua înainte ca din arc, asemenea unei săgeţi lungi şi ascuţite, ce nu se mai putea opri din clipa în care era eliberată. Ce se va întâmpla cu el acum, cum va mai putea trăi fără picioarele sale, cred că nimic nu i-ar lipsi mai mult decât ele, i-aş fi dat picioarele mele, mie mi-ar fi totuna, şi deja mă imaginez tăcută şi demnă într-un scaun cu rotile, mişcându-mă dintr-o cameră în alta cu un murmur trist, lacrimi de durere faţă de mine însămi îmi joacă în ochi exact în clipa în care ajung la spital, aveam impresia că spitalul nu este acelaşi, toate feţele acelea noi sau poate doar expresiile lor erau schimbate, exact ca un peisaj pe care îl priveşti vara, apoi iarna. Iată că prin faţa mea trece asistenta aceea cu mâini frumoase, iar eu o întreb încordată, ce face Udi, şi ea spune, este bine, dar

văd din privirea ei că are rezerve, ca şi când chiar în clipa aceea i-ar fi ajuns la urechi nişte zvonuri urâte despre mine, eu încerc să ignor acest lucru, a trecut vizita medicului, întreb eu, iar ea mă opreşte în faţa uşii salonului său, este interzis să intraţi acum, dau un pas înapoi, perdeaua este trasă în jurul patului său, o siluetă impunătoare stă aplecată deasupra lui, acum are loc consultaţia?

Da, îl consultă psihiatrul, spune ea aproape fără voie, privindu-mă sarcastic, eu mă sperii, de ce, ce a făcut? Suspiciunea ei mă învăluie pe loc într-un sentiment de vinovăţie, iar ea spune, medicii vă vor explica, eu nu ştiu exact, apoi întoarce brusc capul în altă direcţie şi dispare, iar eu mă aşez în faţa uşii, cu picioarele orientate spre intrare, ameninţătoare, gata să mârâi la traficul aglomerat al coridorului. De ce un psihiatru, ce i-au descoperit, între degete zdrobeam rămăşiţele ultimelor certitudini pe care le mai aveam, Udi nu fusese de acord niciodată să urmeze nici un fel de terapie, nici împreună cu mine, nici singur, de ce să ceară acum un psihiatru, şi ea de ce se purtase cu atâta rezervă, ieri părea plină de compasiune, atunci când l-am dezbrăcat cu patru mâini grijulii, iar acum fuge de mine de parcă aş avea ciumă, privesc din nou pe furiş în salon, în patul lui Ieremia este întins un bărbat bătrân şi trist, legat la o mulţime de tuburi, figura lui se umple de viaţă la vederea mea, iată, a venit cineva în vizită la el, dar imediat dezamăgirea îi inundă chipul, ce anume ştie el şi eu nu, tot ceea ce s-a întâmplat în camera aceasta începând de ieri după-amiază şi mie mi-a fost ascuns se citeşte pe chipul său gol de expresie, străin.

Privesc plină de resentimente către perdeaua subţire, încerc să descifrez vreun cuvânt-cheie, ce secrete îşi spun ei acolo, cum este posibil ca dintr-odată să nu mai am acces la lumea lui, toţi ceilalţi ştiu mai multe despre el decât ştiu eu, deja nu îmi mai aparţine, aparţine bolii şi tuturor celor care au legătură cu ea, asistentelor, psihiatrului, chiar şi acestui bătrân, ei sunt rudele sale cele noi, rudele noii sale soţii, în ele se va încrede de acum încolo, lor le va descoperi cele mai adânc îngropate secrete, iar eu îmi reiau locul pe scaunul din faţa uşii, acolo stătea ieri poliţistul, îi simt trădarea arzându-mi umerii, este ca şi cum îndărătul perdelei ar avea loc o orgie învăpăiată.

Bărbatul care iese în cele din urmă din cameră nici măcar nu mă priveşte, înalt şi gras, un uriaş, cu păr cărunt, des şi ochelari cu rame groase, îi văd spinarea pătrată, ca o tablă pe care nu scrie nimic, întoarsă către mine în timp ce se grăbeşte să dispară, ce capacitate uluitoare au toţi aceşti oameni, aceste rude ale bolii, cum dispar ei într-o clipă, agili şi alunecoşi, lăsând un urma lor o dâră sfidătoare de insulte, intru în salon, bărbatul de vizavi se ridică din nou în şezut plin de speranţă, după care se prăbuşeşte dezamăgit pe pernă, dar Udi nu se mişcă, este înconjurat de cortul său, aşa cum făcea şi în excursii, eu trag perdeaua cu o veselie forţată, Udighi, ce faci, iar el îmi răspunde printr-un zâmbet şters, pe chipul său se poate citi stupefacţia, exact ca pe feţişoara lui Noga. Ce au descoperit în urma investigaţiilor, întrebarea izbucneşte din gura mea ca un strigăt, atât de mult o repetasem în timpul nopţii, încât acum aproape că îmi pierdusem controlul, iar el zice, deocamdată absolut nimic, eu răsuflu uşurată, parcă aş fi luat o gură de apă după o lungă perioadă de însetare, iar acum mi se prelinge prin tot corpul, navigând încet de la un organ la altul, cu acest mesaj liniştitor. Minunat, spun eu pe un ton precaut, asta

înseamnă că totul este bine, nu? Însă el spune, dar picioarele mele nu sunt bine, după care brusc îi scapă un suspin înfricoşător, vor să mă transfere la secţia de psihiatrie, se tânguie el, eu îl îmbrăţişez terifiată, trupul lui se simte rece şi slab pe sub pijama, aproape străin mie.

De ce, întreb eu, de ce tocmai acolo? Iar el spune cu un geamăt, pentru că nu găsesc nimic, nu înţelegi, pentru că rezultatul investigaţiilor este bun, dar picioarele mele nu sunt bine, iar eu îmi amintesc imaginea acelui spate pătrat, inflexibil, paşii aceia aroganţi, nu îl voi lăsa acolo, îl voi scoate de aici, personalitatea lui este un mecanism complex, nu am reuşit să îl descifrez într-o viaţă întreagă, cum ar putea ei să facă asta într-o singură zi, trebuie să îl iau de aici înainte să mi-l distrugă. Ce îţi mai fac mâinile, îl întreb eu, iar el îşi mişcă încet degetele, puţin mai bine, şi simt cum mă umplu de un sentiment de încredere şi fericire, înseamnă că şi picioarele îşi vor reveni, vei vedea, important este să nu găsească nici o problemă gravă, trebuie doar să te odihneşti, te ducem acasă, iar în câteva zile îţi vei reveni. Deodată totul devine foarte clar pentru mine, o lumină puternică luminează laboratoarele ameninţătoare pline de probe de sânge şi bacterii capturate în interiorul diverselor culturi, tuburile pentru radiografie învârtindu-se în tunelurile tomografelor, deodată pun lucrurile cap la cap, dacă trupul este sănătos, de minte pot să am eu grijă.

Poate vrei să te duc puţin afară, cu pat cu tot, este atât de frumos, spun eu cu veselie, dar el ezită, nu ştiu, lumina mă deranjează, exact atunci intră în salon asistenta, iar în urma ei, câteva halate albe, cu feţe rigide, ea îmi spune, ieşiţi, vă rog, dar eu mă opun, vreau să ştiu ce se întâmplă aici, de ce nu îmi explică nimeni, este soţul meu, sunt soţia lui, adaug eu, iar cuvintele se strivesc de podea, ţopăie la picioarele medicilor ca nişte puişori abia ieşiţi din găoace, fără să fie încă în stare să zboare, ei se adună în jurul lui ignorându-mă, doar cel mai tânăr dintre ei, cel care a intrat ultimul, îmi spune, aşteptaţi afară, după vizită va veni cineva să vă vorbească.

Mă ridic încordată şi mă retrag în dreptul uşii, de ce l-am adus aici, nu are ce căuta aici, trebuie să îl salvez, deja îmi imaginez cum îl voi fura, cum voi împinge în secret scaunul cu rotile până la maşină, desprinzându-l din ghearele bolii care ni-l răpise, dar exact în clipa aceea sună telefonul undeva în adâncurile genţii mele, aud vocea lui Anat, unde eşti, se plânge ea, avem nevoie de tine, Galia a născut alaltăieri şi plânge încontinuu, trebuie să vii să vorbeşti cu ea, însă eu zic, nu pot veni, Udi este la spital, am anunţat-o ieri pe Hava, dar ea nu se lasă impresionată, lasă-l o jumătate de oră, nu păţeşte nimic, trebuie să vorbeşti cu ea, altfel toată povestea asta se va termina rău, însă exact atunci îi văd ieşind, delegaţia aceea inexpresivă, asemenea procesiunii unei secte, alerg după ei, ating halatul ultimului dintre ei, spuneţi-mi ce se întâmplă, el mormăie fără chef, încă nu suntem siguri, din câte se pare, este vorba despre o paralizie conversivă. Ce fel de paralizie? întreb eu, iar el spune, conversivă, este ca şi cum trupul ar transforma o presiune sufletească într-o afecţiune corporală, o reacţie conversă, apoi priveşte suspicios în jurul său, ca şi când tocmai ar fi dat la iveală o taină bine păzită, apoi se alătură procesiunii, lăsându-mă singură cu acest nou cuvânt. Deci aşa se numeşte această nouă femeie din viaţa lui, paralizie conversivă, gust fiecare literă, mirosuri grele se degajă din ele, mirosurile pivniţelor în care oamenii

erau torturaţi pe vremuri, strigătele celor înfricoşaţi, obligaţi să se convertească, strigătele acelor *maranos*[1], renunţând la religia lor, acceptând forţat un crez străin, dar ce înseamnă asta, de fapt, şi câtă vreme va dura şi cum va trece, mi se pare că am învăţat pe vremuri despre boala aceasta, dar îmi este foarte greu să îmi amintesc; şi în permanenţă aud vocea lui Anat fremătând în palma mea, prizonieră a pumnului meu, draga mea, strigă ea, trebuie să ajungi, toată munca noastră cu ea se duce pe apa sâmbetei, dar eu închid telefonul şi îl arunc în geantă, trag zăvorul în nasul acestei biete fete de cincisprezece ani cu burta ei uriaşă şi intru repede în salon.

Ce au spus, întreb eu, poate că el ştie mai multe decât mine, dar el pare şi mai puţin interesat de diagnostic, aproape că nici nu au vorbit, s-au uitat pe toate rezultatele investigaţiilor, apoi mi-au mai examinat o dată picioarele. Am reuşit să le mişc puţin, spune el mândru, uite, iar eu pot vedea o mişcare abia perceptibilă a tălpilor lui, parcă o briză uşoară ar fi trecut printre degetele lui, şi întreb, acum ce urmează, la ce se aşteaptă, şi el şopteşte, vor să vadă dacă va apărea vreo îmbunătăţire a stării mele în orele care urmează, iar dacă nu, mă vor transfera la secţia de psihiatrie, îi strâng mâna, Udi, trebuie să faci un efort, concentrează-te puţin doar asupra acestui lucru, trebuie, iar el spune, ştiu, încerc; în cele din urmă simt că suntem din nou uniţi, că mergem umăr la umăr, luptăm unul lângă celălalt, nu de părţi diferite ale baricadei.

Vrei să coborâm puţin, îl întreb eu din nou, îşi clatină capul în semn că nu, nu, vreau să mă odihnesc, ieşi singură, dacă vrei, iar eu întreb, să îţi aduc un ziar, şi el spune, nu, nu vreau ziare, ai vreo carte la tine? Zic nu, nici una, dar apoi îmi amintesc, ieri ţi-am pus în rucsac Tanahul, faţa lui se luminează la vederea cărţii tocite, pe care o ia cu el în toate călătoriile, odată Noga strigase la el, de ce pe ea o iei cu tine, dar pe mine, nu, şi aruncase cartea cât colo, apoi o călcase în picioare, îmi amintesc de Noga cu îngrijorare, nu mănâncă nimic, ştii, abia am reuşit să o conving de dimineaţă să bea o ciocolată cu lapte, dar el este deja cufundat în paginile cărţii, va fi bine, o zi de post nu îi strică, figura lui se relaxează pe măsură ce descifrează versetele antice. Cobor să beau o cafea, spun eu repede şi ies din salon, dar nu merg la bufet, ci mă îndrept spre maşina parcată la depărtare, la poalele muntelui. Nu-şi va da seama că am fugit până la serviciu, deşi el era acela care lipsea de acasă zile în şir, tot mai avea obiceiul de a vorbi plin de ostilitate despre slujba mea, de parcă o făceam în ciuda noastră, de parcă le-aş fi fost mai devotată acelor femei singure şi în mizerie, cu secretele lor tenebroase umflându-le pântecele, decât i-aş fi fost lui.

Din afară, clădirea noastră pare una ca oricare alta, căminul nostru, nici nu poţi bănui cât de diferit este, intru în grabă, Anat îmi iese în întâmpinare dintr-una din camere, ca de obicei, în jeanşi şi o cămaşă albă pe trupul ei slab, părul tăiat cu grijă, încadrându-i faţa curată, care mereu arăta de parcă tocmai s-ar fi spălat cu apă rece şi săpun, totul la ea este demn, simplu, spre deosebire de risipa înfăţişării mele, părul lung dezordonat care pare să ocupe atâta spaţiu, buzele groase, faţa rotundă, iar ea spune, bine că ai venit, dar nu întreabă ce face Udi şi nici eu nu mă obosesc să îi povestesc, pentru că nu mai suntem prietene. De fiecare dată când o văd, acest lucru continuă să mă surprindă, prietenia noastră s-a terminat,

într-o singură dimineaţă, în urmă cu câteva luni, când am ajuns la cămin cu ochii roşii de plâns, după o ceartă cu Udi, am tras-o deoparte şi am început să îi povestesc ce se întâmplase, plină de fervoare, ca de obicei, el a spus aşa şi eu am spus aşa, el m-a jignit, apoi l-am jignit şi eu, dar ea a pus capăt scurt şuvoiului vorbelor mele cu vocea sa limpede, draga mea, pur şi simplu nu mai vreau să aud, eu m-am înfuriat, cum adică, de ce?

Pentru că nu are nici un sens, spune ea, te plângi tot timpul de el, dar nu faci nimic, îi dai voie să îţi controleze viaţa, nu eşti capabilă să te lupţi cu el, dar nici să îl părăseşti, poate că tu nu te-ai săturat de asta, dar eu m-am săturat, iar eu am rămas vreme de câteva săptămâni uimită şi rănită după acest episod, nici măcar nu aveam cui să îi povestesc despre asta, iar în cele din urmă i-am povestit chiar lui Udi, şi el mi-a spus, de ce eşti aşa de supărată, e pur şi simplu invidioasă pentru că tu ai familie, iar ea este singură, şi abia reuşea să îşi ascundă satisfacţia. Dar eu ştiam că el greşeşte şi că ea are dreptate, aşa că am continuat să port conversaţii cu ea de una singură, îmi este atât de uşor să spun vorbele în locul ei, îi cunosc părerile atât de bine, uneori îmi este chiar mult mai uşor să pronunţ vorbele ei decât pe ale mele, atâta doar rămăsese din prietenia noastră, şi nici aşa nu e puţin lucru, iar de atunci am fost doar bune colege de serviciu, ca un cuplu divorţat care face mari eforturi de dragul copiilor, aşa ne străduiam şi noi de dragul fetelor din cămin, eu încerc să îmi ascund durerea şi numai uneori, la începutul zilei, mi se mai întâmpla să mă simt ca înjunghiată pe la spate.

Ce s-a întâmplat cu Galia, o întreb eu, iar ea îmi spune, nu este bine, refuză să ne dea copilul, nu-i mai pasă de înţelegerile pe care le-am făcut cu ea, iar eu urc repede scările spre camera ei, pare atât de pierdută fără burta aceea imensă, ca şi cum o parte a trupului i-ar fi fost răpită, în ochii ei străluceşte o lumină roşiatică, iar în clipa în care mă vede, începe din nou să plângă, suspinând în braţele mele, nu îmi dau nimănui fetiţa, este a mea, deja i-am ales un nume, dacă doreşte cineva să o adopte, va trebui să mă adopte şi pe mine, eu o îmbrăţişez, cât de frumos ar fi să fie posibil aşa ceva, şoptesc eu, dar ştii bine că nu este, întrebarea este dacă vei putea să o creşti singură. Ca şi când ar fi fost cuprinsă din nou de durerile facerii, izbucneşte în plâns, nu pot să o dau, dar nici nu pot să o cresc, strigă ea, şi eu o mângâi pe păr, am discutat mult despre acest lucru, Galia, ştii foarte bine că alegerea este a ta, trebuie doar să te gândeşti la ce este mai bine pentru fetiţă, dar ea strigă, am uitat tot ceea ce am discutat în clipa în care i-am văzut feţişoara, ar fi trebuit să mi se interzică să o văd, iar eu mă uit la chipul ei pătat de primele semne de acnee, o fetiţă, abia împlinise cincisprezece ani, o fetiţă care căzuse într-o capcană, şi spun, încă mai ai timp să te hotărăşti, încă eşti slăbită din pricina naşterii, odihneşte-te puţin, poate că apoi lucrurile vor deveni mai clare, mă uit la ceas, poate că ea mai are timp, însă eu nu mai am. Trebuie să fug, Galia, vorbim mâine, îi şoptesc eu şi o sărut pe frunte, apoi ies în grabă din cameră, aproape dau peste Hava, directoarea, care stă în faţa uşii, ca şi când ar fi tras cu urechea la conversaţia noastră, dar figura ei autoritară, gravă, înlătură orice suspiciune. Draga mea, spune surprinsă, nu credeam că vei ajunge astăzi, cum se mai simte soţul tău? Eu spun, este încă internat, trebuie să mă întorc la el, iar ea mă concediază cu un gest uşor iritat, colegii mei au întotdeauna foarte puţin respect pentru obligaţiile de

familie. Vii mâine, întreabă ea, încă nu ştiu, depinde de felul în care va evolua starea lui, dar, în clipa în care ies de acolo, mă cuprinde teama, de data aceasta ea chiar dorise să audă că nu voi veni mâine, prefera să facă presiuni asupra Galiei, fără ca eu să ştiu, să o facă să semneze, fără intervenţia mea, formularele de renunţare la drepturile materne asupra copilului.

Spre norocul meu, el dormea, eram îmbujorată, de parcă m-aş fi întors de la un amant, de-a lungul anilor, se pare, dobândisem o resemnare furioasă faţă de sentimentele lui, că tot ceea ce făceam eu şi n-avea legătură directă cu el era o trădare, de ani de zile mă întorceam simţindu-mă aproape vinovată de la serviciu, acum mă frământasem tot drumul dacă să îi spun că am fugit până la serviciu sau să îi spun că am dormit pe mine jos la bufet, fapt care l-ar enerva mai puţin, dar când ajung în cortul lui, văd că doarme, iar Tanahul tocit îi acoperă faţa, este mult mai îmbujorat decât mine, arăta ca şi când i-ar fi tăiat capul, iar în locul său ar fi fost pusă o carte, oftez adânc şi dau să ies din salon, de data aceasta ca să mă duc, într-adevăr, la bufet, dar o voce slăbită şi plină de gravitate venind dinspre patul din faţă mă opreşte. A mers, a mers, mă anunţă bătrânul, ca şi când ar fi fost martorul unei minuni, ridică-te şi mergi, îţi vor fi iertate toate păcatele, iar eu întreb, cine a mers, şi el spune, soţul tău, trei paşi, cu cadrul, şi, într-adevăr, văd lângă patul lui un cadru imens ce şade asemenea unui câine credincios alături de stăpânul său, iar eu întreb, când s-a întâmplat asta, iar el îmi povesteşte cu mândria martorului ocular unic, au adus un profesor important de la o altă secţie, iar acesta a vorbit cu el, apoi au încercat cu cadrul şi a reuşit, trei paşi, repetă el emoţionat, şi acum cartea începe să se mişte până ce alunecă într-o parte, iar Udi se ridică în şezut, cu o privire înfricoşată.

Totul se va rezolva, îi spun eu, dar el respinge vorbele mele, nu vor să mă creadă că de-abia pot să mă mişc, mi se plânge el, sunt convinşi că îi păcălesc, iar eu îl mângâi pe braţe, nu îi băga în seamă, Udi, numai să te lase să pleci de aici, important este că eu am încredere în tine, dar îndoiala se cuibăreşte şi în sufletul meu, privesc iscoditor cadrul acela, apoi scaunul cu rotile, o îndoială micuţă, pe care de multă vreme o ascunsesem, aşa cum se ascunde un şoricel în adâncurile unui dulap de bucătărie, un şoricel pe care nu îl poţi vedea niciodată, dar ale cărui urme sunt evidente peste tot în casă şi până la urmă se face atât de mare şi puternic încât ai impresia că acea casă nu îţi mai aparţine ţie, ci lui.

1. Termen folosit pentru evreii forţaţi de Inchiziţia Spaniolă să renunţe la religia iudaică.

Capitolul şase

Deja l-am lăsat în urmă, spitalul, se îndepărtează şi se micşorează în timp ce urcăm muntele, prin noi curge fericirea şi teama, suntem asemenea unor copii care chiulesc de la şcoală, respirăm cu dificultate de emoţia momentului, deşi ştim că nu se va sfârşi bine. Udi şade lângă mine, ţinând între degetele sale inflexibile fişa de externare, ore întregi aşteptaserăm această hârtie, în timp ce ei vorbeau în mare secret pe la spatele nostru, dispărând şi reapărând pe neaşteptate, fără nici o veste, iar eu dădusem dovadă de multă siguranţă, lăsaţi-l să plece acasă, eu ştiu cel mai bine de ce anume are nevoie, iar el mă priveşte încurcat, nu ştie prea bine ce vrea, pare că nu doreşte să rămână acolo, dar nici nu ar vrea să se întoarcă acasă, caută o nouă alternativă cu ochii plecaţi, dar eu observ cum îl privesc ei, nu am nici cea mai mică îndoială că, dacă nu îl externez astăzi, îl vor transfera la psihiatrie, pentru că nu îl cred, îl vor înnebuni cu întrebările lor suspicioase, îl vor alunga de aici, locul ăsta este doar pentru bolnavii adevăraţi, oameni cinstiţi, care şi-au câştigat pe drept atenţia asupra lor, nu pentru cineva care i-a indus în eroare şi a abuzat de încrederea lor. Investigaţiile acelea complete descoperiseră minciuna, iar acum era condamnat să rătăcească undeva în zona gri, ambivalentă, dintre lumea celor bolnavi şi a celor sănătoşi, să nu aparţină în totalitate nici uneia, şi toate acestea se pot citi pe faţa lui perplexă, el însuşi se ruşinează de trupul acesta care îl trădase, de picioarele acestea înşelătoare, de întoarcerea aceasta ruşinoasă acasă, aproape la fel de neaşteptată ca şi plecarea, cu o zi înainte.

Ochii lui sunt înfricoşaţi, asemenea ochilor micuţei Noga, atunci când am adus-o acasă, eu şedeam pe bancheta din spate, ţinând-o pe genunchii mei, Udi conducea în tăcere, aplecat de spate, eram cu toţii ca o vază spartă atunci, o mână de cioburi tânjind să se reunească, şi poate că acum se va întâmpla în sfârşit, poate că acum ne vom reuni din pricina bolii sale, îi mângâi mâna, Udighi, nu îţi face griji, important este că am plecat de acolo, te vei odihni câteva zile şi totul va reveni la normal, dar el îşi pipăie ruşinat foaia de externare, ca un copil care aduce acasă un carnet cu note proaste, nu ştiu, spune el, de vreme ce nu îmi pot da seama ce a fost asta, nu pot fi sigur dacă nu va reveni, nu mă simt în siguranţă, nu ştiu cum m-aş putea vindeca, suspină el, dar eu îmi fac în continuare iluzii, atâta timp cât e vorba de mintea lui bolnavă, ne putem descurca şi singuri. Nu exagera, astfel de lucruri li se întâmplă tuturor, aici sau aiurea, important este că a trecut, important este că suntem acasă, spun eu sigură pe mine în timp ce coborâm din maşină, mă aplec deasupra lui, iar el se agaţă de gâtul meu şi se ridică, merge atât de încet, parcă ar înainta cu ultimele puteri, se sprijină de mine cu membrele sale slăbite, cu privirile în pământ, nedorind să îşi arate neputinţa, eroul cărat cu demnitate pe o targă, luptându-se cu o boală misterioasă, întorcându-se acasă cu

semnul ruşinii pe faţă, alungat din spital.

Mi se pare că văd o perdea mişcându-se şi pe fiica vecinilor de dedesubt privind o clipă pe fereastră, clopoţeii agăţaţi în părul ei ne acompaniază paşii făcuţi cu mare efort, ne oprim între etaje pentru a ne odihni, picioarele aproape că i s-au îndoit sub propria greutate cu un trosnet ascuţit al încheieturilor, iată că uşa apartamentului nostru se deschide, un balon albastru atârnă de ea, Noga ne iese în întâmpinare cu un balon oranj în mână, o surprinseserăm în timpul pregătirilor pentru un bun-venit festiv, şi din pricina mirării dă drumul balonului, care este luat de curent, se ridică şi se micşorează, se face cât o portocală, apoi se agaţă de ramurile unui liliac persan din faţa clădirii, transformându-l ca prin miracol într-un portocal. Ochii ei ne privesc pe noi, apoi balonul, supărarea pierderii balonului este diluată de apariţia noastră, apoi izbucneşte fericită, tati, te-ai făcut bine, după care îl examinează şi adaugă, te-ai însănătoşit, nu? Altfel nu ţi-ar fi dat voie să pleci, încearcă să se convingă pe ea însăşi văzând chipurile acelea înverzite din faţa ei în timp ce picioarele lui ca nişte beţe de chibrit se prăbuşesc în prag.

Cu patru mâini, îl târâm la pat, părea că în ciuda slăbiciunii sale amărăciunea îi invadase trupul şi îi dublase greutatea, Noga se întinde lângă el palidă, aproape transparentă. Ai mâncat ceva, o întreb eu, iar ea îmi răspunde, încă nu, voiam întâi să mă asigur că tata s-a însănătoşit, şi eu spun, atunci fugi şi mănâncă, nu mai poţi continua astfel, uite că s-a făcut bine, dar ea îl priveşte sceptică şi spune, încă nu, şi în clipa aceea din ea porneşte un şuvoi de lacrimi şi sughiţuri, am mâncat la şcoală un măr, se tânguie ea, am uitat că nu am voie să mănânc mărul în pauză, din cauza asta tati nu s-a făcut bine.

M-am săturat de prostiile tale, izbucnesc eu, când vei înţelege că nu există nici o legătură între stomacul tău şi picioarele lui, poţi să te înfometezi până mori, dar asta nu va schimba cu nimic lucrurile, apoi trântesc uşa lăsându-i singuri şi plec la bucătărie, bine că îmi mai rămăseseră în congelator câteva şniţele din viaţa noastră anterioară, încep să le prăjesc, apoi adun ce legume mai erau pentru salată, din pricina tensiunii acumulate încep să vorbesc singură, unde sunt roşiile, întreb eu cu voce tare, doar le-am văzut în urmă cu câteva clipe, caut în frigider şi le găsesc, aşteptându-şi rândul, puţin trecute, încercuind un castravete stingher, îmbătrânit, iată că bolul s-a umplut deja, desfac o sticlă cu vin, poate cu ajutorul lui ne vom convinge că răul a trecut de-acum, aşez totul pe un platou mare, pe care l-am primit la nuntă, şi asemenea unei chelneriţe începătoare merg clătinându-mă spre dormitor, amândoi stau culcaţi în tăcere, amândoi sunt trişti, pun platoul pe pat, îi poftesc să mănânce, torn vin. Noroc, spun eu, în cinstea norocului nostru, iar Noga ridică un pahar gol, pentru tati, să fie sănătos, insistă ea, ca şi cum ar fi suflat în lumânările de pe tort şi acum era momentul să-şi pună o dorinţă, după care adaugă timid, dându-şi seama că cere prea mult, pentru noi toţi, să fim sănătoşi.

Împreună într-o singură cameră, într-un singur pat, de parcă afară s-ar duce un război, iar noi ne-am ascunde aici, farfuriile şi păturile se amestecă unele cu celelalte, mănânc repede, ca de obicei, termin chiar înainte să apuce cineva să îmi ceară ceva, beau şi iar beau vin, şi înainte să mă întind pe marginea patului şi să adorm, văd şniţelul de pe farfuria ei ridicându-se şi crescând, întreg, nemuşcat, amintind prin forma sa de o ţară îndepărtată, aproape golită de populaţie, o ţară cucerită şi subjugată, şi mi se părea că

păşesc pe şniţelul acesta uriaş şi fierbinte cu picioarele goale, zi după zi, fără să văd ţipenie de om, până când întâlnesc un călugăr în robă roşie, care îmi şopteşte cu buzele sale arse, fugi de aici, salvează-ţi sufletul, toţi cei care trec pe aici sunt forţaţi să renunţe la credinţa lor, dar eu întreb, unde mă aflu, ce ţară este aceasta, şi el spune, aceasta este Ţara Conversivă, nu ai auzit de Ţara Conversivă?

Când mă trezesc, încăperea este deja întunecată şi îmbâcsită, un miros greu de prăjeală pluteşte înăuntru, alungând aerul răcoros şi primăvăratic de afară, lângă mine găsesc o farfurie plină de grăsime, mă îndepărtez de ea ca şi când ar fi o creatură însufleţită, mama spunea că acela care se trezeşte după asfinţit, nu va mai zâmbi deloc în ziua respectivă, se pare că măcar în această privinţă avusese dreptate, privesc patul lat, apoi pe noi, o familie posacă, beată, în mijlocul zilei, sărbătoarea pe care încercasem să o pregătesc aici se întoarce împotriva mea ca o palmă peste faţă, ce să avem noi de sărbătorit, era destul de rău şi înainte, ca să nu mai vorbim de acum. Tot elanul acela plin de fervoare care nu mă mai părăsise de ieri-dimineaţă, dorinţa de a reveni la rutina noastră, ca un câine dornic să se cuibărească în cuşca lui într-o noapte ploioasă, totul mi se părea dintr-odată o prostie, cine mai are nevoie de fosta lui viaţă.

Îmi dau seama că locul de lângă mine este gol, Noga nu mai este în pat, dau buzna în camera ei întunecoasă, nu este acolo, şi nicăieri în casă, caut peste tot, pe masa din bucătărie găsesc o bucăţică ruptă de hârtie, am plecat la bunica, scria ea cu litere groase, voi dormi acolo, mi-am luat şi ghiozdanul, eu sunt uimită, de unde dorinţa aceasta de libertate, fetiţa mea mămoasă, care abia dacă mergea la diverse activităţi extraşcolare cu alţi copii, se învârtea tot timpul în jurul casei ca un câine credincios, din câte se părea, nici măcar această plecare nu fusese una la voia întâmplării, mă gândesc la ea cu stânjeneală şi durere, o fetiţă care are de îndeplinit o grea misiune, să pună cap la cap bucăţile sparte ale unei vaze, cu asta se ocupă de opt ani de zile, iar odată cu ea, a crescut şi misiunea aceasta a ei, răpindu-i copilăria, subjugându-i viaţa.

Din dormitor se aud sforăituri puternice, lovind asemenea unor reproşuri, mă întorc acolo fără voie, întind o mână spre el, întotdeauna am o ezitare înainte de prima atingere, anticipând tot ceea ce va urma după ea, dorinţa sau respingerea, două surori gemene energice, încercând să se înfrângă una pe cealaltă cu braţele lor viguroase, uneori dorinţa se retrage cu coada între picioare, respingerea îşi sărbătoreşte victoria, înfierbântată şi excitată, alteori respingerea este înfrântă, dorinţa pare încă fierbinte, dar nu, s-a stins deja, cât este de dificil să aprinzi focul cu cioturi umede, aşa că în urma tuturor eforturilor nu rămâne decât un miros greu, al unei intenţii bune ce s-a sfârşit prost. Aşa stăteam întinşi, nemişcaţi în patul meu îngust pentru copii, braţele lui de băiat caută comori în trupul meu, iar eu aud paşii tatei în papucii lui de cauciuc, înainte şi înapoi, singurătatea lui răsuna în toată casa, un val de ezitări mă sufocă, până ce aproape că vomit. Mă ridic în şezut, îi strâng degetele, cum este posibil, Udi, cum pot să mă simt eu bine în vreme ce el este atât de nefericit, dar Udi nu renunţă, membrele lui mă presează, dorinţa lui puternică încearcă să îmi înăbuşe ezitarea, iar pentru o clipă se pare că şi reuşeşte, iat-o cum se ascunde în adâncurile gâtlejului meu, nici chiar limba lui lungă nu o poate găsi acolo, mă predau, deschid

dinaintea lui poartă după poartă, sub palmele lui au loc explozii dulci, dar dimineaţa mă trezesc cu gâtul arzând, nu reuşesc să înghit nimic din pricina durerii, febra creşte, tata îi telefonează mamei, este din nou bolnavă, iar are roşu în gât, apoi mă transferă cu boala mea, cu pijamale şi pături din casă în casă, pentru ca Yotam cel micuţ să nu se molipsească, şi aşa nu se simte prea bine, şi Udi vine să mă viziteze după şcoală, se întinde pe patul înfierbântat, iar eu murmur, lasă-mă acum, sunt bolnavă, el pleacă jignit fără să spună o vorbă, aud apoi hârşâitul tălpilor ce răsună în toată casa şi iar mă chinuie gândurile, asta îţi doreşti, să trăieşti într-o astfel de singurătate, asta ţi se va întâmpla dacă îl părăseşti.

Aburi acri de alcool suflă către mine gura lui deschisă, iar eu mă strâng lângă el sub pătură, îi pun braţul adormit în jurul umerilor mei, în iluzia unei îmbrăţişări, încerc să îi mângâi trupul, să îi trezesc dorinţa. Cum să o trezesc, de unde trebuie adusă, uneori un singur cuvânt reuşea să o aducă la viaţă, un zâmbet provocator, incitant, dar aşa, când trupul a rămas singur, fără toate celelalte atribute, numai membrele inerte şi boala lor misterioasă, ruşinoasă, cum să vină, dar de data aceasta nu renunţ, trebuie să încerc să îl vindec prin mijloace primitive, nici fiicele lui Lot nu îl prea doreau pe tatăl lor beat în grota din munţi, după ce întreaga ţară a fost răvăşită, i-au dat vin şi s-au culcat cu el pentru ca sămânţa poporului său să dăinuie mai departe, iar el nu a ştiut nimic despre toate acestea. Îmi aşez mâna pe mădularul său adormit, care într-o clipă se întinde şi se trezeşte, asemenea unui copil curios, care nu vrea să piardă nimic din vedere, mă cuprinde o fericire neaşteptată, iată un membru al trupului său care a rămas la fel, sprinten şi prietenos, pe el te puteai baza, un aliat credincios într-o ţară care s-a întors împotriva mea, nu ştiam că apropierea lui m-ar putea emoţiona atât de mult, aveam impresia că îmi aparţine, că este o parte din mine, mă aşez cu blândeţe pe abdomenul lui plat şi tare şi încep să mă mişc uşor. Iat-o venind, tocmai când renunţasem la speranţă, îşi face apariţia, ca şi când ar urca dintr-o fântână adâncă, legănându-se într-o găleată, dorinţa densă şi vâscoasă, şi îi strâng trupul între coapsele mele, nu îmi mai pasă dacă se trezeşte din somnul lui de om beat, mă aplec peste el şi sânii mei plutesc înăuntrul gurii lui deschise, iar el îi linge, îşi înfige dinţii în sfârcuri, legându-mă de el cu o funie a durerii, îndesându-mi întreg trupul în gura lui, trupul meu obosit, epuizat, se coace din nou în cuptorul gurii sale fierbinţi, din care va ieşi din nou proaspăt şi aromat ca pâinea, şi asta fără nici un efort, fără nici o intenţie, găleata care tocmai s-a ridicat din adâncurile fântânii mă stropeşte apoi cu apă proaspătă, mă înveleşte în licori călduţe şi parfumate. Şi iat-o coborând iar în adâncurile fântânii, gemând în timp ce-şi croieşte drum orbeşte în străfunduri, tremurul ei este şi al meu, suferinţă, hazard, încă un nor este alungat, un altul se sparge deasupra capului meu, îmi amintesc de fântâna aceea veche de la marginea satului nostru, în inima plantaţiei de mango şi avocado, picioarele mi se afundau în stratul moale de frunze, deasupra sunt uscate, dar dedesubt sunt putrede, covorul de frunze te conduce spre ea, şi deodată cineva strigă, depărtaţi-vă de fântână, odată a căzut înăuntru un copilaş, iar apa i-a înghiţit strigătele, era singur la părinţi, fiul unor bătrâni, eu mă cutremur şi mă întorc, nu am nevoie de apa ei, este blestemată, dar freamătul găleţii nu se opreşte, urcă şi coboară înăuntrul fiinţei mele, cu mişcări din ce în ce mai grele, până ce urechile mi se umplu deodată de un hohot de râs înăbuşit, lipsit de orice grijă.

Profiţi de starea în care mă aflu, se plânge el cu plăcere, apoi deschide ochii, iar eu respir cu dificultate deasupra lui, îmi culc ameţită capul în culcuşul subsuorii lui. Nu mai puteai aştepta până mă trezeam, continuă el, atât de tare te-a înfierbântat vinul, încât te-ai năpustit asupra mea în timp ce dormeam, atât de înfometată erai, unde a zăcut foamea aceasta de-a lungul atâtor ani? Eu zâmbesc, ce ştii tu, poate că îţi mângâi trupul în fiecare noapte în timp ce dormi, el murmură, unde ar fi norocul ăsta, şi iar hohotul de râs lipsit de griji, îl auzeam de fiecare dată după ce făceam dragoste, amărăciunea din gâtul lui se topea, radiind deodată plin de iubire. Draga mea, îmi mângâie el spatele şi mă înveleşte, ai fost atât de îngrijorată din cauza mea, sunt deja pe punctul de a izbucni în lacrimi de uşurare, a fost groaznic, să te văd aşa, la spital, cu toate tuburile acelea, şi el mă provoacă, dar asistenta aceea de la Urgenţe nu era rea deloc, eu îl muşc de umăr, am văzut că te-ai aprins după ea, el râde, prostii, ştii că nu te vreau decât pe tine, iar eu ştiu că asta aşa este, doar că nu a sunat niciodată mai bine decât acum, în general suna ca o ameninţare, însă acum vorbele lui îmi mângâiau întreaga fiinţă pe dinăuntru, bariera între interior şi exterior se ştersese într-o singură clipă. Şi liniştea aceasta pe care o aud vine oare din interior sau din exterior, cum se face că nici o maşină nu trece pe stradă, mă gândesc la liniştea aceea îngrozitoare din peşteră, numai zumzetul aburilor, la fel ca fumul unui furnal ridicându-se din pământul înfrânt, văd cadavrele ruinelor, oraşele fumegând, grădina lui Dumnezeu distrusă, iar atunci el spune, ştii, când m-am întors din expediţie, în drum spre casă, am urcat muntele Sodoma, ştiai că este gol pe dinăuntru, că este în acelaşi timp munte şi peşteră? Eu răspund şoptit, nu, nu ştiam. Acesta este cel mai trist loc în care am fost, spune el, pentru că nu va fi recuperat niciodată, deja au trecut mii de ani şi se pare că nimic nu s-a schimbat acolo, păcatul a fost atât de mare, încât pământul nu se va mai însănătoşi niciodată, a fost pedepsit cu o infertilitate veşnică, iar eu mă obişnuisem deja ca gândurile mele să fie spuse cu voce tare de el, avea un anumit tip de inteligenţă invadatoare, şi chiar dacă erau dăţi când greşea, eu nu mi le pot aminti decât pe acelea când a avut dreptate, avea surprinzătoarea capacitate de a ghici şi a duce mai departe exact gândul din mintea mea sau de a răspunde unei întrebări pe care nu o rostisem.

Nu te îngrijora, râde el satisfăcut, nu sunt eu ultimul bărbat, fiicele lui Lot au crezut că toţi bărbaţii din lume fuseseră exterminaţi, aici situaţia este alta, poate că eu voi dispărea în curând, dar ţara este plină de bărbaţi, eu îl cuprind în braţe, ce te-a apucat, tu eşti ultimul meu bărbat, şi primul, adaug eu cu o mândrie ipocrită, iar el spune pe un ton nazal, da, dar între timp, a mai fost cineva, vocea lui se răceşte, iar trupul său se îndepărtează deodată de mine, eu îl trag înapoi, Udi, nu strica totul, dar el gâjâie, eu stric totul? Tu eşti aceea care strică totul, dar eu îi strivesc umărul, gata, abţine-te, am greşit şi eu o dată, tu greşeşti tot timpul, Udighi, acum trebuie să te însănătoşeşti, încearcă să te gândeşti doar la lucrurile bune, amărăciunea aceasta te otrăveşte, ne distrugi în felul acesta viaţa tuturor. Încerc să mă caţăr din nou pe el, cât de dulce fusese momentul de dinainte, doar eu şi organul lui frumos, fericit, dar el se retrage, trebuie să fac pipi, se ridică greu şi se reazemă de perete, de cadrul uşii, înaintează cu paşi tremuraţi, pare că nu va mai ajunge niciodată la vasul de toaletă care îl aştepta cu gura deschisă, merg pe întuneric în urma lui, nu vreau să aprind lumina ca să nu văd toate obiectele împrăştiate cât era casa de mare, haine şi pantofi,

mobile vechi, toate semnele neglijenţei care ne conducea viaţa, îi priveam silueta îngustă, hai să plecăm de aici mâine-dimineaţă, Udi, nu am mai fost nicăieri împreună de ani de zile, o lăsăm pe Noga la mama şi o luăm înspre nord, el se sprijină de chiuvetă, nu mi se pare o idee prea bună, spune, încă nu mă simt bine, dar eu nu renunţ, aceasta este dorinţa mea acum, puternică şi neaşteptată, să ies de aici, să scap de adresa aceasta, de îmbrăţişarea de urs a acestor pereţi vechi, ca şi când un cutremur şi-ar fi croit drum către noi. Te vei simţi mult mai bine dacă vei călători, mă încăpăţânez eu, a venit vremea să ne mai odihnim şi noi puţin, vei vedea că asta te va face să te simţi mai bine, stau în picioare în spatele lui, braţele mele caută aprobarea în trupul lui.

Dar el se uită în oglindă evitându-mă, pipăindu-şi părul ţepos de pe faţă, bărbia ieşită într-o atitudine încăpăţânată, dându-i o înfăţişare de copil, de ce nu renunţă odată, de ce păstrează cu sfinţenie tot ce este mai amar din povestea aceea, ca şi când ar fi vorba despre cea mai de preţ achiziţie a vieţii sale. Ce mare lucru ai făcut, aud vocea joasă şi dragă a lui Anat, iar eu spun, numai în ochii tăi pare puţin lucru, în ochii lui este foarte grav, durerea lui este mare, dar ea râde, este mare pentru că el o amplifică, uită-te cum se foloseşte de ea, te perpeleşte în permanenţă la focul vinovăţiei, toată viaţa va trebui să te revanşezi faţă de el, poate ai impresia că el e vreun sfânt. Nu m-a înşelat niciodată, am încredere în el, nu îi poţi evalua sentimentele, dar ea spune, îi pot evalua sentimentele faţă de el însuşi, dar unde sunt sentimentele faţă de tine, nu le-a avut niciodată, are nevoie să învinovăţească pe cineva, iar tu ai nevoie să fii învinovăţită. Are dreptate, îmi spun mie însămi, nu îi voi mai permite de acum înainte să mă învinovăţească, nu îl voi mai implora, mă desprind de trupul lui, nu este nevoie, spun eu şi intru sub duş, dacă nu vrei să vii, voi pleca singură după ce îţi vei reveni, apoi trag repede perdeaua, el îngheaţă în faţa oglinzii, Anat cea înţeleaptă, ar trebui să ascult tot timpul de sfaturile ei, iar atunci el zice, bine, dacă îţi doreşti atât de mult o să facem această călătorie.

A doua zi dimineaţă îmi înfrâng vechiul inamic, ceasul deşteptător, îi închid gura înainte de a începe să sune şi mă reped în camera lui Noga să o trezesc, dar patul gol îmi aminteşte faptul că lipseşte, rămân în picioare lângă el înfricoşată, camera goală se transformă deodată într-o cameră a amintirilor, fotografiile de pe pereţi capătă deodată o nouă semnificaţie. Iat-o când avea o săptămână, cu capul pe umărul lui Udi, ochii închişi, iată-ne pe toţi trei întinşi pe o pătură în carouri, ei doi sunt îmbrăţişaţi, iar eu plutesc în jurul lor, părul meu este strâns, iar faţa frumoasă, în fotografia aceasta sunt aproape la fel de frumoasă ca mama mea, numai că ea îşi punea tot timpul în evidenţă frumuseţea, în vreme ce eu mi-o ascundeam, ca şi cum ar fi fost furată, iar aici, masa ei acoperită de caiete, răsfoiesc paginile cu o curiozitate îngrozitoare, nu ştiu exact ce anume caut, ceva ce a devenit deodată foarte presant, toate sunt aproape goale, propoziţii singuratice întemniţate în primele pagini, iar după ele, o singurătate albă, îngrijorătoare.

Urmăresc pustietatea aceea încremenită în urma plecării ei, hainele împrăştiate pe covor, mâneci cu gurile deschise ca şi când ar fi fost dezbrăcate exact în clipa aceea, purtând încă urma trupului ei, deodată mă cuprinde un dor nebun de ea, mă aşez pe covor, cum să plec fără ea, trebuie să vină cu noi, oricum la

şcoală nu face nimic în perioada asta, vine cu noi, dar faptul că vom fi împreună mă va pune pe mine într-o situaţie dificilă, tensionată, voi fi din nou sfâşiată între ei doi, nevoită să o văd încercând să îi reaprindă dragostea, să mă supăr din nou pe el pentru că o dezamăgeşte, iar eu, eu nu mai am putere pentru aşa ceva, o sun pe mama, vocea ei este tristă şi joasă, atât de diferită de vocea ei de altădată. Ce faci, o întreb eu, iar ea răspunde, m-am trezit din pricina ulcerului de mai multe ori în timpul nopţii, acum m-a mai lăsat, era deja un an de când rana aceasta din stomac îi acaparase întreaga existenţă, iar ea o îngrijea cu cel mai mare devotament, ca şi când ar fi fost vorba despre un copil, ce bine ar fi fost să ne fi îngrijit şi pe noi cu acelaşi devotament, o întreb cu răceală ce face Noga, şi ea suspină, Noga este bine, dar trebuie să faci ceva în ceea ce priveşte situaţia ei la şcoală. Ce situaţie, întreb eu surprinsă, ce s-a întâmplat? Ea spune, dar cum, nu ţi-a povestit? Este cât se poate de singură, fetele râd de ea şi spun că se îmbracă asemenea unui băiat, iar băieţii o ocolesc din cauză că este fetiţă; strâng receptorul cu putere, de ce nu îmi spune nimic, lacrimile mi se înnoadă în gât, iar mama nici măcar nu încearcă să îşi ascundă mândria, ca nu cumva să mă gândesc pentru o clipă că aş fi o mamă mai bună decât a fost ea, nu vrea să te supere, nu înţelegi?

Dă-mi-o la telefon, spun eu, încercând să îmi dreg vocea, draga mea Noghi, bună dimineaţa, şi ea răspunde, bună dimineaţa, mami, iar acest al treilea cuvânt pronunţat de ea îmi arde urechile, bună dimineaţa, mami, şi spun, eu şi tati plecăm două zile în nord, să ne odihnim puţin, şi ea zice, minunat, important este ca tati să se facă bine. Bunica mi-a povestit că nu te înţelegi prea bine cu colegii de clasă, încerc să-i zic, dar ea schimbă repede vorba, nu are nici o importanţă, mami, mă descurc eu, important este să plecaţi şi să vă simţiţi bine şi tati să se însănătoşească, eu continui ca şi când mi-aş cere scuze, nu plecăm decât pentru două zile, poimâine ne vom revedea, să îmi povesteşti tot ce se întâmplă în acest timp, dar ea scurtează conversaţia, atunci, pa, mami, sunt deja în întârziere, şi mă lasă singură printre lucrurile ei. Cum adică se îmbracă asemenea unui băiat, mă enervez eu, este adevărat că nu se prea aranjează ea, abia dacă îşi piaptănă părul, poartă mai ales tricourile lui Udi, care îi acoperă trupul aproape până la genunchi, dar ce e de râs în asta, apoi îmi dau seama că a trecut foarte multă vreme de când la ea nu a mai venit nici o prietenă sau de când în receptorul telefonului nu a mai ciripit nici o voce cristalină întrebând, pot vorbi cu Noga, iar eu nici măcar nu observasem, acum nu mai am deja nici cea mai mică dorinţă de a pleca undeva, vreau doar să mă deghizez într-o fetiţă de zece ani şi să merg împreună cu ea la şcoală, să stăm în aceeaşi bancă, să îi fiu cea mai bună prietenă, să îi ascult toate secretele, să îi spun că este cea mai drăguţă fată din clasă.

Din baie vin nori de aburi parfumaţi, intru şi îl văd lungit în cadă, trupul său tânăr este acoperit de apa transparentă, părul îi este dat pe spate, dezvelind pielea aurie a scalpului şi faţa cu trăsături bine şi precis conturate, mă hotărăsc să nu îi spun nimic din ce aflasem deocamdată, de câte ori încerc să îl fac părtaş la îngrijorările mele în ceea ce o priveşte pe Noga, se comportă ca şi cum l-aş acuza de ceva, apărându-se cu agresivitate. Ce faci, întreb eu, iar el zâmbeşte, dacă am reuşit să ajung până aici pe picioarele mele, este deja o mare realizare, îl privesc surprinsă, este al meu, într-un anume fel ciudat un

om întreg este al meu, l-am primit din nou, am reuşit să îl fur din braţele bolii, el încă mă preferă pe mine în defavoarea ei, mă simt invadată de o mândrie prostească, îmi cufund plină de entuziasm mâna în apă şi încep să îmi plimb două degete pe trupul său, ca şi când aş păşi, el încearcă să mă tragă înăuntru, dar reuşesc să scap, hai să aşteptăm până ce ajungem acolo, dar el chicoteşte, putem şi acum, şi după ce ajungem acolo.

Geanta veche pe care o pregătisem pentru spital, cu numai două zile în urmă, se umplea din nou, fără să mă gândesc, împachetez haine şi tot felul de lucruri pentru baie, cu o veselie artificială, care încetul cu încetul începe să se transforme într-una adevărată, devine evident faptul că de acum totul este o chestiune de alegere, atât tristeţea, cât şi fericirea, ostilitatea şi apropierea, chiar şi sănătatea şi boala, numai din când în când dinspre camera lui Noga străbate câte un val sumbru de îngrijorare. Mai arunc o privire înăuntru, mi se pare că se aud de acolo suspine înăbuşite, asemenea suspinelor venite de sub dărâmături, tocmai am vorbit cu ea la telefon, îmi reamintesc mie însămi, nu este aici, dar chiar şi după ce ieşim din casă şi încui uşa de trei ori, trebuie să urc din nou, să mă asigur că am stins boilerul, îi spun lui Udi, şi alerg spre camera ei, privesc în jurul meu, o strig, camera ei este goală, dar cu toate acestea mi se pare că lăsăm în urma noastră, în casa încuiată, o fiinţă vie, fără salvare, implorându-ne ajutorul.

Capitolul şapte

Dincolo de coasta atotputernică de asfalt, ne întâmpină braţele uscate ale deşertului, Udi conduce repede, eu îmi ţin genunchii lipiţi unul de celălalt, degetele atât de familiare ale fricii îmi pişcă adâncurile fiinţei, înţepându-mi obrajii spongioşi, îmi odihnesc o mână pe coapsa lui, nu mai conduce atât de repede, exagerezi, dar el se plânge, de câte ori mă distrez şi eu, ţi se pare că exagerez, totuşi încetineşte puţin, ca să pot vedea deşertul Iehuda cum îşi întinde braţele, eu sunt uimită, priveşte uscăciunea aceasta, pare a fi o altă ţară, iar el spune, este pur şi simplu neirigat, atâta tot. În urmă cu doar două minute, totul era încă verde, protestez eu, cum de se poate schimba aşa de repede, dar el îmi explică dând dovadă de o răbdare surprinzătoare, cum face cu grupurile pe care le conduce, totul ţine de norii care se formează dinspre mare şi sunt împinşi către munte, urcă şi urcă, devenind din ce în ce mai denşi, până ce ajung pe creste în împărăţia cerurilor, unde aerul devine foarte rece şi totul se preschimbă cu o viteză uriaşă, apa se transformă din nou în aburi, foarte repede, iar aburii se transformă în gaze, şi eu întreb, iar dacă cine ştie ce nor nu se nimereşte să-şi verse ploaia înainte de a ajunge la Ierusalim, se va usca pur şi simplu, Udi aprobă printr-o clătinare a capului, da, norul se va micşora puţin câte puţin până ce va înceta să mai fie un nor. Şi ce va fi atunci, întreb eu cu tristeţe, amintindu-mi deodată o poveste pe care o inventase pentru Noghi pe vremea când era micuţă, despre norul Hanan cel micuţ, norul inocent şi cu inimă bună, care s-a decis să aducă ploaia binecuvântată peste plantele din deşert cu orice preţ, despre cum s-a ridicat el din mare şi a tot crescut, picăturile erau deja grele şi aproape că îi rupseseră burtica, dar, în clipa în care a trecut de Ierusalim, s-a evaporat deodată, înainte de a apuca să îşi termine picăturile de ploaie şi toate plantele din deşert şi-au ridicat privirile spre el şi l-au văzut risipindu-se în cer, intenţiile sale bune s-au transformat în aburi fierbinţi, inutili. Ar fi trebuit să îl oblig pe Udi să schimbe sfârşitul poveştii, să plouă în ultima clipă, ar fi trebuit să îl rog să mântuiască deşertul, cum este posibil să fie acesta rezultatul atâtor bune intenţii, eu fusesem mult mai emoţionată decât Noga, care nu prea înţelegea ce înseamnă creşterea aciditătii, iar acum privesc cerul plină de speranţă, poate că astăzi va reuşi să ajungă până aici, micuţul nor Hanan, dar cerul este limpede şi senin, nici un pui de nor nu aleargă prin grădinile sale, ne priveşte cu apatie, ca pe un cuplu îmbătrânit fără a avea copii, ghearele triste ale bătrâneţii le spintecă deja pântecele, dar marea lor tristeţe este deja undeva dincolo de ei.

Cam pe aici pe undeva era graniţa înainte, spune Udi, eu mă sperii, care graniţă, cu Iordania? El spune, nu, cum cu Iordania, între regatul Iehuda şi regatul Israel, uitasem complet că la un moment dat existase această împărţire, privesc în jurul meu uluită, caut urmele unor ziduri antice, dar pământul este

peste tot la fel de plan, pământ sărat, ca pe lună. De ce au fost separate, întreb eu, iar el îmi răspunde, întrebarea este de ce au fost vreodată unite, între ele a fost întotdeauna o graniţă antică naturală, care a precedat unirea lor, aceasta fiind una şubredă încă de la început, eu îmi plec privirea, de ce aveam impresia că vorbeşte despre noi, un fior rece îmi zguduie spinarea, fiinţe minuscule de gheaţă se caţără pe ea, vertebră după vertebră. Şi care erau relaţiile dintre ele, întreb eu, iar el spune, schimbătoare, au purtat războaie, au încheiat păci şi alianţe, iar eu fac un efort să îmi amintesc, Israel era o ţară mult mai mare şi mai puternică decât Iehuda, nu-i aşa? Atunci cum se explică faptul că ea a fost distrusă prima? El zâmbeşte, tocmai de aceea a fost mai puţin prevăzătoare, a îndrăznit să se îndepărteze de Dumnezeu, în timp ce Iehuda, care avea o armată mult mai slabă, s-a păzit cu mai multă precauţie, nu avea de ales. Atunci poate că este mai bine să fii mai slab, spun eu, iar el aprobă printr-un gest, în ochii lui Dumnezeu, cu siguranţă, dar şi asta numai până la un punct, altfel nici nu poţi exista.

Sigur au fost uimiţi să vadă Israelul distrus, zic eu, cum se întâmplă şi în cupluri, când cel puternic moare înaintea celui mai slab, iar Udi spune, adevărul este că Israelul era mai puternic doar în aparenţă, pe dinăuntru era bolnav, instabil, avea profeţi fanatici care încurajau revoltele, era bântuit de răscoale sângeroase, în vreme ce Iehuda era relativ stabilă, nu şi-a schimbat niciodată capitala sau casa regală. Dar asta nu i-a ajutat foarte mult, pentru că şi ei au fost distruşi la scurtă vreme după aceea, spun eu, iar el neagă printr-o mişcare a capului, greşeşti, asta i-a ajutat foarte mult, chiar şi după surghiun au rămas credincioşi aceleiaşi capitale şi aceleiaşi dinastii, iar acesta este motivul pentru care ei s-au întors, iar Israel, nu. Sunt sigură că pentru ei acest lucru a însemnat un dezastru, să rămâi deodată singur în ţară, revin eu cu insistenţă asupra acestei idei, Udi mă priveşte uimit, dar ştiu că eşti extraordinară, eu fac pe modesta, râzi de mine, el îmi mângâie braţul cu palma, nu, vorbesc serios, priveşti totul din punct de vedere uman, atât de feminin, mă plimb tot timpul pe aici, cu atât de mulţi oameni şi nici măcar unul nu reacţionează ca tine, nu degeaba m-am îndrăgostit de tine când aveam doar doisprezece ani, spune el cu emfază, am văzut încă de pe atunci că ai un suflet deosebit, dar nu mă gândeam că vei fi nevoită să îl iroseşti în mizeria vieţii, adaugă el acru. Gata, nu strica momentul, îl plesnesc eu uşor peste mână, iar el îmi zâmbeşte, uită-te la tine, chipul tău aproape că nu s-a schimbat, pari atât de tânără, eu sunt ameţită de avalanşa de complimente, mă grăbesc să le neg, da’ de unde, uită-te la ridurile de sub ochii mei, dar el continuă cu încăpăţânare, arăţi ca o copilă, nu mă contrazice, iar eu încerc să mă cuibăresc în complimentul lui, o dulceaţă plăcută mă umple, făcându-mă să îmi doresc să închid ochii înăuntrul acelui teritoriu drag care era dragostea lui, vântul de primăvară gâdilă geamurile maşinii, îmi doresc să închid ochii şi să sper doar la ce e mai bine.

N-o să-ţi vină să crezi ce-au adunat în mănăstirea asta, îmi arată el către o clădire micuţă, al cărei acoperiş străluceşte în inima câmpiilor pure ale Ierihonului, sunt craniile călugărilor care au fost ucişi aici de persani cu sute de ani în urmă. Vrei să vezi? El este gata să iasă de pe şosea, dar eu mă opun, chiar nu, iar el acceptă dorinţa mea cu o uşurinţă surprinzătoare, starea lui sufletească se îmbunătăţeşte văzând cu ochii pe măsură ce ne depărtăm, părul îi flutură în vânt, faţa îi este îmbujorată, este imposibil

să crezi că ieri zăcea paralizat pe un pat de spital, eu oftez uşurată, este un adevărat miracol ceea ce i s-a întâmplat, este incredibil, privesc în jurul meu curioasă, miracolele nu le sunt străine acestor culmi strălucitoare, din inima munţilor se deschid către mine nişte gropi, ca orbitele goale ale unor ochi. Acestea sunt peşteri antice, spune Udi, vrei să mergem până acolo? Eu mă opun, de ce, dar continui să mă uit la ochii aceia goi, cu siguranţă că au văzut destule miracole, cu greu îmi pot aminti care anume, ceva legat de apele Iordanului, apoi întreb, unde este Iordanul, încă nu l-am văzut, şi Udi râde, asta este frumuseţea lui, este aproape invizibil, aceia care reuşesc să îl vadă sunt întotdeauna dezamăgiţi, este doar un firicel de apă, dar cu toate acestea mie mi se pare că îi simt prezenţa acompaniindu-ne de undeva din dreapta noastră, asemenea unui ideal, credincios şi hărţuitor, urmându-ne cu paşii lui când mlăştinoşi, când prăfuiţi.

Ce miracole s-au petrecut aici în vremurile pomenite de Tanah, întreb eu, iar el zice, locul acesta este înţesat, mai ales în jurul Iordanului, mulţi profeţi bântuiau ţinutul înfometaţi de miracole, aici a urcat Eliahu scara către cer, aici a curăţat Ilie apa blestemată, aici Naaman, căpitanul oştilor regelui Mesopotamiei, şi-a spălat trupul de şapte ori şi s-a vindecat de lepră, ca să nu mai spunem despre miracolul traversării Iordanului, când apele s-au desfăcut şi un popor întreg a putut trece printre ele ca pe uscat, dar dintre toate miracolele pe care mi le enumeră cel care ni s-a întâmplat nouă mi se pare cel mai mare şi mai zguduitor, doar din când în când mai aud în mine un zumzet uşor, liniştit, asemenea curgerii acestui râu pe cale de a seca, dar poate că acesta nu este un miracol, poate că fusese încă de la început o înşelăciune.

Dar cei care nu cred în miracole, îl întreb eu, cum îşi explică aceste fenomene, au şi alte explicaţii? El spune, sigur că există şi o altă explicaţie, întotdeauna trebuie găsită o explicaţie raţională, de exemplu se crede că s-a produs un cutremur exact în clipa în care fiii lui Israel au trecut apele Iordanului, iar stâncile din jur s-au prăbuşit, despărţind apele, dar eu abia dacă îl mai ascult, îi privesc buzele mângâind cuvintele. Cu siguranţă, în fiecare grup de turişti există câte una care se îndrăgosteşte de tine, îl provoc eu, iar el râde, de ce doar una, şi mâna lui se plimbă pe coapsa mea, se cuibăreşte între picioarele mele, aşa le fac şi lor în timpul călătoriilor, îmi desface nasturii pantalonilor, eu mă răsfăţ, de unde să ştiu că nu e adevărat, iar el spune, dacă nu simţi acest lucru înăuntrul tău, atunci nu ştii nimic, iar eu tocmai mă gândeam că ştiu, însă, pe de altă parte, cine îl învăţase să desfacă nasturii cu o singură mână, chiar în timp ce conducea, dar asta nu mă mai interesează acum, nu când el mă doreşte atât de mult şi mă simt asemenea unei turiste tinere îndrăgostite de ţara sfântă şi de fascinantul ghid care o cunoaşte atât de bine.

Udi, încetează, ai nevoie de ambele mâini pentru a conduce, strig eu în timp ce maşina care se îndrepta spre noi din sens opus ne claxonează, din câte se părea ieşiserăm de pe banda noastră, dar el m-apucă de braţ cu putere şi-mi spune printre dinţi, te-aş prefera pe tine în locul volanului, m-ar excita mult mai mult, ia să vedem cum merge aşa, iar eu protestez pe un ton abia auzit, nu acum, Udi, este periculos, dar degetele lui îmi trimit deja fiori în interiorul pântecelui, mă unduiesc fără control, am impresia că zac pe fundul unei ape primordiale, sărate şi uleioase, alături de fiinţele sălbatice ale acestui pământ, printre

animalele de pradă care au populat aceste locuri în urmă cu mii de ani, iar el mă strânge deodată cu o mişcare străină, ca şi când nu ar fi soţul meu de la vârsta de doisprezece ani, mâna lui înăuntrul meu, privirea lui, aţintită la drum. Mergi până la capăt, îmi spune el, nu mă opresc până ce nu ajungi la orgasm, iar eu, cu gura uscată, spun exagerând, asta mi-ar putea lua şi un an, el nu spune nimic, dar degetele lui lungi devin din ce în ce mai încăpăţânate, adunându-mi întreg trupul în jurul lor, în mijlocul strălucirii violente a câmpiei, împrăştiind mulţimi de fluturi în adâncurile mele, aripioare minuscule fâlfâie înăuntrul meu, atingându-se una pe cealaltă, mângâindu-se, lingându-se, gâtul îmi este uscat, încerc să şoptesc, poate vrei să tragi pe dreapta, dar el mă ignoră şi deja eu însămi încep să mă ignor, mii de aripioare îmi scuturã trupul pe dinăuntru şi chicotesc timid, lăsând în urma lor rămăşiţe de sărutări dulci ca nectarul în adâncurile pântecelui meu, iar în clipa în care deschid ochii, văd înspăimântată nori negri de fluturi lovind parbrizul maşinii, strig, ce se întâmplă, iar el spune, stai liniştită, asemenea lucruri se mai întâmplă pe aici din când în când, nu ai ce face, voi conduce încet, apoi îşi retrage mâna blând şi o priveşte cu un zâmbet victorios.

Îmi las pe spate spătarul scaunului, privesc spre cer fericită, cât este de plăcut să călătoreşti astfel, am impresia că peisajul acesta sălbatic s-a cuibărit în patul meu, îl privesc pe Udi surprinsă, cu coada ochiului, da, încă mai este posibil să te îndrăgosteşti de el, chiar şi eu m-aş putea îndrăgosti de el, foamea îmi mângâie stomacul, o senzaţie plăcută, de abia aştept să mâncăm, dar mă ridic deodată, am uitat de Noga, am uitat să o întreb pe mama dacă a pus capăt postului, şi Udi mă priveşte uimit, ce s-a întâmplat, credeam că ai adormit. Trebuie să ştiu dacă Noga a mâncat de dimineaţă, murmur eu emoţionată, iau telefonul cu un gest brutal, dar la mama nu răspunde nimeni, iar la şcoală nu îndrăznesc să sun, şi Udi spune iritat, de fiecare dată când te simţi bine, cauţi până în fundul pământului după un nou motiv de îngrijorare, iar eu mă înfurii, acesta chiar nu este un motiv de îngrijorare scornit din fundul pământului, ba e chiar de deasupra lui, la aproximativ un metru şi jumătate deasupra lui, este destul de înalt pentru tine? Şi Udi se enervează imediat, n-o ajuţi deloc dacă te torturezi în felul acesta, te pot asigura eu că mănâncă foarte bine, nu că i-ar găti mama ta ceva, îşi strâmbă el buzele într-un gest de dezaprobare, dar eu nu reuşesc să mă abţin, ce vrei să spui, chiar nu îţi pasă de ea, şi ochii mei deja mustesc de lacrimi, iar el strigă, sigur că îmi pasă de ea, este fiica mea, nu? Eu pur şi simplu nu mă consum ca tine, asta e tot, şi am impresia că tot timpul mă supui unor teste.

Deprimată, privesc cerul, pe măsură ce înaintăm spre nord, cerul devine tot mai înnorat, dar lucrul acesta nu mă consolează în nici un fel, ce anume nu fac bine, de ce de fiecare dată când pomenesc de Noga totul se dă peste cap, ar fi trebuit să fie exact invers, părinţii îşi trag bucuria din copiii lor, am făcut şi noi lucrul acesta împreună pe vremea când ea era micuţă, de ce rana aceasta nu se vindecă şi îmi vine să îi spun, hai să ne întoarcem acasă, nu mai am chef de călătoria aceasta, unei asemenea răni nu i se potriveşte o cameră luxoasă de hotel, trebuie să stea ascunsă în casă, până când nu se va vindeca, nu ne va fi bine împreună, iar până când nu ne va fi bine împreună, nici rana nu se va vindeca, hai să renunţăm, gata. În jurul nostru aerul devine rece, iar culorile se întunecă, parcă am fi ajuns într-un alt regat, mai trist,

dar mult mai real, mai credibil decât regatul cald şi sălbatic al miracolelor şi al minunilor, cu palmieri şi bananieri, leagănul acela imens care se întinde între munţii Iehuda şi munţii Moab, părea că şi chipul său se întunecase, obrajii îi atârnau pe maxilare fără chef, pielea de sub bărbie forma o cută căzută, este năpădit de o stare rea, iar eu sunt aceea care trebuie să îi stea în cale, mă stăpânesc încă o dată, numai de nu am asmuţi bestia aceea conversivă asupra noastră, bestia aceea care ne însoţeşte tăcută, târându-se în urma maşinii.

Când ajungem? îl învălui eu cu o întrebare inocentă, iar el îmi răspunde sec, peste aproximativ o oră, şi eu îi sugerez, poate ne oprim pe drum să mâncăm ceva, dar el spune, prefer să mai aştept, acolo mâncarea este mult mai bună, şi se pare că vorbăria aceasta lipsită de sens îi mai reduce din încordare, dar nu are acelaşi efect şi asupra mea, din nou acea răceală pe şira spinării, larve de gheaţă se caţără pe vertebrele mele obosite, învăluindu-le într-o îmbrăţişare rece.

Vrei să arunci o privire în oraşul morţilor, întreabă el, iar eu nu vreau decât să stau într-un loc încălzit, cu o cafea şi o prăjitură, însă nu este frumos să îl refuz din nou, mi-ar spune imediat că nu mă interesează nici un loc încărcat de legendă, că nu am pic de interes faţă de istorie. Păcat că nu fusesem de acord să intrăm la mănăstire, ce erau câteva cranii antice de călugări în comparaţie cu un oraş întreg de morţi, încerc să mă entuziasmez, un oraş întreg al morţilor? Şi el spune, da, un oraş plin de morminte, evreii din toate colţurile lumii au venit aici pentru a fi înmormântaţi, iar eu întreb, de ce tocmai aici, şi el îmi explică plin de seriozitate, în Ierusalim le era deja interzis să mai fie înmormântaţi, le era interzis chiar şi să locuiască acolo după răscoala lui Bar Kohva, ba mai mult, la era interzis să locuiască în locurile din care se putea zări Ierusalimul. Din cauza aceasta, toate obiceiurile legate de înmormântare s-au schimbat după plecarea în exil, abia atunci au început să creadă în învierea morţilor, şi mă târăsc în urma lui în peşterile reci şi adânci, în dreptul fiecărui mormânt veghează câte o lumină singuratică, nefăcând decât să scoată în evidenţă întunecimea din jur, ca nişte veioze pentru citit la căpătâiul fiecărui mort. La intrare ne întâmpină o fetiţă care a murit la vârsta de nouă ani şi şase luni, nu scrie de ce, împietresc de frică lângă mormântul ei, de ce crezi că a murit, întreb eu, iar el spune, ce importanţă mai are, poţi să mori din orice, dar vârsta aceasta mă umple de încordare, este exact vârsta lui Noga, deodată acest lung interval dintre nouă şi zece ani mi se pare a fi unul extrem de periculos, trebuie să ştiu de ce anume este necesar să ne ferim.

El îmi arată mândru simbolurile de pe morminte, taurul asirian, vulturul roman, păunul, simboluri ale eternităţii, candelabrul cu şapte braţe, zeiţa Nike, zeiţa romană a victoriei, uite cât de multă toleranţă, se miră el, nu se sfiau să folosească toate aceste simboluri străine, dar eu mă târam după el împietrită şi înfricoşată, pentru că toate făpturile acelea i se roteau lui Noga în jurul capului, ameninţându-i viaţa, şi nu mai aud explicaţiile lui interminabile, vreau doar să ies de aici, să îmi aştept învierea asemenea acestor morţi privilegiaţi, tăcuţi, iar când ieşim, el este vesel şi mândru, ca şi cum am fi vizitat una dintre proprietăţile sale, unde sunt înmormântaţi membrii de mult trecuţi la Dumnezeu ai anticei sale familii, mă uit cu ostilitate la câmpiile acestea bine îngrijite, ce anume am eu în comun cu locul acesta, din care nu se

vede Ierusalimul.

Ce ai păţit, eşti pământie, mă priveşte cu aroganţă, dar eu nu vreau decât să ajung la maşină, să o sun pe mama, am obosit, spun eu, formez numărul cu degetele încordate şi iată că răspunde, am fost de dimineaţă la policlinică, mi-au spus că nu este nici o îmbunătăţire, mi se plânge ea, dar eu o întrerup scurt, Noga a mâncat de dimineaţă? Sigur că a mâncat, apoi adaugă mândră, i-am pregătit griş, aşa cum îi place ei, cu bucăţele de ciocolată, nu a lăsat nimic, iar eu răsuflu uşurată, deodată lucrurile nu mai par la fel de ameninţătoare, nici chiar peşterile acelea pline de morminte, ba chiar sunt gata să mai dau o tură pe acolo în semn de mulţumire, iar Udi spune, vezi, când este departe de tine, nu are nici o problemă, numai cu tine face tot felul de figuri, dar eu mă las pe spate şi întreb cu un interes neaşteptat, care mă surprinde chiar şi pe mine, cum arăta locul acesta atunci? Iar el zice, cam ca acum, nu s-a schimbat foarte mult, doar chiparoşii aceia nu erau, în locul lor erau pini şi stejari, şi roşcovi, iar eu privesc în jurul meu, deci asta vedeau ochii tulburi ai părinţilor acelei fetiţe, după ce cutreieraseră zile în şir cărând trupul ei micuţ, scuturându-l din când în când prin gropile de pe cărare, făcând să pară că în nările ei ar mai respira o gură de viaţă, o fetiţă antică, chiar şi dacă ar fi avut o viaţă lungă, tot aici ar fi sfârşit, în adâncurile reci de piatră, poţi să mori din orice, îmi spusese el, sunt atâtea lucruri pentru care să îţi faci griji, iar eu încerc să îmi dau singură curaj, repetând cuvintele pe care le citisem pe una dintre pietre, fiţi puternici, credincioşi părinţi, nu există om mai presus de moarte.

Când ajungem în nord, lumina devine tot mai delicată, pare că soarele vrea să apună înainte de venirea amiezii, ceaţa densă ne îngreunează drumul, iar noi şerpuim pe şoseaua îngustă, printre munţii ascunşi în norii ce coboară asupra noastră ostili şi stranii la curbele cele mai strânse, lipsiţi de tandreţea la care ne-am fi aşteptat. Udi conduce cu mare dificultate, aproape atingând parbrizul cu capul, cu privirile concentrate, umerii i se mişcă necontenit dintr-o parte în alta, unul după altul, semnele de circulaţie se încing în faţa noastră, asaltându-ne cu semne de exclamaţii agresive, iar dedesubtul nostru respiră cu dificultate o prăpastie adâncă, înfometată. O ploaie întunecată se porneşte deodată din gurile norilor joşi, strivindu-ne capota ca nişte urşi uriaşi, biciuindu-ne parbrizul, îmi ating încordată tălpile, mi se părea că funii nevăzute mi se încolăcesc în jurul lor, trăgându-mă în prăpastie, iar de deasupra capului mă atrage magnetul cerului melancolic, încă un suflu abrupt şi balanţa eternă a terorii dintre ceruri şi pământ se va face fărâme, iar eu voi rămâne suspendată în neant, la răscruce, ca atunci când eram mică şi atârnam între mama şi tata.

Când ajungem, sar direct în piscină, spune Udi, iar eu îl privesc uimită, este sigur de faptul că vom ajunge, drumul este atât de îngust, şi uneori, când trece pe lângă noi câte o maşină din direcţia opusă, aproape că atingem coasta muntelui, sunt momente în care am impresia că fie vor supravieţui ei, fie noi, întreaga noastră existenţă atârnă de un fir de păr, iar el îşi permite luxul de a se gândi la asemenea lucruri, dar iată că porneşte pe un drum lăturalnic, departe de prăpastia care îşi închide gura dezamăgită, şi deja parcă am aparţine altui loc, o lume spaţioasă şi prietenoasă, care ne asimilează repede, ca pe nişte refugiaţi a căror fugă a luat sfârşit. Şoseaua îngustă pe spinarea norilor se transformă într-o amintire

de coşmar şi numai gândul la drumul de întoarcere pe partea cu prăpastia mă împietreşte pentru o secundă, dar uit repede, întoarcerea pare atât de îndepărtată, am impresia că până atunci se vor construi autostrăzi noi, iar prăpăstiile se vor astupa cu pământ.

Mă întind cu plăcere pe pat, în viaţa mea nu mai văzusem un pat atât de mare, mă pierd în el cu totul, îmi întind mâinile şi picioarele cât pot, dar nu îi ating marginile, apoi îmi spun mie fericită, vezi, nu întotdeauna lucrurile se termină prost, mai există şi alternative la cea mai rea dintre situaţii, iată, Noga este bine, Udi s-a însănătoşit, am ajuns aici întregi, iar acum, uite-ne în palatul acesta cu toate bunătăţile posibile, gheaţa de pe spinarea mea se topeşte, transformându-se într-un lichid fierbinte, Udi cotrobăie deja prin geantă, neobosit, unde este costumul meu de baie, eşti sigură că nu l-ai uitat acasă, şi răstoarnă hainele pe podea, exact ca Noga, apoi trage dintre ele bucăţica aceea de material negru, pe care o îmbracă imediat. Hai, mă grăbeşte el, dar eu rămân culcată pe pat, cobor imediat, bine? El se înfăşoară repede într-un halat alb şi dispare, privesc spre uşa care încă se mai mişcă în urma voinţei sale limpezi, care devine pe dată şi a mea, mă ridic repede şi îmi îmbrac costumul de baie, îmi verific suspicioasă trupul, apoi îl acopăr cu un halat, şi aici este tot un fel de spital, toată lumea poartă halate albe.

Un acoperiş de sticlă transparentă acoperă piscina ca un impermeabil, protejând-o de furtună, lumina difuză, plăcută, a acestei după-amiezi de iarnă ascunde urmele lăsate de vârstă, iată braţele lui Udi despicând apa, dacă le-aş spune celor de aici că ieri fusese paralizat, mi-ar râde în nas, cufundat în miracolul său se îndepărtează, fără să mă observe, trecem unul pe lângă celălalt în timp ce înotăm, şi eu îl ignor la rândul meu, existenţa lui se risipeşte, este ca şi când nu ne-am fi cunoscut încă, ca şi când eu încă aş trăi într-un alt timp, într-o feliuţă din viaţa pe care o aveam la dispoziţie înainte să preia el controlul. Acum înot în piscina de la marginea satului nostru, lacrimile mele sunt înghiţite de apa iute, plină de clor, peste puţină vreme piscina va da pe afară şi numai eu voi şti de ce, lângă mine văd ochii mamei, iar privirile tatei mă acompaniază, sunt asemenea unui cuplu de peşti coloraţi, înainte şi înapoi, urmărindu-mă tensionaţi. Mai înainte stătuserăm cu toţii pe iarbă, mama tăiase un pepene în două şi ne spusese că ei doi vor divorţa, iar de acum vom avea două case, pentru că tata va rămâne aici, la ţară, iar ea ne va lua la oraş, şi fratele meu sărea într-un picior şi striga, super! Două case! în timp ce eu o priveam înfricoşată pe mama şi apoi am început să alerg, să fug de vestea aceasta, să mă ascund de ea printre tufişurile din jurul piscinei, deodată simt o împunsătură în talpa piciorului meu gol şi strig, mami, mi-a intrat un spin, tata aleargă spre mine şi mă ia în braţe, în ciuda faptului că avea spatele paradit şi nu avea voie să ridice nimic, dar de talpa mea pufoasă era lipită o albină al cărei destin se frânsese, acul ei era adânc înfipt în mine, a mai fluturat o dată din aripi, apoi a căzut, şi eu am strigat speriată, scoate-mi acul, tati, ce aştepţi?

Nu îl găsesc, se bâlbâie el şi mă aşază pe nisipul cald, se apleacă deasupra mea, are maxilarul deplasat în afară, ca un boxer, deasupra unor obraji plini şi îmbujoraţi de copil, nu îl găsesc, fratele meu întreabă dacă îmi vor face operaţie, dacă îmi vor răscoli întreg corpul în căutarea acului, iar eu stăteam culcată acolo, între picioarele lor, o durere înţepătoare îmi iradia în tot corpul, soarele îmi strălucea în ochi, înspăimântător, rapace, ca un vultur galben, şi simţeam cum tristeţea mă înghite până ce nu mai

rămâne nimic din mine, în afară de durerea aceasta în picior, care îmi amintea că încă sunt în viaţă, fără ea aş fi fost deja moartă, ceea ce nu mi se părea atât de rău în clipa aceea. Preferam să mor acum decât să mă mut în apartamentul pe care mama îl închiria în oraş, preferam să mor decât să atârn între ei, decât să îl văd pe el îndoliat, decât să o văd pe ea făcând eforturi dezgustătoare pentru a trăi, pentru a-şi justifica păcatul, şi mă gândeam că dacă aş muri poate că ei vor rămâne împreună, să aibă grijă de puţinul care le-a mai rămas. Nu îi voi lăsa să îmi facă una ca asta, îmi ţineam ochii strâns închişi, să mă tortureze aşa cum au făcut cazacii când au dat năvală în casele evreilor luându-le totul, tocmai învăţasem despre asta la şcoală, şi mă gândesc înfricoşată la clasa mea, ce le voi spune colegilor mei, doar un singur copil mai era în situaţia aceasta şi era cel mai dus dintre toţi, nimeni nu se apropia de el, iar de acum eu şi el vom fi tovarăşi ai unui destin dezgustător, apoi mă cuprinde un val de ură, atât de violent că se învârte totul în jurul meu.

Mama se apleacă deasupra mea cu o expresie de îngrijorare pe chip, n-ar fi vrut să-i dau toate planurile peste cap, dar eu m-am întors cu faţa la pământ, să nu îi mai văd chipul frumos şi îngrozitor, scormonesc pământul cu degetele, şi ea îmi spune, potoleşte-te, nu este sfârşitul lumii, ne va fi mult mai bine aşa tuturor, iar eu urlu, ţie îţi va fi mai bine, nu mie, mie îmi va fi groaznic, îmi va fi întotdeauna rău din cauza ta, eşti asemenea viespii care m-a înţepat, iar acul va rămâne pentru totdeauna înăuntrul meu, dar ea, cel puţin, a murit, în vreme ce tu te gândeşti la viaţa pe care o vei duce acum, după ce m-ai muşcat, apoi mă ridic şi sar într-un picior, ţinându-mă de tufişuri şi de scaunele pliante, cad în apă şi mă scufund cu gesturi sălbatice, semănând în jurul meu lacrimi, încerc să îmi ţin respiraţia, văd ca prin ceaţă cum peste puţin timp îmi vor scoate trupul mort din apă, este atât de uşor, stă în puterile mele, trebuie doar să încetez să mai respir, să renunţ la obiceiul indecent de a respira, iar acum, în piscina închisă, împrejmuită, pe al cărei acoperiş cade o ploaie deasă, surprinsă parcă să se lovească de sticla transparentă, încerc din nou, dar nu cu toată inima, mă scufund şi îmi ţin respiraţia, dar iată o mână care vine spre mine, mă trage la suprafaţă, ce ai, mă întreabă el, îţi vorbesc de aproape o jumătate de oră şi tu nu răspunzi deloc, iar eu îl privesc, pentru o clipă îmi pare un străin, apa îi închide părul la culoare, are buzele încreţite, mă sprijin de peretele bazinului, oftez în semn de iertare, nu te-am auzit, mă gândeam la altceva.

Ploaia cade cu tot mai multă forţă, dar Udi mă trage afară, pe terasă, în mijlocul căreia e o fântână neagră cu apa bolborosind şi sărim în ea, încet apa ne înfierbântă pielea, amestecul de rece şi cald face ca viaţa să îmi pulseze în vene, iar inima să îmi bată nebuneşte, de îmi tresaltă întreg trupul. Printre braţele noastre plutesc nori violeţi, ascunzând de ochii noştri peisajul, ici şi colo se mai poate zări câte o rază sclipitoare de lumină, trimiţându-mi mici semnale, pe care nu ştiu să le descifrez, Udi mă trage de păr către el, mă sărută pe gât, pe buze, iar eu murmur, încetează, uite că vine o femeie, şi el spune, minunat, ni se poate alătura, femeia îşi dezveleşte sfioasă un picior şi zâmbeşte, are părul ondulat şi trupul zvelt şi măsliniu, apoi se aruncă repede în apa întunecată, dar mie nu îmi place apropierea aceasta, hai să ne întoarcem în cameră, îi şoptesc eu la ureche lingându-l, pentru a-l face să înţeleagă intenţiile

mele, o mai priveşte o dată pe fata aceea tânără, dar imediat iese după mine, costumul său de baie nu face decât să îi scoată în evidenţă goliciunea excitată, alergăm pe coridoare, uzi pe sub halatele albe, strângându-ne mâinile în lift ca nişte copii îndrăgostiţi, iar eu îmi spun, cât de uşor este totul în locul acesta, nu ca acasă, unde doarme Noga şi problemele ne presează.

O lumină încărcată de ploaie se agaţă de fereastra noastră, învelindu-i partea inferioară a trupului, ca şi când i-ar fi crescut blană, ca şi cînd ar fi acoperit-o pământul acela arat de la marginea satului, care întotdeauna, după prima ploaie, se acoperea cu o pătură verde, iar eu păşeam cu mare atenţie printre firele bebeluşe de iarbă, privind spre şosea. La fiecare oră venea câte un autobuz gol la capăt de linie şi pleca la fel de gol, uneori mi se părea că era unul şi acelaşi autobuz care pleca şi venea, lăsând în urmă satul neglijat, uneori Udi cobora acolo, mic şi slăbuţ, cu bretonul căzându-i pe ochi ca o coamă de cal, iar eu mă sprijineam de unul dintre pini şi îl priveam dezamăgită, aproape ruşinată, nu aşa ar trebui să arate primul băiat de care m-am îndrăgostit, dar paşii lui erau siguri, ca şi când ar fi ştiut că la un moment dat va fi un bărbat înalt şi frumos, iar eu îmi spuneam în timp ce paşii lui se apropiau de mine, ai grijă de el, este tot ceea ce ai acum, pentru că totul în jurul meu se ducea de râpă. Mama închiriase pentru noi un apartament în oraşul din apropiere, vizavi de şcoală, dar eu aş fi preferat să mă întorc la fosta noastră casă, la tata care mă privea de parcă aş fi fost o fantomă, figura lui de victimă se încorda deodată, am făcut tot ceea ce mi-a stat în putere pentru a o mulţumi, spunea chipul său, nu există nici un om pe lume care ar putea face mai mult. La amiază deschideam şi închideam disperată frigiderul gol, mă duceam în livadă, culegeam portocale iarna, le decojeam şi plângeam, iar toamna struguri roşii şi albi, cu sucul gros curgându-mi printre degete, şi vara prune, şi când Udi se apropia de pădure, făcându-mi cu mâna plin de entuziasm, mă dezlipeam de pinul care îmi lăsa întotdeauna o sărutare cleioasă pe bluză, apoi ne amestecam paşii până ce ajungeam în camera mea, acolo mă întindea pe pat, se căţăra pe mine ca şi când aş fi fost un prun, iar eu îl auzeam pe tata bântuind prin casa goală şi tuşind, propoziţii întregi de tuse ieşeau din gura lui, trupul meu rămânea nemişcat, cum să mă simt eu bine, când el este atât de nefericit, uneori mă invada un val de furie neaşteptată, tocmai de asta mă voi simţi eu bine, tocmai pentru că el este atât de nefericit, iar atunci îl trăgeam spre mine pe Udi cel uluit, aşezându-i mâna pe sânii mei, gemând adânc, acoperind tusea aceea plină de lamentaţii. Uneori îl auzeam izbucnind în lacrimi, în ciuda respiraţiei grele a lui Udi, în ciuda frecării membrelor noastre transpirate, lacrimile sfâşietoare ale unui copil neglijat, care ştie că nu va veni nimeni la el, şi chiar şi acum, când stau culcată pe pat, în urechi îmi pluteşte plânsetul acela familiar, deja îmi este greu să mă mai concentrez, buzele lui mă enervează, cum reuşesc să îmi sărute întreg trupul într-o singură clipă, îl dau la o parte, plânsetul acesta îmi întunecă mintea, de ce de fiecare dată când sunt fericită trebuie să sufere cineva?

Pleacă ofensat din pat, cu bărbia împinsă în afară, vrei să bei ceva, poate asta te va ajuta să te relaxezi, desface repede sticla de vin primită cadou din partea casei, ca şi când ar fi fost vorba despre un leac, sau poate ai nevoie de un alt bărbat, adaugă acru, cu mine nu te poţi detaşa de tine însăţi, îţi amintesc în fiecare clipă de viaţa ta, iar eu mă grăbesc să neg, ce tâmpenie, în ciuda faptului că mă

gândeam exact la acest lucru, o iubire nouă are puterea de a te detaşa, cel puţin la început, acolo, în mansardă, printre rame, nu îmi era teamă de nimic, însă acum beau vinul şi încerc să îmi fac curaj, fă-ţi cadoul acesta, fă-ţi cadoul acesta, aşa toată lumea va fi fericită. Dau drumul la apă în cadă, apa acoperă minciunile, Udi mă urmează, vrea să îmi dea o a doua şansă, spuma ne acoperă deja pe amândoi, curată ca zăpada proaspăt căzută, el îmi aruncă o privire întunecată, aproape nemiloasă, în mijlocul irisului său brun licăreşte o pată verde, ca o oază în deşert. Dacă aş fi fost un bărbat necunoscut, ai fi depus mai mult efort, se plânge el în şoaptă, aş vrea să depui mai mult efort, iar eu murmur, fac destule eforturi, de ce trebuie să fac eforturi în permanenţă, iar el spune, lucrul acesta mă doare, faptul că nu mă doreşti cu adevărat, parcă mi-ai face o favoare ca să mă simt eu bine, în timp ce în capul tău se petrec tot felul de alte lucruri. Sigur că te vreau cu adevărat, spun eu, nu vreau pe nimeni altcineva, nu îţi este de ajuns? El închide ochii, nici ţie nu ţi-ar fi fost de ajuns dacă erai în locul meu, iar mie îmi vine deja să smulg dopul de la cadă şi să ies, să îl las acolo singur cu rămăşiţele de spumă, cu depresia lui fără de sfârşit, dar povara acestei zile stă pe umerii mei, nu pentru a ne certa veniserăm aici, ci pentru a ne iubi, pentru a ne hrăni viaţa amoroasă atât de fragilă, al cărei stomac se îmbolnăvise din pricina unei perioade atât de lungi de post.

O să îţi pară rău pentru că m-ai provocat, spun eu, iar el zâmbeşte forţat, aşa zici tu, deschide un ochi curios, iar eu ascult zgomotul picăturilor de ploaie, încă un nor se sparge deasupra capetelor noastre, ca în dimineaţa aceea, la mansardă, de ce a trebuit să stau cu el în faţa ferestrei, în loc să îl trântesc pe un pat într-unul din cotloanele încăperii, să îi scot puloverul, să îi ating pieptul larg îmbrăcat în maioul negru, să ascult tot ceea ce nu îndrăznea să îmi spună şi să zic, şi eu, şi eu, şi eu, cât de ridicol fusese să plătesc un asemenea preţ pentru faptul că mă stăpânisem, apoi, cu o furie neaşteptată, îi prind penisul alunecos între tălpi, ca şi cum ar fi fost un peşte care înota către mine, cu gura plină de spumă, mă scufund în căutarea lui, două mâini îmi împing capul sub apă, aproape că mă înec, cu greu reuşesc să le înlătur şi să iau o gură de aer. Mai bea puţin vin, spune el, apoi îmi toarnă pe gât o cascadă dulce, direct din sticlă, iar eu deschid gura, aşa ne chinuiam să prindem primele picături de ploaie, limba mea este însetată de vin, îi caut urmele pe organul tare, care i se leagănă beţiv între testicule, mă lipeşte de el, sticla goală de vin îmi alunecă pe ceafă, oaza din deşertul ochilor lui se lărgeşte în clipa în care geme adânc, trupul său încordat se relaxează dintr-odată.

Hai în pat, îmi şopteşte el cu voce tandră, mă înveleşte într-un prosop şi mă trage după el, ca pe o fetiţă pe care o duci la culcare după baia de seară, ochii mi se închid deja, dar el bufneşte în râs, acesta nu a fost decât începutul, trebuie că mai ai multe alte surprize pentru mine, iar eu murmur, chiar aşa? El spune, sigur că da, trebuie să te revanşezi faţă de mine într-o singură noapte pentru toţi anii aceştia de indiferenţă, eu mă întorc pe burtă, hai să dormim puţin înainte şi să mâncăm ceva, dar el nu mă ascultă, un obiect rece şi neted se rostogoleşte pe spinarea mea ca un făcăleţ, obligându-mă să mă întind, crezi că te poţi mulţumi între timp cu sticla aceasta, îmi respiră el în ureche, iar eu spun, gata, Udi, ajunge, dar între picioarele mele îşi face deja loc gura rotundă a sticlei, buzele ei dându-mi o sărutare adâncă şi rece.

La cină îmi zâmbeşte luminos pe deasupra farfuriei pline, iar eu mă simt ameţită din pricina mâncărurilor, a mirosurilor, a oaspeţilor, a iubirii sale infinite, cu care mă copleşeşte, îl privesc plină de admiraţie, bronzul lui arogant, buzele sale ce radiau o pasiune de nestăvilit, în acelaşi timp subtilă şi agresivă, era îmbrăcat într-o cămaşă de blugi şi pantaloni deschişi la culoare, mesteca încet, plin de graţie, nu ca mine, care deja îmi golisem farfuria, ia-o mai uşor, mă ceartă el, nu eşti în stare să savurezi nimic, mă ridic să iau desertul, îmi aranjez rochia neagră pe coapse, un bărbat de la masa vecină mă priveşte, dar eu îl ignor, oare de ce anume mă tot plâng atâta, prăpăstiile se deschid cu atâta uşurinţă, e de-ajuns să loveşti un pic cu piciorul în pământ şi deodată se cască o prăpastie ce pare că nu are sfârşit. Este adevărat că la început eu fusesem de vină, nu îl dorisem din toată inima, le invidiam pe prietenele mele care îşi schimbau tot timpul iubiţii, în timp ce eu eram tot cu acelaşi băiat micuţ în aceeaşi clasă cu mine, credeam că dacă sunt destul de puternică voi reuşi să mă despart de el, apoi voi căuta pe altcineva, care să îmi placă mai mult, dar nu am îndrăznit, era atât de atras de mine, că mă călca pe nervi uneori. Las-o să mai crească puţin, urla mama la el, las-o să respire, o sufoci cu dragostea asta a ta, nici măcar în Yemen oamenii nu se căsătoresc de la vârsta asta, dar el era lipit de mine, sânii mei au crescut în mâinile lui, iar dacă din când în când mai apărea câte un rival, reuşea să îl alunge cu încăpăţânarea lui copilărească. Aşa era el, un băieţel care mă domina, doar eu te iubesc cu adevărat, mă ameninţa el, crezi că o să te mai iubească cineva la fel de mult ca mine? Toţi ceilalţi te vor seduce şi te vor părăsi, crede-mă, iar eu şedeam plină de remuşcări alături de el, cântărind vorbele sale, observându-i dezamăgită silueta scundă, bretonul asemenea coamei unui căluţ căzându-i în ochi, şi ştiam că în afara casei sale sufocante, cu părinţii aceia bătrâni, cu sufletele amărâte, aştepta o lume întreagă, furtunoasă şi provocatoare şi eu eram singura care nu putea ajunge la ea şi nu reuşeam nici să îi ignor existenţa, până când într-o seară mi-a spus, m-am săturat să îţi tot văd mutra asta amărâtă, eu nu doresc nici o altă fată, dar, dacă tu crezi că te aşteaptă ceva mai bun decât mine, eşti invitata mea să cauţi. L-am privit uimită, în loc de uşurarea minunată la cre mă aşteptam, am fost cuprinsă de frică, înăuntrul meu s-a deschis un gol, asemenea unei carii ce creşte înăuntrul unui dinte, zguduindu-mi urechile; m-am întors acasă în hohote de plâns amar, iar mama a spus, în sfârşit face şi el un lucru bun, iar tu nu îţi mai pierde vremea jelind, du-te şi distrează-te. Abia dacă împlinisem pe atunci şaptesprezece ani şi credeam că viaţa mea a ajuns la capăt, tot interesul meu pentru lume s-a risipit dintr-odată, în braţele lui puteam visa la alte iubiri, dar în clipa în care m-am trezit fără el, nu voiam decât să îl aduc înapoi şi, de parcă mi-ar fi făcut în ciudă, el începuse să mă evite, să se îndepărteze, în pauze îl vedeam învârtindu-se pe lângă altele, vedeam mândria strălucind pe chipurile lor, sfidarea de pe chipul său, eram ca o mamă al cărei copil alege o altă mamă. Cu un nod greu în stomac, îl rugam din priviri să se întoarcă la mine, mă loveam de el ca din întâmplare după ore, l-am surprins făcându-i o vizită acasă, m-ai iubit, nu este posibil să fi încetat să mă mai iubeşti, iar în cele din urmă s-a întors, după câteva luni, dar ceva se schimbase definitiv în relaţia noastră, între noi persista o suspiciune amară, un comportament corect, care înlocuise tot ceea ce fusese firesc şi plin de semnificaţie, şi iată-mă încercând în permanenţă să îl mulţumesc, să îi dovedesc prin diverse semne,

prin toate acţiunile mele că l-am ales din toată inima, nu pentru că nu aş fi avut încotro, şi cu timpul, fără să-mi propun, acest lucru a devenit scopul vieţii mele.

Cu un zâmbet satisfăcut, mă priveşte în timp ce mă aşez, îmi toarnă vin, gura rotundă a sticlei îmi provoacă un fior plăcut, el râde, ţi-a plăcut, nu? Iar eu îi mângâi mâna, a fost minunat, iar el zice, mai am câteva idei în ceea ce te priveşte, iar eu zâmbesc, nu ştiam că eşti atât de creativ, dar el spune, ce să-i faci, unul dintre noi trebuie să fie. Am gura plină cu oase de peşte şi nu răspund, ce îmi pasă dacă mă ia puţin peste picior, îmi face bine, ca să fiu sinceră, îmi aminteşte că trupul este mai mult decât o adunătură de membre şi organe a căror mişcare stă în slujba noastră, că dincolo de existenţa lumească, plină de griji, există şi posibilitatea de a fi fericit, exact atunci trece prin faţa noastră o pereche ce pare a fi de aceeaşi vârstă cu noi, amândoi au figuri impresionante, sunt îmbrăcaţi frumos, purtând o conversaţie animată, în urma lor vin un băiat şi o fată, ea are aproximativ vârsta lui Noga, el este mai micuţ, aproape un bebeluş, iar eu îi privesc geloasă, de ce nu am luat-o pe Noga cu noi şi de ce nu avem şi noi un copil mic, grăsuţ şi cu mucii curgând, asemenea ursuleţului acestuia, iar Udi spune, nu începe acum, înghit în tăcere oasele subţiri, de când o scăpase pe Noga, refuzase şi să discute despre conceperea unui alt copil, în ciuda încercărilor mele de a deschide acest subiect, dar mi se părea că de data aceasta parcă vorbele îi sunau altfel, mai blânde, şi mi-am ridicat privirea înspre fereastră, aveam impresia că două mâini bune îşi croiesc drum către noi, mâinile bătrâne ale unui tată primordial, plutind deasupra capetelor noastre în semn de binecuvântare, apropiindu-ne capetele unul de celălalt, iar deodată totul pare posibil, chiar şi un bebeluş dulce, dominator şi răutăcios, ca acesta care se aşază din greşeală la masa noastră şi izbucneşte imediat în lacrimi, pentru că noi nu suntem mami şi tati.

Capitolul opt

Noi nu suntem aceeaşi carne, un singur trup, ci două trupuri care s-au schimbat între ele, eu port trupul lui, iar el, pe al meu, fiecare dintre noi renunţă la propriul său corp şi se pare că toată viaţa am tânjit după această renunţare, încă de când eram copii şi aveam aceeaşi uniformă. Mă despart de mine însămi cu o mare uşurare, de conştiinţa mea întortocheată, neliniştită, inspectez membrele lui încordate, voinţa sa îndrăzneaţă, pe mine mă vrea şi eu sunt tot ce-ar fi putut avea mai bun, perfecţiunea şi-o doreşte şi îi e atât de simplu, din adâncurile trupului meu îmi zâmbeşte, iar zâmbetul lui are în el ceva matern şi cald, dragostea mea, îmi spune, iar eu îl înconjor cu braţul pe după gât, inertă aproape din pricina oboselii, de prea mult vin, de prea multă dragoste, am impresia că mă dau într-un leagăn uriaş, înainte şi înapoi, şi legănarea se transformă într-un ritual, care seamănă cu actul sexual, dar totuşi e diferit, ce să fie asta, este ca în momentul naşterii, numai că sexele se contopesc în scopuri diferite, ca şi când n-ar mai arde la aceeaşi flacără, de data aceasta focul mă linge înăuntrul pântecelui cu limbile lui micuţe, este focul unui legământ antic, dureros, legământul pe care ar fi trebuit să îl facem cu mulţi ani în urmă, care transformă în cenuşă toate ezitările, toate temerile, lăsând în urma sa doar linişte, cel care va păşi pe această cale de rele va fi ferit.

Cadavrele îndoielilor noastre zac ciopârţite printre cearşafuri în faţa ochilor noştri, ca nişte ofrande, eu mă ridic în genunchi în mijlocul patului uriaş, care se întinde în jurul meu asemenea unei plantaţii de bumbac, alb şi moale, pot să alerg prin el şi să fac cu mâna, să îmbrăţişez lumea cu braţele deschise, nu mai am nici o urmă de îndoială, pe aici a trecut Dumnezeu, s-a strecurat pe fereastră ca o pasăre pentru a ne da binecuvântarea, Udi îmi apasă uşor spatele, într-o clipă se eliberează de sub trupul meu şi se caţără deasupra mea, un copil înfometat care dă din întâmplare peste toate dulciurile din visurile lui, iar eu mă chircesc epuizată şi fericită, am înţeles totul în noaptea aceasta, cât este de bine să te descotoroseşti de obositoarea luptă cu sine, am înţeles că el este pentru mine asemenea unui copil sau asemenea părinţilor, pe care nu îi poţi alege, de care nu poţi scăpa, asta este ceea ce ne leagă, asta ne face pe noi soţ şi soţie. Un val de milă mă inundă în timp ce îi nasc iar şi iar organul, cu o resemnare blândă, de parcă asta mi-ar fi fost vocaţia, până ce el se prăbuşeşte în faţa mea, cu întreg trupul pulsând din pricina epuizării, iar eu trag pătura peste amândoi, am impresia că ne acoperă cu sărutări călduţe de bumbac, să nu dormi încă, mă gâdilă sărutările păturii, este interzis să dormi, îmi şoptesc ele, noaptea aceasta este plină de dorinţe, în noaptea aceasta se vor împlini toate, nu vei mai avea nici o noapte ca aceasta până în ziua morţii. Mă ridic în şezut deodată şi privesc în jurul meu, cine şopteşte aici, Udi a adormit deja, cine îmi toarnă pe

furiş otravă în urechi, în momentul în care el a adormit, conştiinţa mea revine pentru a mă tortura, trezeşte-l, murmură pătura în şoaptă, nu ai auzit că este interzis să laşi un copil să adoarmă după ce a primit o palmă, ar putea să nu se mai trezească, te părăseşte acum, în somn, nu se va mai întoarce la tine, vei duce dorul acestei nopţi toată viaţa, mă lipesc de el, să nu mă părăseşti, Udi, mâna lui mă mângâie în somn, răspândind căldură ca elementii încinşi ai unui reşou electric, şoaptele răutăcioase încetează, iar eu pătrund în micuţul bungalow al somnului, aşa îi povestisem lui Noga că se întâmplă, pe vremea când nu putea adormi, închid uşa după mine, aici nimeni nu mă poate speria, protejată de tot ceea ce mi-ar putea pregăti noaptea, luminile de la fereastră se amestecă, şi dintr-odată un urlet înfiorător mă trezeşte brusc.

Nu văd, strigă el, cu mâinile întinse înainte, lovind aerul somnoros, mâinile unui copil, draga mea, nu mai văd, eu mă trezesc repede, bătăile inimii mele îi îneacă vorbele, ce spune, cum adică, ce vrea să spună, am uitat limba aceasta, nu vreau să mi-o amintesc, este rea, mult prea rea pentru mine, murmur cu gura închisă, nu te îngrijora, totul este bine, dar el urlă, ce este bine, poate că o fi bine pentru tine, dar eu nu văd nimic, mă ridic şi îl îmbrăţişez, linişteşte-te şi totul va trece, din pricina panicii am impresia că nici eu nu mai văd, închid şi eu ochii empatizând, ce va spune Noga când ne vom întoarce amândoi orbi, ne vom ghida prin casă după vocea ei. Lasă-mă, îmi îndepărtează el braţele de trupul său, nu am nevoie de îmbrăţişările tale, eu cobor jignită din pat, întreg corpul meu este acoperit încă de un strat subţire de dragoste, o pojghiţă de spermă care se cojeşte acum cu uşurinţă, ca un lucru ce nu mai poate fi înlocuit. Din spatele draperiilor îmi zâmbeşte o zi veselă şi senină de primăvară, părea că în pântecele soarelui s-a ascuns un clopoţel de aur, iar acum se leagănă fericit, strigându-ne să ieşim în lume, să ne bucurăm de drăgălăşenia ei, dar pentru noi este deja mult prea târziu, s-a făcut dintr-odată mult prea târziu.

Stă cu ochii holbaţi, aproape ieşiţi din orbite din pricina efortului, mâinile lui pipăie patul, mişcările lui sunt deja cele ale unui orb, mă apropii de el, nu te îngrijora, va trece aşa cum a trecut şi paralizia, doar testele medicale au ieşit bine, el urlă, nu mă interesează testele lor, greşesc tot timpul, sunt sigur că am o tumoră care apasă tot timpul alt centru nervos, iar eu spun, este imposibil, testele tocmai au arătat că nu există aşa ceva, mai degrabă este vorba despre stres ori depresie, trebuie să îţi dai seama ce anume te deranjează atât de tare, dar el îşi scutură capul furios dintr-o parte în alta, îndrăzneşti să mă întrebi ce anume mă deranjează atât de tare, strigă el deodată, tu eşti aceea care mă deranjează tot timpul, din cauza ta sunt bolnav!

Mă cuprinde un val de greaţă şi alerg la baie, rămân în picioare în faţa chiuvetei, beau apă direct de la robinet, îmi stropesc faţa torturată, faţa unei prizoniere care şi-a pierdut orice speranţă de a mai fi liberă vreodată, ce se întâmplă aici, ce se întâmplă cu el, niciodată nu l-am mai văzut atât de întors, trebuie să îl readuc în firea lui, iubitul meu, şoptesc eu în faţa oglinzii, iubitul meu, soţul meu, eu am fost cu tine noaptea aceasta, nu mă transforma în duşmanul tău, nu deschide o prăpastie între noi, întotdeauna ţi-ai dorit asemenea nopţi, să ne învelim în straturi de dragoste, ca nişte haine călduroase într-o zi rece de iarnă, de ce tocmai acum îţi întorci faţa de la mine, apoi mă aplec din nou deasupra robinetului, beau şi

beau şi mă umplu de furie, ca şi când o apă diavolească şi întunecată ar curge prin el, nici o vorbă nu mai ajută acum, nu ştie să aprecieze bunătatea, ca un copil care îşi strică jucăria care îi place cel mai mult, pentru ca nimeni altcineva să nu i-o ia, însă eu nu sunt jucăria nimănui, aproape că îmi vine să îi urlu în faţă, cum îndrăzneşti să mă învinuieşti de aşa ceva, dar vocea mea nu se aude, uită-te la tine, strigi ofensată la tine însăţi, iar el nici măcar nu te vede, tocmai aceasta este problema acum, restul este o nimica toată, mă stăpânesc din nou, mă prăbuşesc pe marginea căzii, ieri plutea aici spuma îmbibată de dragostea noastră, astăzi, doar un gard de sârmă ghimpată între el şi mine, un zid ridicat în timpul nopţii ne-a tăiat cu imparţialitate trupul în două, la comanda unui stăpân necunoscut.

Draga mea, îl aud strigându-mă pe tonul tiranic al celor bolnavi, unde eşti, am nevoie de tine, eu mă forţez să ies din baie învelită într-un prosop, ce vrei, întreb eu, mă uit cu teamă la ochii lui închişi, iar el spune, vreau să mă asculţi, de câteva zile tot încerc să înţeleg ce anume mi se întâmplă, ce anume nu funcţionează în viaţa mea, iar în dimineaţa aceasta mi-am dat seama că totul se întâmplă din cauza risipei mele de spermă, de aceea sunt bolnav. Ţi-ai ieşit din minţi, spun eu speriată, despre ce vorbeşti acolo? Iar el repetă cu voce sigură, ca şi când ar fi vorba de rezultatul unor cercetări ştiinţifice, despre faptul că mă culc cu tine, despre asta vorbesc, despre faptul că îmi sugi sperma, îmi este interzis să mă mai culc cu tine, sperma este esenţa vieţii, iar eu ţi-am dat să îmi bei viaţa cu toate buzele trupului tău.

Mă aşez uluită pe pat, cu mâinile apăsându-mi buzele, în acelaşi fel fuseseră acuzaţi şi evreii care băuseră sângele acelui copilaş creştin, iată-l acum pe el, convertit de la iudaism, boala îi convertise caracterul, mă acuză cu fruntea sus şi observ plină de furie cum faţa lui se relaxează, şi noua certitudine i se împământeneşte pe chip, o certitudine hâdă şi distorsionată, făcând să îmi fiarbă sângele în vene, nu uita că tu eşti acela care vrea să se culce cu mine tot timpul, un strigăt indignat porneşte din gâtul meu, strigătul înspăimântat al unui animal vânat, cum îndrăzneşti să mă învinuieşti pe mine? El mă opreşte printr-un gest, m-am săturat să tot aud că eu sunt acela care vrea, îmi spune cu buzele strânse, tu eşti aceea care mă face să vreau, dacă nu te-aş fi avut, nu aş fi vrut, iar eu strig, perfect, atunci vei rămâne fără mine, m-am săturat de învinuirile tale!

N-o să scapi de mine aşa de uşor acum după ce m-ai îmbolnăvit, şuieră el printre dinţi, iar eu tremur din tot corpul, eu te-am îmbolnăvit, ingratule, eu te-am îmbolnăvit? Dar cuvintele mi se împleticesc în gât, se chinuie să iasă, flutură printre amigdalele inflamate din pricina furiei, cine oare pregătise un capitol atât de scurt de viaţă pentru noi şi cum se va termina el şi ce anume se va întâmpla cu Noga, iar în clipa în care îmi amintesc de ea, lacrimile încep să îmi curgă, voi fi nevoită din nou să o dezamăgesc, cu siguranţă că aşteaptă să ne întoarcem mâine acasă relaxaţi şi fericiţi şi să o închidem înăuntrul fericirii noastre ca într-un palat minunat.

Pe coridoare înaintează spre noi aspiratoarele, grăbind oaspeţii să iasă din camere, să se lase absorbiţi de plăcerile ce-i aşteaptă pe bandă rulantă, doar noi rămânem nemişcaţi ca două bucăţi negre de bazalt, străini unul altuia, străini de rămăşiţele dragostei noastre pe cearşafurile care vor fi schimbate în dimineaţa aceasta, străini de locul acesta prietenos şi binevoitor în care ne aflăm, iar eu suspin în

prosopul ud, nu mai pot continua aşa, nu mai pot, iar el izbucneşte, m-am săturat de lacrimile tale, nu te gândeşti decât la tine însăţi, eu sunt bolnav, iar tu îţi plângi de milă! Privesc în jurul meu, ce să fac, dacă mă îmbrac şi ies, va spune că l-am părăsit, dacă rămân aici, nu am unde să mă ascund de el, sunt în bătaia puştii unui ţintaş orb, care ar putea să mă ucidă din greşeală. Mă întorc deznădăjduită în baie, cada mă îmbie să mă aşez înăuntru, îmi privesc iar faţa, pleoapele mi s-au umflat deja peste ochii roşii, buzele îmi tremură, nu aşa ar fi trebuit să arăt în dimineaţa aceasta, nu aici ar fi trebuit să ne petrecem dimineaţa, ci pe terasă, la poalele muntelui Harmon, cu o cafea în faţă şi câte o farfurie plină cu bunătăţi, apoi să ne plimbăm pe dealuri, să vedem florile, dar iată-ne pe amândoi adânciţi în amărăciunea noastră, iar eu încerc să îmi repet, aşa cum fac şoptind în urechile fetelor din cămin, nu eşti o victimă, ai întotdeauna posibilitatea de a alege, dar ce alegere mai poate fi făcută acum, când el m-a înlănţuit cu infirmitatea sa. Iar şi iar îmi scufund faţa în apa aproape fiartă, aşa cum faci cu un vas de ceramică antic, de care s-a lipit pământul, pete mici de ulei negru, urât, tu nu mai poţi alege, îmi spun mie însămi, nu mai ai altceva de făcut decât să îţi piepteni părul ăsta, să îţi îmbraci corpul ăsta, să îţi încalţi picioarele astea cu o pereche de şosete, aşa că mă îmbrac cu mare greutate pe hol, îmi dau curaj ca şi când ar trebui să fac cine ştie ce, numai să nu traversez graniţa oarbă a privirilor sale, când sunt gata, îi spun, cobor să beau o cafea, să îţi aduc ceva? El nu răspunde, mă uit la el cu coada ochiului, şi-a acoperit ochii cu braţul, stă cu gura deschisă, adu-mi o lămâie, murmură el, am o greaţă teribilă şi mă doare capul.

Nu este decât o migrenă, răsuflu eu uşurată, vechiul meu duşman, migrena, dar este de preferat un duşman cunoscut, decât un invadator străin, cât de bine cunoşteam durerea orbitoare a ochilor, senzaţia grea de vomă, durerea puternică şi urâtă de cap, petrecusem zile întregi în pat din cauza ei, chiar şi în dimineaţa nunţii noastre venise să îmi umbrească fericirea, zăcusem în patul meu de fetiţă până după-amiază, cu ochii închişi, cu o cârpă umedă pe frunte, în casa aceea veche care devenise casa însingurării tatălui meu, golită de dorinţe şi obiecte. Pisici flămânde îşi ascuţeau ghearele pe fotoliile pline de păr, până ce s-au dezintegrat cu totul, parcă ar fi fost lipsite de orice utilitate, pereţii şi-au dezbrăcat podoabele, urmele tablourilor pe care le luase mama încă mai erau imprimate pe ei, asemenea urmelor unor palme seci, doar termometrul vechi al tatei mai rezista acolo, un termometru uriaş, care atârna acolo cu aroganţă, expunându-şi tubul acela transparent, cu un lac de mercur întunecat şi greu la fund, care se ridica în mod surprinzător, urca, apoi cobora, în funcţie de vremea de afară.

Şi tata stătea cu un aer meditativ în faţa termometrului, cu un zâmbet rar pe buze, ca un general victorios survolând cu privirea câmpul de bătaie. Nu spăla rufele astăzi, îi spunea mamei, pe vremea când eram încă o familie, nu se vor usca, dar la prognoza meteo au spus că va fi cald şi uscat, spunea ea şi ieşea cu ligheanul plin, în semn de protest, dar după numai câteva ore alerga înfrântă la sforile cu rufe, pentru că cerul începea să se înnegrească, iar hainele ei dragi se îmbibau cu apă. Acelea erau clipele lui de satisfacţie, sub privirile ei uimite îşi sărbătorea victoria asupra previziunilor meteo, acel adversar misterios, care îl provoca zi de zi, ca şi când ar fi fost doi rivali pentru dragostea mamei, atât de dragi îi erau aceste clipe, încât încerca să le reconstituie, şi după ce ea plecase deja, încerca să o impresioneze

cu mesajele lui incontestabile. Întotdeauna înainte de a adormi, îl întrebam, va fi cald sau frig, iar el îşi privea termometrul cu o sfinţenie temătoare, apoi îmi dădea o predicţie exactă, neînşelându-se niciodată, pe care o transmiteam mai departe sub supravegherea lui neobosită. Se pare că toată siguranţa sa, esenţa tuturor cunoştinţelor sale adunate zi de zi de-a lungul vieţii, toată mândria sa erau adunate în lacul acela de mercur dens, care urca şi cobora prin tub, şi eu cu prosopul jilav înfăşurat pe cap ca un văl de mireasă, cu ochii aproape orbi, în ziua nunţii mele, mă târăsc până la bucătărie să îmi mai iau o lămâie, mâinile mele pipăie de jur-împrejur, până ce tot corpul îmi este cuprins de o ameţeală puternică, dându-mi peste cap toate organele, încerc să mă sprijin de perete, dar mă lovesc de un obiect dur, mă prăbuşesc împreună cu el, strivindu-ne unul de celălalt, eu şi termometrul gigantic.

Mercurul misterios s-a risipit dintr-odată în mii de biluţe întunecate, vesele ca nişte prizonieri eliberaţi, se rostogolesc pe sub paturi, întreg aspectul lor serios se schimbase într-o clipă, acum nu mai doreau decât să se simtă bine, nu să prezică viitorul, iar eu mă chircesc sub pat, încerc să le adun la loc, înăuntrul tubului transparent din sticlă, zdrobind sub genunchii mei mitul lor distrus. Undeva în spate auzeam paşi apropiindu-se de mine, dar nu am îndrăznit să îmi ridic privirea, tati, nu te supăra, am izbucnit eu în lacrimi, îngenuncheată printre ruine, îţi voi cumpăra unul nou, mâine-dimineaţă îţi cumpăr unul nou, din banii pe care îi vom primi la nuntă, iar el a spus cu vocea aceea joasă, lipsită de viaţă, dar nu mai găseşti aşa ceva, acesta este un termometru vechi şi fermecat, însă eu mă încăpăţânez, îţi voi aduce unul, vei vedea, îţi voi aduce unul exact la fel, voi primi bani la nuntă şi din toţi banii îţi voi cumpăra unul exact la fel, iar migrena se strângea în jurul capului meu, agăţându-se cu forcepsul, cum voi putea sta dreaptă sub hupa[1], cum va putea sta el alături de mine, ultima rămăşită a măreţiei sale i-a fost răpită chiar în ziua nunţii mele, iar de atunci am ascuns de ochii lui tumultul noii mele vieţi, mi-am uitat promisiunea şi numai atunci când mergeam să îl vizitez, rareori, umbra termometrului rămasă pe perete îmi mai amintea de ceea ce făcusem, îi promisesem, mâine-dimineaţă mă duc să îţi cumpăr unul exact la fel, iar el încuviinţase din cap în tăcere, deja nimeni nu îl mai întreba dacă va fi cald sau rece, şi aşa, privat de forţele sale, a murit într-o noapte în timpul somnului, un atac de cord tăcut, în timp ce sub patul său încă mai alergau biluţele rebele de mercur.

Cobor să îţi aduc lămâie, spun repede, înainte ca el să mă oprească, mă sprijin de uşa pe care am închis-o în urma mea, sunt liberă pentru o clipă, dacă este într-adevăr o simplă migrenă, nu e mare lucru, mă descurc eu cu o migrenă, dar când intru în sala de mese, văd toţi turiştii aceia mestecând cu plăcere, îndesând mâncarea sănătoasă în stomacurile lor flămânde, am impresia că trăiesc într-o altă lume, ce mă aşteaptă pe mine astăzi este complet diferit de ceea ce îi aşteaptă pe ei, nici plimbări cu jeepul, nici picnic în sânul primăverii, nici înot în piscină, mă aşez la o masă micuţă, de două persoane, nu există mese pentru persoane singure, privesc peisajul luminos, pe care furtuna l-a descoperit în urma sa, văile sunt albastre ca marea, bărcile roşii ale ţiglelor de pe acoperişuri plutesc încet, tocmai în locul acesta atât de frumos şi-a pierdut el vederea, şi iar lacrimi, aceleaşi meduze transparente lipite de obrajii mei, pun capul în pământ, să nu văd veselia din jur şi să nu las să se vadă ruşinea mea. Chelnerul îmi toarnă

cafea, iar eu plâng în semn de mulţumire, ca şi când mi-ar fi salvat viaţa, cât de nefericită devenisem peste noapte, şi tot timpul prezenţa lui plină de pretenţii nerecunoscătoare se cuibăreşte pe tavanul presărat cu lumini micuţe ca nişte stele, două etaje deasupra mea, urmărindu-mi plină de resentimente acţiunile, zdrobindu-mă sub greutatea ei. Mă ridic şi privesc în jur, speriată de abundenţa preparatelor, nu reuşesc să mă hotărăsc ce anume să mănânc, o femeie tânără de lângă mine îşi umple farfuria cu tot felul de culori, toate membrele îi tremură uşor de foame pe sub rochie, şi toarnă pe mine suc de morcovi, dar nici măcar nu îşi cere scuze, iau repede un croissant, ca şi când l-aş fi furat, şi mă întorc la masa mea, cu mare greutate reuşesc să înghit, tot răsfăţul acesta mă calcă pe nervi, mă irită, plec de acolo, mă îndrept spre scări, abia în dreptul uşii îmi amintesc faptul că uitasem să cer lămâie, toată abundenţa aceea era egală cu zero în comparaţie cu lucrul acesta micuţ, de care aveam cu adevărat nevoie. Cu paşi ezitanţi intru în bucătărie, sunt întâmpinată de o privire rece, cu totul diferită de cele de afară, politicoase peste măsură, şi cer o lămâie, de fapt, aici mă simt mai liniştită, în curtea din dos a acestui mic dejun splendid, şi chiar după ce lămâia se află în mâinile mele, mare şi strălucitoare, nu mă grăbesc să plec, o ating ca şi când ar fi lămâia sfântă de Sucot[2], pentru cortul construit de mine cu atât de mult efort, o port cu mare atenţie pe scări, intru în cameră cu mâna întinsă, o ţin ca pe o ofrandă, dar nu are cine să o primească, pentru că patul este gol, la fel fotoliul larg şi baia, şi toaleta, el nu este nicăieri în cameră, nu este nici mânia lui, nici orbirea lui, mă aşez pe pat, muşcând fără să îmi dau seama din coaja lămâii. Ce se petrece aici, dacă nu mi-am îndeplinit misiunea, dacă am ajuns prea târziu, sau poate starea lui s-a îmbunătăţit şi a plecat să mă caute, să îmi spună că totul este bine acum, să îşi ceară scuze pentru ceea ce spusese într-o clipă de orbire, şi ne vom putea continua vacanţa aceasta de îndrăgostiţi, lipsiţi de griji, în halatele albe, asemenea îngerilor din cer, posibilitatea aceasta mă umple de bucurie, chiar dacă nu îşi va cere scuze, tot îl voi ierta, m-am hotărât, important este să ne întoarcem acasă liniştiţi, pentru Noga, să nu o facem prizoniera încordărilor noastre.

Mă ridic şi mă apropii de fereastră, ziua aceasta aurie îmi stă alături, poate ne şi împrietenim, eu şi soarele, şi copacii, şi florile, acum le observ pentru prima dată, cascade de flori de primăvară, galbene, roşii şi violet, de la depărtare nu au nici nume, nici istoric, doar pete îndrăzneţe pline de o culoare vie şi efervescentă. Nu am nici o îndoială, acolo jos are loc o petrecere, iar eu sunt gata să mă alătur, să mă bucur de viaţa scurtă, scurtă a florilor de primăvară, care se consumă aproape la fel de repede ca aceea a unui chibrit, iată că printre copaci văd o siluetă palidă învârtindu-se în paşi de dans, sărind de la un trunchi la altul, îngenunchează, îşi pleacă nările spre pământ, ca şi când ar împlini un ritual antic, ce îmi trezeşte frica, imediat cobor grăbită, ies din hotel, merg spre pădure, iar acolo stă el culcat printre copaci înalţi şi floricele strălucitoare, cu umerii tremurând, urlete provocatoare pornesc dinăuntrul său ca din adâncurile pământului.

Udi, ce se întâmplă, mă reped spre el, îngenunchez lângă el, ce îţi mai fac ochii, vezi ceva? El suspină, ochii sunt bine, dar nu pot respira, îmi este greaţă, iar eu întreb, de ce ai ieşit, de ce nu m-ai aşteptat în cameră, ţi-am adus lămâie, iar el şuieră, nu mai puteam rămâne acolo, trebuia să ies, acolo nu

e aer. Privesc în jurul meu lipsită de idei, soarele îmi mângâie deja spinarea, părea că peste noapte se produsese o schimbare de regim, iar vara preluase puterea, şi eu îi spun, hai să ne întoarcem la hotel, îţi aduc apă şi ceva de mâncare, el se ridică, se sprijină de mine cu toată greutatea şi înălţimea, dar refuză să înainteze, eu îl implor, Udi, trebuie să bei ceva, îţi va face bine, dar el murmură, îmi este interzis să mă întorc la hotel cu tine, aşa cum îmi este interzis să beau sau să mănânc, iar eu spun, sigur, sigur, aşa cum îi răspunzi unui copilaş, dar imediat îmi revin, ce ai spus? Cine îţi interzice? El continuă pe acelaşi ton supus, complet diferit de tonul autoritar de dimineaţă, în timp ce te aşteptam, mi-am amintit o poveste din Cartea Regilor despre un om al lui Dumnezeu care a plecat din Iehuda la Beit Al, iar Dumnezeu i-a interzis să mănânce acolo pâine, să bea vin şi să se întoarcă pe acelaşi drum. Şi ce legătură are asta cu tine, întreb eu pierzându-mi răbdarea, iar el spune, simt că are toată legătura cu mine, îmi este interzis să mănânc sau să beau aici, trebuie să plec de aici înainte să încerce cineva să mă piardă, aşa cum l-au pierdut pe profetul acela, ştii ce i s-a întâmplat în cele din urmă? L-a ucis un leu, iar trupul nu i-a mai ajuns în mormântul strămoşilor săi. Îmi aruncă o privire înspăimântată, pierdută, iar eu încerc să desprind de pe mine braţele grele ale fricii, poate chiar este bolnav, poate că medicii aveau dreptate, ar fi trebuit să îi las să îl interneze la secţia de psihiatrie, cum am putut crede că, dacă îi voi hrăni sufletul, se va face bine.

Ajută-mă să ajung la maşină, gâjâie el, te aştept acolo până când termini de împachetat, îmi este interzis să mai rămân aici, iar eu îl conduc la maşina încălzită de soare, nu mai am nici o îndoială, vara fierbinte s-a înscăunat deja, îl aşez pe bancheta din spate şi mă îndrept cu paşi trişti spre hotel. De ce să împachetez, de ce să plecăm de aici, bărbia mea tremură cu o mişcare nouă, de renunţare, cât de mult aş vrea să rămân aici, să îmi beau cafeaua în holul liniştit sau afară pe bancă, dar îmi este clar, trebuie să îmi fie clar că, oricât de mult mi-aş dori eu să mai rămân aici, el îşi doreşte şi mai mult să plecăm. Poate că îl voi refuza de data aceasta, îl voi anunţa că eu rămân până mâine, aşa cum am stabilit, să vedem atunci ce va face, doar nu sunt proprietatea lui, cum îmi poate influenţa, totuşi, viaţa atât de mult, dar imediat îmi amintesc de boala lui, nu am ce face, trebuie să procedăm cum vrea el sau poate că este bolnav tocmai din cauză că procedăm aşa, dar asta este greu de demonstrat, intru în cameră, de la o clipă la alta îmi pare tot mai rău că trebuie să plec, nici măcar nu am apucat să mă aşez pe fotoliul acesta sau la masă, lângă fereastră, cu tristeţe încep să împachetez hainele şi să le aşez în geantă, amestecând lucrurile mele cu ale lui. Iată, dulapul este deja gol, acum în baie, periuţele de dinţi şi lama de ras, iar aici, la toaletă, o cremă de faţă, un deodorant şi un pieptăn, apoi Tanahul său dreptunghiular tocit, îl răsfoiesc plină de resentimente, dintre pagini curg firişoare de nisip galben, unde o fi povestea din pricina căreia noi plecăm acum de aici, cum spunea, un om al lui Dumnezeu care a plecat din Iehuda către Beit Al sau invers, aproape că nu auzisem ce spune, nu am idee unde anume să caut, nu am nici o şansă să o găsesc, paginile mă păcălesc intenţionat, îmi înţeapă degetele, de furie, o arunc pe podea cu putere, de parcă înăuntrul ei s-ar afla rădăcina nenorocirii care mi-a inundat existenţa, închid repede geanta, înainte de a mă răzgândi, aceasta va fi pedeapsa lui, cartea aceasta va rămâne pentru totdeauna aici.

Înainte de a ieşi, mai arunc o privire spre cameră, să mă asigur că nu am uitat nimic, mă uit sub pat, printre umeraşe, apoi din nou îmi sare în ochi cărămida aceea roşie, cartea pe care a primit-o la terminarea liceului, la petrecerea de absolvire, mi-l amintesc urcând pe scenă, directorul îi strânge mâna, îi este greu să se despartă de elevul acesta eminent, îi întinde ceremonios cartea, eu am pierdut-o pe a mea, dar el a păstrat-o, a luat-o cu el în armată, apoi în toate drumeţiile, cum avea ocazia o scotea din buzunar, le citea turiştilor, tot explicându-le şi arătându-le, şi deja îmi vine s-o iau de pe jos, în ciuda tuturor celor întâmplate, doar că distanţa dintre noi este prea mare; important este să închid uşa după mine, speriată, dar fericită, ce părere are el, că mă face nefericită, iar eu nu i-o întorc, am impresia că aud în spatele meu un plâns uşor, întretăiat, ca gânguritul unui copil, dar nu mă răzgândesc, nu-mi pare rău, să-i pară lui rău de data aceasta.

Nu ai uitat nimic, întreabă el, autoritar, gata să preia controlul şi acum, lungit pe bancheta din spate, iar eu răspund cu agresivitate, dacă nu ai încredere în mine, du-te şi verifică singur, el tace, obrajii lui supţi sunt roşii din pricina căldurii, ca doi trandafiri înfloriţi, înghesui geanta pe locurile din spate, apoi mă aşez cu un gest reflex pe scaunul din dreapta şoferului, abia atunci îmi dau seama că aici nu mai este nici un alt şofer în afară de mine, şi tot drumul acela ameţitor, atârnând pe marginea prăpastiei, iar mie mi se cere să conduc, mie cu frica mea de înălţimi şi de adâncuri. Îl implor din priviri să se însănătoşească şi să mă salveze, dar el zace inconştient pe bancheta din spate, iar scaunul şoferului nu mă aşteaptă decât pe mine, ca un coşmar care mă însoţeşte şi dincolo de somn, conduc o maşină cu multe membre amputate, dar, cu toate acestea, se mişcă, nu reuşesc să opresc, maşinile din jurul meu răcnesc ca nişte lei înfometaţi, tăindu-mi calea din toate părţile, nu am altă posibilitate decât să merg înainte, iar eu întreb cu voce strangulată, mai există şi alt drum, iar el murmură, trebuie să mai existe un drum, îmi este interzis să mă întorc pe drumul pe care am venit, iar eu oftez, deja nu mai ştie ce spune, privesc prăpastia de sub noi, într-o zi luminoasă şi senină părea mai puţin înfricoşătoare, dar devenea plină de cruzime, mişcându-şi şoldurile largi, sugerându-ne să renunţăm din capul locului, să o luăm pe scurtătura aceea care ne poate scuti de problemele zilei de mâine şi de poimâine, clipă de clipă puterea ei de seducţie creşte, asemenea unei femei atrăgătoare la ale cărei farmece se răspunde imediat, sporindu-i în felul acesta încrederea în sine.

1. Cortul ritual sub care are loc ceremonialul de nuntă evreiesc.
2. Sărbătoarea corturilor, care celebra sfârşitul recoltei şi în timpul căreia oamenii trăiau vreme de şapte zile în colibe sau corturi construite din ramuri şi frunze, amintind de zilele peregrinării poporului lui Israel prin deşertul Sinai.

Capitolul nouă

Asemenea şopârlei primordiale, rămăşiţă fosilă a începutului lumii, dintr-o specie dispărută, el zace nemişcat în dormitorul întunecat, între el şi soarele pe care îl iubea atât de mult stau storurile grele, pielea lui a început să se albească, firicele de praf îl acoperă, parcă ar fi un exponat de muzeu care nu are vizitatori, doar Noga îi mai aruncă o privire când se întoarce după-amiaza de la şcoală, flămândă şi îngrijorată, o privire mută, de parcă ar vrea să se asigure că încă mai e acolo, culcat pe spate, cu ochii deschişi, cu privirea aţintită înainte.

Trupul său lung se micşorase, umerii i se adunaseră, părea că se apropie cu fiecare zi ce trece de dimensiunile copilăriei, iar când trec pe lângă el dimineaţa, înfăşurată în prosop, să îmi iau haine din dulap, mă simt şi eu la fel de stânjenită cum eram pe atunci, o copilă înaltă, mare, în comparaţie cu băieţelul acela mititel, iată-ne acum, pe măsură ce el se micşorează, eu cresc, amândoi ne întoarcem la măsurile iniţiale, ca şi când tot ceea ce ni se întâmplase de atunci nu fusese decât ceva temporar, ceva ce putea fi cu uşurinţă negat; iată-mă pe mine descoperind dintr-odată, după ani de zile în care fusesem foarte slabă, minunile frigiderului, mă întorc de la serviciu şi înainte de a intra în camera lui trebuie să îmi umplu burta, în special cu sendvişuri cu pâine şi unt, sub forma turnuleţelor pe care ni le pregătea tata sâmbăta dimineaţa, turnuri răsucite, prăbuşite, din felii subţiri de pâine prăjită şi straturi groase de unt topindu-se între ele, iar Noga priveşte uimită cum zboară feliile din toaster, de parcă le-ar trage cineva nişte palme fierbinţi, cum poţi mânca sendvişuri calde pe zăpuşeala asta, eu îi zâmbesc cerându-mi scuze din priviri şi o trimit să ne aducă îngheţată, cât mai dulce posibil, devenisem dependentă în special de aceea umplută cu ciocolată, care îţi lua cel mai mult timp pentru a o mânca, apoi lingeam amândouă la ele stând una în faţa celeilalte, ca două surori ai căror părinţi sunt mult prea ocupaţi ca să le pese de alimentaţia copiilor. Dacă el ar fi fost bine, m-ar fi certat imediat, cum puteţi mânca porcăria aia, ar fi căutat ambalajul şi mi-ar fi citit scârbit ce anume conţinea, dar acum este cât se poate de indiferent la tot ceea ce facem, nu i-ar păsa nici dacă am înghiţi otravă, doar hainele mele protestează, nimic nu mă mai încape, jeanşii nu mai pot fi încheiaţi, costumul cel nou îmi încinge disperat corpul, doar câteva rochii de vară largi şi fără formă, pe care le cumpărasem într-o zi, îmi mai acoperă rotunjimile transpirate în timp ce intru în cămin, iar fetele mă privesc surprinse, la început crezuseră că sunt însărcinată, la fel ca ele, şi de atunci între noi se dezvoltase o relaţie nouă, specială, până când şi-au dat seama că burţile lor ascuţite ca nişte săgeţi diferă complet de burta mea, lăsată, umilă, în care nu se mişca decât hrană fără viaţă.

Iar fetele care veniseră în ultima vreme credeau că aşa fusesem dintotdeauna, că aşa sunt eu cu

adevărat, doar Hava şi Anat mă mai trezeau la realitate din când în când, ce se întâmplă, Naama, ce îţi faci, apoi pe dată apărea câte ceva mai important de făcut. Câteodată surprindeam privirea lui Anat întârziind plină de milă asupra mea, aproape implorându-mă, dar eu o ignoram, acum este rândul meu să o ignor, să nu îi aud gândurile urlând la mine, asurzindu-mi urechile, ar fi trebuit să îl părăseşti cu ani în urmă, ce se va întâmpla de acum înainte cu tine, vezi, dacă este construită pe o bază şubredă, casa se prăbuşeşte, credeai că destulă bunăvoinţă şi sentimentul culpabilităţii sunt de ajuns pentru a întemeia o familie, iar eu mă enervez de una singură, nu îmi spune tu mie ce să fac, tu nici măcar nu ai încercat, ce ştii tu despre viaţa adevărată, dar nu mă îndepărtez doar de ea, ci şi de alte prietene, care între timp se căsătoriseră şi făcuseră copii, cum să stau lângă ele în cafenele, să ascult nimicurile despre soţul care este la serviciu tot timpul, în vreme ce viaţa mea se risipeşte sub ochii mei, iar eu nu am cum să o refac, la fel cum s-au risipit biluţele de mercur în toată casa aceea veche a copilăriei mele.

Atunci când sunt întrebată despre el, mă mulţumesc să dau răspunsuri scurte, îngheţate, cât mai neclare, iar spre bucuria mea, nimeni nu insistă, nimeni nu doreşte să audă nimic despre suferinţa semenilor săi. Unii spun, lasă timpul să le rezolve pe toate, îşi va reveni în cele din urmă, iar alţii spun, cu cât trece timpul şi vede cu cât devotament ai grijă de el, cu atât scad şansele lui de vindecare, trebuie să fii indiferentă, să-l faci să înţeleagă că nu îi face nici un bine toată nebunia asta, iar alţii îmi spun complet pe dos, trebuie să fii alături de el, să îl faci să se simtă în siguranţă, este soţul tău, la bine şi la rău, iar eu ascult în tăcere, schimbându-mi optica de la o zi la alta, de la o clipă la alta, atât de mult încercasem să îl fac fericit, să îl surprind cu mici cadouri, cu momente de răsfăţ, cu mâncăruri, şi atât de dezamăgită fusesem de fiecare dată, încât nu mai aveam putere să încerc. Privirea lui ostilă şi dură, protestând în clipa în care intru în cameră, pretenţiile lui sunt neclare şi de nesatisfăcut, orice aş încerca să fac îi trezeşte repulsia. Când îi sugerez să vină să mănânce cu noi la bucătărie, refuză, când mergem să ne aşezăm lângă el, se plânge că îl deranjăm, când plec la serviciu, se plânge că îl neglijez, iar dacă îmi iau o zi liberă şi rămân acasă cu el, se ascunde de mine plin de resentimente. De multe ori în drum spre casă mă rog pentru o minune, poate că îmi va deschide uşa proaspăt spălat şi parfumat, îmbrăcat cu haine curate, nu în halatul acela puturos pe care nu vrea să îl schimbe, mă va îmbrăţişa, apoi mă va întinde pe pat ca altădată, repede, înainte să se întoarcă Noga, sau poate să îl găsesc stând pur şi simplu pe balcon cu o carte în mână, din care să îmi citească de mai multe ori câte un fragment care îi plăcea foarte mult, să mă bată la cap cu tot felul de poveşti din Tanah, să mă deranjeze în timp ce gătesc, numai să descopere scânteia vieţii, a curiozităţii, să mă descopere pe mine, pe Noga, lumea din jurul său, tot ceea ce îi umpluse înainte existenţa.

Dar când mă întorc, el este tot în pat, doar crusta galben-maronie dinăuntrul vasului de toaletă stă mărturie a faptului că a trecut pe acolo, dar nu a tras apa, refuză să tragă apa pentru că zgomotul îi provoacă dureri de urechi, aşa cum lumina soarelui îi provoacă dureri de ochi. Chiar şi să mănânce refuză, şi numai foarte rar îmi cere să îi pregătesc budincă de griş cu bucăţele de ciocolată, budinca pe care o iubea atât de mult în copilărie, iar mama lui, care ezita să îl răsfeţe prea tare, se învoia să i-o

pregătească numai atunci când era cu adevărat bolnav. Fără îndoială, acestea sunt puţinele noastre clipe plăcute împreună, când eu îi aduc la pat budinca gelatinoasă şi fierbinte, iar Noga i se alătură, uneori chiar şi eu, ne aşezăm pe marginea patului şi înghiţim cu toţii în tăcere, iar el ne trimite zâmbetul unei victorii triste, aşa cum face un copilaş bolnav, dezvelindu-şi dinţii îngălbeniţi.

Uneori uit să îl întreb ce mai face, pentru că asta nu mai schimbă cu nimic lucrurile, dacă astăzi mâinile sunt cele care nu se mai mişcă sau dacă ochii văd cu dificultate, sau sunt degetele de la picioare, sau are dureri de ceafă, sau este capul, părea că boala îi răscolea întreg trupul, asemenea unui nor pe cer, aşezându-se când pe un organ, când pe altul, iar el, care la început se distra descriind în cel mai mic detaliu durerea, încetase deja să îi mai dea importanţă, totul se rezuma la nu mă simt bine, nu se simte bine, tata încă nu se simte bine.

Dar ce are, întreba Noga în primele zile, după ce ne întorseserăm învinşi din vacanţa noastră veselă, iar eu îi spuneam, nimic serios, şi ea dădea din cap, atunci de ce zace în pat dacă nu are nimic, este sănătos sau nu? Încercam să o liniştesc, nu este nici cu adevărat bolnav, dar nici sănătos, iar ea îmi reproşa, de ce nu îl duci să-l vadă un medic, în cazul acesta, de ce nu faci nimic? Nu este pregătit să se întoarcă la spital, nu este pregătit pentru investigaţii, nu îl pot duce cu forţa. Uneori chiar şi eu îmi reproşam, dar fă ceva, nu îl abandona, apoi mă postam decisă în pragul uşii camerei lui, Udi, nu mai putem continua aşa, trebuie să continui investigaţiile, să descoperim ce se întâmplă cu tine, începi să te complaci în situaţia aceasta, iar el îmi arunca o privire străină, eu nu mă internez în nici un spital de nebuni, dacă te deranjez, atunci pleacă, iar eu îl ameninţ abia auzit, chiar că voi pleca, să ştii că dacă nu vei începe să te îngrijeşti, mă ridic şi plec, ce crezi, că tu vei putea sta toată ziua în pat, iar eu voi avea grijă de tine precum o soră de caritate, dar el se înfurie imediat, eu nu am nevoie de îngrijirile tale, poţi să te gândeşti la ceea ce mi-ai făcut deja, şi îl privesc neajutorată, nici eu nu aş vrea să se întoarcă la spital, dar trebuie găsită o soluţie, este imposibil să nu existe o soluţie de vindecare pentru acest fenomen, apoi îmi amintesc sfioasă numele acela feminin şi depresiv al bolii, conversivă, aşa se numeşte, ca şi cum mi-aş aminti numele unei alte femei, seducătoare şi ameninţătoare.

Chiar şi mama, care în general nu intervine în viaţa mea, începuse să mă bată la cap, ce se întâmplă cu el, trebuie făcut ceva, iar într-o seară şi-a făcut apariţia, însoţită de o prietenă de-a ei, medic psihiatru, am intrat numai pentru o clipă, s-a scuzat ea pe un ton plin de semnificaţii, să vedem ce mai faceţi, iar Udi a sărit imediat din pat, s-a aşezat cu noi în salon, plin de zâmbete, străduindu-se din răsputeri să arate că totul este ca de obicei, până ce medicul m-a privit cu suspiciune, ca şi când eu aş fi fost cea bolnavă, şi numai lângă uşă mi-a şoptit, pare puţin deprimat, dar nu este nimic grav, iar eu am prins pe dată curaj, visam încântată la apropiata sa vindecare, dar el este deja înapoi în pat, slăbit din pricina efortului, iar vreme de o săptămână a refuzat să mai vorbească sau să mănânce, doar dimineaţa găseam câte o uşă deschisă la dulapul din bucătărie, câte un colţ uscat de pâine, căutam semne ale existenţei sale aşa cum cauţi urmele unui şoricel.

Uneori îl întreb pe tonul unei educatoare, ce ai făcut astăzi toată ziua, iar el mi se plânge agresiv,

nimic, ca şi când eu aş fi fost de vină că nu i-am dat nimic de făcut. De când îi dispăruse Tanahul, refuzase să mai deschidă vreo carte, iar eu, care încă din ziua următoare regretam ceea ce făcusem, sunasem la hotel şi îi implorasem să îl găsească şi să mi-l trimită, privesc tristă şi vinovată noptiera goală de lângă patul lui, cum să furi aşa ceva, cine ar fi fost interesat de un Tanah vechi şi tocit, din ale cărui pagini curg firişoare de praf. Îi cumpărasem imediat un Tanah nou, dar îl îndesase în dulap fără a-l deschide măcar, ca şi cum poveştile pe care le iubea atât de mult nu s-ar fi găsit decât în cartea aceea veche, aşa face cu toate cărţile pe care i le cumpăr, nici măcar nu le deschide, stă întins pe spate, cu ochii deschişi, chiar şi noaptea, lampa de citit este aprinsă, încălzind aerul din jurul său, asemenea lumânărilor micuţe de la căpătâiul mormintelor din oraşul morţilor, care nu fac decât să scoată şi mai mult în evidenţă întunericul din jurul lor.

În fiecare seară după ce o culc pe Noga, îmi deschid canapeaua din salon, îmi pun aşternutul, apoi mă întind ca un musafir, departe de dormitorul care se transformase în camera bolii sale, şi înăuntrul acestei singurătăţi fără margini, există o anume uşurare, a dormi singură, fără să te mai gândeşti la el, fără să aştepţi să se stingă lumina, doar eu, în salonul dogorind de căldură chiar şi în timpul nopţii, şanţul dintre cele două părţi ale canapelei îmi face umerii să se curbeze; de dimineaţă mă trezesc panicată, ce s-a întâmplat cu viaţa mea, îmi amintesc de el tulburată, ca şi când aş fi citit o ştire şocantă în ziar, ce face el toată ziua, la ce se gândeşte, ce îşi doreşte, ce i-ar plăcea să facă, ce poate să facă, dar când intru în camera lui, îi văd chipul întunecat, îi simt mirosul greoi, apoi îmi răspund cu agresivitatea atât de caracteristică lui, nimic, nu face nimic, nu se gândeşte la nimic, nu doreşte nimic, apoi îmi reamintesc terifiată, ce se va întâmpla cu mine, cu puţinul care a mai rămas din viaţa mea, sunt asemenea unei femei căreia îi este interzis să se recăsătorească din pricina faptului că soţul i-a fost dat dispărut, iar eu încerc să îmi dau seama ce anume a mai rămas din dragostea mea pentru el, care avea aproape aceeaşi vârstă cu a mea, ce rămâne din tot ceea ce am făcut împreună, din ce am învăţat, din ce am acumulat, din zecile acelea de ani, şi din nou acelaşi cuvânt, nimic, nu rămâne nimic.

Pentru că în spatele fiecărui sentiment stă un altul care îl anulează, chiar şi în spatele anulării se ridică opusul său şi iată dragostea decăzând, ca un ou stricat în care colcăie muştele, iar atracţia care uneori luceşte ca scânteile unei amintiri încântătoare este înăbuşită acum de repulsie când îl văd lungit între aşternuturi, pe care nu mă lasă să le schimb, iar mila şi compasiunea sunt contrazise de furie şi resentimente, cum îndrăzneşte să ne distrugă viaţa, chiar şi întrebarea aceea care mă tulburase atât de mult la început, care este semnificaţia bolii sale, oare este cu adevărat bolnav sau doar se preface, chiar şi asta mi se pare acum lipsit de importanţă, oricare ar fi varianta corectă, eu tot nu mai am nici o scăpare, nu mai pot face nimic, nimic, doar să văd cum trece vara, să acumulez tot mai multe dezamăgiri, să îmi înfig unghiile gălbui în ochi, să stau la soare şi să-mi înnegresc pielea de pete care nu vor mai dispărea niciodată, să îmi fierb sângele până ce vor ieşi aburi din mine, aburi necunoscuţi mie, de invidie şi ură.

Pentru că acum sunt geloasă pe aproape toată lumea, mă învârt prin magazin ca o somnambulă,

vorbesc singură printre rafturi şi fiecare femeie care trece prin faţa ochilor mei mi se pare a fi o fiică a norocului, uite-o pe aceea umplându-şi căruciorul cu bere, semn că în seara aceea va sta pe terasă cu soţul ei şi va bea lichidul rece, aşa cum făceam şi noi, vară după vară, uneori rămâneam pe canapea în faţa unui film dezamăgitor de la televizor, astă-seară avem un film bun, mă anunţa el entuziasmat, dar după numai o jumătate de oră aţipea, doar eu continuam să privesc, fidelă personajelor care-mi ofereau vieţile lor, la finalul filmului se trezea, îmi zâmbea victorios, turna bere în pahare, îmi mângâia coapsele goale. Îndrăznesc să le invidiez chiar şi pe fetele de la cămin, pe fetele acelea tinere, aproape nişte copii, ale căror vieţi sunt la fel de deformate ca şi trupurile, cu protuberanţa aceea mică în mijloc, încolţind ca o buruiană ameninţătoare. Deodată în jurul inimii mele se formează o crustă dură şi le privesc indiferentă, sigur că le este greu acum, dar în câteva săptămâni problema lor va dispărea, vor naşte copiii care acum se ascund în pântecele lor, îi vor da unor părinţi care îi aşteaptă de ani de zile, iar totul va reveni la normal. Este adevărat că orice copil vor vedea pe stradă le va face inimile să tremure, este adevărat că, şi după ce se vor căsători şi îşi vor întemeia familii, copiii aceştia abandonaţi le vor însoţi mereu, le vor trezi noaptea cu tăcerea lor, alunecând pe sănii uriaşe între cer şi pământ, dar, cu toate acestea, ele pot alege, vieţile lor sunt încă deschise, a mea nu mai este.

Uneori Hava mă priveşte sceptică, iar eu mă întreb dacă nu cumva îmi citeşte gândurile, gândurile mele eretice, interzise în profesia noastră, pentru că, aşa cum vorbeam înainte cu Anat, în faţa acestor suferinţe problemele noastre personale erau nesemnificative, şi iată că mie mi se întâmplă acum exact contrariul, problemele mele le eclipsează pe toate celelalte din jurul meu, care cer să fie rezolvate cu blândeţe, dar nu mai am răbdare. Nu mai am răbdare pentru aceleaşi conversaţii bine cunoscute, nu mai am răbdare să le ajut să îşi analizeze situaţia, să le arăt iar şi iar alternativa, să le explic din nou care sunt dezavantajele fiecăreia dintre alegeri, să le vizitez la spital când sunt slăbite şi zguduite din pricina naşterii şi din nou să examinăm împreună cele două posibilităţi, de a renunţa la copil sau de a-l creşte. Deodată mi-a devenit indiferent şi se pare că Hava şi-a dat seama de acest lucru prin simţurile ei ascuţite şi mă fixează cu privirile ei pline de scepticism, este evident că e hotărâtă să mă concedieze, iar eu mă uit la ea îngrijorată, asta e tot ce îmi mai lipsea, Udi nu mai lucrează de câteva săptămâni, iar salariul meu abia ne ajunge, mă gândesc de două ori înainte de a cumpăra ceva, stau în faţa casieriţei de la supermarket ca în boxa acuzaţilor, aşteptând sentinţa judecătorului, dacă mă concediază, din ce vom trăi. Când trec pe coridor şi văd uşa ei închisă, sunt convinsă că interoghează candidaţii pentru slujba mea, şi mă plimb nerăbdătoare prin faţa biroului ei, bat la uşă cu tot felul de pretexte, iar asta nu face decât să-i sporească şi mai mult bănuielile ei, iar mie, teama.

Nici măcar cu Noga nu mai am răbdare, m-am săturat să văd speranţa din ochii ei când se întoarce de la şcoală, o speranţă câinească, parcă aş fi eu însămi, parcă mi-aş vedea în ea toate frustrările adunate, aleargă în camera lui şi apoi iese imediat de acolo, înfrântă, ce avem de mâncare, întrebă ea cu voce scăzută, nici nu mai întreabă când se va însănătoşi tata, când mă va lua tata în excursie, iar după masă se baricadează în camera ei, se uită la televizorul acela vechi, a cărui lumină roşie îi colorează faţa

artificial, în purpuriu. De ce nu inviţi la tine o prietenă, o întreb eu, iar ea murmură, nu vreau să îl deranjez pe tata, şi eu ştiu că nu acesta este motivul, vizitele încetaseră cu câteva luni înainte. Atunci, du-te tu la ele, înainte ieşeai mai des, ce s-a întâmplat cu Şhira, cu Meirav, du-te puţin la ele, nu poţi sta tot timpul acasă în faţa televizorului, aproape că o împing afară din casă, iar ea îmi şopteşte, poate că tati va avea nevoie de mine, dar adevărul nu vrea să mi-l spună şi nici eu nu vreau să îl aud, cum că nu mai are prietene, că lumea ei s-a golit. M-am săturat să îmi mai fac griji pentru ea, vreau ca lucrurile să reintre pe făgaşul lor, cel puţin în ceea ce o priveşte, să fie sunată, să fie invitată la petreceri în pijamale, la film, ieri le văzusem pe Şhira şi pe Meirav mâncând îngheţată la chioşc, amândouă vesele şi subţirele, îmbrăcate în maiouţe şi pantaloni foarte scurţi, numai copila mea este sălbatică şi neglijentă, cu tricourile uriaşe ale lui Udi pe ea şi cu privirea torturată, mă uit la ea plină de resentimente, de ce îmi îngreunezi situaţia atât de mult, n-ai putea măcar să te prefaci că totul e foarte bine, cum voi reuşi eu să umplu atâtea goluri dintr-odată, nu am destule degete pentru aşa ceva, poate să pleci pur şi simplu prin oraş, să îmi dai şi mie voie să scap de tine, pentru că nu mai pot să mă prefac de faţă cu tine, dar imediat regret şi o îmbrăţişez şi îi spun că ea este dragostea mea, însă ea se smuceşte din braţele mele şi se retrage.

Uneori, stinge televizorul şi iese, iar atunci îmi fac griji să nu i se întâmple ceva pe drum, cum va traversa ea bulevardele cu privirea aceea somnambulă, aşa că încerc să o conving să rămână acasă, hai, Noga, încă o îngheţată, încerc eu să o reţin, dar ea îmi spune, poate după aceea, eu privesc pe fereastră, sperând să o văd înghiţită de uşa de vizavi, uşa lui Meirav, cea mai bună prietenă a ei înainte, dar nu se opreşte, iar eu trebuie să fac un efort pentru a nu mă prăbuşi, mă urc în patul ei şi plâng în pernă, apoi mă spăl în grabă pe faţă şi încep să o aştept, ştiu că nu s-a dus la nici o prietenă, ci la mama, care locuieşte nu departe de noi, numai cu ea se simte în largul ei şi povesteşte, numai ei îi spune despre problemele de la şcoală, iar eu o evit pe mama de câteva săptămâni, nu acum, mamă, nu îmi spune nimic. Seara, când se întoarce, pare a fi mai liniştită, dar eu nu mă pot stăpâni şi o întreb plină de speranţă, ai fost la Meirav, iar ea îmi răspunde acru, nu, la bunica, după care mi-o întoarce şi mă întreabă plină de speranţă, ce face tata, iar eu răspund acru, nimic nou, cum stai cu temele, după care începe ceremonialul obişnuit al căutării caietelor şi orarului, întreg ghiozdanul este răsturnat pe covor, gume mestecate lipite de caiete şi cărţi, o privesc disperată, nu ştiu cu ce să încep, a uitat din nou să îşi noteze ce avea de făcut ca temă sau nu apucase să copieze de pe tablă, profesoara şterge tabla tot timpul înainte să apuce şi ea să copieze, trebuie să îţi facem un control la ochi, spun eu, iar ea, aproape plângând, nu vreau ochelari, toată lumea va râde de mine.

Uneori, rămâne la mama şi peste noapte, iar atunci eu dorm în patul ei, în patul acela îngust de copil dorm cel mai bine, şi în primul moment al zilei, înainte de a şti dacă este frig sau cald, rău sau bine, am impresia că sunt încă o copilă în casa mamei şi a tatei înainte de a divorţa şi imediat va intra tata şi îmi va spune cum va fi vremea, dacă să îmbrac un pulover sau o haină, mai trândăvesc puţin în pat, nu trebuie să o presez pe Noga să se trezească, să se pieptene, să se îmbrace, îmi beau cafeaua încet şi mă spăl liniştită, apoi intru în dormitor înfăşurată în prosop, îmi iau haine, doar hainele mele au mai rămas acolo,

amintindu-mi de viaţa de dinainte, iar el este ca întotdeauna în pat, rămăşiţele unei fosile din vremuri primordiale, întins pe spate, cu ochii deschişi.

Într-o dimineaţă mă urc în pat lângă el, ieşită direct din duş, o dimineaţă de vară surprinzător de rece, care a trezit în mine o senzaţie plăcută, dintr-odată parcă totul mi se părea mult mai simplu, aveam impresia că rezolvarea este în mâinile mele, îi mângâi trupul uscat, insuflându-i viaţă, râd şi plâng şi îl implor, Udi, revino-ţi, Udighi, fă-te bine, hai să facem dragoste, după aceea o să bem cafea pe terasă şi luăm micul dejun, stă în puterea noastră, Udi, hai să ieşim din situaţia asta, mi se părea că trupul său începe să îmi răspundă, mă îmbrăţişează cu braţe slăbite, eu îi sărut obrajii supţi, îi mângâi cu multă atenţie mădularul, surprinsă să văd că este încă în viaţă, credeam că deja a putrezit şi a căzut, asemenea portocalelor din grădină, dau pătura la o parte şi mă aşez deasupra lui, aşa cum îi plăcea, presându-i pântecele încordat, dar mădularul său se ascunde sub greutatea mea, crâmpoţindu-se între coapsele mele, este prima dată când ni se întâmplă aşa ceva, şoptesc eu, nu este nimic, Udi, încercăm altă dată, va fi bine, şi am impresia că toate membrele şi organele sale suspină sub membrele şi organele mele, implorând ajutorul, iar eu râd de mine, de ce oare am încercat, de ce l-am forţat, i-am expus în felul acesta întreaga slăbiciune, orice încercare de a-l ajuta îi face doar rău, numai ceea ce va veni dinspre el îi va face bine, dacă va veni vreodată.

Nu reacţionează în nici un fel, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, dar când mă întorc acasă după-amiaza, mă strigă aspru, Naama, vino încoace, iar eu mă grăbesc spre camera lui, în cele din urmă, un semn de viaţă, şi mă întrebă, unde ai fost, vocea lui este spartă, ca aceea a surzilor, îi răspund, ce vrei să spui, am fost la serviciu, iar el spune, dar este deja două şi jumătate, iar eu zic, am trecut pe la magazin, am făcut câteva cumpărături. Şi unde sunt cumpărăturile, întreabă el, iar eu mă apăr, le-am trimis prin curier, vor ajunge imediat, el urlă, cu amigdalele inflamate, nu te cred, scroafă ce eşti, ai fost să te fuţi, ai fost să îţi primeşti pula pe care eu nu ţi-am putut-o da, eu îl privesc uluită, cum îi voi putea dovedi că se înşală. Înnebunită, murmur, toată ziua am fost la serviciu, nu am nici un chef să mă culc cu cineva, el strigă, mincinoaso, am văzut cât erai de disperată azi-dimineaţă, nu îţi pasă că asta mă îmbolnăveşte, important este să îţi primeşti tu pula, eu sunt înspăimântată, încerc să îl calmez, Udi, ce ai păţit, voiam să fac dragoste cu tine pentru că te iubesc, pentru că suntem soţ şi soţie, nu sunt omul care să facă sex ocazional, ştii foarte bine lucrul acesta, nu am făcut-o niciodată, el grohăie, te-ai schimbat, am văzut cum te-ai schimbat, când am fost la hotel am înţeles lucrul acesta şi din cauza asta m-am îmbolnăvit, mă auzi, asta m-a îmbolnăvit, am văzut că tot ceea ce îţi doreşti este să ţi-o tragi, nu contează cu cine, te-ar mulţumi şi curierul de la supermarket, dacă într-adevăr ai trecut pe acolo.

Îl privesc şocată, maxilarul îmi este împietrit din pricina jignirii, sudoarea mi se scurge pe frunte în broboane, arzându-mi ochii, Udi, crede-mă, nu vreau decât să te faci bine, să trăim din nou ca înainte, asta e tot, el mă priveşte surprins o clipă, ca şi când mi-ar cântări vorbele, apoi izbucneşte deodată, vrei să fiu izgonit din casă, de aceea mă baţi la cap cu medicii, te-au asigurat că mă vor interna, iar tu asta aştepţi, să mă dai afară din casă şi să îţi aduci pe altcineva care să ţi-o tragă în fiecare noapte, dar eu ies

din cameră şi mă întind pe canapeaua din salon, lacrimile şi sudoarea se combină într-o licoare puturoasă, înţepătoare, iar în clipa aceea ajunge curierul, un tânăr zâmbitor care dispare chiar înainte să apuc să deschid portofelul, nici nu bănuieşte de ce anume a fost bănuit, iar Udi urlă din pat, pregăteşte-mi ceva de mâncare, dacă îţi mai aminteşti cumva ce îmi place.

Încerc să îmi revin, poate îşi va veni în fire, în ciuda celor întâmplate, dacă are poftă de mâncare, aşa că mă hotărăsc să fac spaghete cu sos şi carne, două ore trebăluiesc prin bucătărie, iar când mâncarea este gata, mă apropii de el, mănânci în pat sau vii la masă? Mă priveşte arogant, nu îţi speli trădarea prin mâncărurile tale, prefer să mor de foame, iar eu ies din cameră în tăcere, mâinile îmi tremură din dorinţa de a-l pălmui, de a se încolăci în jurul grumazului său, de a-i smulge mădularele unul câte unul, smucesc oala şi mănânc direct din ea spaghetele fierbinţi, fără furculiţă, aproape fără să mestec, mâinile mi se înroşesc, pătate de sosul de roşii proaspăt, îmi opăresc pielea din interiorul gurii, înghit pur şi simplu, fără să simt vreun gust, până când ajung la fundul oalei, pe care îl şterg cu degete nerăbdătoare, sub unghii mi se adună firişoare de carne roşie, grasă, iar în clipa aceea îmi dau seama că am mâncat tot, că nu lăsasem nimic pentru Noga, nimic din mâncarea aceasta care îi plăcea atât de mult, cum am putut să fac aşa ceva, mă îndrept împleticindu-mă spre baie şi îngenunchez în faţa vasului de toaletă, nu pot păstra greutatea aceasta în burtă, îmi îndes două degete în gură, simţeam că, atunci când voi da totul afară, mă voi purifica, dar nu voia să iasă nimic, bulgăraşii de carne mi se lipiseră de burtă ca nişte fetuşi nedoriţi, îmi îndes din ce în ce mai mult degetele pe gât, până mă irit şi-mi dă sângele, ce am făcut, lacrimi roşii cad în vasul de toaletă, mă ridic şi mă spăl pe faţă, cu greu îmi recunosc mutra murdară, asta nu sunt eu, ce mi-a făcut, m-a transformat într-un animal, într-o ursoaică rănită, lucrurile nu mai pot continua în felul acesta.

Nu voi mai intra în camera lui, jur eu, îmi voi aduce toate hainele în salon şi gata, nu mai am ce căuta acolo, să aibă singur grijă de el, să se urască pe el, nu pe mine, dar seara el iese din cameră ţinându-se de pereţi, înfometat şi tremurând, iar nu mai văd nimic, spune el, unde eşti? Eu şoptesc, nu mă simt bine, Udi, nu te pot ajuta, iar el mârâie printre dinţi pe un ton gâjâit, eşti atât de sensibilă, sunt femei care îşi îngrijesc soţii ani în şir, iar tu ai obosit după numai o lună, dintr-odată nici tu nu te mai simţi bine, încerci să rivalizezi cu mine şi în boală acum, după ce m-ai nenorocit, dar eu nu îi răspund, o amorţeală a simţurilor pune stăpânire pe mine, abia dacă îi mai aud vorbele, silabele împleticite, împrăştiate în toată casa, trebuie doar să am grijă să nu calc pe resturile lor desculţă, chiar şi furia lui se stinge treptat şi se calmează, ca o pisică aproape moartă săltând spasmodic în stradă, o pisicuţă călcată de maşină, mai zvâcneşte de câteva ori, dar e deja moartă, la fel şi eu, îngropată sub el, nu mai aştept nimic, doar frica îmi mai pune în mişcare sângele din când în când, ce se va întâmpla dacă mă concediază, ce se va întâmpla cu Noga, dacă păţeşte ceva?

Încet-încet, aproape fără să îmi dau seama, speranţele uitate că până la urmă se va face bine încep să se transforme în fantezii despre moartea lui, mă trezesc dimineaţa devreme şi rămân în faţa uşii sale închise, îmi imaginez trupul său înfometat, împietrit asemenea unui animal împăiat, strălucind în luminile

raiului, ordonându-mi să-mi trăiesc mai departe viaţa şi mă simt inundată de compasiune şi lumină, mântuită de furie, aproape că sunt încântată, aceeaşi lumină care însoţeşte o iubire tânără, sentimentul de uşurare concurează cu durerea unei pierderi, cât de uşor mi-ar fi să îl iubesc după ce va muri, îmi imaginez cum voi urca treptele spre mansardă după ce zilele de doliu vor lua sfârşit, voi sta pe hol cu faţa spre tablouri, fără un cuvânt îmi voi scoate hainele, goliciunea mea plină de nuanţe îmi va încălzi întreg trupul, iar acolo, pe fotoliul acela vor fi anulate toate jurămintele ca şi când nici nu ar fi existat vreodată, iar eu îmi voi încolăci coapsele în jurul mijlocului său, voi frământa zulufii de pe ceafa lui între degetele mele, ca pe nişte bănuţi.

Cu un scârţâit uşor, deschid uşa, patul nostru dublu este aproape gol, el stă culcat pe margine, de parcă l-ar fi surghiunit cineva, unul dintre picioare îi atârnă în aer, chipul îi este contorsionat, pare atât de singur şi părăsit aşa cum stă acum acolo, prizonier al bolii sale, asemenea unui copil răpit de lângă părinţii săi, clipeşte, un zâmbet se conturează în lumina amară a lunii, Naama, te rog să mă ierţi, îmi şopteşte el, nu înţeleg ce se întâmplă cu mine, nu ştiu ce să mai fac, am nevoie de ajutor, iar eu mă întind lângă el, îi mângâi părul aproape transparent de pe piept, Udighi, aş vrea şi aş putea să te ajut, dar ar trebui să luptăm cot la cot, aşa am putea să învingem boala, dar ea s-a strecurat între noi, te face să mă urăşti, iar pe mine, să te urăsc, la rândul meu. Ştiu, şopteşte el, ţi-ar fi mult mai bine dacă aş muri, eu nu mă mai sinchisesc să neg, somnul va şterge oricum toate şoaptele acestea fără sens, deja nici eu nu mai ştiu dacă să cred ceea ce spune, când mă grăbesc dimineaţa la maşină, obosită şi îngrijorată, mă întâmpină un clinchet limpede de clopoţei, este ca şi cum ciurde întregi de oi ar undui pe şosele printre clădiri, apoi o văd pe fiica vecinilor păşind înaintea mea cu coşurile pline, este aceea care fusese în India şi are clopoţei la glezne, la mâini şi în păr, o privesc cu o sete inexplicabilă şi îmi amintesc, ia zi-mi, nu povesteai tu la un moment dat că există nu ştiu ce medic indian care te-a salvat? Ea râde, nu este indiancă, este din Tibet, iar eu spun, nu contează, important este să fie bună, iar ea spune, cum adică bună, este uluitoare, poate învia morţii, iar eu entuziasmată, dă-mi numărul ei de telefon, trebuie să încerc şi asta, dar ea întreabă, e pentru soţul tău, nu, nu l-am mai văzut afară de multă vreme, şi eu spun, da, nu şi-a revenit, crezi că ea l-ar putea ajuta? Iar ea spune, cu siguranţă, îl va scoate din starea asta, numai că trebuie să aveţi grijă, şi eu întreb, surprinsă, cu ce anume să avem grijă, cu ea? Şi ea răspunde, nu, nu cu ea, să aveţi grijă pur şi simplu, tibetanii spun că e periculos să pui capăt suferinţei.

Capitolul zece

Când îi deschid uşa, am impresia că este o femeie venită să ceară de pomană, tânără şi uscăţivă, cu un coş mare în mână, cu faţa întunecată, cu obrajii supţi, iar în clipa în care mă pregăteam să iau portofelul, îmi spune, eu sunt Zohara, şi coşul ei începe deodată să se mişte, ea scoate de acolo o fetiţă micuţă şi începe să o alăpteze stând în picioare, ţinând-o strâns în braţele ei slabe. Gâtul fetiţei eliberează un gângurit zgomotos plin de plăcere, iar eu sunt uimită, cum de iese atât de mult lapte din pieptul acesta plat, o privesc mirată şi suspicioasă, oare va putea să ne salveze? Pare că ea însăşi are nevoie de salvare mai presus decât orice, arată exact la fel ca fetele care vin la noi la cămin, tânără şi pierdută, cărând un coş mult prea greu, păcat de efortul depus, până am reuşit să îl conving pe Udi să o primească, ore în şir i-am vorbit, de ce nu vrei să încerci, nu ai nimic de pierdut. Nu am nici de câştigat, a mârâit el, practicile acestea păgâne nu sunt pentru mine, dar eu insist, de ce te deranjează, este medicină antică şi naturistă, încearcă, iar acum îi va intra în cameră tânăra aceasta măslinie, pe care o va alunga chiar şi prin somn şi cu siguranţă nu va mai dori să primească pe nimeni altcineva după aceea, număr paşii femeii, plină de resentimente, o conduc în salon, unde se plimbă cu paşi muţi printre fotolii până când copila adoarme pe umărul ei, o pune în coş, după care mă întreabă pe un ton plin de o autoritate surprinzătoare, care este problema?

Problema este acolo, îi arăt eu cu degetul către uşa închisă, de câteva săptămâni nu mai este în firea lui, şi îi spun, împotriva voinţei mele, povestea bolii lui, păcat de eforturile depuse, îmi este clar că ea nu îl va putea ajuta, deşi ea mă ascultă cu cea mai mare seriozitate, încuviinţează prin gesturi ale capului, privirile îi sunt înfipte pe chipul meu, vreau să îl văd, spune ea, lasă apoi coşul acela viu pe covorul din salon, parcă ar fi Moise scos din apele Nilului şi păşeşte fără ezitare spre uşa care se închide imediat în spatele ei. Eu mă aşez pe covor lângă fetiţa adormită, îi privesc trăsăturile grăsuţe şi luminoase, complet diferite de cele ale mamei, seamănă cu ea doar la bărbie, de multă vreme nu mai privisem un bebeluş de la o distanţă atât de mică. Deci aşa arătaţi voi cu adevărat, şoptesc eu, mă simţeam ca un spion care reuşeşte să se infiltreze în tabăra duşmanului, pentru că, în ciuda celor repetate la nesfârşit în urechile fetelor de la cămin, este vorba, totuşi, de nişte fiinţe, care au nevoi, fiecare la fel de mare, fără voia mea, se pare că şi eu mă obişnuisem să văd în creaturile acestea micuţe din burţile lor un fel de existenţă abstractă, fantastică, uneori monstruoasă, uneori mesianică, un pumn căzut din ceruri, care să le facă vieţile bucăţi. O iau încet în braţe, nu îmi vine să cred cât este de uşoară, chipul ei se leagă printr-un gâtuţ ca un fir subţire de trupul minuscul, aproape imponderabil, parcă ar fi încă mormolocul acela

îndrăzneţ de spermă, o miros, caut mirosul acela minunat al bebeluşilor, mirosul acela liniştitor, dar în locul său nu găsesc decât un miros sărat şi greu, ca mirosul de interior, mă îngreţoşează, este ca şi când m-aş fi mirosit pe mine pe dinăuntru. Cum este posibil aşa ceva, mă sperii eu, nu au curăţat-o nici măcar de sânge şi lichidele prin care a trecut în drumul său spre a se naşte, iar atunci simt din nou cum mă umplu de resentimente faţă de mama aceea tânără, cum să îl vindece pe Udi, de vreme ce nici măcar nu s-a sinchisit să îşi spele fetiţa.

O pun repede înapoi în coş, înainte să mi se dezintegreze în mâini, iar spre norocul meu, ea continuă să doarmă liniştită, ca şi când nici nu s-ar fi născut încă, ies pe terasă, astăzi nu este prea cald, nori răzleţi acoperă soarele, se pare că verii i-au slăbit puterile, aşa că s-a hotărât să plece mai repede, privesc neliniştită şoseaua, liliacul persan de vizavi flutură spre mine, cerându-şi scuze, îi zâmbesc, e în ordine, nici eu nu mai am prea multe de oferit. În urmă cu doar câteva săptămâni de jur împrejurul său stăteau agăţate florile lui în formă de stea, întreaga sa coroană brodată cu firişoare violete, parfumate, iar acum, nici urmă de podoabe, a rămas galben şi umilit, expus sub razele soarelui, care mă trimit şi pe mine înăuntru, şi trec în vârful degetelor pe lângă uşa închisă, dincolo de ea este o tăcere stranie, ca şi când amândoi ar fi adormiţi, iar în mine se aprinde furia, înăuntru este Udi al meu, soţul meu, odată mi-am scris numele pe lobul urechii sale, ce-i dă ei dreptul să se apropie de el, lăsându-mă pe mine pe dinafară, să îi păzesc fetiţa. Un acces de tuse urcă spre gâtul meu, ca şi când aş fi înghiţit fum, fumul unei gelozii aprinse dintr-odată, trebuie să pun capăt acestei apropieri dintre ei şi nu am la dispoziţie decât o singură cale, mă întorc în salon şi zdruncin coşul până când o guriţă roşie se deschide, iar o voce ascuţită începe să ţipe dinăuntrul său, atunci mă grăbesc spre cameră şi deschid uşa, fără să bat, o văd şezând pe marginea patului cu degetele încercuite pe încheietura lui, iar el stă drept, cu picioarele încrucişate, braţele îi sunt acoperite de ace, parcă s-ar fi transformat într-un arici, iar pe creştet, în vârtejul din mijlocul căruia porneşte părul, îi ardea un beţişor aromat, ca o rază de soare.

Ea dă drumul mâinii lui şi iese repede din cameră, făcându-mi semn să o urmez, iar eu mă supun furioasă, acesta este soţul meu, aceasta este casa mea, de când îmi spune ea ce să fac, păşesc în urma ei ruşinată către coşuleţul care tăcuse între timp, a plâns fetiţa, bâlbâi eu în spatele ei, credeam că îi este foame, cum este posibil ca o fată atât de tânără să mă facă să mă simt atât de jenată, ba mai mult, chiar în casa mea, aşa că o întreb imediat pierzându-mi răbdarea, care este starea lui, când se va însănătoşi, dar ea îmi zâmbeşte calm, eu sper că nu prea curând. Ce ai spus? O privesc înfricoşată, iar ea îmi repetă, sper că boala nu se va grăbi să îl părăsească, iar tu, dacă îi vrei binele, trebuie să speri împreună cu mine, iar eu întreb aproape strigând, de ce? Ceea ce spui este o prostie, dar ea îmi explică încet, accentuând fiecare cuvânt, fiecare boală este o şansă, Naama, soţul tău nici măcar nu a început să îşi dea seama de şansa care i se oferă, îi este interzis să o rateze, pentru că va mai trece multă vreme până când va mai primi o a doua şansă. O privesc uluită, îmi este greu să diger cuvintele ei, cu ce drept întoarce ea lucrurile pe dos, de când a devenit boala un lucru bun, iar sănătatea, ceva rău, dintr-odată mi se pare monstruoasă, cu mutra ei triunghiulară, cu bărbia ieşită, de ce îi dădusem voie să intre în casa noastră,

apoi o implor, ca şi când totul ar depinde de asta, ascultă, Zohara, nu putem continua astfel, boala asta stranie ne distruge viaţa, fiica noastră este deprimată, eu am ajuns o epavă, nu mai pot sta pe picioare la serviciu, este imposibil să continuăm astfel, dar vocea mea se stinge, îmi este atât de ruşine să mă plâng în faţa acestei tinere străine, însă ea mă ascultă cu aceeaşi seriozitate profundă, îşi mişcă buzele ca şi când şi-ar controla cuvintele cu vârful limbii, apoi spune repede, dar este banal şi inutil, trebuie să îţi schimbi atitudinea, atât pentru tine, cât şi pentru fiica ta există şansa de a evolua, şi pentru voi boala aceasta ar putea să se transforme într-o sursă de inspiraţie şi o eliberare de durere. Despre ce vorbeşti, izbucnesc eu, ce inspiraţie să existe într-un om care putrezeşte în pat zile în şir, care numai se plânge şi aruncă acuze încolo şi încoace în permanenţă, ea mă priveşte ca şi când ar fi găsit soluţia, înţelege, spune ea, amândoi vă ţineţi prea strâns unul de celălalt, pentru a trage foloasele din această situaţie, trebuie să vă dezlipiţi unul de celălalt, să vă eliberaţi, gândeşte-te la două urcioare pe care vrei să le iei cu o singură mână şi le scapi, nu mai rămâne din ele nimic, dar eu mă enervez, noi aproape că nu mai comunicăm, asta ţi se pare ţie legătură strânsă? Dar ea zice, îmi este foarte clar, uite cât de rău reacţionezi, aceasta este alegerea ta, să reacţionezi astfel. Cum adică reacţionez rău, întreb eu, oscilând între indiferenţă şi surpriză, orice femeie în situaţia mea ar reacţiona ca mine dacă soţul ei s-ar comporta aşa cum face el, ea leagănă fetiţa şi spune, eşti sigură? Întrebarea ei directă trezeşte în mine îndoiala, aşa că spun, cred că tu nu ai reacţiona la fel de rău, tu ai sărbători dacă ţi s-ar întâmpla aşa ceva acasă.

Nu-ţi cer să sărbătoreşti, zice ea, dar poţi continua să trăieşti ca înainte, nu este nevoie să te distrugi, poţi lua ca atare tot ceea ce se întâmplă, fără furie, fără sentimente de vinovăţie, să crezi că toate încercările ni se dau pentru a ne întări, iar eu strig, nu este uman ceea ce spui, cum să nu te înfurii când întreaga ta viaţă se duce de râpă, iar ea zice, tibetanii spun că acela care te răneşte este cel mai bun profesor al tău, apoi o priveşte pe fetiţă ca şi când vorbele acestea i-ar fi fost adresate ei, nu mie, şi adaugă pe un ton plin de entuziasm, uneori suntem atât de dependenţi de rutina cea rea, încât în clipa în care intervine o schimbare, tremurăm de frică, fără să înţelegem că aceasta este o şansă unică ce ni se oferă, dar eu i-o tai scurt, astea sunt numai vorbe goale, sunt schimbări în bine şi schimbări în rău, nu îmi spune tu mie că orice lucru rău este în esenţă unul bun, totul depinde de circumstanţe.

Dar ce sunt circumstanţele, Naama, spune ea emoţionată, ca şi când ar fi aşteptat exact această întrebare, cât de mult ne permitem să depindem de circumstanţe, asemenea unui sclav ce depinde de stăpânul său, astăzi eşti fericită pentru că deocamdată totul este bine, dar mâine vei fi nefericită pentru că ceva nu mai funcţionează, iar fericirea va deveni doar o amintire îndepărtată, atunci, care este caracterul nostru de bază, natura noastră adevărată, cum poţi trăi când totul se schimbă, asemenea luminii, de la o clipă la alta. Şi ce propui, o întreb eu, iar ea răspunde repede, îţi propun să cauţi înăuntrul tău lucrurile care nu s-au schimbat, care nu depind de circumstanţe, iar de acolo îţi vei trage puterea. Nu poţi fi sclava circumstanţelor, trebuie să te bazezi pe lucrul acela sigur şi stabil care se află înăuntrul tău, iar eu întreb, dar ce este acest lucru dinăuntrul meu, am impresia că în mine nu există aşa ceva, dar ea se holbează la mine, sigur că există, este chiar fiinţa ta profundă, adevărata ta natură, luminoasă şi perfectă, şi eu întreb

surprinsă, eşti sigură, şi cum ajung la ea?

Îţi explic data viitoare, zâmbeşte ea, iar eu mă bucur să aud că va mai fi o dată viitoare, că nu ne părăseşte, cu toate predicile ei surprinzătoare, îmi oferă şansa unui lucru pe care să îl aştept, iar eu întreb cu seriozitate, câţi bani îţi datorăm, şi ea răspunde, deocamdată nimic, vorbim despre asta la final, iar eu mă întreb care va fi sfârşitul, pare că ea este hotărâtă să se afunde adânc în vieţile noastre. Sfârşitul bolii? întreb eu plină de speranţă, dar ea mă corectează, la sfârşitul călătoriei, ca şi când ar fi vorba despre diferenţe lingvistice, după care dispare în camera lui, cu fetiţa în braţe, renunţând din capul locului la serviciile mele de babysitter, apoi, după doar câteva minute, iese de acolo oftând, ca o moaşă, după o naştere grea ce s-a încheiat cu bine. Vin mâine împreună cu răsăritul soarelui, mă anunţă ea, vreau să verific unele lucruri în ceea ce vă priveşte, eu sar din nou surprinsă, cum adică împreună cu răsăritul, chiar la răsărit sau dimineaţa devreme? Şi ea spune, chiar la răsărit, atunci energiile sunt cele mai puternice în canalul central al trupului. La ce oră va fi asta, întreb eu, dar ea ridică din umeri serioasă, nu am idee, apoi îşi pipăie încheietura subţire a mâinii, de parcă încă nu s-ar fi inventat ceasul, pur şi simplu simt răsăritul soarelui, iar eu o ascult ruşinată, deodată mă transformasem într-o reprezentantă a progresului vulgar, căreia natura îi stârneşte frică şi nelinişte.

Te va trezi dragul tău, el ştie când răsare soarele, spune ea, iar mie îmi este clar că între ei s-a stabilit o conexiune, că se înţeleg unul pe altul, pune cu grijă fetiţa în coş, iar eu nu mă pot abţine, cât a făcut? Exact treizeci de zile, răspunde ea mândră, iar eu sunt uimită să aud vârsta exprimată în zile, ca şi când ar număra zilele de doliu. Şi deja te-ai întors la lucru, întreb eu cu o răceală abia simţită în tonul vocii, dar ea răspunde, nu chiar, cele mai multe solicitări le refuz, dar când m-ai sunat, nu am putut să îţi spun nu, şi eu o întreb jenată, înseamnă că acum te ocupi numai de el? Iar ea spune, da, numai de el. Cu un sentiment ciudat de tristeţe, o conduc spre uşă, ea nu observă, pentru că în timp ce coboară scările îmi trimite un zâmbet plin de bune intenţii, este important să dormi bine în timpul nopţii de dinaintea consultaţiei, să mănânci uşor, să elimini tensiunea din trupul tău, încearcă să te relaxezi, cel puţin, nu mai încerca să te agăţi atât de mult de lucruri care nu vor să ţi se ofere.

Mă grăbesc spre camera lui, încerc să exersez cele învăţate, să mă relaxez, să mă relaxez şi se pare că şi el exersează cele învăţate şi e mai liniştit, iar eu întreb, cum te simţi, şi el spune simplu, mai bine. Ce ţi-a făcut, întreb eu, iar el spune, nu ştiu exact, mi-a verificat pulsul în tot corpul, limba, mi-a pus ace şi magneţi în diverse locuri, apoi îşi atinge creştetul capului, iar beţişorul acela m-a liniştit foarte tare, şi eu mă gândesc la toate încercările mele de a-l ajuta, încercări grăbite şi înspăimântătoare, pline de compasiune, toate făcute în mod haotic şi iată că vine femeia aceasta şi aprinde un foc străin, iar el este deja mai liniştit, întreb cu acreală, şi ce altceva, ţi-a vorbit despre natura ta primordială? El răspunde, nu, mi-a pus nişte întrebări, nu a zis prea multe, şi observ că nu prea are chef să intre în detalii, mă aşez în tăcere pe marginea patului, cucerind locul pe care stătuse ea şi mi se pare că ceva se schimbase în cameră, zidurile emană un miros ciudat, dulceag, acoperind mirosul neglijenţei, chiar şi trupul lui uscat emană un parfum surprinzător de plăcut, de parcă el însuşi ar fi fost un beţişor parfumat, arzând în linişte.

Trezeşte-mă şi pe mine la răsărit, îl rog eu seara, dar pentru mai multă siguranţă, pun şi ceasul să sune, cum îşi întinsese ea mâna aceea fără ceas, ca şi când eu aş fi cea primitivă, nu ea, întind canapeaua din salon, un fluture se învârte iar pe lângă bec, un altar nemilos care îşi cere în fiecare seară sacrificiul, iar cadavrul său se va alătura lungului şir de victime, umplând camera de miros de carne arsă. Nici o pală de vânt nu vine să ia cu sine mirosul greu de aici, care pluteşte deasupra mea în timp ce adorm, acoperindu-mă asemenea unei pături de gânduri rele, sub care încă mă răsucesc în clipa în care aud ceasul, cinci dimineaţa, şi mârâi la el plină de ură, dar mă ridic imediat din pat, ca o şcolăriţă silitoare care are ore foarte devreme. Casa este cufundată încă în întuneric, dar pe terasă mă întâmpină mângâierea răcoroasă a unei lumini albăstrui, umede, mă aşez pe unul dintre scaune cu o cafea în mână, cine ar fi crezut că aşa încep zilele acestea cu hamsin[1], asemenea unui copil născut frumos, dar care se urâţeşte în numai două ore. Copacii se leagănă în bătaia vântului, mai întunecaţi decât cerul, fiecare mişcându-se în felul său, exact ca oamenii, chiparoşii melancolici, plopii care dansează ca nişte tineri emoţionaţi, cu puţin înainte de răsăritul soarelui, întunericul se retrage, mai trage cu ochiul doar dinăuntrul caselor, dindărătul ferestrelor întunecate, învăluind somnul greu al oamenilor ca nişte petice negre. Ridic ochii spre est, nori singuratici flutură asemenea unor braţe scufundate în marea de aer palid, pe acoperişuri sunt risipite cu generozitate antenele ca nişte cruci tremurânde, dominând regatul acesta adormit din beton, iar între ele stă captivă luna, un balon albicios, a cărui lumină abisală încă impresionează, dar stelele care o înconjoară se pierd deja, înghiţite de gura cerului, asemenea unor bomboane de lămâie supte până la capăt, iar în urma lor nu mai rămâne decât o dâră luminoasă ca o cicatrice.

Dar soarele încă nu se vedea, parcă întreaga suflare aştepta ca el să apară, aşa cum aştepţi o mamă fără de care nu poţi trăi, în ciuda răutăţii sale, conturul copacilor devine din ce în ce mai clar, păsările îşi încep dialogul pe voci ascuţite, iar eu îmi întorc privirile spre răsărit şi aştept cu încordare, câteva raze calde poleiesc buclele plopilor aurii, dar soarele încă nu apare, priveşte dindărătul copacilor asemenea unui ochi uriaş ascuns în spatele unei şuviţe de păr. Degeaba îl aştept, ce îmi imaginasem, că va răsări şi va urca în mijlocul oraşului, întreg şi roşu, ca altădată, pe deasupra munţilor pe care îi iubeam atât de mult, peste câmpurile pustii de la ţară, pe vremea când nu exista nimic între mine şi el, în afară de aerul transparent, mă enervez, pentru ce m-am trezit atât de devreme, este imposibil să vezi răsăritul din acest loc, de ce nu mi-a spus o oră exactă, trebuie să aştept aşa singură pe terasă, aştept soarele, aştept medicul care crede în boli, îi urăsc pe amândoi, dar de amândoi am nevoie, şi atunci o văd alergând într-un suflet pe strada de dedesubtul meu, cu răsuflarea tăiată, o tânără subţirică îmbrăcată toată în alb, părul ei lung este despletit, încadrându-i faţa, iar în mână ţine coşul acela ca şi când s-ar grăbi spre piaţă, din câte se pare, nu există nici un tată prin preajmă, care ar putea avea grijă de fetiţă, şi mă cuprinde un puternic sentiment de milă, uită-te la ea, în loc să se ocupe de problemele ei, ne ajută pe noi, nu ca tine, care te uiţi strâmb la fetele de la cămin, mă trag într-o parte ca să nu mă vadă în timp ce o privesc alergând, trupul îi este încordat, făcut parcă dintr-o singură bucată, nu ca al meu, membre şi organe, fiecare dintre ele fiind parcă un trup independent.

Am pierdut răsăritul, spun eu pe un ton acuzator, iar ea zâmbeşte cerându-şi scuze, încă respiră cu dificultate din pricina alergării, nu îţi face griji, este momentul cel mai bun. Dar în clipa în care se iveşte pe deasupra acoperişurilor, soarele este în plină putere, este imposibil să vezi de aici răsăritul, mă plâng eu, şi ea îmi zice, ai încredere în mine, Naama, pune coşuleţul pe covor şi mă priveşte cu tristeţe, ca şi când eu aş fi cea bolnavă, nici măcar nu întreabă de el şi nici eu nu mă grăbesc să îl trezesc, mă aşez în faţa ei şi îi dau voie să mă atingă cu degetele sale lungi şi negricioase, căutând o comoară pe sub pielea mea, insistând asupra încheieturilor mele, fiecare pe rând, apoi amândouă odată, îşi încrucişează mâinile, inversând stânga cu dreapta, după care îmi atinge locul din spatele pavilioanelor urechilor, apasă, apoi slăbeşte strânsoarea.

Ce faci, întreb eu, iar ea îmi explică serioasă, îţi ascult pulsul, sângele goneşte în tot trupul şi povesteşte prin intermediul pulsului tot ceea ce se întâmplă înăuntru, iar eu protestez, bine, dar eu sunt sănătoasă, mă simt bine, ai venit să îl consulţi pe el, iar ea spune, pulsul femeii dezvăluie şi starea soţului ei, tibetanii cred că în funcţie de bătăile inimii femeii se poate şti dacă bărbatul ei va trăi sau va muri. Serios, legătura poate fi chiar atât de strânsă? mă cutremur eu, iar ea îmi răspunde cu un zâmbet enigmatic, de care pare să depindă totul, da, chiar şi din bătăile inimii copilului îţi poţi da seama despre starea părinţilor, şi mă priveşte pătrunzător, dintr-odată, cercetându-mi repede chipul, îmi deschide larg ochii şi îi priveşte, îmi ridică pleoapele, îmi împinge limba spre interior, iar în tot acest timp, pe buzele ei frumoase flutură zâmbetul acela misterios, acum că sunt aproape de ele, le pot observa frumuseţea, ieri fusese şi el la fel de aproape, aproape de mirosul ei, un miros foarte ciudat, nu plăcut, de interior, la fel ca mirosul fetiţei. Ce are pulsul meu, ce spune, întreb eu iritată, dar ea mă ignoră, îmi apasă degetele şi ascultă, ai dormit bine în timpul nopţii? întreabă ea deodată, iar eu sunt surprinsă, de multă vreme nu mi se mai pusese o întrebare atât de prietenească, am dormit bine, doar că tot timpul mi-a fost teamă să nu pierd răsăritul. Ea continuă şi îmi pune întrebare după întrebare, iar în tot acest timp mâinile ei îmi mângâie degetele, întrebări simple pentru care, tocmai din pricina simplităţii lor, uitasem răspunsul, asemenea prietenilor din copilărie care s-au risipit în tumultul vieţii, amintindu-mi de o existenţă îndepărtată, de pe vremea când nici măcar eu nu mă cunoşteam, nu ştiam ce culori îmi plac, ce îmi place să mănânc şi să beau, ce condimente folosesc, ce anotimp prefer, de ce sufăr cel mai mult, de frig sau de cald; se pare că răspunsurile mele o captivează şi, deşi nu îşi notează nimic, parcă am impresia că nu le va uita niciodată până la sfârşitul vieţii, şi apoi mă întreabă, ce anume îţi place să faci? Mă holbez la ea timp de o secundă, ca şi când cuvintele mi-ar fi necunoscute.

Ea îmi întoarce o privire cercetătoare, ochii ei negri sunt înconjuraţi de genele dese, iar eu chicotesc încurcată, ce îmi place să fac, mă obişnuisem atât de mult cu ceea ce trebuia să fac, încât uitasem complet ce îmi place, aşa că ridic din umeri, îmi place să fiu cu ei, indic printr-o mişcare a bărbiei spre uşile închise ale lui Udi şi Noga, dar pe ea nu o mulţumeşte răspunsul meu ipocrit, încearcă să te concentrezi, îmi spune ea, este foarte important, ce îţi place să faci de una singură, fără nici o legătură cu familia ta, fără vreo legătură cu altă persoană în afară de tine însăţi, iar întrebarea ei îmi trezeşte un sentiment de

tristeţe, parcă aş fi o orfană bătrână căreia i se aminteşte că a avut odată părinţi. Ce îţi plăcea să faci când erai copil, încearcă ea să mă ajute, iar eu fac un efort să îmi amintesc, răsfoiesc albumul cu fotografii îngălbenite dinăuntrul meu, Udi a apărut în viaţa mea atât de repede, cu dorinţele lui care au fost întotdeauna mai îndrăzneţe decât ale mele, cu dragostea şi ura lui, ce a fost înainte de el, apoi îmi amintesc, ca întâia adiere de vânt ce sparge hamsinul, amintirile se apropie de mine şi îi spun pe un ton ezitant, aproape ruşinată, când eram mică, îmi plăcea să stau întinsă pe câmp şi să privesc norii.

Ea este mulţumită de răspunsul meu, mă priveşte cu admiraţie, de parcă aş fi Buddha reîncarnat, minunat, spune ea, iar acest lucru te liniştea? Dau din cap, da, cred că da. Şi când ai făcut asta ultima dată, întreabă ea, iar eu zâmbesc scuzându-mă, în urmă cu mulţi ani, înainte chiar ca părinţii mei să divorţeze, iar după aceea nu am mai avut chef, ea mă aprobă empatic, şi dintr-odată simt nevoia să îmi pun capul pe umărul ei şi să încep să plâng, să plâng până seara, pentru că îmi este clar că mă înţelege, nici măcar Anat nu mă înţelege atât de profund, pentru o secundă îmi doresc să fiu fiica ei, apoi să-i fiu mamă, orice, numai să nu mă părăsească niciodată, de parcă sentinţa singurătăţii ce se coborâse asupra acestei case era dintr-odată anulată, şi asta mulţumită ei.

Iar în timp ce priveai norii, continuă ea, te gândeai vreodată la cer? Eu sunt surprinsă, cum adică la cer, iar ea întreabă, oare cerul iubeşte norii, şi eu bâlbâi, nu am idee, nu m-am gândit la acest lucru niciodată. Ce face el când norii trec prin faţa lui unul după altul, întreabă ea, dispărând apoi fără a lăsa nici măcar o urmă sau când îşi schimbă forma, iar eu răspund, nimic, ce ar putea să facă, îi priveşte, pur şi simplu, iar ea încuviinţează fericită, aşa este, nu te-ai gândit că ai ce învăţa de la cer? Eu simt că am deja un spin sarcastic în gât, o aud spunând încet, dar cu pompă, ca şi când mi-ar da o veste importantă, astfel trebuie să trăim, Naama, noi suntem cerul care priveşte norii trecând, fără să încercăm să ne agăţăm de ei, fără să încercăm să îi oprim. Bun, dar nici măcar el nu îi poate opri, nici dacă ar vrea, protestez eu, iar ea spune, aşa este, exact cum noi nu ne putem agăţa de perechea noastră sau de prieteni, nici măcar de copiii noştri. Privirea ei întunecată zăboveşte asupra fetiţei adormite, asupra mobilelor care umplu salonul, asupra podelei pline de praf, trebuie să fim liberi ca o picătură de mercur căzută pe podea, care niciodată nu se va amesteca cu firicelele de praf, ai văzut vreodată mercurul răspândindu-se pe podea, iar eu spun încet, am văzut, de n-aş mai fi văzut.

Ce se va întâmpla dacă te relaxezi, mă întreabă ea, de ce anume te temi, iar eu murmur, este clar, nu? Să nu îmi pierd controlul, să nu rămân fără nimic, chiar fără lucrurile de care să mă tem, ea încuviinţează sarcastic, da, aşa se întâmplă în civilizaţia Vestului, dar învăţătorii cei mai de seamă cred că doar cel care renunţă la tot va câştiga cu adevărat, iar înăuntrul său va răsări compasiunea, aşa cum a răsărit astăzi soarele deasupra ta. Nu a răsărit cu adevărat, fac eu un gest din mână, exprimându-mi dezamăgirea pe care o simţisem de dimineaţă, dar ea mă priveşte cu severitate, ai văzut cum ziua ia locul nopţii, iar eu îmi amintesc albastrul acela întunecat, rece, care m-a întâmpinat în clipa în care am ieşit pe terasă, prefer noaptea, soarele este prea agresiv pentru gusturile mele, spun eu. Ea mă priveşte serioasă, aproape implorându-mă, repede, se grăbeşte ea, înainte să se trezească restul, trebuie să mă asculţi, iar atunci îmi

amintesc şi eu că, într-adevăr, toţi ceilalţi dorm, fetiţa ei, copila mea şi Udi, ca într-o vrajă aruncată asupra casei, deja nu mai este atât de devreme, aproape şapte dimineaţa, dar părea că întreg oraşul doarme, doar noi două eram treze, o întreb din nou surprinsă, ce este atât de urgent în ceea ce mă priveşte, doar ai venit să îl vindeci pe el, iar ea spune, dacă aş vedea pe cineva întins pe trotuar gemând de durere, nu l-aş atinge? Comparaţia ei mă sperie, nu exagera, iar ea, cu seriozitatea care o caracterizează, spune, nu exagerez, Naama, l-am văzut pe soţul tău şi te văd acum pe tine, vă pot ajuta pe amândoi, dar dragul tău este mult mai capabil să se ajute pe sine decât ai crede, pe când tu nici măcar nu încerci să ai grijă de tine. De ce, ai citit în bătăile inimii lui că voi muri, mârâi eu încordată, dar ea mă întrerupe fără urmă de zâmbet, Naama, ascultă-mă, însă eu nu mă grăbesc, dintotdeauna am crezut că medicina naturistă presupune tot felul de leacuri antice din Himalaya, ierburi tămăduitoare şi ace, protestez eu, iar ea îşi stăpâneşte furia şi aproape pe un ton jignit îmi spune, am aici o geantă plină de leacuri, vom ajunge şi acolo, dar vreau să discut cu tine mai întâi, ascultă-mă şi nu mă contrazice, repede, înainte să se trezească restul şi să înceapă ziua.

Ascultă, îşi apropie ea buzele de urechile mele, îndulcind secretul acestei dimineţi, există mai multe aspecte ale conştiinţei, conştiinţa noastră obişnuită este asemenea flăcării unei lumânări aşezate în cadrul unei uşi deschise, expuse oricărei pale de vânt, căzând victimă sentimentelor şi dorinţelor, dând naştere unui val de sentimente contradictorii în care se împiedică, dar pe lângă ea, în adâncul nostru, se află adevărata natură a conştiinţei, gândeşte-te din nou la cer şi la nori, cerul este adevărata noastră natură, iar norii reprezintă labirintul conştiinţei noastre obişnuite, ei nu aparţin cerului, nu vor lăsa niciodată urme pe chipul său, eu o ascult ca hipnotizată, în jurul nostru toate uşile sunt închise, părea că toată lumea îşi deschisese sufletele, dar acest lucru nu mă deranja, ideea de a rămâne singure pe lume, doar eu şi ea, îmi aduce o linişte dulce, vorbele ei m-au învăluit deodată într-o pace primordială, atât de profundă, încât moartea părea insignifiantă în comparaţie cu ea.

Priveşte casa aceasta, spune ea, iar eu mă uit în jurul meu, înconjor cu privirea fotoliile tocite, încărcate de cărţi, pereţii întunecaţi, pătaţi de urmele degetelor noastre. De câtă vreme locuiţi aici, întreabă ea, iar eu spun, de aproape zece ani, ne-am mutat înainte să se nască Noga, şi ea zice, dar nu este aceasta adevărata ta casă, iar eu întreb încurcată, ce vrei să spui, sigur că aceasta este casa mea, nu am alta, şi ea spune, dar casa aceasta poate fi distrusă în cinci minute, poate fi dărâmată de un cutremur, casa ta adevărată se află în conştiinţa ta, numai acolo poţi afla siguranţa, doar acolo poţi fi oricând fericită.

Dar în momentul acela pacea dintre noi e alungată de scârţâitul atât de familiar al uşii, Noga dă buzna afară din camera sa, de parcă a luat foc casa, priveşte în jurul ei cu faţa umflată de somn, ce s-a întâmplat, întreabă ea, iar eu mă ridic şi o îmbrăţişez, nu s-a întâmplat nimic, vorbeam cu doctoriţa lui tati. O priveşte pe Zohara cu suspiciune, iar pe figura ei apare imediat un zâmbet inocent, plin de speranţă, tu eşti doctoriţa lui, întreabă ea, sunt fericită că are o doctoriţă, apoi cu graba ei copilărească, tata se va face bine? Eu o privesc pe Zohara implorând-o din priviri, numai de nu ar începe să îi povestească despre faptul că el încă nu şi-a descoperit semnificaţia bolii, dar ea îi zâmbeşte, nu îţi face

griji, spune ea pe un ton liniştitor, sigur că se va însănătoşi, sănătatea se află înăuntrul său, el nu trebuie decât să o găsească.

Noga răsuflă uşurată, se aşază pe genunchii mei, grea şi caldă, îmbibată de somn, iar Zohara se apropie de ea, dacă tot te-am întâlnit, aş vrea să verific ceva, de ce, este contagioasă boala lui tati? Dar ea răspunde, nu, nu îţi face griji, vreau doar să văd în ce fel te afectează, apoi se apropie de ea cu mişcările acelea ale ei, care deja îmi deveniseră familiare, hotărâte şi fine, buzele ei se mişcă parcă s-ar ruga, Noga îi întinde braţul încordată, până când mişcările precise se transformă într-o mângâiere blândă pe părul ei, eşti foarte bine, draga mea, fii pe pace, totul va fi bine, iar Noga răsuflă din nou uşurată, tot ceea ce eu încercasem să îi ascund îi era acum dezvăluit cu atâta sălbăticie, aveam impresia că este o copie caricaturală a mea, aşa că am trimis-o, du-te şi îmbracă-te, deja este opt fără un sfert, iar în timp ce Noga este la baie, descopăr înspăimântată privirea îngrijorată a Zoharei. Starea ei nu este bună, îmi şopteşte ea, este foarte încordată, este slabă, instabilă, nu reuşeşte să se integreze aşa cum trebuie la şcoală şi nici în grupurile de copii, iar eu îmi simt capul învârtindu-se pe umeri, vestea cea rea şi-a croit în sfârşit drum către mine, şi e chiar mai rea decât mă aşteptam, ce e de făcut, şoptesc eu, apoi adaug imediat, ţi-am spus că boala lui ne distruge, iar tu îmi vorbeşti despre şanse.

Rămân la aceeaşi opinie, şopteşte ea, dar nu sunt sigură că starea copilei a fost una mai bună înaintea apariţiei bolii, sunt probleme profunde, pe care boala nu a făcut decât să le acutizeze, poate că acest lucru este spre bine, dar tu trebuie să fii tare pentru ea, când ea va simţi o schimbare în comportamentul tău şi starea ei se va îmbunătăţi, iar eu, din pricina panicii, sunt deja pregătită să mă schimb într-o secundă, spune-mi ce să fac, iar eu voi face, numai spune-mi ce anume, dar ea mă opreşte, ţi-am spus că ajunge pentru o singură zi, gândeşte-te la tot ceea ce am discutat, dar eu nu mă mulţumesc doar cu atât, ce se va întâmpla, trebuie să mă schimb imediat, trebuie să mă schimb înainte ca Noga să iasă de la toaletă, sunt pregătită să mă transform într-o broască, dacă acest lucru o va salva, îmi lipesc privirile de uşa toaletei, geamul ei a fost spart într-o ceartă antică, fiind înlocuit cu un carton gros, ca pe vremea războiului. Deci ce e de făcut, murmur eu, poate să nu mă mai duc la serviciu şi să stau să privesc norii toată ziua, dar cerul arde, nici un nor nu îndrăzneşte să se apropie de el, de aceea este imposibil să îl priveşti cu ochiul liber, iar ea se ridică şi îşi pune o mână pe umărul meu, linişteşte-te, spune ea, încearcă să te calmezi, încearcă să găseşti calea spre pacea dinăuntrul tău, nu te mai teme de schimbări, ele ne şlefuiesc, aşa cum valurile şlefuiesc pietrele, încearcă, pentru că nu ai altă cale, şi iat-o pe Noga ieşind, pleoapele îi sunt umflate, sunt sigură că a plâns în baie, îi urmăresc încordată mişcările greoaie, târâie ghiozdanul, se acoperă cu tricoul uriaş, iar eu îi spun, ca în fiecare dimineaţă, Noghi, schimbă-ţi tricoul, nu poţi merge aşa, e ridicol, dar ea protestează, sigur că pot, apoi îi explică doctoriţei, mă îmbrac numai cu tricourile lui tati, lui îi place că le îmbrac. Eu sunt surprinsă de explicaţia pe care o dăduse fără să i se ceară, o privesc dezaprobator, cu tricoul acela uriaş de sub care ies două picioare albe încălţate în pantofi sport, pe cap îi răsare o claie de zulufi aurii, nici nu-i de mirare că nu are prieteni, că toată lumea fuge de ea, şi simt din nou frica aceea pe şira spinării, dar degetele Zoharei o urmăresc, simţind ceea ce se întâmplă,

iar eu înţepenesc, ascult degetele ei mângâind vertebră cu vertebră. Nu uita, îmi şopteşte ea, fără furie, fără reproşuri, fără sentimente negative, numai o pace infinită, precum cerul, dar eu nu mă pot abţine, mă întorc spre ea şi o îmbrăţişez, mă lipesc de ea cu toată povara trupul meu îngreunat, cu toate mirosurile nopţii pe care încă nu le înlăturasem, nu îmi mai este ruşine de nimic, vreau doar să-i simt corpul subţire, puternic şi plin de înţelegere, ea mă cuprinde cu braţele ei, înfiptă în pământ ca o rădăcină de copac, neagră şi neclintită, nu mai sunt singură, ea mă va ajuta, ea va avea grijă de mine, palmele ei îmi mângâie părul, cum a ieşit din mijlocul răsăritului pentru a mă salva, cum a răsărit în viaţa mea întunecată, totul era atât de distorsionat, iar acum începea să revină la normal. În braţele ei murmur, spune-mi doar că încă nu este prea târziu, iar ea şopteşte, niciodată nu este prea târziu, întotdeauna există speranţă, nici măcar cu o zi înainte de moarte nu este prea târziu, iar eu sunt gata să mă consolez chiar şi cu acest gând, dar iată paşi apropiindu-se de noi, o pereche pe pantofi bădărani îşi fac loc în îmbrăţişarea noastră, mâinile lui Noga se agaţă de coapsele noastre, calde şi lipicioase, iar Zohara continuă să şoptească, fără furie, fără reproşuri, niciodată nu este prea târziu, întotdeauna există speranţă, iar eu o îmbrăţişez pe Noga aşa cum făceam când era la grădiniţă, când părinţilor li se cerea să li se alăture copiilor în cerc, Udi rămânea întotdeauna pe scaun, dar eu mă grăbeam spre ea, pentru a-i acoperi lui indiferenţa, îi simt privirile înfipte în spinare, mă legăn nerăbdătoare în ritmul copilăriei mele, în pădure, în pădure, în pădure, vom dansa, vom dansa. Îmi întorc faţa şi iată-l stând acolo în picioare, rezemat de perete, palid şi transpirat, nu îl auziserăm ieşind din cameră, priveşte cercul nostru strâns, care se desface imediat, toate trei îl privim jenate, cât de multă plăcere îi face să ne întrerupă în felul acesta, nu se alătură acestei rare armonii, ci o sparge într-o clipă, dar eu mă stăpânesc, fără furie, fără reproşuri, mă grăbesc să îi torn fulgii de porumb în castron, hai să mănânci, Noghi, dar ea spune, nu îmi este foame, apoi se agaţă de el cu mişcări exagerate, aproape doborându-l, tati, doctoriţa a spus că te vei face bine, el întinde o mână slăbită şi îi mângâie părul, sunt fericit să aud asta.

Intru grăbită în cameră să mă schimb, scot o rochie cu un model înflorat prostesc, toate hainele mele frumoase, de când eram slabă, sunt acum împinse în fundul rafturilor, trebuie să fac un mare efort pentru a le scoate, doar câteva rochii largi îmi stau cu ruşine la dispoziţie, sunt gata, o trag pe Noga afară, hai, te duc eu, să nu întârzii, din pragul uşii le arunc o privire, Zohara se aplecă asupra fetiţei care încă doarme, părul îi este împrăştiat peste tot în coş, negru şi ondulat, rochia aproape că-i atârnă pe corp, el îşi pleacă privirile, evitându-mă, dar eu spun, mulţumesc, Zohara, la revedere, mi-e greu să găsesc cuvinte care să definească dragostea pe care o simţeam pentru ea, iar ea zâmbeşte, sună-mă diseară, şi eu nu uit legământul care crescuse între noi, dar în timp ce cobor scările, se naşte în mine o senzaţie ciudată, ca şi când m-ar urmări cu toţii, el, ea şi fetiţa, ca şi când ei ar fi adevăraţii proprietari ai acelei case, iar noi, Noga şi cu mine, am fi doar nişte musafiri oarecare, speriaţi şi trişti, după plecarea cărora gazdele răsuflă uşurate.

1. Vânt cald ce străbate Egiptul de la sfârşitul lunii martie până la începutul lui mai.

Capitolul unsprezece

În drum spre cămin, uit să număr încordată semafoarele, uit deodată să mă mai tem, aşa cum făceam în fiecare dimineaţă a ultimelor săptămâni, să mă tem de Hava, directoarea, de suspinele sfâşietoare din camere, de neputinţa mea de a mai fi de ajutor. Un suflu nou mă conduce semafor după semafor, împinge înainte maşina veche, mă simt ca în primele zile ale unei noi iubiri, atunci când dragostea învăluie încă întregul trup asemenea unui scut, respingând toate săgeţile. În dimineaţa aceasta nu sunt singură, ea este aici lângă mine, încercuindu-mă cu trupul ei cald şi greu asemenea unui trunchi de copac, cu vocea ei liniştitoare, cu pacea ei adâncă. În oglinda laterală văd o bucăţică de cer urmărindu-mă, ştiu, acesta este un semn, în felul acesta ea îmi aminteşte să fiu asemenea lui, detaşată şi plină de compasiune, nimeni nu mă va putea răni cu adevărat, aşa cum nici cerul nu poate fi rănit.

În clipa în care păşesc grăbită pe poarta căminului, am impresia că o pereche de ochi mă urmăresc, aşa că privesc în jur, nu de puţine ori se ascunde pe aici câte un bărbat violent a cărui prietenă căutase adăpost la noi, iar el îi întinde o cursă, ameninţând că o va omorî dacă va da copilul, mai erau şi părinţi care îşi căutau aici fetele dispărute de acasă după ce îşi pierduseră fecioria, dar nimeni nu se ascundea în tufişuri, doar o tânără de pe cealaltă parte a drumului, nu departe de mine. Privesc imediat spre partea din mijloc a trupului ei, să văd dacă nu cumva acolo creşte secretul ei cel ruşinos, dar nu văd nimic, însă asta nu înseamnă neapărat că nu-i aşa, trupul ştie cum să nege anumite lucruri, colaborând în cel mai entuziast mod cu sufletul. Ar fi trebuit să o ignor, probabil că locuieşte în apropiere, dar se uită direct la mine, nu îşi întoarce privirea, eu fac greşeala şi îi trimit un zâmbet abia perceptibil, îmi este foarte clar că fac o greşeală, pentru că fiecare fată care vine aici trebuie să facă acest lucru pe deplin hotărâtă, iar eu chiar mă grăbesc la o şedinţă, dar crâmpeiul de cer mă acoperă şi iat-o şi pe ea înaintând spre mine cu paşi sfioşi, da, este însărcinată, după grija cu care paşii ei ating şoseaua, după zâmbetul înlăcrimat, zâmbetul unei sarcini nedorite, complet diferit de zâmbetul larg al unei sarcini dorite, îmi privesc ceasul, deja este opt şi jumătate, începe şedinţa, iar Hava se uită cu severitate la scaunul meu gol, dar eu mă uit la paşii acestei fete care se apropie de mine, iar inima mea îi iese în întâmpinare, nu este la fel de tânără ca majoritatea fetelor de la noi, mi se pare că ar avea cel puţin douăzeci şi cinci de ani, frumos îmbrăcată, cu o rochie scurtă neagră şi sandale cu toc asortate, părul îi este roşu, tăiat scurt, aproape ras, buzele ei cărnoase sunt acoperite de un ruj strălucitor, exact de culoarea părului, ce caută la noi, locul ei nu este aici, vine dintr-o altă lume, iar eu merg în întâmpinarea ei ca şi când ne-am cunoaşte, o întâlnesc la jumătatea drumului, te pot ajuta cu ceva?

Lucrezi aici, nu-i aşa, mă întreabă ea imediat, aruncând o privire înspre partea noastră, cu ochii ei blânzi, de căprioară, şi eu spun da, da, lucrez la cămin, iar ea spune într-un suflet, mă învârt pe aici de două zile deja, încercând să mă hotărăsc dacă să intru sau nu, mi-e teamă că dacă intru n-o să mă mai lăsaţi să plec, şi eu protestez, ce prostie, nu e nimeni forţat să rămână aici, doar nu e o închisoare. Şi ce se întâmplă cu copiii? Are vocea încordată şi eu îi zic, în cele mai multe cazuri sunt daţi spre adopţie, dar nici asta nu e obligatoriu, iar ea mă întreabă, şi dacă vreuna dintre mame vrea să-şi crească singură copilul i se permite, n-o forţaţi să renunţe la el? Sunt atât de obişnuită cu întrebările acestea, dar azi totul mi se pare nou, la fel cum mi se păreau întrebările de azi-dimineaţă, ce-ţi place să faci, care e culoarea ta preferată, când te simţi mai bine, când e cald afară sau când e frig, şi îi răspund, dacă vrei să-ti creşti copilul şi ne convingi că eşti capabilă să o faci, atunci nu este nici o problemă, putem chiar să te ajutăm.

Cum adică să vă conving, se sperie ea, faţa ei drăguţă se întunecă dintr-odată, şi dacă nu reuşesc să vă conving, atunci o să-mi fie luat copilul? Iar eu îi explic, noi nu facem decât nişte recomandări, judecătorul decide, în funcţie de binele copilului, dar asta se întâmplă numai în cazuri extreme, şi ea spune, atunci poate că ar fi mai bine să nu mai intru, în felul ăsta o să fiu liberă, cine vă dă vouă dreptul să alegeţi în locul meu, iar eu spun, depinde de circumstanţele în care te afli, majoritatea fetelor de aici nu prea au de ales, nu au unde să stea pe durata sarcinii şi n-au nici o posibilitate să-şi crească singure copiii, bineînţeles, dacă tu eşti în stare să-l creşti şi vrei asta, va fi cel mai bine pentru toată lumea, nu îţi vom sta în cale, dimpotrivă, şi mă uit la ceas, trebuie să mă duc înăuntru, mai e puţin şi se termină şedinţa şi eu încă stau aici, Hava n-o să-mi treacă asta cu vederea.

Poate ar fi mai bine să te întorci acasă, îi sugerez eu, să te mai linişteşti puţin, să mai cântăreşti puţin lucrurile, noi suntem tot timpul aici, alegerea este a ta, dar ea mă opreşte, aşteaptă, nu pleca, mă apucă de rochie, exact de tivul din care pornea croiala aceea vulgară, trebuie să decid astăzi, nu mai pot continua în felul acesta, trebuie să mă ajuţi, iar eu spun, atunci hai să vorbim înăuntru, dar ea ezită, mă tem că nu mă vor mai lăsa să ies, iar adevărul este că şi mie îmi plăcea mai mult să stau aici la umbră pe trotuar, departe de ochii inchizitori ai lui Hava, ea se aşază lângă mine, sunt deja în luna a şaptea, izbucneşte ea în lacrimi, nici nu îmi vine să cred că mi se întâmplă tocmai mie, toată viaţa mea se va duce de râpă.

Ştii cine este tatăl, întreb eu, iar ea boceşte, sigur că da, suntem împreună de un an deja, dar este căsătorit şi are copii, este mult mai în vârstă decât mine, lucrez în biroul lui de arhitectură. Când am descoperit sarcina, încă aş fi putut avorta, dar am sperat că el îşi va părăsi familia şi va veni să trăim împreună, dar m-a înnebunit, tot răzgândindu-se de la o zi la alta, într-o zi părea sigur şi alegea nume pentru copil, iar în următoarea parcă nici nu mai existam, iar între timp, a trecut perioada în care puteam avorta, şi eu încă mai credeam că dacă îl pun în faţa faptului împlinit se va hotărî să rămânem împreună, dar în urmă cu doar câteva zile m-a anunţat că nu doreşte acest copil şi nu doreşte să mai aibă nici un fel de legătură cu mine, şi asta e decizia lui finală, iar eu nu ştiu ce să fac. Părinţii mei sunt religioşi, aşa că este exclus să afle, asta i-ar ucide, mama este şi aşa destul de bolnavă, deja îmi ascund cu greu burta, îl urăsc, nu înţeleg cum de mi-a făcut aşa ceva, mi-a distrus viaţa şi a plecat, cum aş putea eu să cresc

singură un copil, tocmai am împlinit douăzeci şi doi de ani, sunt prea tânără pentru a trece prin experienţa unui părinte singur, nici măcar nu am încă o profesie, abia anul acesta mi-am început studiile, nu am nici bani, nu am pe nimeni care să mă ajute.

Stau şi ascult propoziţiile ei spuse cu respiraţia tăiată, cufundându-mă în tristeţea ei, din nou senzaţia aceea bine cunoscută a unei dureri străine prăvălindu-se peste umerii mei, saci întregi de insulte şi disperare, tabloul se umple de culori şi voci, pot să aud certurile încrâncenate, pot să văd nopţile pline de tensiune, cresc dinăuntrul meu asemenea unor amintiri, iar atunci, fără linişte, mă întreb, cum aş putea să o ajut, situaţia este într-adevăr foarte grea, oricum ai lua-o nu o simplifici defel, apoi îi sugerez cu voce slabă, ai putea da în vileag identitatea tatălui şi să obţii de la el o alocaţie pentru copil, dar ea clatină din capul înlăcrimat, nu mai vreau nimic de la el, după ceea ce mi-a făcut, dacă a fost capabil să mă părăsească în starea aceasta, nu vreau nici banii lui, nici copilul lui. Mâinile ei lovesc furioase burta înspăimântătoare, burta ascunsă, o îmbrăţişez, îi mângâi umerii, privirile mele sunt aţintite asupra labelor picioarelor ei lipite de mine, unghiile îi sunt vopsite cu ojă roşie, în ton cu rujul şi părul, cât de frumoase pot fi labele picioarelor, sunt uimită, îmi iau apoi ochii de la silueta ei îngrijită, situaţia nu poate fi chiar atât de gravă, de vreme ce încă se îngrijeşte de fiecare detaliu, iar eu spun, încearcă să nu te torturezi cu gânduri negative, acest lucru te va slăbi, iar tu ai nevoie de toate puterile acum, trebuie să te pregăteşti pentru viitor, orice decizie pe care o vei lua va fi dificilă, dar nu imposibilă, noi te vom ajuta.

Problema este că nu orice decizie este posibilă, miaună ea, nu voi putea fi împăcată cu nici una dintre decizii, dacă voi păstra copilul, acesta îmi va distruge viaţa, familia mea mă va renega, nici un bărbat nu mă va vrea cu un copil, nici măcar eu nu mă vreau cu un copil, dar dacă îl voi da, nu mă voi putea ierta niciodată, toată viaţa mă voi gândi la păcatul pe care l-am comis, la faptul că am renunţat la copilul meu şi voi primi o pedeapsă grea pentru toată viaţa, nu voi mai avea niciodată copii. Doamne fereşte, mă grăbesc eu să spun, de ce să ispăşeşti o asemenea pedeapsă? Dacă renunţi la copil, o faci pentru a-i oferi o viaţă mai bună, faci o faptă nobilă şi plină de maturitate, ce nu va fi urmată de nici o pedeapsă, ba din contră, merită apreciere, ea se retrage cu repeziciune, deci tu crezi că ar trebui să renunţ la el, mă forţezi să renunţ la el. Nici vorbă, spun eu, va trebui să decizi singură, alegerea este a ta, eu pot doar să te ajut să vezi întreg tabloul, apoi mă ridic obosită, este deja nouă, şedinţa se va încheia imediat, privesc din nou în ochii acestei dimineţi, al răsăritului care nu a fost, lumina albăstruie, răcoarea, părul Zoharei fluturându-i uşor pe umeri în timp ce alerga pe strada goală, şi o întreb, cum te cheamă, iar ea şopteşte, Yael, eu mă uit la ea cu aceeaşi privire concentrată cu care fusesem eu privită de dimineaţă, ascultă, Yael, nu trebuie să iei o decizie astăzi, mai ai la dispoziţie cel puţin două luni, dar încearcă să îţi schimbi atitudinea, încearcă să te gândeşti la ceea ce ţi s-a întâmplat ca la o şansă, nu ca la o nenorocire, încearcă să faci din asta un lucru bun. Ceva bun, se grăbeşte ea, exact ca mine ieri, ce tot îndrugi acolo, cum aş putea scoate din asta ceva bun? Dar eu spun, nu îţi cunosc îndeajuns viaţa, poate că lucrul acesta îţi va da posibilitatea să descoperi părţile nesănătoase ale relaţiilor tale cu bărbaţii, poate că te va apropia de părinţii tăi, poate că te va maturiza, deocamdată este mult prea devreme pentru a şti, întoarce-te acasă, încearcă să te

linişteşti, iar dacă vei avea nevoie de ajutorul nostru, vom fi aici, dar ea mă apucă din nou de rochie, strângând între degete materialul înflorat, acoperindu-mă cu şuvoiul vorbelor ei, dar nu am unde să mă întorc, nu mai pot ascunde sarcina, iar în clipa în care colegele mele vor descoperi, vor afla şi părinţii mei, nu am vorbit cu nimeni despre lucrul acesta, nu le-am spus nici măcar celor mai bune prietene ale mele, dacă voi da copilul spre adopţie, vreau ca nimeni să nu afle vreodată despre asta, eu clatin din cap, da, cu cât ştiu mai puţini oameni, cu atât mai bine, dar de acum înainte îţi va fi din ce în ce mai greu să ascunzi sarcina.

Şi atunci, ce să fac, se tânguie ea, îmi este frică să vin la voi, mă tem că vor încerca să îmi influenţeze decizia, îmi este frică şi de celelalte fete, iar eu spun, Yael, chiar trebuie să plec, mai gândeşte-te câteva zile, şi ea îmi întoarce o privire umedă, buzele ei sunt încordate implorându-mă, dar eu chiar nu mai pot rămâne, apăs clanţa aceea bine cunoscută, poarta se deschide înaintea mea, şi îi mai trimit un zâmbet preocupat, mă găseşti aici dacă ai nevoie de mine.

Privirea ei mă urmăreşte dezamăgită, şi eu o abandonez, nu privesc înapoi, în ciuda faptului că în cămin au mult mai puţină nevoie de mine, ar fi trebuit să rămân cu ea, oricum şedinţa s-a terminat, aşa că mă gândesc să mă întorc la ea, dar exact în clipa aceea Anat îmi iese în întâmpinare pe scări, de la depărtare arată asemenea unui tânăr îmbătrânit, cu jeanşii strâmţi, cu părul cenuşiu, scurt. Unde ai fost, întreabă ea, Hava te caută, iar eu oftez, îmi imaginam eu că lucrul acesta nu va fi trecut cu vederea, apoi ea adaugă, îţi aminteşti că Eti a născut ieri, trebuie să mergi la ea mai târziu cu formularele, dar eu nu răspund, intru emoţionată în cămin, întotdeauna când intru simt o emoţie puternică, la fel ca toate fetele care ajung aici, este atât de frumos aici, trei etaje elegante şi spaţioase, ce mult mi-ar fi plăcut să am şi eu o asemenea casă, spun ele, chiar şi eu spun uneori, dar astăzi nu îmi pierd vremea cu asta, intru direct în biroul lui Hava, o găsesc tolănită în scaunul ei comod, un scaun special, pentru că are dureri de spate şi nu poate sta aşezată, ochelarii de citit îi măresc ochii, dar îi scoate imediat după ce intru şi îşi pune hârtiile pe genunchi.

O dimineaţă luminoasă, spune ea ceremonios, acum te-ai trezit? Eu mă gândesc la începutul albăstrui al acestei dimineţi, anotimpuri întregi s-au schimbat de atunci, apoi bâlbâi, nu, chiar nu, l-am dus pe soţul meu la medic, iar ea oftează, ce se va întâmpla, Naama, şi eu încep deja să mă scuz, dar ea mă opreşte cu o căldură neaşteptată. Văd cât îţi este de greu, spune ea, poate vrei să îţi iei câteva zile libere, o săptămână, două, ia-ţi liber cât ai nevoie, îngrijeşte-l până se mai întremează, apoi te întorci, să nu mai fii nevoită să te împarţi tot timpul între noi şi el, blândeţea ei mă înmoaie, dar refuz imediat printr-o mişcare a capului, nu, chiar nu am nevoie de aşa ceva acum, să stau toată ziua închisă în casă împreună cu el, cum adică să am grijă de el până se mai întremează, nici măcar nu am idee ce anume să îi fac, şi când anume se va întrema, apoi îi spun, mulţumesc, Hava, dar prefer să merg aşa în continuare, ea se joacă cu ochelarii, mă priveşte cu ochii holbaţi, ca printr-o oglindă amplificatoare, ştiu că tu mă consideri prea dură, spune ea încet, şi poate că ai dreptate, dar nu am de ales, nimeni nu are de ales, ne este interzis să ne identificăm cu toată durerea aceasta din jurul nostru, cu ea este cel mai uşor să te identifici, trebuie să

ne înălţăm deasupra ei. Vrei o cană cu ceai, întreabă ea şi se ridică greu de pe scaun, pentru a lua ceaiul acela lipsit de gust al ei, eu îi privesc trupul mare balansându-se şi îi observ pentru prima dată vulnerabilitatea, ce s-a întâmplat cu ea dintr-odată, cu perfecţiunea tuturor lucrurilor care o caracterizau, cu soţul ei bogat, cu casa ei frumoasă, cu fiii ei de succes, dar pare că ea îmi aude gândurile, şi eu trec printr-o perioadă dificilă, spune ea, am avut tot felul de probleme în ultimul timp, dar nu le dau voie să mă copleşească, Naama, tu te dedici întru totul problemelor tale, iar eu spun, mulţumesc, dar nu vreau ceai, şi ea oftează, îşi dă la o parte de pe frunte o şuviţă de păr cărunt cu un gest feminin, surprinzător, numai să fii destul de sinceră cu mine şi cu tine însăţi, dacă vei simţi că nu mai poţi, să îţi iei câteva zile libere, mai bine să fii precaută, decât să te identifici cu durerea, adaugă ea cu seriozitate, pentru că atunci când avem o durere ea atrage ca un magnet şi alte dureri, iar asta este cel mai periculos.

Ies sleită de puteri din biroul ei şi privesc în jur, încerc să pătrund starea generală a acestei dimineţi, aici totul este emoţionant şi fragil, fiecare naştere distruge echilibrul, fiecare formular completat, fetele se adună imediat, cum se simte, ce a hotărât, întotdeauna este câte una care să acuze, dacă eu aş fi avut condiţii ca ale ei, sigur că aş fi păstrat copilul, iar alta spune, bine că nu ai, vai de capul copilului pe care l-ai fi crescut. O văd pe Ilana stând lângă chiuvetă, clăteşte vesela cu mişcări bădărane, împrăştiind apă şi săpun peste tot în jurul ei, Hani stă la masă, nişte gheme de lână trandafirie joacă în jurul braţelor ei. Trebuie să termin puloverul acesta înainte de a naşte, îmi explică ea emoţionată, trebuie să îi las ceva copilului meu, Ilana aruncă farfuriile una peste alta în semn de protest, întotdeauna provoacă pe toată lumea, sigur nu va avea nevoie de puloverul tău, crede-mă, scrâşneşte ea printre dinţi, va avea destule pulovere noi în noua lui casă, cu părinţii lui plini de bani care vor face totul pentru el, ce bine ţi-ar prinde ţie, dar şi mie toate puloverele acelea, cu siguranţă deja le împachetează şi le pun într-un dulăpior decorat cu peisaje de iarnă şi Albă ca Zăpada.

Dar eu vreau să îi rămână ceva ca amintire şi de la mine, se încăpăţânează Hani, să dea Domnul ca acesta să fie puloverul care îi va plăcea cel mai mult, dar Ilana izbucneşte într-o cascadă aspră de râs, ce retardată eşti, îl vor arunca direct la gunoi, nu vor nici o amintire de la tine, vor numai să te uite, nu am dreptate? Întoarce spre mine ochii ei mici, întunecaţi, iar eu spun, Ilana, eu înţeleg că îţi este greu, dar nu o împiedica pe Hani să se ajute pe ea însăşi, este important pentru ea să îi lase ceva copilului, iar asta este foarte bine. Dar de ce tocmai un pulover, spune Ilana, să îi lase o scrisoare în dosarul de adopţie, eu aşa voi face, iar atunci când îşi va deschide dosarul la optsprezece ani, îşi va aminti de mine, ar fi ca şi când ei doar ar fi crescut copilul în locul meu, iar eu spun, optsprezece ani reprezintă o perioadă lungă, mai mult decât ai trăit tu până acum, nu ai de unde să ştii ce anume va simţi fetiţa ta, dacă va dori sau nu să te vadă, iar ea spune, tocmai de aceea îi voi scrie o scrisoare frumoasă, ca să-şi dorească să mă găsească, îi voi scrie că am o grămadă de bani sau că sunt un top-model faimos, dar eu zâmbesc jenată, nu ştiu dacă să râd sau să plâng, în faţa trupului rotunjit, scund, cu faţa congestionată. Ilana, spun eu, dorinţa copilului de a te întâlni nu depinde în nici un caz de aceste lucruri, de bani sau faimă, trebuie să construieşti o legătură pe nişte baze reale, trebuie să îi povesteşti câţi ani ai, despre toate greutăţile prin

care treci acum, greutăţi care te determină să renunţi la ea pentru a-i oferi o viaţă mult mai bună, nu încerca să înfrumuseţezi nimic.

Nu îmi spune tu mie ce să fac, răcneşte ea din faţa chiuvetei, iar eu mă grăbesc spre birou, Hani mă urmăreşte, ştii ce vreau, îmi spune ea, vreau să o îmbrac eu cu mâinile mele cu puloverul acesta după ce se va naşte, iar când părinţii adoptivi vor veni să o ia, o vor vedea îmbrăcată cu puloverul pe care eu i l-am tricotat, vreau ca ei să îi povestească acest lucru când se va face mare, că mama ei naturală i-a tricotat un pulover, iar eu îi zâmbesc, sigur că da, Hani, te asigur că aşa vom face, nu te preocupa, dar ea se lipeşte de mine, cu lâna şi cu andrelele, vreau ca acestea să fie primele ei haine, înţelegi? Iar eu spun, sigur, numai grăbeşte-te, pentru că burta a coborât deja destul de mult şi tu abia ai început, iar în momentul în care o privesc, devin din nou conştientă de alegerile pline de cruzime pe care le face natura, mi se păruse întotdeauna că femeile însărcinate au o anumită distincţie, că sunt femei măritate, veterani în armata naturii, dar din ziua în care am venit aici, continui să fiu surprinsă de umorul ei vulgar, recrutează soldaţi tineri, aproape nişte copii la rândul lor, pe care îi împovărează cu alţi copii, grei şi nedoriţi, şi din nou mă apucă furia împotriva lui Udi, de câte ori mă înfurii împotriva naturii, mă înfurii şi împotriva lui, cu entuziasmul său, apoi îmi amintesc enervată trupul său uscat acoperit de ace şi beţişorul acela fumegând ridicându-se din vertexul său.

Când intru în birou pentru a lua formularele, în ochii mei sar din nou cuvintele acelea ritmice, necircumcise, cuvinte îngrozitoare de renunţare, fraze seci, parcă ar fi vorba despre o cerere de eliberare a unui paşaport sau de schimbare a numelui, le pun în dosar, iau din dulap cadoul împachetat care conţine un săpun şi o cremă de corp, iar în momentul în care o întâlnesc pe Anat pe coridor, zic, spune-i lui Hava că am plecat la maternitate, iar ea întreabă surprinsă, deja? Dar tocmai ai ajuns. Vreau să termin cu asta, spun eu, fii cu ochii pe Ilana, este într-o stare în care ar putea ucide pe cineva, iar Anat zâmbeşte, nu doar ea, dar abia la poartă îmi amintesc, oare la cine s-o fi referit, la mine, la Hava, la ea însăşi, ce importanţă mai are, important acum este doar faptul că Yael a dispărut de aici, şi-a adunat temerile şi a şters-o pe tocurile ei înalte, nelăsând nici o urmă pe baza căreia să o găsesc, numai frunzele încinse mângâie trotuarul exact pe locul în care stătuserăm.

Dar locul acesta în care începe viaţa, coridorul acesta luminos, lipsit de orice mister, trupurile slabe care nu pot ascunde nimic, mersul acesta plin de durere, bolnăvicios, dar mândru, asemenea celui al prizonierilor de război, care ştiu cum să îşi trăiască durerea, locul acesta mă trage spre el cu braţe puternice, mă învârt printre femeile legănându-se mândre şi sigure pe ele, nu voi mai fi niciodată ca ele, niciodată nu mă voi mai târî pe coridorul acesta aplecată şi fericită, niciodată nu voi mai avea un copil. Au fost ani în care crezusem că încă mai aveam o şansă, că Udi se va îndupleca în cele din urmă, dar acum îmi este foarte clar că nu, nu se va întâmpla, iar vestea că nu mai există nici o speranţă parcă mă izbeşte, niciodată nu mi se va mai da o a doua şansă. Mă las slăbită pe un scaun de lângă perete, ca o lăuză care tocmai născuse, şi eu am cusături dureroase, cusături antice care se infectaseră, renunţând să se vindece, dar în faţa mea se aşază o femeie îmbrăcată într-o cămaşă de spital care trage după ea un

cărucior transparent cu un copil în el, îmi vin imediat în fire şi mă ridic, privirea ei mă urmăreşte curioasă, dar eu mă simt prost, de parcă m-ar fi prins prefăcându-mă, mă grăbesc spre camera lui Eti, la capătul culoarului, afişez un zâmbet îngheţat, acesta este întotdeauna momentul cel mai greu, ce să îi spui, cum să o feliciţi, când ziua naşterii se transformă într-o zi a despărţirii. Etile, bravo, încerc eu, am auzit că ai fost pur şi simplu o eroină, iar ea mă priveşte cu ochi plini de mânie, a fost un coşmar, nu mă întreba nimic, se lipise de mine ca o căpuşă, iar eu îi mângâi braţele osoase, într-adevăr, este îngrozitor de greu, dar cu timpul uităm, însă ea spune, ca o lipitoare se ţinea înăuntru, treizeci şi şase de ore, nu voia să iasă, cu toate injecţiile şi tot ce vrei şi ce nu vrei, chinurile iadului din care tocmai am ieşit, nu ştiu ce i-am făcut de s-a lipit aşa de mine, iar eu o întreb, l-ai văzut, şi ea spune, ce te-a apucat, nu îl voi vedea niciodată, mă dezgustă.

Dar, Eti, o rog eu, este copilul tău, a ieşit dinăuntrul tău, însă ea îmi aruncă rece, tocmai de aceea mă dezgustă, dacă ar fi ieşit din tine, nu m-ar fi dezgustat, nu înţelegi, este un zero ca şi mine, nu valorează nimic, ea îşi întinde în lături, indiferentă, braţele uscăţive. Mor deja de nerăbdare să ies din groapa asta, scrâşneşte ea, să fiu singură, fără supravegherea voastră, iar eu o întreb, ce vei face când vei fi singură, în ciuda faptului că ştiu răspunsul, îşi va injecta heroină şi va zăcea pe salteaua ei jegoasă, simţindu-se regina lumii, o privesc cu părere de rău, faţa ei este negricioasă, are pielea gâtului ridată, nu este primul copil la care renunţă, în tinereţe mai renunţase la un copil care are astăzi cel puţin douăzeci de ani. Nu este prostituată, susţine ea, se duce cu bărbaţi doar ca să facă rost de bani pentru droguri, iar dacă din asta iese vreun copil nedorit, ca efectele secundare ale unui medicament, îl părăsim şi ne continuăm viaţa. Credeam că sunt deja bătrână pentru aşa ceva, zâmbeşte ea forţat, îi strâng mâna cu putere, pare a nu avea vârstă, pare a nu avea sex, ca şi cum ar avea o spărtură în pielea dură, apoi vine clipa conştientizării, iar eu spun, hai să mergem să vedem copilul, trebuie să ştii de cine te desparţi, este important să vezi că e o creatură vie şi drăgălaşă, nu un monstru, dar ea se retrage, lasă-mă, Naama, nu vreau să văd lipitoarea aia mică, apoi mă surprind pe mine spunând, voi merge singură, după care ţi-l voi descrie, ea ridică din umeri, dacă nu ai nimic altceva mai bun de făcut cu timpul tău…

Cu inima grea, intru în salonul copiilor, stau aliniaţi acolo asemenea unor recruţi, cărucior lângă cărucior, îmi amintesc felul în care o luam de acolo pe Noga cea micuţă, cu mutriţa ei luminoasă în formă de inimă, cu buziţele ca nişte petale de trandafir, o dată m-am încurcat, stăteam emoţionată în toiul nopţii în faţa unei alte mutriţe, iar când am citit numele scris la mânuţa copilului, mi-am dat seama că nu este al meu. Uite-l acolo, copilul lui Eti, este imposibil să nu îl recunoşti, îi seamănă atât de mult, un pitic negru şi furios, mâinile îi tremură, nu doar ele, întreg corpul său înfăşurat ca al unei mumii tremură, o asistentă oftează în spatele meu, este în criză, sărmanul micuţ, s-a născut dependent, acum îl dezintoxicăm. Va fi bine, piticule, îi şoptesc eu, îi mângâi obrajii scofâlciţi, te vom elibera de acest destin, te vom planta într-un alt pământ, unde vei înflori, un sentiment de mândrie se trezeşte în mine deodată, îmi îndrept spatele, vezi, mă întorc eu spre Udi şoptind, noi salvăm vieţi, copilul acesta va primi peste puţină vreme părinţi care îl vor creşte cu dragoste, se vor îngriji de tot în ceea ce îl priveşte, iar în loc să o vadă pe mama lui

culcându-se cu bărbaţi şi injectându-se în vene, se va uita la desene animate, se va juca lego şi va citi cărţi frumoase.

Ce vei face dacă la liceu va urma exemplul colegilor şi va începe să îşi injecteze droguri, îl aud pe Udi certându-se cu mine, imaginează-ţi că va ajunge exact în groapa în care se află mama lui, poate că tocmai ea îi va vinde drogul sau el ei, şi eu mă înfurii, orice se poate întâmpla, dar noi îi oferim şansa unei noi vieţi, în vreme ce, dacă va rămâne cu ea, soarta lui e pecetluită, apoi mă gândesc la Noga în căruciorul transparent, ce s-ar fi întâmplat dacă alţi părinţi te-ar fi luat de aici, poate că un alt tată nu te-ar fi aruncat din mâinile sale furioase, din inima lui răzbunătoare, poate că o altă mamă nu te-ar fi infectat cu sentimentele ei de vinovăţie, impunându-ţi lucruri fără a-ţi da şansa de a alege, Udi are dreptate, totul este o iluzie forţată, o membrană opacă acoperă ochii cărnii. Mângâi pălmuţa aceea tremurândă şi iată că degetele lui îmi strâng degetul cu o putere nebănuită, un strigăt porneşte de pe buzele sale, ce încearcă să îmi spună, că ar vrea, cu toate acestea, să plece împreună cu mama care l-a schilodit, cu o secundă înainte să scot din geantă formularele, asistenta se apropie de el cu o sticlă, îi este foame, sărăcuţul, spune ea şi îl ridică, dându-mi degetul la o parte, ochii lui sunt închişi, încă nu s-au deschis deloc, atunci de ce am impresia că mă priveşte, dispar de acolo ca un infractor, mă întorc la Eti, care mă aştepta cu ochii închişi, asemănarea dintre ei este uluitoare, le va fi imposibil să ignore asta, dacă se vor întâlni pe stradă, dar de ce să se întâlnească pe stradă.

Etile, este foarte dulce, îţi seamănă extraordinar, iar ea, cu un gest plin de dezgust, nu mă interesează, din partea mea, ar putea să semene şi cu tine, apoi îi întind formularele, vreau să le citeşti, dar ea scrâşneşte, lasă-mă în pace, nu mă interesează ce scrie acolo, nu îl vreau, ţi-am mai spus, dar eu insist, trebuie să citeşti, Eti, faptul că renunţi la el nu este un lucru oarecare, trebuie să înţelegi ce presupune acest lucru, însă ea gâjâie, asta presupune că mâine la ora asta voi fi un om liber, dar eu nu renunţ, îi citesc cuvintele tare, cu aplomb, se strivesc de pielea ei nelăsând acolo nici un fel de cicatrice, apoi îmi smulge pixul din mână şi semnează, aproape cu ochii închişi, un ghem de firişoare de cerneală albastră în josul paginii, treaba a fost făcută, este greu chiar şi când este uşor, oftez, indiferenţa ei mă deprimă, deşi lucrurile au mers uşor, nu a fost nevoie de discuţii interminabile, de explicaţii, de consolări şi încurajări. Ea scoate un pachet de ţigări din dulăpiorul ei şi mă serveşte, hai să ne mişcăm puţin, o ajut să meargă până la locul pentru fumat, iar în momentul în care trecem pe lângă salonul nou-născuţilor, nu aruncă în direcţia aceea nici măcar o privire, trece prin faţa bebeluşilor frumos aranjaţi, înfăşuraţi ca nişte mumii, fără pic de curiozitate, fără nici un sentiment de vinovăţie, ca şi când nu puiul ei micuţ ar fi acela care se zbate acolo, dornic să sugă laptele ei, dragostea ei, iar în momentul în care ne aşezăm, nu mă mai pot abţine, Etile, nu ai putea face, totuşi un efort să te laşi, uite ce preţ plăteşti, am putea să te ajutăm, ce spui?

Lasă-mă, Naama, suflă ea fumul în direcţia mea, nu am eu în cap aşa ceva, nu mă interesează nimic, numai drogurile, numai pentru ele trăiesc, ele sunt copiii mei, numai ele mă fac fericită, iar dintr-odată din ea izbucneşte un hohot de râs greţos, plin de nicotină, sunt deja luată, înţelegi, sunt mama drogurilor,

înţelegi? Rotocoalele goale ale burţii ei încep să tremure pe sub halat de atâta râs, apoi îmi face cu mâna în timp ce plec, aştept liftul şi o privesc surprinsă cu coada ochiului, aproape cu invidie, cum îşi pune un picior dezgolit peste altul, scoţând fum în faţa copilului pe care îl va părăsi mâine, poate că ea este aceea care are dreptate, poate că mâine la ora asta se va întinde pe salteaua ei puturoasă şi va fi regina lumii.

Capitolul doisprezece

Soarele acesta pe care îl aşteptasem cu atâta nerăbdare de dimineaţă mă persecută acum cu violenţă, ameninţându-mă din toate oglinzile maşinii, trei sori strălucitori mă urmăresc, ţinând în mâini trei pumnale, îmi este imposibil să fac stânga sau dreapta, să o iau înapoi, să mă întorc la cămin sau acasă, trebuie să merg numai înainte, parcă aş fi fost luată prizonieră într-un loc în care să fiu doar eu, în care să nu fie nevoie să îmi fac griji pentru nimeni, aşa că înaintez repede înainte să mă răzgândesc, în mintea mea se conturează imaginea cerului strălucind deasupra mea filtrat prin fire de iarbă, când stăteam culcată pe câmpie cu toate membrele relaxate, înfometate şi însetate, ofensate şi în aşteptare.

Pe măsură ce mă îndepărtez, străzile devin din ce în ce mai înguste, iar ochii mei se limpezesc, chiar şi în mijlocul verii sclipesc aici livezi ca nişte oaze limpezi, privindu-mă cu ochii lor curioşi, de când murise tatăl meu, nu mai fusesem aici şi nici înainte nu veneam prea des, întâlnirea dintre maturitate şi copilărie trezeşte întotdeauna în mine sentimentul unei catastrofe imposibil de stăvilit. De fiecare dată când veneam să îl vizitez, imediat începeam să şchiopătez, ca şi când aş fi avut o fractură nevindecată cum trebuie la picior, dar astăzi mă întorc aici fericită, pentru că acesta este singurul loc ce mi-a mai rămas, pentru că aici mă aşteaptă mama şi tata cu prânzul, şezând unul în faţa celuilalt la masa cea mare, aruncând priviri îngrijorate spre ceasul de pe perete, unde o fi, de ce întârzie. Iată-mă întorcându-mă de la şcoală, despărţirea lor încă nu mi-a distrus viaţa, ea este încă prizonieră în închisoarea secretelor, uneori mai strigă în toiul nopţii, dar eu încă nu aud nimic, numai conversaţiile şacalilor, noaptea, mai trezeau din când în când în mine un sentiment nedefinit de teamă şi îngrijorare. Pe drumul acesta mă întorc acasă, printre livezi, un drum prăfuit, de ţară, dezgolit de maşini, adesea păşesc pe el desculţă seara şi în ciuda faptului că este uscat şi solid simt izvoare înguste curgând pe sub asfalt, rămăşiţele căldurii sunt trimise către mine din adâncurile pământului, când urc pe bulevardul îngust mărginit de stejari, întotdeauna umbrit, aici mă opream pe trotuar şi culegeam ghinde, pe care le îndesam mai apoi în căpăcelele lor dezlipite.

Opresc maşina lângă livadă, încerc să găsesc locul în care era copacul pe care îl iubeam cel mai mult, acela cu fructe roşii, grele şi dulci, care străluceau printre frunzele sale, apoi alerg acasă, aşteptaţi-mă, mami şi tati, nu începeţi să mâncaţi fără mine, nu ridicaţi masa, nu adunaţi farfuriile, nu adunaţi firimiturile de pe covor, priviţi, mă întorc de la şcoală, caietele mele sunt ordonate, cărţile mele sunt îngrijite, astăzi voi avea eu grijă de Yotam, pentru ca voi să puteţi ieşi. Cât de neaşteptat fusese totul, nu bănuisem nimic, nici o secundă, mama părea atât de fericită cu noi, cu micuţa ei familie, atât de frumoasă

după-amiaza, cu şorţul în talie şi cu broboane de transpiraţie înflorindu-i deasupra buzei superioare. Toţi trei eram îndrăgostiţi de ea, Yotam cel micuţ, care locuia sub rochia ei şi plângea când ea nu era lângă el, eu care o admiram şi-i imitam toate mişcările, şi tata, care era mult mai în vârstă decât ea şi care încerca tot timpul să îi facă pe plac, niciodată nu se certaseră, tot timpul vorbeau încet şi pe un ton politicos, iar totul părea minunat, până în clipa în care a devenit clar că asta nu îi era de ajuns, viaţa aceasta nu o satisface, să gătească în fiecare zi pui fiert cu piure, să stea în fiecare după-amiază în faţa unui bărbat îmbătrânit care o plictiseşte. Este încă tânără, vrea să trăiască, să fie actriţă, să danseze şi să cânte, nu vrea să putrezească în satul ăsta uitat de lume, în casa aceasta veche, mica agenţie evreiască a nefericirii, aşa o numea ea, acum eu stau în faţa ei, toate casele din jur s-au transformat în adevărate vile, asemenea unor copii care între timp au crescut, s-au înălţat atât de mult cu noile lor saloane şi poveşti, încât este imposibil să mai recunoşti vreun loc, doar căsuţa noastră a rămas la fel de modestă şi bătrânicioasă. Iată ce a mai rămas din micuţa noastră grădină, doar un copac singuratic înfipt în mijlocul ei, pom de zi de naştere, cum îl botezasem eu, pentru că în jurul său alergasem în ziua în care împlinisem şase ani, mă agăţ de tulpina lui grunjoasă şi dansez până când capul începe să mi se învârtă, până ce toţi oaspeţii se lipesc unul de altul, formând un zâmbet mare, plin de limbi şi dinţi. Strângeam în mână o batistă micuţă, o batistă albă pe care o primisem în dar de la un vecin, iar ea mă umplea de o fericire greu de descris, o fluturam iar şi iar emoţionată, ca şi când aş fi fost la bordul unui vapor, luându-mi rămas-bun în zgomotul prelung şi plin de aburi al sirenei, neştiind cât de periculoasă va fi călătoria.

Acum mă întind sub pomul de zi de naştere, frunzele lui taie soarele în bucăţi mici, legănându-se ca algele, schimbându-şi forma încontinuu. Cât de mult îmi plăcea să stau culcată aici pe întuneric, zgomotul casei se auzea în fundal ca un zumzet liniştitor, iar eu stăteam sub copac, ascultând cântecul norilor, un cor suav şi difuz, sus deasupra mea, un cântec în care nu există durere, nici fericire, în care nu există întâlnire, nici despărţire, defilăm în faţa ta, cântau ei, dar vom fi aici şi după tine, nu ne vom naşte niciodată, nu vom muri niciodată, nu ne vom aminti nimic, nu vom uita nimic. Iată-i urmărindu-se unul pe celălalt, unindu-şi braţele răsfăţate, tremurând de plăcere în îmbrăţişarea cerului, iată-i înghiţind luna, dezvăluind-o imediat întreagă, ieşind neatinsă din strânsoarea lor, iată-i agăţându-se unul de altul, apoi risipindu-se într-o clipă, împrăştiindu-se în împărăţia fără margini a cerului, îmbrăcând şi dezbrăcând forme, urcând dealuri şi coborând văi, explodând deasupra piscurilor înzăpezite. Aproape în fiecare seară ieşeam în grădină, chiar şi iarna, mă întindeam pe iarbă, priveam în străfundurile cerului ore în şir la tot ceea ce se petrecea acolo, lucru asupra căruia nu aveam nici un fel de control, de parcă aş fi avut vreodată controlul asupra celor ce se întâmplaseră vreodată aici, pe pământ, în mica agenţie, şi încet-încet liniştea sufletului coboară deasupra mea, o linişte somnambulă, surprinzătoare, care nu are nici o legătură cu ceea ce se întâmplase astăzi sau cu ceea ce se va întâmpla mâine, pare aceeaşi mulţumire fără margini, aceeaşi simplitate nudă şi sclipitoare, acum că îmi amintesc de ea, o rechem la mine, încerc să o seduc, dar ce i-aş putea oferi şi cum m-aş putea, oare, încrede în ea, de vreme ce nu apăruse nici măcar în clipa în care avusesem cea mai mare nevoie de ea, plecase din casa aceasta exact ca mama, în aceeaşi zi,

la aceeaşi oră. Încerc din nou să îmi amintesc lucrurile pe care le auzisem în dimineaţa aceasta, să înveţi de la nori şi cer, să te apropii de pacea dinăuntrul tău, cât de tentant sună, ce bine ar fi dacă aş putea, dar înăuntrul meu nu există pace, Zohara, din contră, adesea am impresia că există mai multă pace în lumea ameţitoare care se învârte în jurul meu, decât în mine.

Ruşinată stau în faţa uşii încuiate a casei mele, cineva o cumpărase în urmă cu mulţi ani, dar nu locuise aici niciodată şi câtă vreme încăperile sale nu vor fi populate, vor dăinui acolo inimile noastre frânte, bântuind printre ţiglele tremurânde, atingând urma termometrului de pe perete, furia casei părăsite, le observ urmele de afară, înconjor casa în care mi-am petrecut copilăria. Aici era un prun cu fructe roşii, iar lângă el, unul cu fructe galbene, noi îi numiserăm soţ şi soţie, pentru că odată cu trecerea timpului se aplecaseră unul asupra celuilalt, coroanele lor înţesate de frunze se uniseră şi se împletiseră atât de tare, încât numai vara îţi puteai da seama care era diferenţa dintre ei, în funcţie de culoarea fructelor, atunci ştiam care creangă aparţine prunului cu fructe galbene şi care celui cu fructe roşii, ne căţăram în ei cu mare efort, culegeam prunele calde, pe care le sugeam apoi ca pe nişte bomboane, iar aici, în faţa ferestrei mele şi a lui Yotam, stătea un arţar uriaş, care strălucea primăvara precum soarele, aurind visele noastre. Iată şi terasa murdară, cu vedere spre munţii albaştri, înlănţuiţi asemenea unui colier de pietre de safir, aici şedea tata după-amiaza în pantalonii săi kaki scurţi, picior peste picior, aplecat de spate, mestecând struguri negri şi făcând predicţii despre starea vremii, lentilele ochelarilor săi strălucesc de fericire, iar eu şedeam la baza treptelor acelora, cu braţele încărcate de pui de pisică. Tot timpul se năşteau pisoi în pustiul acestei câmpii, se jucau printre ierburi, codiţele lor dansau în timp ce săltau de la soare la umbră, iar eu îi urcam pe scări, aşteptând primul lor plonjon în această lume, îi momeam cu castronaşe mici pline cu smântână, le miroseam blăniţa, de care se lipise aroma lăpticului cald. Iată şi terasa dinspre vest, aici îşi aveau cuibul porumbeii cei gălăgioşi, care se aciuaseră sub ţigle şi murdăreau podeaua terasei cu găinaţul lor, iar mama striga, când vom scăpa de porumbeii ăştia, ne vor îmbolnăvi, alungă-i de aici înainte să ne contamineze pe toţi, iar tata privea cuiburile lipsite de apărare, sfâşiat între mila faţă de porumbei şi dorinţa de a o linişti pe mama. Uneori, îşi făcea curaj şi desprindea câte un cuib sau două, transferând în secret ouăle în altul, niciodată nu reuşise să îi alunge, dar după plecarea ei, în prima lui noapte fără ea, le distrusese într-un acces de nebunie, fără a-i mai păsa de ouă sau de pui, un adevărat pogrom, s-a dus vestea măcelului printre porumbei, aşa că nu s-a mai întors aici nici unul, au trecut aproape treizeci de ani de atunci, dar terasa este încă goală.

În ciuda faptului că nu locuieşte nimeni aici, gazonul este proaspăt, asemenea unui mormânt admirabil îngrijit în secret, da, acesta fusese mormântul rămăşiţelor vieţii sale, tata, bântuind singur prin camera sa golită, bocind fără furie plecarea ei, ca şi când ar fi încuviinţat-o, ca şi cum, dacă ar fi fost în locul ei, ar fi procedat exact la fel. Mă gândisem tot timpul că, dacă l-ar fi părăsit pentru un bărbat, lui i-ar fi fost mult mai uşor, dar îl părăsise pentru toţi bărbaţii din lume, neoferindu-i un motiv clar de furie, care oricum fusese întotdeauna destul de moderată, lăsându-l înfrânt în toiul unei bătălii la care el nici măcar nu participase, ce are el în comun cu războaiele, el voia doar linişte şi pace, o viaţă liniştită, fără

surprize, pe el nu îl lua prin surprindere nici măcar vremea, dar ea a reuşit, tocmai ea, care fusese atât de fericită când scăpase cu ajutorul lui de părinţii ei grei de zile şi cu sufletele încărcate şi de fraţii ei micuţi pe care fusese nevoită să îi crească, lăsându-le pe toate în urmă pentru o casă perfectă, pentru un soţ perfect, apoi pentru nişte copii perfecţi, cine s-ar fi gândit că acest lucru nu îi va fi de ajuns.

Imediat după plecarea ei, pe poteca aceasta au început să apară şiruri de femei, nu tocmai tinere, cu coapse îngroşate, care încercau să îl convingă că a suferit destul, însă el o dorea numai pe tinerica lui rebelă, orice femeie în afară de ea i se părea îngrozitoare şi plicticoasă, exact ca el, iar el nu dorea o copie a sa, ci pe ea, era pregătit să o primească înapoi în orice secundă, dar ea nu venea, în ciuda faptului că nimic nu i-a mai reuşit nici ei de atunci, nici să danseze, nici să cânte, nici să joace în filme, nu era destul de tânără sau destul de talentată, doar în casa noastră era o stea, din câte se pare, dar prin nu ştiu ce miracol, nu a disperat, călca mândră în picioare eşecul, îndulcea plină de satisfacţie ruinele vieţii sale, ca şi când aceasta ar fi fost cea mai mare realizare a ei, îndrăzneala de a da greş. Sunt ani de zile de când vreau să o întreb cum a depăşit depresia unei vieţi care nu a avut cursul dorit, ba mai mult, plătind şi un preţ atât de mare, dar acum ea este complet schimbată, frumuseţea ei a pălit atât de repede, visurile i s-au retezat, este ca şi cum o altă femeie i-ar fi luat locul şi bătrâna aceasta osoasă, cu faţa lată, gălbejită, nu ştie absolut nimic despre femeia aceea tânără care mi-a distrus viaţa, iar acum ar fi un păcat să o mai deranjez cu zvonuri de mult uitate.

Trec din nou prin faţa dormitorului lor, încerc să trag cu ochiul printre obloanele trase, dau la o parte perdeaua cu flori de hibiscus leşinate de căldură, simt nevoia să trag de obloanele din lemn până când îşi vor deschide gurile pârjolite şi vor începe să îmi vorbească, ce s-a întâmplat aici, în dormitorul lor, cel mai mic din toată casa, dormeau în paturi suprapuse, ea în patul mare, de sus, iar el, în patul îngust, la picioarele ei, care dimineaţa era îndesat sub patul ei, pentru a putea traversa camera minusculă. Stau vlăguită în faţa obloanelor pline de secrete, camera aceasta îmi stârneşte întotdeauna o stare difuză de depresie, o durere ascuţită în gât, iar acum dinăuntrul ei se aude pe neaşteptate un geamăt, deschid gura stupefiată, nu se poate, nimeni nu locuieşte aici, cum a putut ajunge aici un biet suflet şi, mai ales, cum ar putea ieşi, de vreme ce toate obloanele sunt trase, iar uşile, închise, înconjor din nou casa, încerc să privesc înăuntru, dar nu văd nimic, şi din nou aud o pisică mieunând din dormitor, şi deja încep să devin conştientă de faptul că nu este decât vina mea, eu uitasem acolo un pui de pisică în urmă cu foarte mulţi ani şi, printr-un adevărat miracol, reuşise să supravieţuiască până în ziua de astăzi, iar acum mă imploră cu ultimele sale puteri să îl eliberez de acolo, dar intru în panică şi o iau la fugă din nou, îmi odihnesc mădularele pe poteca îngustă, mâna caută deja prin geantă, unde sunt cheile, vreau doar să intru în maşină şi să dispar de aici, de ce oare am venit, nimeni nu are nevoie de mine aici, doar acasă mai au nevoie de mine acum, Noga îşi face griji, cu siguranţă, de ce nu m-am întors încă de la serviciu, este deja târziu, iar el îi face reproşuri, în loc să o liniştească, şi gândul la ei doi singuri acasă mă apasă tot drumul.

Un miros călduţ şi înţepător de ceapă prăjită mă întâmpină în timp ce urc speriată scările, muşchii mă dor, ca şi când aş fi alergat tot drumul, o fi iar vecina cu mâncărurile ei, dar nu, mirosul vine din

bucătăria noastră, amestecându-se cu un peisaj pe care îl văzusem în ultimele săptămâni doar în imaginaţia mea, în care Udi amestecă în tigaie cu o lingură mare de lemn, de fiecare dată când găteşte, întreaga lui siluetă este concentrată, stă într-un singur picior, păşeşte cu mare atenţie, îmbrăcat doar în chiloţi şi un tricou albastru, rupt, sunt ani de zile de când îl bat la cap să îl arunce, dar nu vrea şi, într-adevăr, îmbrăcat cu el arată ca un tinerel, proaspăt şi slăbuţ, pare dintr-odată mult mai tânăr decât mine, pare sănătos, medicina aceea orientală antică îl vindecase într-o clipă. Noga stă lângă el aplecată deasupra tejghelei de marmură, taie roşii, buzele ei sunt încordate din pricina efortului, totul este greu pentru ea, să nu scape roşiile, să nu îşi taie degetul, dar ochii îi sunt larg deschişi, plini de fericire, îi privesc mută de uimire, de parcă aş fi intrat din greşeală în casa unei alte familii, dar asemănarea cu familia mea imaginară este uluitoare, chiar ofensatoare, şi în loc să mă bucur, mă simt exclusă, ce se întâmplă aici, mă întorc la ei cu inima în dinţi, şi se pare că se descurcă mult mai bine în lipsa mea.

Ai venit prea repede, mami, îţi pregătim o surpriză, se pisiceşte Noga încântată, în timp ce eu mă apropii de el şi privesc în tigaie, se arde ceva, Udi, bucăţele mici de usturoi se plimbă printre peştişori de ceapă deja rumeniţi, de câte ori am încercat să îi explic, numai când ceapa este deja aurie, poţi adăuga usturoiul zdrobit, dar nu vrea să înţeleagă, crede că încăpăţânarea lui va învinge, iar legumele i se vor supune, aşa cum am făcut eu, cum a făcut Noga, şi când văd bucăţelele înnegrite, mă umplu de furie, nimic nu învaţă, amestecă în tigaia care arde, în poziţia lui de cocostârc şi în loc să îşi ceară scuze pentru faptul că greşise o ia la rost pe Noga, întotdeauna aruncă vina pe alţii. Ce se întâmplă cu roşiile, cât timp îţi trebuie, nu vezi că se arde mâncarea? Ea îi întinde supusă feliile suculente, iar eu nu reuşesc să mă abţin, Udi, ceapa nu este încă gata, iar usturoiul este deja ars, de câte ori ţi-am spus că trebuie să pui ceapa înainte de usturoi, nu le poţi căli pe amândouă de la început.

Deodată se chirceşte, de parcă l-aş fi lovit, tigaia îi tremură în mână, imediat o va ridica în aer ca pe o rachetă de tenis, o va trânti pe podea şi toată compoziţia plină de grăsime se va împrăştia pe jos, deja mă îndepărtez trăgând-o pe Noga după mine, dar el doar trânteşte tigaia la loc, deasupra flăcării puternice, atunci găteşte tu, dacă eşti aşa de pricepută, strigă el, m-am săturat să ascult observaţiile tale, nimic din ce fac eu nu este îndeajuns de bun pentru tine; deja a ajuns în dormitor, trânteşte uşa, iar eu alerg în urma lui, mă grăbesc să acopăr cu vorbele mele cuvintele lui.

Eşti pur şi simplu bolnav, asta eşti, nu eşti capabil să asculţi nici măcar o critică, strig eu, ce ţi-am spus aşa grav, ţi-am zis doar că trebuie să pui mai întâi ceapa, apoi usturoiul, din cauza asta vrei să distrugi totul? Dar el este deja în pat, îşi trage pătura pe cap, eu distrug totul, se aude vocea lui zdrobindu-se sub pătură, eu am distrus totul? În sfârşit mă simt puţin mai bine şi încerc să îţi fac o surpriză, să îţi pregătesc masa împreună cu Noga, iar tu intri cu mutra aia încordată şi, în loc să te bucuri că sunt în stare să stau pe picioarele mele, pe tine te deranjează că nu am pus ceapa înaintea usturoiului? Parcă am vorbi despre o crimă, imaginează-ţi pentru o clipă cum arăţi din afară, ţi se pare că eşti o mare sfântă faţă de care toată lumea greşeşte, dar eu îţi spun că realitatea este cu totul alta!

Privesc tristă pătura care îl acoperă, carourile negre şi roşii îi filtrează cuvintele, au dreptate

carourile acestea, ce mi-a venit să îl învăţ cum să gătească tocmai acum, în prima zi în care a coborât din pat, mă aplec deasupra lui pentru a-l îndupleca, dar în clipa aceea se aude un strigăt venind din bucătărie, mami, ceva arde, iar eu ies din cameră, flăcările au cuprins marginile tigăii negre, totul arde, acum nici eu nu mai pot face diferenţa între ceapă şi usturoi.

Şi tu ce faci, nu eşti în stare să opreşti gazul, strig la ea, ai aproape zece ani, alte fete de vârsta ta gătesc singure; ea încearcă să răsucească robinetul de la aragaz cu degetele ei neîndemânatice, aproape desprinzându-l de la locul lui. L-am oprit, nu vezi că deja l-am oprit, strig şi fug spre terasă, înecându-mă de atâta fum, iar ea în urma mea, ochii ei plini de culoare îmi trimit raze fierbinţi de ură verde şi ură albastră presărată cu pete galbene, de ce te-ai mai întors, îşi deschide ea gura larg şi îmi aruncă direct în faţă, ne simţeam foarte bine înainte să ajungi tu. Niciodată nu o mai auzisem spunând asemenea cuvinte, dar simt o eliberare ciudată auzind vorbele ei, sentimentul unei libertăţi sălbatice, fără margini, este mult mai puţin împovărător decât un compliment. Ai dreptate, şoptesc eu, ar fi trebuit să rămân acolo pe iarbă şi să privesc norii, în loc să mă grăbesc să ajung aici, nimeni nu are nevoie de sacrificiile mele, din nou mă inundă sentimentele de vinovăţie, aşa cum fumul inundă întreaga casă, îmi dreg vocea, privesc fierbinţeala amiezii plutind deasupra terasei, păcat că nu este încă noapte, ce vom face cu rămăşiţa asta de zi, care se târăşte asemenea unui picior rănit, trebuie bandajată, trebuie îngrijită, dar eu nu mai am putere.

Mi se pare că telefonul sună o secundă, după care se opreşte, probabil că a răspuns el, îi aud vocea în depărtare, surprinzător de binevoitoare, din ziua în care se îmbolnăvise, ignorase complet ţârâitul telefonului, se apropie de noi, îşi croieşte drum prin fum, se opreşte lângă mine, iar eu îmi pun o mână pe umărul lui în semn de reconciliere şi îl întreb cu voce caldă, cine era, şi el spune, era Avnar, ar fi trebuit să fie ghidul unui grup de turişti mâine în Neghev, iar el are gripă, aşa că vrea să merg eu în locul lui; deja mă simt jignită, iar ne părăseşte cu prima ocazie, imediat ce începe să se simtă mai bine.

Dar trebuie să te mai odihneşti, tati, zice Noga rugător, încă nu eşti sănătos, iar el spune, asta mă va ajuta să mă însănătoşesc, trebuie să ies puţin, dar eu deja ştiu, dacă acum am fi şezut la masă şi am fi mâncat prânzul pregătit de el, ar fi ignorat complet apelul lui Avnar, şi Noga ştie asta, aşa că mă priveşte acuzator şi îmi spune, îmi este foame, hai să mergem să mâncăm ceva în oraş. Mergeţi voi, refuză el, eu vreau să mă odihnesc, dar eu scrâşnesc, dacă ai putere să pleci în Neghev, poţi veni şi cu noi până la restaurantul de vizavi. Oftează, dar nu se opune, astăzi primesc din partea lui doar lecţii de moderaţie, nu îşi lasă furia să erupă, ceea ce teoretic ar trebui să mă bucure, însă nu face decât să trezească în mine o tristeţe ciudată, care îmi induce anunţul unei despărţiri, ca tristeţea care te cuprinde la sfârşitul verii, pentru că, în ciuda faptului că ne plângem de căldură, este greu să ne acomodăm cu frigul, în lipsa ei. Super, mergem la restaurant! strigă Noga, însă entuziasmul ei dispare în clipa în care îmi vede chipul îngrijorat, merg după el în cameră, o întrebare jenantă îmi stă pe vârful limbii, mă mai iubeşti, îl văd îmbrăcând o pereche de pantaloni scurţi pe deasupra chiloţilor, atârnă ca două steaguri pe coapsele lui subţiate, fluturând în timp ce păşeşte, îi urmăresc încordată mişcările, sunt săptămâni întregi de când nu

mai ieşise din casă, numai de nu s-ar răzgândi, numai de nu ar cădea, căci toată petrecerea noastră improvizată cu ocazia sărbătoririi însănătoşirii sale s-ar duce de râpă sub ochii noştri.

Unde sunt sandalele mele, întreabă el, iar eu încep să le caut prin toată casa, de multă vreme nu mai fusese nevoie de ele, unde ar putea să fie, nici pe raftul din dulap, nici sub pat, caut cuprinsă de fervoare, ca şi când întreaga noastră viaţă ar depinde de ele, dar cum arătau, oare, două fâşii maro uzate, iar el deja se enervează, desculţ nu pot merge, se reazemă de perete, pare că îi este greu să stea în picioare, cum va putea face pe ghidul mâine. Mă întorc imediat în pat, ameninţă el, am nevoie de odihnă, îşi trece degetele prin părul unsuros, dar Noga îl roagă, aşteaptă, tati, şi fuge în camera ei, cotrobăie prin dulap, eu merg după ea, ce faci, de ce ar fi în dulapul tău? Ea roşeşte, le-am ascuns eu odată, promite-mi că nu îi spui nimic.

Hainele ei zboară deodată, lăsând dulapul gol în urma lor, iar eu şoptesc, ai înnebunit de tot, de ce le-ai ascuns? Iar ea se plânge, am visat că ne părăseşte în urmă cu câteva zile, aşa că i-am luat sandalele, să nu poată pleca fără să îmi spună, dar nu îmi mai amintesc ce am făcut cu ele, era în toiul nopţii, eram pe jumătate adormită, iar eu mă uitam neputincioasă la grămezile de haine, nu-i nimic de făcut, un blestem a fost aruncat asupra acestui trio, asta suntem noi, un trio, nu o familie, nu reuşim nici măcar să ieşim împreună din casă, mă întind calmă pe patul ei, urmărindu-i indiferentă eforturile, deodată reuşisem şi eu să mă moderez, nu mai sunt responsabilă pentru tot ceea ce se petrece aici, nu sunt decât una din trei, cât de fericiţi fuseserăm în copilărie, ne înlănţuiam mâinile murdare, din trei se făcea unul.

Mă mişc neliniştită pe salteaua ei, încerc să o îndrept, deluşoare ciudate răsar din ea, ce se întâmplă cu salteaua aceasta, mă înfurii eu, este nouă şi uite cum se îndoaie, mă aşez şi încerc să o ridic, nu pot să cred, Noga, uite ce ai făcut, de sub saltea mă privesc două fâşii maro de talpă groasă, flexibilă, cum ai putut să dormi aşa, pe sandalele lui, dar ea roşeşte şi murmură în şoaptă, numai să nu îi spui nimic lui tati, nu uita, iar eu spun, nu-ţi face griji, apoi flutur sandalele cu o fericire prefăcută. Le-am găsit, Udi, îl anunţ eu, hai să mergem, dar el îmi răspunde cu un sforăit aspru, suntem ca două ace micuţe care îşi cos unul altuia urechile, nu mă mai aude şi nu se mai aude nici pe el, a adormit pe canapeaua din salon, spinarea lui lungă şi îngustă ne priveşte sceptic, picioarele lui goale s-au cuibărit unul în celălalt asemenea unor pui de pisică rămaşi orfani.

Capitolul treisprezece

Ce caut eu aici printre tufişuri, ezitând în faţa uşii, aproape că apăs clanţa ca să intru, dar îmi retrag mâna din nou, pornesc în susul străzii, mă întorc pentru o clipă la maşină, ca şi când aş fi uitat ceva, încerc să îi dau şansa de a mă chema, de a-mi sări deodată în faţă de după vreun colţ, da, nu mai este nici o îndoială, pe ea o aştept, la ea mă gândisem toată noaptea, nu la Udi, care îşi continuase somnul pe canapeaua din salon, lăsându-mi mie patul conjugal, pe care îl părăsisem de multă vreme, înăcrită de vanitatea bolii sale, abia reuşisem să adorm în patul acela străin, era ca şi când aş fi fost aruncată în camera jegoasă a unui burlac şi mă gândisem numai la ea, deloc la Udi sau la Noga, îi pedepsisem în mod intenţionat, la pântecele ei ruşinat şi la ochii ei sălbatici şi la destinul ei însemnat şi pe măsură ce ne afundam în noapte îmi devenea din ce în ce mai clară nevoia mea de ea, cum de poate să închidă ochii, lovitura abandonului lui îi pulsează în pântece, iar patul este inundat de ură împotriva lui, nu poţi dezerta de pe corabia vieţii, să o laşi pradă cruzimii hazardului, sperasem că nu se va întoarce la mine, nu o pot ajuta, dar iată că acum o aştept, traversez din nou strada pustie, râul fierbe, pe malurile sale îngenunchează maşinile însetate, cum va proceda ea, nu are pe cine se baza, iar eu o dezamăgisem. În cele din urmă, n-am de ales, trebuie să intru, apăs fără să vreau clanţa spre poveştile acelea pline de secrete, fetele strâng deja tacâmurile de la micul dejun, hainele lor emană miros de omletă uleioasă şi salată cu lămâie, în coşuleţ mai găsesc o ultimă franzeluţă, pe care o fur imediat, o pun în secret pe o farfurie rămasă încă pe masă, printre resturi de salată şi bucăţele mărunte de omletă, o îndes repede în gură, nici măcar nu mă interesează ale cui sunt resturile acelea, ca şi când toţi cei de aici ar fi copiii mei, şi iat-o pe Hani zâmbindu-mi confuză, chiar mult mai jenată decât mine să mă vadă într-o asemenea ipostază, aruncându-mă asupra resturilor ca o pisică de pe maidan. Asta e farfuria ta, întreb eu, iar ea neagă cu un gest plin de ezitare, dar îmi este clar că minte numai pentru a mă face să mă simt bine, iar eu îi întorc zâmbetul şi prind cu degetele o bucată de omletă rece, să vadă că aceasta a fost alegerea mea, aşa cum le învăţ şi pe ele, şi am impresia că acolo undeva sclipeşte saliva groasă a lui Ilana, întotdeauna stropeşte cu salivă, dar trebuie să înghit, stomacul începe deja să mi se întoarcă pe dos, aşa că o întreb cu mare efort, cum merge tricotatul, iar ea flutură mândră o mână, dând la o parte un norişor roz, termin în câteva zile, nu am voie să nasc înainte, iar eu spun, minunat, apoi îi mângâi umărul cu sufletul ţăndări.

Din depărtare răsună vocea lui Anat grăbindu-le pe fete, nu îmi spune că ai uitat, se apropie de mine, astăzi mergem la maternitate, iar eu, desigur, uitasem, de mai multe ori le luam şi pe fete să vadă sălile de naştere, pruncii abia născuţi, aşa cum ducem copiii la grădina zoologică, iar ele se învârt pe acolo

greoaie şi triste, frecându-şi burţile rotunde şi transparente în timp ce încearcă să facă legătura între pruncii aceia inocenţi şi lupta mizerabilă care se dă înăuntrul lor.

Cum a fost ieri cu Eti, mă întrebă ea, privirea ei albastră, curată flutură pe faţa mea, iar eu spun, foarte simplu, fără nici un fel de problemă, şi scot din geantă formularele semnate. Mergi şi dă-i-le lui Hava, mă grăbeşte ea, s-a enervat pentru că nu te-ai întors imediat după aceea ieri, iar eu alerg spre biroul lui Hava, îi împing supusă formularele cu semnătura aceea atât de valoroasă, parcă ar fi fost o ofrandă dusă unei zeiţe înfometate, sacrificiul unui nefericit, al unui copil micuţ. Au fost probleme, se interesează ea satisfăcută, iar eu murmur, deloc, a mers foarte uşor, după care dispar de acolo, înainte ca ea să apuce să îmi citească gândurile rebele despre victoria aceea îndoielnică, mirosind a înfrângere, ştiu că lentilele ochelarilor ei de citit îmi urmăresc cu amărăciune paşii, ridurile unei neplăceri neaşteptate îi delimitează ochii.

Naama, eşti aşteptată la poartă, strigă Anat dintr-o cameră, iar eu întreb, cine mă aşteaptă, şi încerc să ascund fericirea care dansează înăuntrul meu, iar ea spune, nu am idee, a sunat cineva de jos şi te-a rugat să cobori, dar să nu stai prea mult, suntem pe picior de plecare, eu alerg pe scări, sunt sigură că este iar Yael, care a venit să mă testeze din nou, de data aceasta trebuie să o ajut, deodată îmi este foarte clar ce trebuie făcut în privinţa ei, aşa că îi voi spune imediat, fără ezitări, uneori, din mijlocul confuziei iese ca prin minune o clipă precum aceasta, pe care este interzis să o pierzi, în care poţi preveni un întreg dezastru.

Dar nu era nimeni la poartă, privesc în jurul meu aşteptând, un bărbat în tricou albastru şade pe trotuarul de vizavi, capul îi este afundat între umeri, cât de cald se făcuse dintr-odată, îmi ţin cu dificultate ochii deschişi, o caut orbeşte, Yael, sunt aici, şoptesc eu spre locul gol din jurul meu, nu îţi fie teamă, te voi ajuta, dar abia în clipa în care mă apropii de el îl recunosc, după sandale, două fâşii maro, pe care nu mai devreme decât ieri le ridicasem în mâini ca pe un trofeu, şi tricoul său, pe care de ani de zile îl rog să îl arunce şi strig, Udi, ce faci aici, încerc să îmi ascund dezamăgirea, teama ce începuse deja să mă cuprindă, ce s-a întâmplat cu excursia din Neghev?

Ridică spre mine o figură întunecată, transpirată, s-a anulat, şopteşte el, nu mi-am putut aminti nimic, iar eu mă aşez lângă el pe trotuar, ce nu ţi-ai amintit, nu înţeleg, dar îmi este clar deja că e vorba despre un lucru foarte rău, nu pusese niciodată capăt unei excursii la jumătatea ei. I-am dus la Lachiş, scrâşneşte el printre dinţi, tot timpul cât am fost bolnav dusesem dorul acestui deal, voiam să le spun istoria oraşului, să le povestesc despre scrierile descoperite acolo, le ştiu pe toate pe dinafară, dar dintr-odată am uitat totul.

Udi, dar asta se poate întâmpla oricui, îi cuprind umerii cu braţele, încercând să acopăr mirosul de transpiraţie pe care îl emană trupul său, aşteptăm puţin şi va trece, iar el spune, crezi că nu am aşteptat, am făcut pauză, iar ei au stat şi au mâncat, în timp ce eu m-am învârtit pe acolo singur încercând să îmi amintesc unde mă aflu, dar în clipa în care s-au adunat în jurul meu am uitat din nou totul, nu aveam nici cea mai mică idee despre ce le-aş fi putut spune, capul său se afundă iar între umeri, nu voi mai fi

niciodată ghid, Naama, nici nu îţi poţi da seama cât de umilitor este, iar eu îmi simt burta strângându-se încordată, ce se va întâmpla cu el, ce se va întâmpla cu noi, din ce vom trăi, dar spun imediat pe un ton energic, nu este cel mai bun moment pentru a lua astfel de decizii, Udi, trebuie să te linişteşti, din câte se pare, ai coborât mult prea repede din pat, dar el hârâie, ştii ce înseamnă să strici o excursie, ştii cum se uitau la mine, ce se va întâmpla, Naama, ce vom face?

Mă ridic greu şi îi întind o mână, îl trag după mine ca pe un copil neascultător care nu vrea la grădiniţă, resturile de omletă pe care le furasem îmi fierb în burtă, ca şi când soarele ar continua să le prăjească în adâncurile trupului meu, iar greaţa îmi urcă deja în gât, de data aceasta este cu adevărat distrus, mâna lui moale atârnă în mâna mea, ce se va întâmpla cu el, se mândrise întotdeauna atât de mult cu memoria sa, ţinea minte date, evenimente, locuri, nume, ce îi va mai rămâne acum, doar amărăciunea, care se va revărsa din gâtlejul său şi ne va inunda pe toţi, deja ne văd pe mine şi pe Noga încercând să plutim prin mlaştina densă a amărăciunii lui, ierburile grele ni se vor agăţa de picioare, ne vor trage în jos, iar noi nu vom avea de ce să ne mai prindem, buclele ei sunt deja negre, murdare de noroi, şi eu încerc să îi apuc mâna cu ultimele puteri, Noghi, nu te scufunda, însă mâna ei scapă, alunecă din mâna mea, deget după deget. Mă doare, Naama, îşi retrage mâna din palma mea, iar eu îmi vin în fire, îl ajut să intre în maşină, mă aşez cu mare greutate lângă el, nu mai am putere să urc şi să anunţ pe nimeni, Anat va descoperi şi singură că am dispărut, că va trebui să se târâie fără mine împreună cu fetele pe căldura asta, încă o zi de lucru se scurtează, două zile de lucru scurtate, a mea şi a lui, deja amândoi ne aflăm în afara lumii oamenilor sănătoşi, în afara gardurilor. Închişi în maşina care goneşte, respiraţiile noastre şuieră între ferestrele închise, de am ajunge odată acasă, dar ce să facem şi acasă, ce a mai rămas de făcut acasă, cine ne va ajuta. Ce ar spune acum doctoriţa cu pruncul ei, că şi acestea sunt veşti bune, că şi aceasta este o şansă, mă gândesc la ea fără plăcere, ca şi când totul s-ar petrece din vina ei, apoi, într-o izbucnire a speranţei, asta vom face, o vom suna, iar ea va veni imediat, va umple toată casa cu fumul ei inofensiv, să pară că face, totuşi, ceva, iar eu îi spun lui Udi, când ajungem acasă, o sunăm pe Zohara, sigură că el se va opune, dar el face o mişcare de încuviinţare, chiar la asta mă gândeam şi eu, iar faţa i se luminează când spune, pentru a nu se vedea Azeca.

Cine, întreb eu, iar el zice, Azeca a fost oraşul cel mai luminat din Iehuda, aceasta este partea care îmi place cel mai mult din scrierile de la Lachiş, toată dimineaţa am încercat să mi-o amintesc, iar acum mi-a venit pur şi simplu, Ascultă, Doamne, strigăte de pace, acum şi aici, acum şi aici, pentru că noi păzim torţele de pe Lachiş, pe care ni le-a dat Dumnezeu, pentru a nu se vedea Azeca. Ascult fără interes, ce mă interesează pe mine acum nişte scrieri antice, numai de ar fi liberă, de ar ajunge repede, o voi lăsa cu el şi mă voi întoarce la serviciu, nu pot pleca aşa în fiecare zi, iar ea chiar este liberă, mă ascultă încuviinţând grăbită vorbele mele, confirmând cuvintele mele grăbite, ca şi când exact la asta se şi aşteptase şi lucrurile au continuat astfel spre absoluta ei satisfacţie, iar apoi se hotărăşte să vină imediat, el, pe de altă parte, aleargă la duş, murmurând fără întrerupere versurile acelea pe care şi le amintise, asemenea unui băieţel în prag de *bar-mitzvah*, care repetă partea aceea din Profeţi, citită înainte de

lectura din Torah, îşi scufundă sub apă uitarea umilitoare, iar eu îl privesc, stă aşezat în cadă, cu genunchii la gură, cu oasele lipite unul de celălalt, iar când deschide ochii şi mă vede, pe faţa lui înfloreşte un zâmbet jenat, zâmbetul unui om ce nu mai poate fi salvat. Ceva îi lipseşte, observ eu, îi număr îngrijorată mădularele, aşa cum cotrobăi într-o casă călcată de hoţi, ce i-a fost luat, cât de mult se diminuaseră mădularele acestea, toate organele acestea importante ce se ascund înăuntru, sub pielea aceea decolorată. Nu, toate sunt la locul lor, dar, cu toate acestea, ceva lipseşte, ceva ce le eclipsează pe toate celelalte, sexul, el lipseşte, sexualitatea care supunea totul voinţei sale încăpăţânate, însă iată că totul s-a risipit pe neaşteptate, şi-a pierdut controlul asupra propriului său trup, fără sexualitate, parcă a devenit o creatură aproape lipsită de orice însemnătate, de finalitate. Ce mai vrea acum, de fiecare dată când intram în baie după el, întreg corpul său începea să freamăte, ca şi când l-ar fi bătut vântul, iar acum mă priveşte respirând egal, în timp ce mă dezbrac, trupul său amuţeşte, ies imediat, spune el, dar eu îmi întind unul dintre picioare şi mă aşez în faţa lui, este loc pentru amândoi, Udi, ai uitat?

Bazinul meu alb, care se lăţise, se freacă de pereţii căzii, blocând ca un baraj apa ce se agită în spatele meu, bătându-şi joc de grăsimea mea, lui chiar îi plăcea când mă mai îngrăşam, dar de data aceasta nici măcar nu observase, ce vrea, ce este acel ceva care dă un scop cu totul nou mădularelor lui, poate dorinţa de a se însănătoşi, poate altceva, poate o dorinţă ascunsă, ameninţătoare, pentru că eu nu fac parte din ea, iar ea nu mai depinde în nici un fel de mine, ce anume va umple vidul acesta.

Se săpuneşte conştiincios, întreg corpul lui este acoperit de spumă, se opreşte asupra labelor picioarelor, îşi spală fiecare deget în parte, chiar şi printre degete, ca şi când ar fi fost murdar de nămol, murmură ceva de neînţeles, cufundat într-o conversaţie cu sine, acum îmi amintesc, declară el victorios, Ascultă, Domnul Dumnezeul meu, strigăte de pace, acum şi aici, acum şi aici, ce sclav al Tău şi-a amintit, Domnul meu, lucrarea Ta, ce sclav trimis să-ţi amintească, ascultă, Domnul Dumnezeul meu, strigăte de pace, pentru că noi păzim torţele de pe Lachiş, pe care ni le-a dat Dumnezeu, pentru a nu se vedea Azeca.

Odată îmi aminteam tot ce stă scris în fiecare palmă de pământ, acum totul mi se amestecă în minte, zâmbeşte el ca pentru a-şi cere scuze, iar eu întreb, ce sunt aceste palme de pământ, şi el spune, tăbliţele din Lachiş? Sunt primele documente scrise în ebraică descoperite în Israel şi care datează, cu aproximaţie, din perioada profetului Ieremia. Şi de ce nu văd Azeca? Eu încerc să par interesată, iar el îmi explică serios, Azeca este un oraş fortificat, aflat nu departe de Lachiş, în drum spre Ierusalim, şi, din câte se pare, fusese cucerit de către babilonieni, prin urmare, nu se mai puteau aprinde acolo torţe, aşa că zidurile fortificate trebuiau să păzească torţele din Lachiş, el gesticulează deja plin de entuziasm, îmi desenează harta pe spuma fină care pluteşte între noi, iată Lachişul, iată Azeca şi iată micuţa fortăreaţă din care au fost trimise scrierile şi iată şi Ierusalimul, care va fi distrus la rândul său, şade în cada în care apa se răceşte, ţinându-mi un discurs înfierbântat, ca şi cum s-ar afla pe înălţimile acelui deal antic, eu primesc acum tot ceea ce lipsise excursiei din dimineaţa aceea, o călătorie numai pentru mine, pe care nici măcar nu o cerusem, şi fac un mare efort să ascult, deşi nu am nici cea mai mică dorinţă, am lucruri mult mai importante la care ar trebui să mă gândesc, mult mai presante decât episodul acesta care se

petrecuse în urmă cu două mii cinci sute de ani, dar el nu îmi observă lipsa de interes, continuă şi povesteşte plin de entuziasm despre un profet din păduri, ale cărui profeţii catastrofale anunţă slăbirea braţului poporului şi a armatei, în ultimele luni ale regatului Iehuda, iar regele şi oamenii lui vor să îl ucidă, dar el reuşeşte să se salveze şi scrie aceste scrisori, implorându-l pe Dumnezeu să împiedice dezastrul. Apa din jurul meu este deja rece, afară este atât de cald, însă eu tremur de frig în cadă, parcă aş fi înnebunit, îl întreb lipsită de orice interes, şi ce s-a întâmplat cu el în cele din urmă, cu profetul acela, iar el spune, din câte se pare, a fugit în Egipt, dar l-au descoperit, l-au adus înapoi şi l-au ucis, imaginează-ţi, credeau că, dacă va dispărea el, se va şterge şi profeţia pe care o făcuse, iar eu spun, înseamnă că a murit înainte de a afla că a avut dreptate, înainte de a afla că profeţiile sale catastrofale au devenit realitate, şi Udi încuviinţează, aşa este, abia după prăbuşirea regatului Iehuda s-a putut face diferenţa între profeţii mincinoşi şi profeţii adevăraţi, toţi aceia care profeţiseră pace şi linişte se dovediseră a fi falşi profeţi, doar Ieremia şi profetul acesta, în vorbele căruia nimeni nu credea, se dovediseră a fi fost adevăraţi profeţi.

De ce te interesează atât de mult profeţii aceştia morţi, mă tângui eu, iar el spune, mă interesează trecutul, iar trecutul este plin de morţi, de profeţi mincinoşi şi profeţi ai adevărului, ale căror oase sunt acum amestecate, izbăvindu-se unele pe altele, îţi aminteşti povestea bărbatului venit din Iehuda, pe care bătrânul acela din Samaria l-a trădat?

Deja îmi clănţăne dinţii de frig, dar el nu observă, trecutul îi înfierbântă sângele, nu sânii mei plutind dinaintea lui, asemenea unor peşti graşi care expiră gata să îşi dea sufletul, un singur ochi îi este deschis, întotdeauna îmi urmărise nuditatea prin toată casa, trimiţând pe urmele mele zeci de degete, de fiecare dată când mă spălam, intra după mine şi îşi încerca norocul, iar eu mă enervam, nu te poţi dezbrăca în casa asta, fără ca lucrul acesta să nu pară o invitaţie. Bucură-te că e aşa, spunea el rănit, ai prefera să fiu indiferent la vederea ta? Iar eu răspundeam fără prea multă convingere că poate da, dar acum deja nu mai ştiu ce aş prefera, dinţii mei se lovesc unii de alţii, cineva bate la uşă, se aude atât de aproape, parcă ar fi la uşa băii. Ies repede şi îmbrac halatul, am impresia că un străin se plimbă prin casă, ne priveşte dezbrăcaţi, şi iată uşa de la intrare deschizându-se cu un scârţâit, o siluetă negricioasă se leagănă în prag, uitasem complet că o invitasem, şi pe mine începe să mă lase memoria. Ajunsese atât de repede, sunt surprinsă, nu are ce face cu timpul ei, mă apropii de uşă, hai, intră, Zohara, mulţumesc pentru că ai venit, mă uit la ea cu invidie, are o rochie strânsă pe trupul ei zvelt, nu poţi bănui că tocmai a născut, eu sunt aceea care pare a fi lăuză, îmbrăcată neglijent şi cu grăsimile atârnând, dar nu am chef de asta acum, dovada este în braţele ei, copila aceea luminoasă care se dezvăluie asemenea unei scrieri antice descifrate cu mare dificultate, spun din nou, mulţumesc mult pentru că ai venit, eu nu mi-aş fi scos fetiţa pe o asemenea căldură pentru nimic în lume, iar în tot acest timp mă chinuie îndoiala, de ce ne este atât de devotată, doar dacă nu cumva el chiar este foarte bolnav.

Nu pare deloc bolnav, vine repede în salon, cu prosopul înfăşurat în jurul coapselor ca o fustă, ea ne priveşte curioasă pe amândoi, îi este clar că ne-a scos din baie, dar nu părem prea apropiaţi unul de

celălalt, asta e sigur, numai foarte curaţi, săpuniţi, lustruiţi, dar lipsiţi de strălucirea pe care o dă apropierea trupurilor. Ochii ei negri ne învăluie pe amândoi cu o compătimire supraomenească, fără limite, pune fetiţa pe canapea, construieşte un zid în jurul ei, părul ei mângâie trupul micuţ al copilei, şuviţe negre şi lungi îi cad până pe coapse, astăzi este aproape frumoasă, încă destul de colţuroasă, dar îţi este greu să îţi desprinzi ochii de la ea, fiecare mişcare a ei se naşte din calmul mişcării precedente. Nu pare impresionată de critica mea implicită, nici de mulţumirile mele, nu se gândeşte la ea însăşi deloc, înţeleg deodată, nu se gândeşte la ce îi spune fiecare vorbă pe care i-o zic, ci la ce îmi spune mie fiecare vorbă pe care o rostesc, nu a venit aici pentru a fi judecată, a venit aici pentru a ajuta.

Nu interpreta totul ca pe o înfrângere, dragul meu, îi spune ea în timp ce caută ceva în geantă, apoi scoate de acolo săculeţe mici de pânză, le aşază pe masă în rând, să nu vezi în ceea ce s-a întâmplat o înfrângere sau o pedeapsă, tot ceea ce ţi se întâmplă acum este o reflexie a trecutului, iar el îşi trece grăbit o mână prin păr şi întreabă cu un zâmbet jenat, ce vrei să spui? Cel care eşti acum este acela care ai fost, răspunde ea, cel care vei fi în viitor este reprezentat de ceea ce faci acum, înţelegi, rezultatele faptelor noastre se rumenesc încet, afectându-ne mult după ce am şi uitat că le-am făcut, fiecare faptă rea se întoarce la noi, trăgând după ea şi silueta urii de sine, dar siluetele acelea aparţin trecutului, dragul meu, durerea pe care o simţi acum este forma consecinţelor, fructul lor ajuns la maturitate, iar partea bună a acestui lucru este aceea că momentul de faţă reprezintă sfârşitul drumului.

Cum adică sfârşitul drumului, spune el, poate că acesta nu este decât începutul, dar ea zâmbeşte, acest lucru depinde numai de tine, dacă îţi vei înfrâna tendinţa spre nefericire, ai putea să schimbi şi viitorul. Priveşte-ţi trupul, spune ea, ochii ei se plimbă pe pieptul gol, întârziind asupra prosopului roşu, sentimentele negative s-au acumulat în centrul energetic al trupului, seminţele iadului se găsesc pe tălpile picioarelor, acolo se acumulează furia, seminţele foametei se găsesc la baza coloanei vertebrale, acolo sălăşluieşte lăcomia, seminţele invidiei se ascund în gât, iar noi vom munci pentru purificarea trupului tău, îl asigură ea, se crede că acesta este un exerciţiu pe care îl primeşti abia după moarte, dar noi vom începe de pe acum, pentru a nu fi prea târziu după aceea.

Dar cum facem asta, izbucnesc eu, am impresia că nu am mai vorbit de ore întregi, iar vocea iese strangulată din gâtul meu, cum să ne schimbăm, acestea nu sunt decât vorbe, însă ea îmi trimite privirea aceea liniştitoare a ei, numai prin suferinţă şi toleranţă ne putem schimba, numai suferinţa scoate la iveală valenţele profunzimii noastre spirituale, ne trezeşte la viaţă, ne forţează să eliberăm minunea care se află în stare latentă înăuntrul nostru. Pentru că tot ceea ce se petrece pe parcursul evoluţiei noastre spirituale, toate vechile noastre concepţii despre lume şi despre noi înşine se risipesc, iar în clipa aceea în faţa noastră se deschide o cale cu totul nouă. Probabil că tu ai început să te însănătoşeşti, dar nu şi să te schimbi, îi reproşează ea blând, ai plecat de dimineaţă în excursie cufundat în sentimente negative, acum trebuie să te schimbi, altfel vei plăti scump în viitor. Nu crezi că exagerezi puţin, zâmbeşte el forţat, cine nu are sentimente negative, iar ea îşi holbează ochii într-un gest de falsă mirare, eu exagerez? Ai idee care este efectul fiecărui gând care ţi-a trecut vreodată prin minte, al fiecărei vorbe care ţi-a ieşit

vreodată pe gură, al fiecărui sentiment, efectul lor asupra vremii, asupra plantelor şi asupra animalelor, asupra pământului şi asupra aerului, nu doar asupra ta, iar el tace ruşinat, gura lui se deschide încetişor, mâinile slăbesc strânsoarea prosopului, iar eu observ încordată cum nodul se lărgeşte, îl şi văd căzând pe podea, dar imediat îmi mut privirile de la el către ea, o privesc, suntem dezgoliţi în faţa ei.

Am auzit furia în vocea ta, Naama, reproşul ei pluteşte în spatele meu, te-ai înfuriat pentru că te-a deranjat astăzi la serviciu, te înfurii din pricina tuturor acelor săptămâni în care el nu a făcut nimic, trebuie să te cureţi de furia aceasta, trebuie să trezeşti înăuntrul tău compasiunea, nu furia, pentru că acesta este un sentiment violent şi plin de aroganţă, care îşi are originea în teamă, dar eu mă apăr imediat, îl privesc neliniştită, pur şi simplu m-am speriat atât de tare când l-am văzut acolo de dimineaţă, nu este deloc uşor atunci când în fiecare zi se întâmplă câte ceva.

Dar trebuie să înţelegi că nu ai nici un fel de motiv să te înfurii pe el, ci, din contră, ar trebui să îi mulţumeşti, spune ea, suferinţa lui stârneşte compasiunea dinăuntrul tău, iar în felul acesta îţi oferă cel mai mare cadou posibil, ştii că în Tibet se spune că cerşetorul care vine să primească de pomană sau femeia bătrână şi bolnavă care are nevoie de ajutor ar putea fi doar nişte personaje deghizate, care să iasă în calea voastră pentru a vă stârni compasiunea şi pentru a vă aduce evoluţia spirituală.

Îl privesc sceptic, un Buddha slab şi ostil cu o fustă dintr-un prosop roşu, un Buddha fără sclipire, încercând să se ascundă de privirile mele, altădată am fi schimbat între noi semne de bârfă, ne-am fi exprimat dezaprobarea prin zâmbete abia perceptibile, dar acum suntem străini unul altuia, parcă nu ne-am fi cunoscut niciodată, doi elevi care s-au întâlnit din greşeală la meditaţii în casa aceleiaşi profesoare şi numai reproşurile ei îi unesc.

Şi cum trezim compasiunea, întreb eu, iar ea îmi răspunde imediat, are câte un răspuns pregătit pentru orice întrebare, dar de data aceasta nu stă nici o clipă pe gânduri, încearcă să îl priveşti pe el aşa cum te priveşti şi pe tine însăţi, nu în rolul de soţ sau de tată, ci ca pe un om liber, exact ca tine, având aceeaşi ambiţie de a fi fericit, cu aceeaşi teamă de suferinţă. Încearcă să îţi imaginezi pe cineva foarte drag ţie în această situaţie, pe fiica ta, de exemplu, imaginează-ţi ce ai simţi, acum ia acest sentiment şi transferă-l către el, dar deja resping vorbele ei, Doamne fereşte, nici măcar nu vreau să îndrăznesc să mi-o imaginez pe Noga într-o astfel de situaţie, iar ea îmi spune pe un ton calm, greşeşti, Naama, un astfel de gând nu poate decât să o elibereze şi să o ajute, încă nu ai înţeles cât este de măreaţă şi atotputernică lucrarea compasiunii, îi binecuvântează pe toţi aceia care sunt parte din ea, pe toţi aceia care o trezesc, pe toţi aceia cu ajutorul cărora a căpătat viaţă, pe toţi oamenii care o caută.

O privesc din nou suspicioasă şi mirată, şade dreaptă în faţa noastră, cu bărbia ridicată, pentru că noi amândoi stăm în picioare, una dintre mâinile ei mângâie spinarea fetiţei, părul îi flutură uşor pe capul copilului, în adierea vântului cald de după-amiază, ce vine de pe terasă, vocea îi înfloreşte din gât umedă şi proaspătă, mi se pare că aş putea să stau să o ascult la nesfârşit. Exact aşa ascultau fiii lui Iehuda îngrijoraţi profeţia încurajatoare, de ce să ne mire faptul că voiau să închidă gura profetului sumbru, care le ciopârţise fericirea cu ameninţările sale, şi pentru că moartea urcase la ferestrele noastre, se instalase

în dulapurile noastre, cred că trebuie să fac acest lucru în schimb, să mă las inundată de compasiune, încerc să mi-o imaginez pe Noga zăcând paralizată în pat, prizonieră a unei boli misterioase. Nu, nu compasiune stârneşte în mine această imagine, ci teamă, privirile îmi fug deja la ceas, astăzi se întoarce devreme, nu este bine să îl vadă aici pe Udi şi să îşi dea seama că iar s-a întâmplat ceva, răsuflase uşurată de dimineaţă când văzuse că rutina aceea oribilă în care trăia el revenise, trebuie să o opresc înainte de a ajunge acasă, să o iau să ne plimbăm puţin, dar mă inundă într-o clipă scepticismul, aşa cum soarele intră şi iese din nori iarna, înnourând şi luminând peisajul, la fel îmi străbate corpul senzaţia aceasta, schimbându-şi culorile, privesc ostil săculeţele pe care ea le ţine în mână, din care scoate biluţe maro precum organele unor animale micuţe, Dalai Lama a binecuvântat aceste biluţe, îi spune ea, iar el le priveşte surprins. Le întorc spatele sceptică şi merg în cameră să mă îmbrac, aud înfundat conversaţia lor, duşmanul tău loveşte puternic, îl avertizează ea, asta înseamnă că în curând îl vei întâlni sau poate că deja există un duşman în viaţa ta, iar el spune, întotdeauna există duşmani, problema este să îi identifici, numai privind înapoi îţi poţi da seama cine a pus în pericol regatul Iehuda, Babilonul sau Egiptul.

O iau pe Noga de la şcoală şi mergem să mâncăm ceva, nu vreau să te vadă acum acasă cu doctoriţa şi să înceapă să îşi facă griji, îi spun eu, iar el mă priveşte încruntat, retrăgându-se din faţa mea, ca şi când eu aş fi fost duşmanul, şi Zohara spune, eu pot să plec, dacă vrei, deşi nu văd de ce trebuie să te ascunzi tot timpul, făcând aluzie la sarcasmul pe care crezusem că nu îl sesizase, iar eu spun, nu fac asta tot timpul, pur şi simplu nu vreau ca ea să îşi facă griji, şi asta este tot o formă de compasiune, nu?

Mă năpădesc valuri-valuri în timp ce ies pe uşă, potopuri sălbatice, chiar şi prin geamurile închise ale maşinii le aud bucuria, ici şi colo recunosc mutre familiare, copii care pe vremuri alergau prin casa noastră, chiar şi în urmă cu un an, poate doi, închizându-se în camera lui Noga în faţa televizorului, ieşind numai din când în când pentru a cere ceva de băut, lăsând în urma lor pete lipicioase de suc de frăguţe, iar eu simţeam nevoia să îi opresc şi să îi întreb, de ce nu mai veniţi, de ce aţi abandonat-o, întoarceţi-vă la noi, vă voi aduce în cameră tăvi cu suc de frăguţe, îngheţată, Cola, tot ce vreţi, numai să vă întoarceţi. Dar ei nu mă recunosc, se învârt, prizonieri ai propriei lor lumi, nici dacă aş fi întinsă pe marginea drumului nu m-ar observa, deja încep să se răărească, şuvoiul cascadei se subţiază, iată-le din nou pe Şhira şi Meirav, nedespărţite, amândouă îmbrăcate cu rochiţe foarte scurte, aproape identice, dar unde este Noga, de ce lipseşte tocmai ea. Poate că a ieşit înaintea tuturor şi am pierdut-o, deja hotărăsc să mă întorc spre casă, când o zăresc în depărtare, ce uşurare simt pentru o clipă, aproape fericire, nu este singură, vorbeşte cu cineva, cineva este interesat de ceea ce rosteşte gura ei, puţin mai înalt decât ea, cu ochelari rotunzi şi părul rar, cine ar putea fi, nu pare un copil, este un om în toată firea, cu cine umblă, oare. El vorbeşte şi vorbeşte, gesticulează cu entuziasm, iar ea ascultă tăcută, priveşte în jos, nu departe de mine se opresc, o văd zâmbindu-i la despărţire, după care îşi continuă drumul, el urcă într-o maşină din apropiere, iar eu o urmăresc până ce o ajung din urmă, deschid geamul maşinii şi o strig, Noghi.

Ghiozdanul îi joacă pe spinare în timp ce se întoarce spre mine, mami, constată ea uimită, ce faci aici, nu eşti la serviciu? Aşa cum îi spusesem şi eu lui Udi cu numai câteva ore în urmă, astăzi era o zi a

surprizelor, el mă luase pe mine prin surprindere, iar eu, pe ea, aşa se întâmplă într-o familie, fiecare acţiune îşi are replica sa, iar eu îi răspund cu o veselie artificială, astăzi am terminat mai devreme, aşa că am venit să te iau şi să mâncăm ceva la mall, poate îţi cumpărăm şi vreo rochiţă, nu poţi să umbli îmbrăcată în zdrenţele astea. Dar veselia mea nu o contaminează, s-a întâmplat ceva, insistă ea, de ce ai terminat mai devreme? Mă priveşte neîncrezătoare, iar eu spun, nu s-a întâmplat nimic, Anat le-a dus pe fete să vadă bebeluşii, aşa că nu mai aveam ce face. Se aşază lângă mine în maşină, iar eu nu mă pot abţine şi întreb, cine era omul acela, iar ea spune, Rami, profesorul de istorie, ţi-am povestit despre el, iar eu încuviinţez, probabil că ea îmi povestise, dar eu nu ascultasem, cât de greu este să îi asculţi. Este atât de tânăr, mă mir eu, aproape că pare de vârsta ta, ce voia de la tine? Ea se înfurie deodată, pur şi simplu, nimic special, dar eu deja observasem mişcările viguroase ale mâinilor lui şi de data aceasta este rândul meu să nu o cred, aşa că întreb, ce îţi povestea el cu atâta entuziasm?

Nimic, spune ea printre dinţi, i se pare că nu sunt destul de interesată de materie, aşa că încearcă să mă facă să îmi placă, vrea să îmi arate că tot ceea ce învăţăm noi are legătură cu viaţa reală, iar eu spun, da, cum anume? Îmi amintesc de expunerea plină de entuziasm a lui Udi în cada plină de spumă decolorată, iar ea scapă, nu am idee, oricum nu am înţeles nimic din ceea ce spunea. O privesc suspicioasă, nici una dintre noi nu are încredere în cealaltă, eu mă rog numai să nu mi se îndrăgostească pe neaşteptate de profesorul ăsta copilăros de istorie, orice se poate întâmpla, din lipsa unui tată funcţional acasă. Ce vrei să mănânci, întreb eu, iar ea spune, nu îmi este foame, vreau să merg acasă, dar eu mă enervez, mie îmi este foame, şi eu sunt om, iar coada strigătului meu începe deja să se pisicească, mă prinsesem singură într-o capcană inutilă, Zohara avea dreptate, de ce să mă ascund, simte că ceva nu este în ordine, dar îmi este clar că acum nu mai pot da înapoi, măresc viteza, o privesc cu coada ochiului, stă cu capul plecat şi buzele întredeschise, ca şi când ar fi pe punctul de a vomita, dar nu renunţ, parchez repede la intrarea în mall şi-i aud paşii târându-se în urma mea fără voie.

Odată îi plăcea să vină cu mine aici, să stoarcă de la mine mici cadouri, ce se întâmplase dintr-odată cu ea, încă nu a ajuns la vârsta adolescenţei, atunci ce altceva ar putea fi, încerc să o îmbrăţişez, dar trupul ei mă respinge, ce se întâmplă, Noghi? Şi ea îmi spune, nimic, sunt obosită, vreau acasă, dar eu înaintez cu încăpăţânare prin mulţimea de oameni care caută adăpost aici în faţa căldurii, îi dau mâna, să nu cumva să mă lase singură pe aici, în faţa vitrinelor cu mâncare se întind cozi fără speranţă, numai la pizzeria de la ultimul etaj mai sunt locuri, iar eu mă aşez epuizată pe un scaun din plastic, mai trag un scaun pentru Noga, apoi încep să mestec pizza aceea tare, călduţă, de-asta nu e nici o coadă aici, desigur, nimic nu e întâmplător, nici tăcerea ei plină de ostilitate. Ce ai mai făcut astăzi la şcoală, o întreb eu, iar ea îmi răspunde în mod automat, parcă mi-ar recita un slogan, a fost bine, dar eu insist, ce faci tu în pauze? Îşi pleacă privirile, ascuţindu-şi vocea de sticlă, nimic, ies în curte sau rămân în clasă. Le-am văzut pe Şhira şi pe Meirav, spun eu, iar ea pe un ton inflexibil, ce-i cu ele? Şi eu şoptesc, eraţi prietene, îţi aminteşti, nu vă dezlipeaţi una de cealaltă, ce anume s-a schimbat? Ea ridică din umeri, încearcă să îşi păstreze aparenţa de om puternic, nici măcar nu îmi mai amintesc, spune ea, îmi sunt indiferente, nu mă

mai interesează. Mi-ar plăcea să cred că alegerea a fost a ei, dar nu pot crede, ruptura s-a petrecut treptat sau dintr-odată? Şi ea răspunde, nu îmi mai amintesc, îşi pleacă iar privirile acoperite de sprâncenele dese, sălbatice, şi întreb, ai alte prietene acum, iar ea spune, una aici, una dincolo, nu ştiu dacă mă minte pe mine sau pe ea, simt cum tristeţea mă amuţeşte şi deodată nu mai am ce să spun, aş vrea să plâng, să îmi pun capul pe masă şi să izbucnesc în plâns fără un motiv clar, fără justificări, ce are ea în comun cu însingurarea adevărată, totală, nimic, este doar Noghi a mea, singura mea copilă, care sparge zgomotos între dinţi pizza aceasta crocantă, faţa ei este încă albă ca laptele şi moale, câţi pistrui noi o pătaseră, buclele ei aurii îi încadrează faţa ca o aură, Noghi, care nu mai are ce să îmi spună, care îşi ascunde singurătatea de mine, care nu îmi permite să mă apropii de ea, de parcă aş avea o boală contagioasă sau parcă ea ar suferi de o asemenea boală. Odată eram atât de apropiate, îşi dorea să arate ca mine, să vorbească la fel ca mine, să se îmbrace asemenea mie, era copia mea în miniatură, mergeam ţinându-ne de mână, chiar aici, în mallul acesta, ne opream împreună în faţa vitrinelor, iar ea îmi alegea ce anume să probez, uneori le luam pe toate trei, pe ea, pe Şhira şi pe Meirav şi îmi plăcea să risipesc banii împreună cu ele, să le cumpăr abţibilduri, să le fac diverse tunsori, să le iau îngheţată, îmi făcea plăcere să le văd vesele şi fericite, iar acum e doar tăcerea aceasta care vine dinspre ea, inundând încăperile de marmură, pare că fiecare colţ asupra căruia ea îşi odihneşte privirile îi răspunde printr-o tăcere plină de tensiune.

Dar dintr-odată strigătul sirenelor se prăbuşeşte peste noi, sunt atât de aproape de noi, ca şi când înăuntrul mallului ar bântui o ambulanţă, distrugând magazinele, împiedicând ieşirea mulţimilor, iar eu sunt pe punctul de a mă arunca înainte căutând adăpost, dar sunetul începe să se îndepărteze, peste numai o secundă strigătul său este înghiţit de bulevardul grăbit, Noga îşi ridică privirile spre mine, este adevărat că am fost internată în spital când eram mică? Iar eu îi răspund aparent calm, da, asta s-a întâmplat în urmă cu foarte multă vreme, aveai doar doi ani, îţi aminteşti lucrul acesta? Şi ea spune, îmi amintesc ceva ca prin ceaţă, mi-aţi cumpărat îngheţată, eram pe iarbă, apoi am vomitat-o. Da, este posibil ca acest lucru să se fi întâmplat, chicotesc eu încordată, deşi îmi amintesc exact fiecare detaliu în parte al acelei zile, şi ea mă întreabă, ce mi se întâmplase, iar eu bâlbâi, nimic deosebit, nimic serios, dar ea se încăpăţânează, atunci de ce m-aţi internat, dacă nu era nimic serios? Pentru că la început păruse a fi ceva serios, spun eu, erau simptomele unei meningite, dar după aceea s-a dovedit a nu fi decât un virus, ea mă priveşte dezamăgită, hai să ne întoarcem acasă, am o groază de teme de făcut la istorie.

Noga, aşteaptă o clipă, strig eu în urma spatelui ei întors, îndepărtându-se, hai să îţi cumpărăm o rochiţă, dar ea îmi spune printre dinţi, urăsc rochiile, însă eu intrasem deja în magazin, aşa că încep să caut printre umeraşe, de ce te superi, probezi doar, vei părea cu totul schimbată. Uite, aleg eu o rochie albastră în carouri galbene, asta îţi va scoate în evidenţă ochii, trebuie să o probezi, dar ea spune, e o porcărie, la fel ca rochia ta. Atunci hai să fim surori gemene, spun eu şi îmi clatin capul într-un gest tineresc, odată îţi plăcea să arăţi ca mine, strâmbă din nas, dar vine spre mine cu paşi grei, îmi smulge dezgustată rochia, după care intră în cabina de probă, o urmăresc din priviri, pe vremuri intram împreună cu ea, o ajutam să se dezbrace, dar acum nu îndrăznesc, mă sperie, înţeleg eu deodată, ca şi când întreg

trupul i-ar fi acoperit de mine gata să explodeze în clipa în care m-aş apropia de ea, însă iată că uşa se deschide, iar eu o privesc plină de milă, îi vine atât de rău, de ce o forţasem să probeze, picioarele ei sunt mult prea groase, umerii îi sunt aplecaţi, este cu totul altfel, nu este ca Şhira sau ca Meirav, nu poţi pune pe ea o rochie şi să o faci să devină asemenea lor.

Cum îmi vine, întreabă ea plină de entuziasm, vrea deodată să îmi facă pe plac, iar eu mă grăbesc să îi spun, arăţi fantastic, dar ea se clatină pe picioare în faţa oglinzii, sunt scârboasă, sunt grasă şi urâtă, fuge înapoi în cabină, vânzătoarea se apropie de mine, chiar îi vine foarte bine, iar eu o privesc deprimată, unde am ajuns, exact aşa cum eu nu cred nici un cuvânt care îi iese din gură, nici Noga nu crede ceea ce îi spun, mint asemenea unui bun comerciant, iar când ea iese umilită din cabină, ascunsă îndărătul cămăşii lui Udi, îi spun, chiar nu ţi se potrivea, dar ea izbucneşte, nimic nu mi se potriveşte, am un corp groaznic, eu o îmbrăţişez, începi să te maturizezi, atâta tot, trupul tău încă mai creşte, vor mai trece câţiva ani până când îşi va căpăta forma finală, dar şi eu sunt la fel ca ea, mă gândesc plină de invidie la Şhira şi la Meirav, slăbuţe şi bronzate, cu părul lor frumos tuns şi cerceii sclipitori, atârnând de lobii urechilor lor asemenea unor dulci secrete.

Acum vreau şi eu să merg acasă, abia aştept să ajung, nu mai pot aştepta, aici suntem expuse, numai acasă vom fi în siguranţă, dar mallul se întunecă dintr-odată, ca şi când soarele ar fi apus în mijlocul zilei, cineva strigă, pană de curent, din pricina prea multor aparate de aer condiţionat, mulţimea ia cu asalt uşile, dornică să îşi găsească adăpost şi să scape de aici, la unul din magazinele de la ultimul etaj a izbucnit un incendiu, focul înghiţise câteva zeci de perechi de pantofi italieneşti, iar mirosul de piele arsă inundase întreg magazinul, eu o ţin bine de braţ pe Noga şi o trag după mine, tuşesc şi expir, împing şi lovesc, în faţa ochilor mei se materializează în mod foarte clar avertismentul acela tibetan antic, cât de mare este puterea fiecărui cuvânt pe care îl rostim, fiecare minciună, oricât de mică, poate distruge lumea.

Când ajungem la maşină, în cele din urmă, respirăm uşurate, iar eu îi spun, tati s-a întors deja acasă, excursia s-a terminat mai repede, ea îşi ridică ochii spre mine, nici măcar nu întreabă de ce, îi este clar faptul că nu va primi un răspuns satisfăcător, apoi murmură fericită, minunat, mă va ajuta cu temele la istorie. Suntem atât de epuizate de această după-amiază în care ne-am distrat împreună, încât chiar şi el pare un minunat punct de sprijin, imediat ne va deschide uşa, va risipi tensiunea acumulată între noi, dar în timp ce urc scările în urma ei, îi văd picioarele îngheţând în faţa uşii, ca şi cum o imagine ameninţătoare s-ar fi dezvăluit privirilor sale, mă apropii de ea, îl văd pe Udi mergând de colo până colo prin salon, strângând în braţe copila aceea luminoasă, ochii ei sunt strâns închişi, gura ei deschisă îi pătează cămaşa de lapte, iar el o leagănă şi şopteşte, şşt, şşt, şşt.

A adormit, ne anunţă el cu un zâmbet prostesc, am reuşit să o adorm, ca şi când ar fi fost vorba despre cea mai mare realizare a vieţii sale, eu privesc în jur, unde este mama ei, iar Noga strigă, şi unde este tatăl ei, are un tată? O s-o treziţi, se răsteşte Udi la noi, reducându-ne la tăcere printr-un reproş grosolan, mi-a luat o oră să o adorm, văd cum buzele lui Noga încep să tremure, încerc să o îmbrăţişez, dar ea mă

respinge şi aleargă în camera ei, trânteşte uşa în aşa fel încât nimeni de pe lumea aceasta să nu poată dormi, dar imediat după aceea strigă de acolo, ce se întâmplă aici, cineva a adormit în patul meu!

Ţi-am cerut să taci, nu, o ceartă el, nu poţi să faci asta? Răsfăţul tău nu are margini! Dar eu sar în apărarea ei imediat, eşti atât de insensibil, Udi, cum îi vorbeşti astfel, fetiţa îşi mişcă uşor capul chel, iar gura i se deschide, urletele stridente care se aflaseră până atunci încuiate înăuntrul trupului ei micuţ sunt eliberate acum unul câte unul, ca sunetele unui şofar, în timp ce el ne aruncă priviri diabolice, din cauza noastră se dusese de râpă cea mai mare realizare a sa, murmură cuvinte liniştitoare în urechea ei, dar este mult prea târziu, nu va mai adormi, nici mama ei, care apare în salon, dezordonată, ce s-a întâmplat, întreabă ea, este pentru prima dată când o văd pierzându-şi calmul, iar Udi se plânge, îmi adormise în braţe, dar s-a trezit acum, când au intrat ele. Ea se apropie de el şi îi ia fetiţa din mâini, chiar nu trebuia, ne-am înţeles să mă chemi dacă plânge, sigur îi este foame, iar el spune, îmi place să învinq foamea lor, şi cu Noga mă plimbam aşa ore întregi pentru ca Naama să poată dormi, iar Noga mă priveşte pentru a primi confirmarea celor spuse de el, da, mami? Şi eu spun, sigur că da, toate cămăşile lui aveau pete albe pe umeri, ea îşi pleacă ochii, pare că vestea aceasta nu face decât să îi adâncească tristeţea.

Îţi este foame, draga mea, Zohara se aşază cu agilitate pe canapea şi scoate din rochie un sân fin, brun, cu sfârcul negru, îmi holbez ochii în mod intenţionat, fără ruşine, uimită de întunecimea aceea adâncă, din care ţâşneşte un izvor alb, şi el se uită, hipnotizat, parcă nu ar fi văzut niciodată o femeie alăptând, chiar şi Noga, toţi trei o privim concentraţi, fără ruşine, ca la teatru, atunci când nu încercăm să ne ascundem privirile, ci, din contră, să le nuanţăm, iar ea stă pe scena de pe canapea asemenea unei amazoane, cu decolteul rochiei adunat, dezgolind un sân singuratic şi ferm, cu privirea aţintită asupra guriţei copilului şi fruntea umezită de sudoare. Sigur îţi este sete, spun eu şi îi întind o cană cu apă rece, ea bea cu înghiţituri mari, iar mie îmi este milă de ea, cât de sete îi era şi nu îndrăznea să ceară, doar eu am fost aceea care a chemat-o, a venit să ne ajute, dar ea este aceea care trebuie ajutată, Udi pare cum nu se poate mai sănătos, ea aşază fetiţa pe umăr, îmi zâmbeşte cerându-şi iertare, îngrijirea necesită puteri atât de mari, trebuia să mă odihnesc, abia mă mai ţineam pe picioare, dar eu îi ies imediat în întâmpinare, toate resentimentele s-au şters, sigur că da, Zohara, nu trebuie să îţi ceri scuze, îţi mulţumesc atât de mult pentru că ne ajuţi, ea îl priveşte, te simţi mai bine, dragul meu? El radiază, da, mult mai bine.

Când o văd în pragul uşii, cu coşul pe umăr, mă tem că acum va ieşi complet din viaţa noastră, încerc să o reţin, poate vrei să rămâi la cină, îi propun, în ciuda faptului că mai este încă mult până la cină, iar ea spune, acum mă grăbesc, poate altă dată, Udi se apropie şi el de uşă, o priveşte blând, plin de recunoştinţă. Nu te grăbi atât de tare să te însănătoşeşti, îi zâmbeşte ea, aminteşte-ţi că boala ta are o semnificaţie anume, este interzis să nu o descoperi, îi urmăresc paşii pe scări, când mai vii, o întreb eu nemaiputând să mă abţin, iar ea răspunde, săptămâna viitoare, dar săptămâna a trecut, iar ea nu a venit, şi încă o săptămână a mai trecut, o nelinişte pe care nu o înţeleg mă cuprinde de fiecare dată când îmi amintesc de lipsa ei, ca şi când mi-ar fi pus în faţă o ghicitoare fără rezolvare, bătându-şi joc de mine.

Capitolul paisprezece

Afară, căldura se lipeşte de mine asemenea unui cojoc strâmt, de care este imposibil să te descotoroseşti, amintindu-mi de costumul de iepure al lui Noga, care o înfăşura din cap şi până în picioare la petrecerile de Purim, şi când încercam să o dezbrac la sfârşitul zilei, fermoarul se strica, fiind condamnată să rămână pe vecie iepuraş, ea bătea din picioare, nu sunt iepuraş, sunt fetiţă, buclele ei moi transpirau, până când am fost nevoită să îi tai costumaşul mult iubit, firişoare de blăniţă zăceau la picioarele noastre, ca membrele unui iepuraş vânat. Dar aerul acesta lipicios din jurul meu nu poate fi tăiat, întind seara hainele, iar dimineaţa le iau încinse, chiloţii lui Udi fierb în mâinile mele, cămăşile, pantalonii, îmi dau seama dintr-odată că majoritatea hainelor pe care le spăl sunt ale lui, după săptămâni întregi în care nu îşi schimbase hainele, în care nu îşi schimbase aşternutul, îl apucase o frenezie a curăţeniei, iar maşina se umplea în fiecare zi, este ca şi când am avea un bebeluş în casă, iar eu spăl fericită, nu este nici un sunet pe lumea aceasta mai încurajator pentru mine decât bâzâitul maşinii de spălat rufe, rugăciune a curăţeniei şi purităţii, o chintesenţă a bunelor intenţii.

Metabolismul sănătos şi zgomotos al acestui organism pe care îl numim casă, cu cele trei camere congestionate ale inimii sale, mă linişteşte puţin şi stau noaptea pe terasă printre hainele curate, din când în când câte un cearşaf moale sau tivul vreunei rochii îmi mângâie părul, mişcat de adierea slabă a vântului, acompaniindu-mi singurătatea, pentru că Udi deja doarme, adormise imediat după Noga, amândoi îşi adunaseră depresiile şi se lăsaseră înghiţiţi de paturile lor, în faţa ventilatoarelor harnice, doar transpiraţia lor electrică se mai mişcă prin casă.

Ne mâncăm în tăcere cina, supă de iaurt rece şi salată de legume, renunţasem chiar şi la sendvişurile care îmi plăceau atât de mult, numai pentru a nu spori şi mai mult temperatura trupului. Cum să mănânci pe o asemenea căldură, se plânge Udi, dar se învoieşte să stea la masă cu noi, ne priveşte concentrat, cu fruntea încreţită, cum decojim oul, cum turnăm supă cu polonicul, adunând parcă noi şi noi date la cercetarea despre lume pe care o face, Noga îl priveşte precaută de câte ori îi cere ajutor la lecţii, eu, desigur, încerc să trag cu urechea, stau lângă uşă, pregătită să aud ce se spune printre cărţi şi caiete, pregătită pentru lucrul acela pe care îl aştept de ani de zile, dar discuţia lor se limitează la subiect, este searbădă, pare că nimeni nu îndrăzneşte să se relaxeze.

Şi ce dacă, mă consolez eu, este destul de bine şi aşa, să nu ne liniştim mai mult, destul ne-am agitat cu toţii, prefer să păstrez distanţa, în timp ce stau aici singură pe terasă, sunt mulţumită de faptul că nimic nu ne mai leagă, cu excepţia câte unei nenorociri, parcă am fi toţi trei aruncaţi într-un adăpost în timpul

unui război, iar după terminarea războiului, fiecare îşi va vedea de drum, şi dacă am da unul peste altul din întâmplare pe stradă, nici măcar nu ne-am recunoaşte, nimeni nu va dori să îşi amintească zilele umilitoare petrecute în ascunziş. Pare că până şi legăturile de sânge se evaporă pe o asemenea căldură, fierbând şi înfuriindu-se pe sub stratul subţire de piele, chiar şi pe Noga o privesc uneori surprinsă, ce legătură am eu cu ea, nu îmi seamănă, parcă o face împotriva mea, tocmai pentru a mă înfuria, trupul ei înfloreşte sub ochii mei sălbatic şi misterios, într-o noapte mă strigă speriată, mă doare pieptul. Mă trezesc greu, îi pipăi pieptul cu degete adormite, ce e asta, o alună se ascunde acolo, rotundă şi grea, iar eu îi şoptesc, nu e nimic, Noghi, dormi, încerc eu să îi risipesc îngrijorarea, dar mie deja mi-a sărit somnul, gâtul îmi e plin de alune dureroase, înghit cu dificultate, dezastrele se lovesc unul de altul. Să fie oare acesta lucrul pe care nici măcar nu îndrăznesc să îl rostesc, este posibil să fie un nodul într-un sân care nici măcar nu există, trebuie să o duc la investigaţii, nu mai pot aştepta până dimineaţa, aşa că îl trezesc pe Udi, mă aşez tremurând pe marginea patului său, iar el murmură în somn, prostii, sigur încep să îi crească ţâţilicile, iar eu îmi ating sânii, nu îmi aminteam de o asemenea alună, nu îmi amintesc de o asemenea durere atunci când au început să îmi crească sânii, a doua zi de dimineaţă mă arunc asupra ei în clipa în care deschide ochii, o ating panicată, da, poate că el are dreptate, respir uşurată, am impresia că şi în partea cealaltă se ascunde o micuţă alună, aşa că o anunţ fericită, nu este nimic, Noghi, nu ai de ce să îţi faci griji, în concluzie, încep să îţi crească ţâţilici, dar, spre surprinderea mea, ea izbucneşte în lacrimi, ca şi când acest lucru ar fi fost cu adevărat rău, mult mai rău decât orice boală incurabilă. Nu vreau ţâţilici, loveşte ea patul cu piciorul, la ce îmi folosesc mie chestiile astea, acum vor râde şi mai mult de mine, o mângâi tristă, chiar că nu are nevoie de ele atât de repede, la vârsta ei eu eram încă plată, acum va mai avea ceva de ascuns pe sub cămăşi, şi toată fericirea şi uşurarea mea se risipesc, îl chem repede pe Udi, explică-i tu că este firesc, explică-i că este frumos să ai sâni, îl rog eu, dar el îmi spune cu răceală, sigur că e frumos şi îmi este clar că amândoi ne gândeam în clipa aceea la sânul ferm şi fin cu sfârcul negru.

Dar zilele trec, iar ea nu mai vine, o aştept cu o înfrigurare inexplicabilă pentru mine, împăcată, întotdeauna când se află în faţa mea, trezeşte în mine un sentiment de frustrare, dar în gândurile mele, îmi este aproape dragă, milostivă, caldă şi înţeleaptă, o văd şezând şi alăptând, suptul fetiţei se confundă cu ciripitul păsărelelor şi cu torsul pisicilor, într-o perfectă armonie cu întreg universul. Gândul la ea trezeşte în mine un sentiment plăcut de siguranţă, ca şi când, dacă ceva se va întâmpla, ea va veni din nou şi ne va salva, dar în clipa în care îmi dau seama că nu vine, încep să mă îngrijorez, poate că am rănit-o într-un fel sau altul, poate că i s-a întâmplat ceva, nu ştiam că depindeam atât de mult de ea.

Ce o fi cu Zohara, îl întreb eu într-una dintre seri, iar el spune, este bine, a sunat în urmă cu câteva zile, i-am spus că totul este bine. Deci nu mai vine? spun eu dezamăgită, iar el zice, am impresia că nu, este ocupată cu fetiţa ei, iar aici nu mai are ce face, şi eu zic, aşa este, chiar nu mai are ce face, dar cu toate acestea mă simt pustiită, parcă aş fi fost abandonată, apoi întreb cu un dezgust care mă surprinde până şi pe mine, oare copila aceea o avea tată? Nu am idee, ridică el din umeri indiferent, ce importanţă

are, dar eu spun, pentru mine chiar nu are nici un fel de importanţă, dar pentru ea, sigur are, şi el zice, nu fi chiar atât de sigură, întotdeauna am spus că ideile tale despre familie sunt învechite, şi din nou simt cum mă cuprinde furia aceea veche, dar mă abţin, nu mă pot certa cu el în asemenea zile, îi lipsesc furia şi interesul, poate chiar măsura dragostei, care poate hrăni cearta. Este tăcut, moderat, nu se plânge de nimic, nu cere nimic, ne continuăm vieţile precauţi, într-un fel complet diferit de modul în care trăiserăm până atunci, clocotind de furie, aducându-ne injurii unul altuia, iar eu, care dintotdeauna fusesem aplecată spre reconciliere, încercam să privesc toată această situaţie ca pe o binecuvântare, deşi de multe ori nu face decât să îmi stârnească teama, dar imediat mă liniştesc, încearcă doar să se schimbe, să se cureţe de cicatricile vieţii sale anterioare, de sentimentele negative, dar poate că va ajunge la un nivel la care îşi va pierde orice sentiment, ca şi cum i s-ar face un transplant, însă apoi sentimentele pozitive vor prinde rădăcini în el şi totul va fi cum nu se poate mai bine.

Apatia aceasta mă cuprinde şi pe mine, când ajung la cămin, în fiecare dimineaţă, fetele stau întinse pe canapele, picioarele lor goale sunt adunate sub ele, mă privesc indiferente, doar Hani mă întâmpină într-o dimineaţă plină de entuziasm, am terminat puloverul, şi flutură înaintea mea un norişor trandafiriu. Ce frumos este, spun eu uimită, este perfect, iar ea îşi mângâie burta, şi fetiţa mea este perfectă, i se va potrivi, nu uita că, după ce se va naşte, o voi îmbrăca eu, cu mâinile mele, apoi scoate din buzunar o bandă elastică trandafirie, cu elasticul acesta îi voi face un coc, iar Ilana, care până acum tăcuse, începe să râdă, ce retardată eşti, nu ştii nici măcar că bebeluşii se nasc aproape chei, ce coc să îi faci, cumpără-i o păpuşă, Naama, îmi spune ea, de aşa ceva are nevoie, o păpuşă pe care să o pieptene, să o îmbrace, nu un copil, dar eu spun, Ilana, nu o jigni, fiecare are propria sa cale de a păstra legătura cu pruncul, Hani se agaţă de mine, aşa este, aşa voi putea să o recunosc, după pulover, la fiecare copil care va trece pe lângă mine pe stradă, voi căuta puloverul acesta. Va mai avea încă o mie de pulovere, hârâie Ilana în bătaie de joc, fetiţa ta va fi bogată, acesta va fi cel mai urât pulover al ei, Hani aproape că izbucneşte în lacrimi, este urât? Ţi se pare urât? Îl flutură deasupra capului ei, cât de bine ar fi fost să fi avut şi eu un asemenea pulover când eram copil, niciodată nu am avut o haină nouă, numai rupturile fraţilor mei, dar Ilana nu renunţă, încă eşti un copil, ar trebui să i-o duci mamei tale să o crească, pentru că e ca şi cum ar fi sora ta, dar Hani ripostează, cum adică, mama mea nu are răbdare cu nimeni, tot timpul urlă şi trânteşte, pentru fetiţa mea vreau o mamă bună.

De unde ştii că mama vitregă va fi una bună, o provoacă Ilana, crezi că, dacă are bani, are şi inimă? Şi eu intervin, nu te îngrijora, îi verificăm foarte bine pe părinţi, sunt oameni care îşi doresc foarte mult un copil, au multă răbdare şi multă dragoste de oferit, Ilana se strâmbă neîncrezătoare, vă lucrează pe faţă, habar nu aveţi cum sunt ei cu adevărat. Atunci de ce îţi dai copilul, dacă nu crezi că este aşa, întreabă Hani, iar Ilana declară triumfătoare, pentru că mie nu îmi pasă de copilul meu, de asta, s-a împins în burta mea fără să îmi ceară voie şi mi-a stricat forma, din cauza lui nu pot fi acum fotomodel, încerc să îmi ascund zâmbetul, îşi găsise pe cine să dea vina, dar Hani nu se poate abţine, tu, fotomodel? Cu formele tale, cu mutra ta? Aproape că izbucneşte în râs, îşi loveşte uşor burta, iar Ilana strigă, închide

gura, proasto, vei regreta că ai râs de mine.

Le trimit repede pe amândouă sus, la orele de pregătire pentru naştere, apoi plec să o caut pe fata cea nouă, care venise cu o zi în urmă, părinţii o aduseseră umflată toată în bătaie, nu vrem să mai auzim de ea şi nici de bastardul arab din burta ei, urlaseră ei, o găsesc dormind în pat, o privesc tristă, primele zile aici sunt cele mai grele, despărţirea de tot ceea ce le era familiar, durerea renegării, cel mai bine ar fi să fie aduse în timpul somnului, urc în birou să completez câteva formulare, dar încetul cu încetul asupra mea cad fulgii unei noi păci, mi se pare că lucrurile s-au mai calmat puţin, pot respira uşurată. Iată, reuşesc să mă concentrez, pot păstra distanţa corespunzătoare, bine că Yael nu a mai venit, situaţia ei m-a afectat prea mult, cine ştie ce s-a întâmplat cu ea, poate că bărbatul ei s-a întors în cele din urmă la ea şi vor creşte împreună copilul, deja am lacrimi în ochi de fericire, simt şi o invidie jenantă, cât de bine le va fi, cât de bine ne-a fost nouă, întinşi pe patul matrimonial, cu Noga răsucindu-se între noi, îi mirosim trupşorul luminos, îi ronţăim tălpile picioarelor, moi şi parfumate precum pâinica de Shabat, iar ea ne loveşte feţele cu picioruşele ei, râzând fericită, când ajung acasă, îi privesc ostil tălpile înfăşurate în şosete groase şi în bocanci şi ea întreabă imediat, unde este tati? Eu ridic din umeri, nu am idee, sigur a ieşit să facă o plimbare. De multe ori iese şi hoinăreşte, îşi pune picioarele la lucru, se întoarce gânditor, dar sănătos, nu se plânge de nici o durere, chiar va trebui să o sun pe Zohara, l-a salvat cu adevărat, şi când el se întoarce, îi spun, hai să o sunăm pe Zohara şi să îi mulţumim, nu este frumos să o sunăm numai atunci când avem nevoie de ea, dar el se încruntă, pentru ce să îi mulţumim? Sunt surprinsă, cum adică pentru ce, uite că te-ai însănătoşit, uite cât de bine mergi, deja ai uitat săptămânile în care zăceai nemişcat în pat? El spune cu răceală, dar nu m-am însănătoşit datorită ei, tu crezi că asta m-a ajutat, leacurile ei băbeşti şi binecuvântările lui Dalai Lama?

Ingratitudinea lui îmi stârneşte dezgustul, mă duc spre telefon în semn de protest, unde este numărul ei, era aici, pe frigider, mi se pare că mi-l amintesc pe dinafară, formez numărul cu multe ezitări, Zohara, sunt Naama, iar ea răspunde, ce mai faci, dar vocea ei este stinsă, îngheţată, poate s-a supărat pentru că nu sunasem mai devreme. Noi suntem foarte bine, o anunţ eu emoţionată, doream să îţi mulţumesc, Udi şi-a revenit aproape complet, şi sunt sigură că imediat va spune, nu trebuie să îşi revină, ci trebuie să se schimbe, dar ea tace, îmi este clar că nu are nici un chef să întreţină conversaţia, doar eu insist, îmi este greu să renunţ la ea atât de uşor. Cum se simte micuţa, întreb eu, iar ea spune, foarte bine, apoi îi sugerez confuză, poate vii pe la noi cu ea într-o zi, ne-ai promis că vii odată la cină, iar ea mă întrerupe, aproape că nu apuc să termin de rostit invitaţia, bine, vom veni când vom putea, apoi mă despart de ea dezamăgită, neştiind cum să îi interpretez răceala.

Ţi-am spus că nu ai de ce să o suni, mă provoacă Udi, iar eu mă înfurii, tu nu eşti cel mai bun exemplu în ceea ce priveşte păstrarea relaţiilor dintre oameni, simţeam nevoia să îi mulţumesc, iar dacă ei nu îi place asta, o priveşte, nu este problema mea, apoi închid nervoasă uşa frigiderului, iar s-au terminat legumele, se învârte toată ziua prin casă şi nu îi trece prin cap să cumpere ce lipseşte de prin frigider, doar eu, după ce vin de la serviciu, trebuie să fac totul, de ce nu ai fost la cumpărături, strig la el, dacă tot

te-ai învârtit ore întregi pe afară, nu avem nimic de mâncare la cină, iar el spune, mie nu îmi este foame, şi eu izbucnesc, este minunat că ţie nu îţi este foame, dar la noi nu te gândeşti? Nu te poţi gândi numai la tine însuţi, eşti parte din această familie, fie că vrei, fie că nu, dar el face pe naivul, asta înseamnă că şi mie trebuie să îmi fie foame atunci când vă este vouă?

Trebuie să te gândeşti la nevoile tuturor, strig eu, seara mâncăm cina, nu este nimic atât de complicat, iar el scrâşneşte printre dinţi, tu şi principiile tale burgheze, eu deja urlu, să întemeiezi tu o familie pe alte principii, copiii trebuie să mănânce seara, oamenilor care muncesc toată ziua li se face foame, iar el strigă, atunci, luaţi-vă cina voastră împuţită, vă împiedic eu să mâncaţi? Apoi iese imediat din casă, trânteşte uşa în urma lui, mă aşez şocată pe un scaun din bucătărie, ce am spus, cer chiar atât de mult, sper că Noga nu ne-a auzit, uşa camerei ei este închisă, iar sonorul televizorului este dat tare. Acum nici eu nu mai am poftă de mâncare, putem trăi şi fără cină, putem trăi şi fără legume, fără pâine, putem trăi şi fără el, mă reazem de frigider, motorul său toarce în spatele meu, cât timp mai am până când ea va da buzna în bucătărie şi va întreba când mâncăm, nu prea mult, dar îmi petrec acest timp şezând pur şi simplu, ascultând în tăcere sunetele vibrante ale frigiderului, iar în clipa în care el intră cu plasele după câteva minute, mă emoţionez ca şi când aş fi primit un cadou foarte scump, sunt imediat gata să cad la pace, nici el nu mai este la fel de furios, deşi acum pare că îl preocupă altceva, poate conversaţia cu Zohara, nu dorea ca eu să vorbesc cu ea, nu am chef nici măcar să întreb de ce, important este că a adus legume, în loc să îşi ceară scuze. Bine că s-a întors, bine că nu va trebui să stau singură lângă Noga cea tristă, dar iată că ea este încă tristă, din cine ştie ce motiv, iar el este încă încordat, maxilarele lui urcă şi coboară în timp ce mestecă, scoţând un scrâşnet deloc plăcut, deja abia aştept clipa în care amândoi se vor duce la culcare, atât de tare mă apasă prezenţa lor, iar eu voi sta pe terasă, printre rufele proaspăt spălate, când şi când mă mângâie câte o mânecă goală, pentru că el îndeasă în maşina de spălat până şi hainele de iarnă, pantaloni matlasaţi şi bluze cu mânecă lungă, chiar şi câteva pulovere.

Printre aburii moi, respir uşurată, cât de plăcută este liniştea aceasta goală a nopţii, nimic nu te mai poate dezamăgi, iată că văd o cămaşă şi o pereche de pantaloni apropiindu-se de mine, ca şi când ar fi crescut înăuntrul lor mâini şi picioare, da, sunt mâinile şi picioarele lui, el este înăuntrul hainelor sale, din pricina faptului că eram obişnuită ca la ora aceea să văd numai haine goale, îl privesc de parcă aş fi zărit o fantomă, exact atunci sună telefonul, înainte ca eu să apuc să îl întreb de ce nu doarme, plânsete de copil vin dinspre receptor, Naama, plânge ea cu sughiţuri, iar eu întreb, Hani, ce s-a întâmplat? Ea gâjâie, am născut deja, m-au dus la spital după ce ai plecat, iar eu strig, felicitări, cum a fost naşterea? Dar ea ignoră întrebarea ca şi când acesta ar fi un lucru marginal, puloverul este distrus, plânge ea, Ilana l-a deşirat. Eşti sigură? mă îngrozesc eu, de unde ştii? Iar ea spune, l-am scos acum din geantă pentru a îmbrăca fetiţa, dar era deşirat, numai aţe, atât a mai rămas din el, o omor pe Ilana, e un monstru, iar eu îi spun, Hani, linişteşte-te, îţi aduc eu dimineaţă un pulover exact la fel, caut prin toate magazinele până ce găsesc ceva asemănător, dar ea strigă, nu există ceva asemănător, eu l-am tricotat cu mâinile mele, eu nu îmi dau fetiţa fără pulover, nu o dau, niciodată în viaţa mea nu am avut ceva care să fie doar al meu, nu

renunţ la ea, eu o rog, linişteşte-te, Hani, vin la tine imediat şi vorbim despre asta, vom găsi o soluţie, important este ca tu să fii bine şi totul să treacă fără alte consecinţe. Îl privesc ruşinată pe Udi, care stă în picioare în faţa mea, una dintre fete a deşirat puloverul tricotat de cealaltă, încerc eu să îl pun la curent cu drama care se petrecea, Ilana asta, ştiam eu că trebuie să stăm cu ochii pe ea, mă ridic repede, merg la maternitate, spun eu, dar el stă încă în picioare în faţa mea, blocându-mi drumul, trupul său emană un miros plăcut, nu pleca, spune, trebuie să îţi vorbesc.

Simt pulsul unei fericiri vibrante care mă ia pe nepregătite, apropiindu-se de mine cu paşi ezitanţi, trebuie să îmi vorbească, încă i-a mai rămas ceva să îmi spună, mă simţisem atât de inutilă în fiecare seară, stând în faţa uşii închise a camerei lui, poate vom şedea pe terasă ca pe vremuri şi vom bea bere rece şi vom fuma, el îmi va mângâia coapsele, îşi va strecura degetele reci pe sub rochia mea, eu îi voi săruta fruntea frumoasă, palmierii din ochii lui, mi-a fost dor de tine, Udi, voi şopti înăuntrul gurii sale, iar vorbele mele îi vor îndulci limba, apoi se vor întoarce la mine umede, şi mie, şi mie, dar, cu toate acestea, spun, trebuie să plec, mă întorc repede, în mai puţin de o oră, însă el nu renunţă, trebuie să plec în curând, iar eu spun, atunci vorbim când te întorci, te voi aştepta, şi el adaugă încet, nu mă voi mai întoarce.

De ce, întreb eu cu adevărat uluită, a izbucnit vreun război din care nimeni nu se mai întoarce? Îl privesc aşa cum o copilă îşi priveşte tatăl mobilizat în mijlocul nopţii, iar el spune, Naama, vă părăsesc, eu mă holbez la el, încă nu înţeleg, pe cine părăseşti? Şi el spune, părăsesc această casă, te părăsesc pe tine, nu mai pot continua astfel, iar eu, din câte se pare, încep să tremur, pentru că el îmi cuprinde umerii cu putere şi spune, linişteşte-te, Naama, va fi bine şi pentru tine, vei vedea că va fi bine, amândoi suferim când suntem împreună, eu mă bâlbâi, dar de ce, din cauza legumelor? Din cauza cinei? Nu trebuie, nu vom mai mânca la cină. Nu este din cauza legumelor, spune el, îşi trage un scaun din plastic şi se aşază în faţa mea, pentru o clipă mi se pare că şi el tremură, dar nu, este foarte stăpân pe el, palid, însă hotărât, niciodată nu îi mai văzusem expresia aceea, îl cunosc de mai bine de douăzeci de ani şi încă exista o expresie pe care nu i-o cunoşteam, blândă şi în acelaşi timp răutăcioasă, figura unui criminal deosebit de periculos, maxilarele îi scrâşnesc în timp ce vorbeşte, dar ce spune, abia dacă aud, pare un discurs pregătit, din câte îmi dau seama, a lucrat la el ceva vreme, probabil chiar în faţa oglinzii din camera sa închisă, dar eu sunt cufundată în norişorul de lână al puloverului deşirat cu sânge rece, ghemotoace de lână îmi sufocă gâtul, cum a putut să îi facă aşa ceva, săptămâni întregi lucrase la el, toată nefericirea ei o pusese în lâna trandafirie, dar acum totul se terminase, nimic nu mai poate fi reparat, nimic nu mai poate fi reparat, şi el strigă, mă auzi, ascultă-mă, Naama, încerc să îl privesc, dar capul meu se afundă, ca şi cum mi s-ar fi spart gâtul, făcându-se ţăndări de podea, nu îmi mai văd decât teama, alune rotunde uriaşe lovindu-se una de cealaltă. De ce îi pasă dacă îl aud sau nu, să îşi ţină discursul în faţa altcuiva, să plece pe strada goală şi să profeţească pomilor şi strugurilor, dar el spune, ascultă-mă, Naama, trebuie să fac o schimbare, îmi ridică bărbia cu blândeţe, capul îmi este plin de ace grele de oţel, cum de mâinile lui fine reuşesc să îl ridice, ştiu că boala aceasta este un semn, spune, am primit în felul acesta un avertisment, ea

are un înţeles profund, mi-a luat multă vreme să îl pricep, dar acum nu mai am nici o îndoială, trebuie să fac o schimbare în viaţa mea.

Dar cum ştii ce fel de schimbare, şoptesc eu, mi se pare că şoptesc, iar el spune, nu striga, şi îmi dă drumul bărbiei, care se prăbuşeşte imediat, murmur către genunchii albi, de ce tocmai această schimbare, poate că trebuie să faci tocmai contrariul, dar el zice, mă gândesc la asta de luni de zile, ştiu că nu am de ales, rutina aceasta a noastră este bolnavă, între noi nu este decât încordare, nu sunt decât sentimente negative, nu mai pot trăi într-o asemenea atmosferă, tot timpul te dezamăgesc, o dezamăgesc pe Noga, nu mai pot continua astfel, nu mai pot trăi încă patruzeci de ani la umbra furiei tale, îmi ridic deodată capul, ca şi când ar fi fost tras de un arc, şi spun, aşa că pentru a nu dezamăgi pleci, asta faci tu în loc să încerci să repari? Aşa lupţi tu?

Sunt lucruri care nu mai pot fi reparate, spune el, trebuie să ne obişnuim cu ideea, nu vorbeşte despre puloverul deşirat, care ar putea fi tricotat din nou, relaţia noastră a intrat pe un drum înfundat, iar noi nu am reuşit să reparăm acest lucru, nu te învinovăţesc pe tine pentru asta, amândoi suntem vinovaţi în egală măsură, dar tu poţi continua astfel, în vreme ce eu, nu, apoi, deodată, gura lui se deschide într-un căscat, dezvelindu-şi dinţii ascuţiţi ca un gard electric, îi urmăresc mişcările gurii, cele care îmi distrug viaţa, şi tocmai în faţa acestui căscat eu încep să plâng, cum poate să caşte acum, cum îmi poate arăta în modul acesta ofensator locul pe care îl ocup eu în viaţa lui, douăzeci şi cinci de ani, un sfert de secol. Nu mă mai iubeşti, miaun eu, iar el zice, nu iubesc viaţa noastră, nu îmi iubesc viaţa, trebuie să fac o schimbare, şi eu spun, dar cum rămâne cu mine, cum rămâne cu dragostea ta faţă de mine? El şopteşte, nu o simt, de când m-am îmbolnăvit, nu o mai simt, eu sughiţ, ce voi face fără dragostea lui, cum voi putea trăi fără ea, nu sunt pregătită să renunţ la ea, trebuie să o trezesc iar la viaţă. De ce tocmai schimbarea aceasta, de ce să se ridice şi să plece, poate plecăm toţi trei de aici, să lăsăm totul în urmă, să încercăm să luăm totul de la capăt în altă parte, asta este schimbarea de care ai nevoie, Udighi, să vindem apartamentul şi să plecăm de aici, nu va mai fi nevoie să faci pe ghidul, îţi vei putea termina doctoratul în linişte, deja sunt cufundată în visul acesta fericit, încurajându-mă singură, el nu mă va refuza, voi reuşi să îl conving. Udi, nu înţelegi, spun eu hotărâtă, aproape cu sânge rece, este ca o profeţie, auzi voci înăuntrul tău, nu mai ştii pe cine anume să crezi, nu ştii ce cale să alegi, numai după dezastru se va şti care au fost profeţii adevăraţi şi care cei mincinoşi, este adevărat că avem probleme, dar cum ai ajuns la concluzia că aceasta este soluţia, să laşi totul şi să pleci, să fugi de probleme, ce soluţie ruşinoasă mai este şi asta, aşa rezolvăm lucrurile? Cum de poţi crede că eşti liber să pleci? Eu nu m-am simţit niciodată liberă, nici măcar nu am luat vreodată în considerare această posibilitate, mi-a fost clar tot timpul faptul că lucrurile se pot rezolva numai din interior, vei vedea şi tu că aşa trebuie procedat, că doar aşa te vei însănătoşi. Niciodată nu ai luptat cu ceea ce ţi s-a întâmplat cu Noga, continui eu plină de patos, încurajată cu fiecare clipă ce trece de dreptatea vorbelor mele, ai preferat să te rostogoleşti prin mocirla vinovăţiei, în loc să îţi croieşti din nou drum către ea şi către mine, asta trebuie să faci acum, Udi, crede-mă, te cunosc cel mai bine, nu te lăsa sedus de drumul spre pierzanie, nu te poate duce decât spre dezastru, Noga nu va face

faţă situaţiei, îmi este frică şi să mă gândesc la ceea ce i s-ar putea întâmpla, îi strâng mâna cu toate degetele, nu îmi este ruşine să îl implor, să mă umilesc în faţa lui. Udi, îmi este atât de clar faptul că greşeşti, încearcă să mergi pe calea deschisă de mine, schimbarea trebuie să vină din sânul familiei, mai ai răbdare câteva luni, oricând poţi pleca, el îmi desprinde degetele de pe mâna lui, se ridică de lângă mine cu răceală, vezi de ce nu mai pot trăi alături de tine, izbucneşte el, nu mai suport dorinţa ta de a domina, numai tu ştii ce anume trebuie făcut, ţi se pare că întotdeauna ai dreptate şi toată lumea, în afară de tine, greşeşte, poate că eu greşesc, strigă el, dar este greşeala mea, eu voi plăti preţul.

Tu vei plăti? strig eu, ce bine ar fi fost ca numai tu să plăteşti, dar eu, dar Noga, încă nu ai învăţat ce este o familie, cu toţii plătim, cu toţii suntem legaţi, tu crezi că te vei putea desprinde şi gata? Dar el spune, încetează să îmi mai dai lecţii, încetează să te mai foloseşti de Noga pentru a mă pedepsi, nu mă vei lega de tine cu cătuşele vinovăţiei, nu sunt pregătit să îmi sacrific întreaga viaţă pentru zeiţa aceasta nesătulă numită familie, nimeni nu va avea de câştigat de pe urma suferinţei mele, cu siguranţă nici tu, nici Noga. Simt că viaţa mea este în pericol, trebuie să o salvez, tu de ce crezi că a venit boala aceasta asupra mea? Nimic nu vine din senin, m-am îmbolnăvit din pricina muntelui de furie acumulat împotriva ta şi din cauză că nu îndrăzneam să îl vărs asupra ta, îl vărsam asupra mea, m-am pedepsit pe mine, pentru că nu este posibil să înfurii o înţeleaptă ca tine, iar mie nu îmi vine să îmi cred urechilor, pe mine eşti furios? Mai ai neruşinarea să fii furios pe mine? Mi-am dat viaţa pentru tine şi pentru Noga, de ani de zile îţi acopăr indiferenţa, dacă furia ar fi putut îmbolnăvi, atunci eu ar fi trebuit să fiu moartă de multă vreme. Nu ţi-am cerut niciodată să mă acoperi, strigă el, nu ţi-am cerut să faci sacrificii pentru mine, aşa că nu îmi cere să îmi sacrific ce a mai rămas din viaţa mea, pentru tine, în casa aceasta ca o închisoare, prizonier al sentimentelor de vinovăţie, trebuie să plec de aici, să mă deconectez, dacă voi continua astfel, mor, şi eu strig, să te deconectezi? Cum te poţi deconecta de copila ta? Şi el zice, sunt ani de zile de când nu mai am nici o cale de comunicare cu ea, iar totul este din vina ta, mă supraveghezi tot timpul, mă urmăreşti, nici nu îţi dai seama cât de mult rău ai făcut relaţiei mele cu ea, iar eu urlu, eu am făcut rău relaţiei tale cu ea? Doar încercasem să mai salvez ceea ce se putea.

Nu mă îndoiesc de intenţiile tale, oftează el, dar a ieşit rău şi, oricum, nu ştiu ce ar mai fi de făcut, Noga este deja mare, nu mai are nevoie de mine tot timpul, am nevoie de vreme pentru a mă gândi ce am de făcut în privinţa ei, îl privesc încordată, nu mai am ce să spun, dar îmi este frică să tac, pentru că atunci el se va ridica şi va pleca, atâta vreme cât este încă aici, mai am o speranţă, trebuie să îl epuizez prin vorbe, iar atunci va rămâne să se odihnească, iar eu mă voi întinde alături de el şi îl voi strânge în braţe cu putere, poate că în timpul somnului voi reuşi să îi reaprind dragostea, ca atunci când ne-am întors de la spital, iar dimineaţă va înţelege că îi va fi cel mai bine dacă rămâne cu noi, pentru că nu are alt loc în care să se ducă. Pupilele se agită necontenit în interiorul cuştilor înguste ale ochilor săi, buzele palide îi sunt încordate, strâns lipite una de cealaltă, am reuşit să îi strecor îndoiala, îl privesc satisfăcută, dar în clipa aceea el se ridică, începe să adune în grabă hainele întinse la uscat, preocuparea aceasta casnică a sa îmi dă curaj, lasă, îi spun eu, facem asta mâine, hainele nu s-au uscat încă, iar atunci

văd, adună doar hainele lui, pulovere şi bluze cu mânecă lungă, se pregăteşte pentru iarnă, nu se va întoarce, simt cum întreaga faţă îmi este inundată de sânge gros, violent, pare că ochii, obrajii, buzele, nasul, toate se zbat înăuntrul unor lacuri roşii, fierbinţi, desprind hainele încă umede şi i le arunc în faţă, acum înţeleg, urlu eu destul de tare cât să trezesc întreg cartierul, ai aşteptat să îţi termin de spălat toate hainele, iar acum pleci, ticălosule, laşule, om de nimic, ţi-am spălat toate hainele din dulap, iar acum pleci, iar el îmi face semn să tac, cu buzele acelea iubite, termină, cât eşti de josnică, asta te doare pe tine acum, maşina de spălat? Dar eu ţip, mă doare ce se va întâmpla cu mine, mă dor anii pe care i-am irosit pentru tine, suntem împreună de când aveam doisprezece ani, iar acum am aproape patruzeci? Când eram încă tânără şi arătam bine, nu ai îndrăznit, dar acum ai prins curaj? Egoistule, exploatatorule, strig eu, desprind alte şi alte haine de pe sfori, orice îmi cade în mână, cum îmi poţi face una ca asta, cu ce drept, deodată ai simţit că vrei o viaţă nouă? Crezi că aici eşti în tabără, că fiecare face tot ce îl taie capul, ai idee câte lucruri mi-am dorit să fac, dar nu le-am mai făcut, ai idee la câte lucruri am renunţat pentru familia aceasta?

Acum ai ocazia să le faci, îmi spune în şoaptă, iar eu strig, acum? Îţi mulţumesc foarte mult! Pentru mine este deja prea târziu, eu nu mai am puterea de a lua viaţa de la capăt şi nici tu nu o vei relua fără mine, auzi, până acum am făcut totul împreună, nu poţi face nimic fără mine, mâinile mele îi cuprind umerii, urcă spre gâtul lui, aş putea să îl sugrum, din pricina furiei aş fi în stare de orice, dar el îmi desface mâinile, calmează-te, îmi spune cu răceală, eu ştiu că izbucnirea mea nu face decât să îl îndepărteze, dar nu îmi mai pasă, ar fi trebuit să stau picior peste picior şi să ascult manierată discursul său pregătit dinainte, apoi să mă despart de el cu nobleţe, poate că acest lucru l-ar fi făcut să îşi dorească să rămână, dar eu mă zbat ca o fiară, lovesc, înjur, exact ca fetele de la cămin, atunci când li se iau copiii, este al meu, este al meu, urlă ele, şi eu urlu, eşti soţul meu, nu mă poţi părăsi, dar deodată, printre strigătele mele, în faţa ochilor îmi străluceşte o imagine violentă, îngălbenită din pricina trecerii anilor, a doi copii cu părul tuns scurt, împletindu-şi degetele mâinilor într-o cameră micuţă, îmi amintesc cum îmi scriam numele pe lobul urechii lui şi de fiecare dată când literele începeau să se şteargă, le îngroşam din nou, cu un pix albastru, iar el râdea, nu este nevoie să faci asta, Noam, apoi îşi atingea urechea în locul acela, sunt al tău pentru totdeauna.

Degetele mă dor atât de tare, încât le desprind de pe gâtul său, le las să cadă, îl urmez în dormitor asemenea unui câine ascultător, inspectând grămăjoarele de haine, scoate din dulap rucsacul pe care îl folosea în călătorii, apoi începe să îşi împacheteze hainele în felul acela ciudat al lui, întotdeauna mă săturam să îl văd cum se chinuie şi în cele din urmă îl ajutam, chiar şi acum mă apropii de pat şi încep să le împăturesc, o bluză şi încă una, el mă priveşte uimit, se simţea mai bine când urlam şi înjuram. Unde mergi, îl întreb, iar el spune, încă nu ştiu, întâi voi face o călătorie în sud, după aceea, voi vedea, trebuie să mă gândesc la toate în linişte, să fiu doar cu mine însumi, eu încerc să îmi revin, nu poate fi adevărat, pleacă doar într-o scurtă călătorie, peste o zi sau două se va întoarce şi totul va reveni la normal, nici nu îi voi spune lui Noga, dar în clipa aceea el zice, am lăsat o scrisoare pentru Noga, am încercat să îi

explic unele lucruri.

Scrisoare? mă înfurii eu din nou, de ce o scrisoare, tu arunci bomba, iar eu trebuie să suport consecinţele? Trebuie să îi vorbeşti şi să fii aici în momentul în care va reacţiona la tot ceea ce se întâmplă, nu să îi laşi o scrisoare şi să fugi, dar el zice, nu sunt capabil să fac asta, pot face lucrurile numai în felul meu, iar eu strig, este imposibil să nu fii capabil, îţi permiţi prea multe, trebuie să fii capabil, dar el spune, când vei pleca tu, să faci totul aşa cum scrie la carte, eu nu sunt decât un incapabil în comparaţie cu tine, nu ştiu nici măcar cum să vă părăsesc. Dar tocmai aceasta este diferenţa dintre noi, urlu eu, eu nu aş pleca, nu mă pot ridica să plec fără să mă uit în urmă, tu nici măcar nu îmi spui unde anume te duci, va fi imposibil să te găsesc dacă se întâmplă ceva, iar el zice, te voi suna peste câteva zile şi îţi voi spune unde sunt.

Văd cum hainele sunt înghiţite de pântecele rucsacului, iată şi pantalonii pe care îi cumpărasem iarna trecută de la magazinul de peste drum, iată şi cămaşa de jeanşi cea frumoasă, pe care i-o aduseserăm noi, Noga şi cu mine, cadou pentru ultima sa zi de naştere, iată şi puloverul în dungi pe care îl purta în dimineaţa aceea, sub norul care se spărsese deasupra capului său, cum poate pleca, de vreme ce toate hainele îi sunt însemnate, mânia mă inundă din nou, nu te voi ierta niciodată, îi spun, dar imediat îmi dau seama că sunt penibilă, lui nici măcar nu îi pasă cum mă simt, la asta se reduce totul, nu mai am nici o putere asupra lui, dacă i-ar păsa, nu ar pleca, nu este impresionat nici de ceea ce îi spun, continuă să îşi hrănească rucsacul flămând, Tanahul nou acoperit de praf, pe care nu îl deschisese niciodată, îl lasă aici să putrezească împreună cu mine, încerc să gândesc repede, ce să mai spun, trebuie să găsesc ceva care să trezească îndoiala înăuntrul său, care să îl reţină aici noaptea aceasta, dar în clipa aceea înţeleg deodată totul, că vorbele şi-au pierdut puterea, că eu mi-am pierdut puterea, că nimic din ceea ce aş putea rosti nu îl va mai face să îşi schimbe crunta decizie, lipsită de inimă, la care nu m-aş fi putut gândi niciodată, de care nu mă temusem niciodată. După atâţia ani în care un singur cuvânt de-al meu îi putea provoca furie, teamă, plăcere, iată că în noaptea aceasta pot ameninţa, pot acuza, pot implora, nimic nu mai contează, iar în clipa în care înţeleg acest lucru, mă cuprinde o oboseală ucigătoare, oboseala unui bolnav în fază terminală, care nu mai are nici măcar puterea necesară pentru a se jeli pe sine, îndes pe deasupra hainele rămase, care nu avuseseră privilegiul de a intra în rucsac, mă aşez, închid ochii umflaţi de plâns şi mi se pare că am adormit, dar continui să îi ascult paşii, o mişcare ce nu se va mai face simţită pe aici nu peste multă vreme, asemenea urmelor unui animal pe cale de dispariţie, cine îşi aminteşte de paşii dinozaurilor pe planeta îngheţată şi pustie, este atât de neinteresant pentru mine, peste puţin timp aici vor răsuna doar paşii mei şi ai ei, simt nevoia să îl fac părtaş la uimirea mea, îmi ridic bărbia şi şoptesc, Udi, însă el îmi răspunde printr-un scârţâit al uşii, sar din pat ţinându-mi respiraţia, nu poate pleca în felul acesta, fără un sărut, fără o îmbrăţişare, chiar şi când pleca pentru o săptămână, ne despărţeam cu un sărut, darămite acum, când pleacă pentru totdeauna, alerg spre uşă, încerc să o deschid, dar este încuiată, cheia mea zace, cu siguranţă, undeva pe fundul genţii, nu pot fugi pe scări după el, să îl trag înapoi în casă după mine, aşa cum făceam adesea în timpul certurilor noastre, ies repede pe terasă,

aştept o secundă, încerc să strig, însă numai o şoaptă mută îmi iese din gât, aşteaptă puţin, nu ţi-am spus cel mai important lucru.

El dispare deja înghiţit de drum, înalt şi încăpăţânat, cu rucsacul uriaş în spate, asemenea unui turist neobosit, peste câteva clipe nu îl voi mai vedea, chiar dacă ceva îngrozitor se va întâmpla, nu voi mai putea să îl găsesc, trebuie să îl opresc, dar vocea mea se stinge când încerc să strig după rucsacul care se îndepărtează, plin cu hainele sale, dintr-odată pricep dimensiunea dezastrului, cu ce se va mai îmbrăca Noga, nu poate purta decât hainele lui, şi strig, lasă câteva cămăşi pentru Noga, cum de nu mă gândisem la asta mai devreme, dar drumul se golise deja de prezenţa lui, de paşii lui grăbiţi, numai copacii se mai văd, siluetele chiparoşilor, plopii, toţi respiră uşor în mijlocul nopţii, eliberaţi pentru scurtă vreme de sub domnia tiranică a soarelui. Peste numai câteva ore se va coborî din nou asupra lor, dar până atunci, pot vorbi în şoaptă pe la spatele lui, privesc strada pustie, care îmi pietruieşte inima, o durere îngrozitoare mă cuprinde, încotro se grăbeşte la ora aceasta, cum are de gând să ajungă în sud, uitasem amănuntele cele mai simple, dintr-odată nu mai ştiu nimic despre el, după ce multă vreme fusesem obişnuită să ştiu absolut totul, iar schimbarea aceasta este atât de radicală, atât de neaşteptată, parcă tot sângele mi s-ar fi scurs din trup, mă reazem de balustradă, suspine seci îmi sfâşie gâtul, scâncetele unui câine părăsit, Udi, nu pleca, latru eu către strada pustie, întoarce-te la mine, nu pot trăi fără tine, Udi al meu, Udighi, întoarce-te. Exact aici stătusem şi aşteptasem răsăritul, de aici o văzusem pe Zohara grăbindu-se, alerga în rochia ei albă să ne salveze, de ce făcusem atât de multe eforturi pentru a-l ajuta să se însănătoşească, poate era mai bine să fi rămas prizonierul bolii, iar în clipa în care mă gândesc la răsăritul inevitabil, încep să tremur, Noga se va trezi de dimineaţă, ce să îi spun, cum să stau în faţa ei, trebuie să îi găsesc scrisoarea, să o ascund de ea până ce îmi revin, mă îndrept împleticindu-mă spre camera ei, din pricina faptului că stătusem prea mult aplecată peste balustradă, îmi este greu să îmi îndrept spatele, aşa că merg aplecată, asemenea omului primordial, prin peşteri, intru încordată în cameră, îmi fac loc printre grămezile de haine, printre caietele împrăştiate pe covor, unde este scrisoarea aceea blestemată. O aud suspinând, se întoarce pe partea cealaltă, faţa ei frumoasă este acum îndreptată spre mine, împăcată, ochii ei minunaţi sunt acum închişi, buzele ei sunt îngheţate într-un zâmbet de somnambul, figura unui inocent. Nu ştie deocamdată că mâine-dimineaţă viaţa ei va fi făcută ţăndări, iar lucrul acesta, faptul că eu cunosc întreg adevărul îngrozitor despre viaţa ei, în vreme ce ea nu, mă face să tremur atât de tare, încât am impresia că tronez deasupra patului ei ca Dumnezeu asupra fiilor Săi, nu numai că ştiu, dar sunt şi vinovată pentru toate, aş fi putut să acţionez cumva, dar nu o făcusem, pipăi biroul ei cu degete tremurânde, atât de multe hârtii, unde este scrisoarea aceea blestemată, trebuie să o găsesc, aş fi vrut să se trezească şi să plece la şcoală ca de obicei, să pot continua în felul acesta cel puţin o săptămână, fără ca ea să simtă ceva şi poate că între timp el se va răzgândi, dar nu pot distinge nimic în tot întunericul, mă întorc în bucătărie şi caut o lanternă sau o lumânare, se pare că astăzi sunt condamnată să nu găsesc nimic, doar o cutie cu chibrituri, chibrit după chibrit îmi arde degetele, căzând apoi, negre şi fără greutate, pe covor, imediat întreaga cameră va fi cuprinsă de flăcări, important este să

scap de scrisoarea aceea, să nu rămână nici urmă din ea. Nu, nu este pe masă, poate că este pe covor, cotrobăi printre hainele ei, oare s-o fi obosit să o bage în plic sau o fi doar o bucată banală de hârtie, mă târăsc pe covor, pipăi orbeşte, dar ea se ridică deodată în fund, ce s-a întâmplat, mami, eu mă ridic, nimic, Noghi, dormi. Ce faci aici, insistă ea, iar eu spun, am venit numai să te acopăr, ea se întinde iar, simt miros de ars, şopteşte ea, am visat că toată casa noastră era mistuită de flăcări, eu îmi adun chibriturile şi murmur, hai, dormi, dormi.

Nu am altceva de făcut, decât să aştept prima rază a soarelui, la răsărit mă voi strecura acolo şi o voi găsi cu uşurinţă, mă încurajez eu, ca şi când în felul acesta tot ce se întâmplase ar fi fost anulat, mă întorc în pat, mă înfăşor în hainele care rămăseseră în urma sa, tremur înăuntrul lor, parcă ar fi carcasa goală a lui Udi, fierb din pricina frigului, un chibrit ars până la capăt se frânge sub talpa mea, privesc în jurul meu, îi caut oasele lungi, părul fluturând în faţa ventilatorului, zile întregi zăcuse aici în felul acesta, cu capul culcat pe perna aceasta, punând la cale planul său diabolic. Mă întind pe saltea, stoarsă de puteri din pricina urii, cum mi-ai putut face aşa ceva, Udi, să te urăsc pe tine înseamnă să îmi urăsc viaţa, să o urăsc pe Noga, să mă urăsc pe mine, dar cu toţii suntem uniţi prin legături ce nu pot fi desfăcute, ne ataci cu foarfeci ascuţite, ne sfârteci vieţile în bucăţele pe care le arunci apoi ca pe nişte mădulare sfâşiate în urma unui accident, până ce nu se mai poate şti care cui aparţine, atât mi-a mai rămas aici, în patul bolii tale, trag perna cu furie, îmi înfig în ea dinţii clănţănindu-mi de frig, simt mirosul obrajilor lui şi al părului lui, mirosul salivei lui curgându-i din gură în timpul nopţii, în faţa ochilor mei sare dintr-odată Daniel cel micuţ al Gheulei, cum îl luaserăm de lângă ea şi îl duseserăm la casa de copii, cum ne ruga în fiecare dimineaţă să îi ducem perna pe care dormise ea în timpul nopţii, apoi se cuibărea pe ea ca un pui de pisică, o sugea ca şi când ar fi fost îmbibată în lapte, apoi simt deodată o foame teribilă, venită din străfundurile trupului meu gol, sar din pat şi merg la bucătărie, mă uit în frigider. Iată legumele pe care mi le-a lăsat ca amintire, roşii, castraveţi şi ardei, dar nu mă mulţumesc, sunt de la el, eu caut ceva cald şi prietenos, care să mă îmbrăţişeze pe dinăuntru, scot laptele şi grişul şi încep să îmi pregătesc un terci cald, amestec obosită în oala încinsă, sunt sfârşită, dar ura nu mă lasă să dorm, mă va trezi în fiecare minut, asemenea unui bebeluş plângăcios, îmi este foarte clar că nu voi mai dormi niciodată, niciodată nu voi mai închide ochii, aşa va arăta de acum înainte fiecare zi din restul vieţii mele.

Deasupra oalei fierbând, încerc să mă gândesc la cât mi-a mai rămas până în clipa în care mă voi despărţi de viaţa aceasta, care a devenit atât de presantă, o pedeapsă, cel puţin zece ani, număr eu dezamăgită, până când Noga va împlini douăzeci de ani, mă cuprinde iar furia împotriva ei, din cauza ei trebuie să trăiesc, încă o noapte şi încă o noapte fără somn, altfel aş fi putut să îmi umplu burta cu medicamente şi aş fi pus capăt acestei torturi, cum este posibil să trăieşti privat de dragoste, exact asta îmi făcuse el, îmi luase lumina dragostei, care, chiar dacă nu fusese mereu vizibilă, existase întotdeauna undeva în conştiinţa noastră, la fel cum ştim că pământul pe care călcăm se învârte, fără să-l simţim.

Simt din nou miros de chibrituri arse, poate că uitasem vreunul în camera lui Noga şi s-a aprins, dar nu, este cratiţa cu griş, fundul ei este complet ars, nu reuşesc să fac nici măcar un terci, îl gust, are un gust

întunecat, greţos, dar nu îmi pasă, important este ca burta să fie plină, mănânc direct din cratiţă, inhalez vaporii amărui, toată gura mea nu este decât o mare arsură, din pricina intensităţii durerii, nici nu o mai simt, o voi simţi numai dacă mă opresc, dar eu nu mă opresc, râcâi toată arsura de pe fund, până ce nu mai rămâne nimic, apoi mă prăbuşesc pe pat, poate faptul că sunt sătulă mă va ajuta să adorm, trebuie să dorm, iată cum mâinile mele îşi caută ezitând drumul printre picioare, poate în felul acesta mă voi mai linişti puţin şi voi reuşi să adorm, dar un val de greaţă mă inundă în clipa în care îmi ating părul, un sex îmbătrânit, îngheţat, un animal păros şi trecut, îmi încordez buzele jignită, este al lui, îmi aminteşte de el, de degetele lui, de limba lui, ce am eu în comun cu el, fug la baie, mă aplec deasupra vasului de toaletă şi eliberez un val de griş fierbinte, ca un dragon ce-şi varsă focul urii împotriva celor ce vin să-l nimicească.

Capitolul cincisprezece

El nu va mai urina niciodată aici, îi spun eu gurii deschise a vasului de toaletă, care îi înghiţise lichidele zi după zi, an după an, care îl privise supus în timp ce stătea în faţa lui cu mădularul său gol, înspumându-l cu jetul său gălbui, va avea un alt vas de toaletă, acolo va urina, jignirea adusă vasului devine jignirea adusă mie, nu poţi să îi desparţi, jignirea din porţelan înconjoară chiuveta, geamul care se spărsese în timpul uneia dintre certurile noastre, înlocuit cu un carton gros, prosoapele care atârnau în agăţătorile lor, toată această casă părăsită, mobilele pe care de ani de zile intenţionez să le schimb, covoarele pline de praf, toate obiectele fără număr pe care le adunaserăm de-a lungul anilor, fie că foloseau la ceva, fie că nu, peste toate guverna cu mâna ridicată jignirea lui Noga. Aşa cum orchestra urmăreşte cu atenţie şi cea mai neînsemnată mişcare a dirijorului, la fel stăm noi toţi cu ochii aţintiţi spre camera întunecată, aşteptând ca mirosul de fum să iasă de acolo, ca şi când o ursoaică uriaşă care îşi pierduse puiul ar sta culcată acolo, ameninţând să se ridice în toată splendoarea ei şi să distrugă totul.

Cu ochii aproape închişi, îmi privesc ceasul, au trecut abia patru ore de când a plecat, dacă timpul se târăşte atât de încet, cum va trece noaptea, dar noaptea următoare, dar viaţa întreagă, mă ridic greu, cum aş putea scurta noaptea aceasta, cum aş putea atrage somnul plin de consolare, poate că un duş fierbinte mă va ajuta, dar jetul puternic de apă fierbinte mă alungă, abia mă mai ţin pe picioare, aşa că mă agăţ clătinându-mă de perdeaua din plastic, cât de mult îmi plăcea să fac duş aici pe întuneric, după ce făceam dragoste, el intra şi îmi arunca un zâmbet pe care nu îl puteam vedea cu ochii, dar trupul meu ud îl absorbea, acum îmi curăţ trupul dezgustată, trupul de care s-au săturat cu toţii, ce am eu în comun cu el, Udi fusese întotdeauna cel care făcuse legătura între mine şi el, el era acela care îl iubea, iar acum, fără liantul oferit de el, îmi este străin, nu îmi vine nici măcar să îl săpunesc, subraţul acela ascuţit de sub care porneşte sânul greu, burta care pe vremuri era fermă, iar acum este flască, pulpele împlinite şi frica aceea teribilă cuibărită între ele şi în cele din urmă labele picioarelor goale, late ca nişte labe de gâscă, care fuseseră întotdeauna motiv de ceartă pentru noi, pentru că mergeam încet, în vreme ce el alerga înainte, las să curgă pe ele un şuvoi de apă aproape clocotită, iar ele se agaţă una de alta, parcă ar păşi pe un fir încins, dar mie nu îmi pasă, durerea lor nu este şi a mea, chiar şi arsura aceasta este a gâtului, nu a mea, iar între durerea aceasta din partea inferioară a trupului şi cea din partea superioară, simt numai lovituri dure, periculoase, unghii ruginite, mizeria unei umilinţe pe care nici un săpun nu o poate şterge, cum a plecat, s-a ridicat pur şi simplu şi a plecat cu rucsacul lui, ca şi când ar fi un om liber, ca şi când eu aş fi un sit arheologic de pe harta lui prăfuită, pe care îl poţi lăsa oricând în urmă, o vale în ruină,

pentru a cărei bunăvoinţă mi-a luat tot ceea ce îmi aparţinuse, tot ceea ce crezusem că îmi aparţine. Dacă aş şti unde se află, aş merge chiar acum după el, fără să stau pe gânduri, l-aş convinge, l-aş ameninţa, nu ştiu sigur ce anume aş face, dar ceea ce a făcut el… pentru aşa ceva ar trebui închis, să îşi părăsească soţia şi fetiţa după atât de mulţi ani.

Adesea mă aştepta cu prosopul desfăcut, mă înfăşura în el ca şi când aş fi fost o copilă, nici nu îmi trecuse prin minte că acest lucru se va sfârşi vreodată, nu mă gândisem că în cele din urmă chiar şi rămăşiţele acestea de răsfăţ îmi vor fi luate, plânsul izbucneşte din nou dinăuntrul gâtului meu ars, părea că mi-a trecut, dar imediat revine, se ascunde printre pături, asaltându-mă acum, că am rămas singură, fără apărare şi fără protecţie, o pradă uşoară, un melc fără casă, cu goliciunea sa moale şi venoasă, mă învelesc în prosopul umed, nu va veni, somnul, nu îmi dă nici o clipă de linişte, nu va veni, dar din câte se pare ajunsese în cele din urmă, mai este încă destul timp, iată faţa palidă a lui Noga aplecându-se deasupra mea, mami, este deja târziu, şopteşte ea, eu mă ridic dintr-o singură mişcare, capul meu aproape că îl izbeşte pe al ei.

Cum rămâne cu scrisoarea, mă sperii eu, nu am reuşit să o distrug, mă uit la chipul ei cu atenţie, ce ştie, oare, pare îngrijorată, dar aşa este tot timpul în ultima vreme, ochii ei se îndepărtează unul de celălalt, ca doi struguri nelegaţi de ciorchine, care se împrăştie prin farfurie, îşi întoarce privirile de la mine şi pleacă în camera ei, eu mă ridic greu, mă doare întreg corpul, ca şi când aş fi petrecut toată noaptea luptându-mă, faţa îmi este umflată, am gura uscată şi amară, vreau numai să dorm, să o trimit la şcoală şi să mă întorc în pat, dar încă nu s-a îmbrăcat, stă pe pat în pijama, o copilă deja mare, înconjurată de ursuleţi şi clovni, încerc să o ating, te simţi bine, Noghi? Dar ea nu îmi răspunde, ştie, nu mai am nici o îndoială, a găsit înaintea mea scrisoarea aceea blestemată, mă împleticesc până în bucătărie şi îmi fac o cafea, mă uit în jurul meu prin casa goală, Udi nu este aici, asta nu pot ascunde, soarele inundă deja terasa, crucificând-o cu razele sale ascuţite, luminând fiecare colţişor al casei, anunţând vestea plecării lui.

Noga, vino să mănânci, strig eu, pun o farfurie goală în dreptul scaunului ei, şi iată că vine, încă desculţă, ştii că nu e cazul, şopteşte ea, iar eu spun, cum adică, şi ea spune în şoaptă, nimic nu mai e bine, iar eu spun, arată-mi scrisoarea, cu greu reuşesc să îmi ascund curiozitatea, dar ea ridică spre mine privirile, protestând, am aruncat-o. Ce a scris, întreb eu, îmi torn cafeaua cu mâini tremurânde, dar ea bâlbâie, nu am prea înţeles, că trebuie să se însănătoşească în altă parte, că trebuie să îşi schimbe viaţa, că mă iubeşte, deodată îmi devine clar faptul că ea are un avantaj faţă de mine, simt faţă de ea o invidie violentă, pe ea o iubeşte, în felul său bolnav, fără a o arăta, dar şi aşa, tot iubire se numeşte, pe mine, nu, pe mine nu mă mai iubeşte, izbucnesc imediat, atunci de ce ai aruncat scrisoarea, dacă nu ai înţeles nimic, ţi-aş fi explicat eu, iar ea spune, tocmai pentru a nu ţi-o arăta. Dar de ce, strig eu, ce era dacă mi-o arătai? Ea zice, pentru că era pentru mine, nu pentru tine, cu aceeaşi mândrie jignitoare, cu aceeaşi aroganţă mizerabilă pe care o simţisem şi la el noaptea trecută în clipa în care îmi spusese, nu pleca, vreau să îţi vorbesc, iar eu ca o proastă i-am zis, vorbim când mă întorc, nu înţeleg nimic, din câte se

pare, nici ea nu înţelege, mă priveşte cu o ostilitate cu totul nouă, în loc să ne unească cele întâmplate, ne certăm ca două cerşetoare pe ultima felie de pâine, dar spre surprinderea mea mă simt mult mai bine cu ostilitatea ei decât cu dragostea ei, o grăbesc, mănâncă, este deja târziu, renunţ cu dragă inimă la conversaţie, ea înghite pâinea cu o poftă stranie, îşi toarnă iar şi iar lapte, toate gesturile ei îmi par stranii în dimineaţa aceasta, dar nu le dau prea mare atenţie, numai să plece odată, să îmi dea câteva ore să îmi revin. Trebuie să se însănătoşească în altă parte, ea se întoarce cu buzele albe, murdare de lapte, important este să se însănătoşească, nu? Eu spun, sigur că da, aproape mulţumindu-i lui pentru formularea plină de înţelesuri, iat-o deschizând uşa, se desparte de mine încordată, pa, mami, eu o sărut pe frunte, încui panicată uşa în urma ei, învârt cheia de trei ori, numai să nu se răzgândească, să îşi continue drumul, să mă lase singură.

Trag repede obloanele, astup fisurile luminoase, încăpăţânate şi mă prăbuşesc pe pat, un culcuş umed şi întunecat mă aşteaptă acolo, numai în adâncurile lui mă pot culca, îmi pot odihni oasele obosite, vreau doar să rămân aici toată ziua, fără să duc grija nimănui, asta este tot ceea ce îmi doresc, acesta este parcul meu de distracţii, doar aici mă simt în siguranţă, iar în afara grădinii, pe bulevardul zgomotos şi periculos, mami şi tati nu îmi dau voie să ies, pentru că nu are cine să aibă grijă de mine, acum nimeni nu mai are grijă de mine, o frică monstruoasă se apleacă asupra mea, îşi lipeşte palmele de pat, îmi trage trupul dedesubtul ei, gura ei respingătoare este deja înăuntrul gurii mele. Ce se va întâmpla acum cu mine, nu am fost niciodată singură, întotdeauna am fost împreună cu el, împotriva lui, alături de el, în faţa lui, dedesubtul lui, deasupra lui, în spatele lui, întotdeauna mă privisem prin comparaţie cu el, iar acum, când el iese din cadru, întreg tabloul se descompune, imediat se va face ţăndări dinaintea ochilor mei, toată viaţa voi culege cioburile, ca termometrul acela deosebit al tatei, cum mă chircisem acolo, în ziua nunţii noastre, pe sub paturi, târându-mă după biluţele de mercur. Ar fi trebuit să anulez nunta, fusese un semn, ar fi trebuit să mă căsătoresc cu cineva care să nu mă părăsească la mijlocul vieţii, tocmai în momentul în care nu mai sunt nici destul de tânără pentru a-mi întemeia o familie nouă, dar nici destul de bătrână pentru a aştepta să mor.

Încerc să îmi amintesc alţi bărbaţi, dar nu reuşesc, siluete înceţoşate stau în faţa ochilor mei, nu îndrăznisem să mă uit cu adevărat la nimeni, îndrăznisem să deschid un singur ochi de-a lungul întregii mele vieţi, celălalt fusese tot timpul bine închis de frică, un lipici purulent şi gălbui îl ţinuse închis. Ce mă temusem atât de tare să văd, strălucirea lumii sau întunecimea ei, faptul că renunţasem la prieteni, la prietene, la un al doilea copil, pentru o clipă sunt sigură că, dacă acum aş avea un al doilea copil, totul s-ar schimba, am fi rămas doar noi trei, Noga şi eu, şi bebeluşul, dar trei înseamnă o familie, doi este numărul consolării singurătăţii, deja simt lângă mine copilul pe care nu l-am născut, membrele sale grăsuţe şi moi, se agaţă de mine cu toate puterile sale de prunc, îmi mângâie părul, se lipeşte de sânul meu, mă răsucesc în pat, am impresia că stăm culcaţi pe plajă, iar nisipul este cald şi plăcut, mă acoperă toată, Udi iese din apă, îşi scutură deasupra mea părul sărat şi râde, uite ce ţi-am adus, îmi întinde mâna, dar soarele mă orbeşte şi nu văd ce ţine în palmă. Ce este, întreb eu, complet oarbă, iar el spune, nu vezi,

nu vezi cât de mult te iubesc, iar eu strig, copilul, ai grijă de copil, să nu fugă în apă, nu are simţul pericolului, dar Udi râde, ce copil, nu este nici un copil aici, doar tu şi cu mine, pentru că te voi iubi totdeauna, să nu mă crezi niciodată, dacă îţi voi spune contrariul, fericirea mă îneacă, mă gudur pe nisip asemenea unei pisici uriaşe, nu îmi pasă că sunt oarbă, cel mai important este că voi fi iubită întotdeauna. Cât este de bine să auzi asta, îi şoptesc eu cu gura plină de nisip, pentru că tocmai visasem că ai încetat să mă mai iubeşti, nici nu ai idee cât am plâns, marea era mândră de lacrimile mele, dar el râde înlăturând temerile mele, hohotele sale îmi răsună în urechi. Nu mai râde, nu este chiar atât de amuzant, îi spun eu, dar el nu încetează, cineva sună îndărătul uşii închise, mă ridic dintr-o mişcare, deja este ora douăsprezece, iar telefonul sună încontinuu, uitasem să anunţ la serviciu, cu siguranţă ei mă caută, mai bine să nu răspund, dar poate că este Udi, poate că a coborât la mine din vis, cum ai putut crede că am încetat să te mai iubesc, va râde el, ridic receptorul, tac aşteptând, o voce stridentă necunoscută izbucneşte dinăuntrul său, Naama, fiica ta este bolnavă, vino repede să o iei acasă. Cine sunteţi, ce a păţit? Aproape că muşc receptorul, dar ea strigă, vă sun de la secretariat, are febră aproape patruzeci, i-am dat paracetamol, dar febra nu scade, încercăm deja de o oră să o ajutăm, arunc pe mine un capot de casă decolorat şi alerg aşa cum sunt, fără să mă pieptăn, fără să mă spăl pe faţă, tăvălită prin transpiraţia mării, conduc ţinându-mi ochii aproape închişi pe străzile orbitoare.

Iat-o întinsă pe fotoliul de la secretariat, obrajii îi sunt roşii, iar ochii îi strălucesc de parcă ar suferi de boala dragostei, trupul ei mare parcă se micşorase dintr-odată, o îmbrăţişez, îi sărut fruntea înfierbântată, i-am mai dat un paracetamol, dar nu ajută la nimic, mă informează secretara emoţionată, ciripind din vârful buzelor vopsite în roşu, aproape negre. A consultat-o cineva, întreb eu, nu aveţi nici o asistentă aici? Iar ea spune, aveţi ghinion, astăzi este una din zilele în care asistenta nu vine, apoi mă priveşte suspicioasă, te-am căutat peste tot, la serviciu ne-au spus că nu ai ajuns, iar acasă nu răspundea nimeni, şi eu murmur, am avut câteva lucruri de făcut, dar privirea ei inchizitorială şi întunecată îmi cercetează batjocoritoare părul în dezordine, rochia decolorată, ochii umflaţi, mă chircesc sub privirea ei, e atât de clar că fusesem părăsită noaptea trecută, că sunt o femeie fără bărbat, că sunt o femeie fără dreptate, oricine mă poate umili.

Hai, Noghi, să mergem acasă, îi şoptesc eu pe un ton plin de speranţă, ca şi când casa noastră ar fi un loc protector şi sănătos, ea ridică spre mine ochii strălucitori şi începe să plângă, nu pot merge, nu pot sta pe picioare, iar secretara spune, s-a purtat ca o eroină tot timpul, dar în braţele lui mami ne vine imediat să plângem, nu-i aşa, dulceaţă? Ne place să o îngrijorăm pe mami, eu mă aplec şi încerc să o ridic, numai să plecăm odată de acolo, braţele ei slăbite se încolăcesc înfricoşate în jurul gâtului meu, asemenea lăbuţelor unui animal rănit la vânătoare, trupul ei este fierbinte şi greu, o strâng în braţe şi înaintez cu mare greutate, am impresia că vertebrele mele se vor desprinde şi se vor împrăştia din pricina greutăţii, se zvârcolesc sub greutatea ei, iar eu suspin, Udi, uite ce s-a întâmplat, ajută-mă, mă voi prăbuşi în curând, nu mai pot.

De o parte şi de alta a coridorului s-au adunat copiii şi ne privesc tăcuţi, făcându-ne speriaţi loc să

trecem, la ce se gândesc, oare, că o fi moartă? Că nu se va mai întoarce niciodată aici? Coridorul acesta nu are sfârşit, singurătatea aceasta nu are sfârşit, suntem doar eu şi copila mea bolnavă, şi nenorocirea noastră apăsătoare, mergem înainte cocoşate, ca nişte animale, tristeţea aceasta ne-a şters toate însemnele umanului, altădată îmi păsa de felul în care arăt, în care mă percep ceilalţi, acum respir greu, din pricina hohotelor de plâns, mucii îmi alunecă pe faţă, nimic nu mă mai interesează, doar să ajung odată la maşină, să depun trupul acesta bolnav pe bancheta din spate, dar nu voi reuşi, labele picioarelor mele cedează sub greutatea noastră, în curând voi îngenunchea în mijlocul coridorului, o grămadă de mădulare care şi-au părăsit trupurile, atunci aud zgomotul unor paşi mărunţi apropiindu-se repede de mine, un copil chel aleargă pe lângă mine şi strigă, aşteaptă, lasă-mă să te ajut, dar eu nu am putere nici măcar să îmi întorc spre el capul, nu este un copil, este pur şi simplu scund, îmi amintesc, profesorul acela de istorie. Iată cum îmi răpeşte picioarele ei, o parte a trupul ei i se dăruieşte, o trage ca şi când ea ar fi vrut să fugă undeva, sărmanul său ajutor nu face decât să îmi amplifice şi mai mult durerea care se cuibărise înăuntrul meu, apuc braţele ei, urmăresc paşii lui repezi, pentru a nu distruge compatibilitatea necesară a paşilor noştri. Când ajungem la maşină, sunt complet epuizată din pricina efortului, face loc, cu îndemânare, pe bancheta din spate, o aşază, iar spre surprinderea mea, rămâne acolo, picioarele ei sunt întinse peste genunchii lui, eu îi aşez capul pe banchetă, îi mai ating o dată fruntea, respiră cu dificultate, ochii îi sunt închişi, lăsând totul în voia sorţii. Mulţumesc, spun eu, aşteptându-mă să plece, îmi este greu să îi suport prezenţa, dar el se încăpăţânează, cum o vei urca în casă, iar eu repet, mulţumesc, nu mă gândisem la asta, dar deodată mă cutremur, cum de ştie că avem de urcat scări, cum de ştie că nu are cine să mă ajute, iar el, ca şi când mi-ar fi ghicit uimirea, spune încetişor, Noga mi-a povestit totul de dimineaţă, şi eu îl întreb cu agresivitate, ce ţi-a povestit, iar el spune, că tatăl ei a plecat de acasă, şi în clipa în care aud cuvintele acelea ieşind din grumazul unui bărbat complet străin mie totul îmi devine deodată clar, ca şi când le-aş fi auzit la radio, în capul meu pluteşte ştirea aceasta, tatăl lui Noga a plecat de acasă.

Aşa o ducea el în braţe, sus pe scări, când era micuţă, adormea întotdeauna în timpul plimbărilor, îl lua de gât cu o mândrie somnoroasă, urcăm în tăcere, să nu se trezească, aveam puţin timp pentru noi, ne facem semn unul altuia să tăcem, el o aşază pe pat, eu îi scot papuceii, apoi închidem imediat uşa şi abia după aceea aprindem lumina într-una dintre camere, iar dacă nu auzim imediat după aceea plânsetul ei dulce, răsuflăm uşuraţi, am trecut peste ce era mai greu, ne turnam câte un pahar cu vin sau cu bere şi ieşeam pe balcon sau rămâneam îmbrăţişaţi în salon, ducând în secret dorul ei, dar acum ea se dăruieşte acestor braţe spâne şi scurte, pare că greutatea lui este aceeaşi cu a ei, însă astăzi nu pot gândi clar, urc în spatele lor, gata să o prind în cazul în care va cădea din mâinile lui, picioarele lui se clatină pe scări, dar continuă să îşi ţină bine echilibrul, faţa îi este îmbujorată din pricina efortului. Îl conduc repede spre camera lui Noga, ghidul trist al unei excursii extrem de scurte, o întinde pe pat, îşi şterge sudoarea de pe frunte, pe degetul său străluceşte o verighetă ce pare extrem de nouă, ca şi când s-ar fi căsătorit abia ieri, mă aplec deasupra lui Noga, am ajuns acasă, îi şoptesc, iar ea suspină, mă doare capul, vreau să dorm.

Dormi, îi sărut obrazul roşu, când te vei trezi, te vei simţi mult mai bine, îi scot pantofii, o acopăr cu

o pătură fină, nu este decât o răceală, încerc eu să mă liniştesc, ce altceva ar putea să fie, el iese în urma mea din cameră, ia o cană din bucătărie şi o umple cu apă de la robinet, uitasem să îi ofer, dar se descurcă, tot timpul am impresia că mai fusese aici, ochii lui privesc în jur fără curiozitate, ochi rotunzi şi strălucitori de copil, îl invit să ia loc, nu îmi place să stau aşa, în picioare, în faţa lui, mai ales pentru că este mai scund decât mine şi sunt nevoită să îmi plec privirile, el spune, trebuie să plec, peste puţin timp începe ora, dar cu toate acestea mai întârzie, ceva îl ţine pe loc, îi este milă de mine, înţeleg eu deodată, îi este pur şi simplu milă de mine, nu sunt decât o femeie demnă de milă, nu am nici măcar puterea să mă prefac. El se îndreaptă deja spre uşă, cu paşii aceia micuţi ai săi, pune mâna pe clanţă şi şopteşte, parcă mi-ar spune un dulce secret, Noga este un copil deosebit, iar eu spun obosită, mulţumesc, ca şi când aş fi primit un compliment, dar în clipa aceea îmi revin şi întreb, de ce, iar el zice, are o mulţime de comori în adâncurile sufletului ei, plutind asemenea unor vapoare pline de bogăţii, trebuie ajutată să le scoată la lumină, iar eu întreb, dar dacă nu are cine să o ajute, şi el spune, totul va rămâne acolo, îngropat.

Deci asta încerci să faci, îl privesc eu cu un zâmbet acru, iar el zice, nu, nu chiar, eu doar stau de vorbă cu ea din când în când în timpul pauzelor, deoarece văd că este singură, încerc să o încurajez să vorbească, îmi pare rău pentru ea, este atât de introvertită, are tot timpul grijă de ceva, iar eu zic, poate că are grijă de comorile acelea ale ei, să nu i le ia cineva, dar vorbele lui nu fac decât să îmi înşele frica şi îmi doresc să plece cât mai repede de aici, cu temerile lui exagerate cu tot, să îşi facă el griji pentru noua lui soţie, nu pentru fiica mea, şi spun, mulţumesc pentru ajutor, el face un gest din cap, dacă vei avea nevoie de ceva, să mă suni, Noga are numărul, iar eu spun, sigur, deşi nu am nici cea mai mică intenţie de a-l suna, nu mă simt bine în prezenţa lui, am impresia că o cunoaşte pe Noga mai bine decât mine, iar acest lucru îmi stârneşte depresia şi sentimente de vinovăţie, dar în clipa în care coboară scările, mă simt din nou abandonată, rămasă singură cu fetiţa al cărei tată a plecat de acasă, din casa care îl determinase să plece, nici măcar nu ştiu unde anume. Nici măcar nu am cum să îl chem la căpătâiul fiicei sale bolnave, să îi mângâie fruntea, să se uite în gâtul ei, să ne consultăm ce anume să facem, mă întorc înfrântă în camera ei, buclele ei blonde sunt răsfirate pe pernă, acoperind faţa aceea dragă, dormi, iubita mea, murmur eu, dormi şi trezeşte-te sănătoasă, dar dintr-odată se ridică în fund, arată spre uşă cu un deget tremurând, ca şi când ar fi văzut o stafie, cine este, strigă ea şi izbucneşte într-un hohot de râs distorsionat, cine a venit, eu o îmbrăţişez, nu este nimeni aici, Noghi, ce anume vezi, ea îşi afundă iar capul în pernă, rupând cuvintele în silabe, redevenind copil, ca atunci când învăţa să vorbească.

Acestea sunt simptome ale febrei, îmi spun eu speriată, trebuie să îi scad cumva temperatura, îi îndes în gură două pastile de paracetamol, îi torn apă în gură, iar ea înghite supusă, îmi explodează capul, murmură, nu văd nimic, deodată îmi dau seama că nu este o simplă răceală, ci simptomele unei meningite, încerc să îmi amintesc, era ceva legat de ceafă, încearcă să apleci capul, şoptesc eu, îi ating ceafa, iar ea ţipă, nu pot, nu pot să îmi mişc deloc capul, eu împietresc de frică, alerg la telefon, repet ca pe o rugăciune numărul Zoharei, numai pe ea mă pot baza, numai ea ne va ajuta.

Răspunde odată, mă rog eu, strâng receptorul în mână, în cele din urmă răspunde, cu vocea spartă,

parcă aş fi trezit-o din somn, nu este vocea aceea proaspătă pe care o cunosc eu, şi strig, Zohara, Noga este bolnavă, te rog din suflet să vii şi să o consulţi, ea ezită, vocea îi este umedă şi ciudată, abia auzită. Îmi este cam greu acum, refuză ea, dar eu insist, hohote de plâns ies din gura mea şi inundă receptorul, Zohara, mă tem că este ceva serios, vino doar şi spune-mi ce anume să fac, ea tace, ce a păţit, întotdeauna venea atât de entuziasmată, părea că abia aşteaptă să fie chemată, iar acum îmi vorbeşte fără chef, voi încerca să ajung, ca şi cum drumul dintre casa ei şi casa noastră ar fi devenit foarte lung şi periculos.

Mă întorc la Noga uimită, paracetamolul nu îşi făcuse efectul, iar eu îi acopăr fruntea cu un prosop umed, în curând va veni şi medicul, îi şoptesc eu, dar ea miaună, îl vreau pe tati, sună-l pe tati, şi eu simt cum inima îmi îngheaţă de tristeţe, un aisberg colţuros se rostogoleşte înăuntrul meu, tati este plecat într-o călătorie, spun eu, nu am cum să îl găsesc, sigur ne va suna el mai târziu, ea oftează, respiraţia ei este întretăiată de silabe rupte şi inflamate.

Mă învârt pe lângă pat, mă lipesc de ea, tremur de tristeţe, cum de mă gândisem că totul va trece repede, că s-a dus la şcoală şi totul este bine, că mă pot lăsa pradă umilirii mele, coşmarului meu, ce îmi pasă de mine, de nimic nu îmi mai pasă în ceea ce mă priveşte, voi rămâne singură toată viaţa mea, cu dragă inimă, numai să se facă ea bine, asta este tot ceea ce îmi doresc. Febra ei mă înfierbântă atât de tare, încât am impresia că şi eu ard, pe sub pătura subţire îmi lipesc de ea frica, jurămintele, mă înfăşor în dogoarea focului ei, parcă aş fi ajuns în centrul pământului, aşa vom muri aici amândouă, neglijate, părăsite, pentru că fără el nu mai avem viaţă, ar fi trebuit să îmi dau seama de asta încă de la început, pentru că aşa am trăit, ca şi când fără el nu ar fi existat viaţă, aşa vom arde una lângă cealaltă, până când singurătatea se va face scrum, ca un foc de tabără uitat aprins, care cuprinde totul, mă cuibăresc în braţele ei ca şi când ar fi mama mea, iar eu fiica ei, ea soarele, eu luna, pregătită să adorm şi să nu mă mai trezesc niciodată, dar paşi grăbiţi se aud deodată colindând casa. S-a întors, mă înveselesc eu, mi-a auzit strigătele şi s-a întors, nu ne poate părăsi, nici el nu poate trăi fără noi, cu toţii suntem mădularele bolnave ale unui singur trup, însă în clipa aceea se apropie de noi silueta negricioasă a Zoharei, întotdeauna mă ia prin surprindere, chiar şi atunci când o aştept.

Ce a păţit, întreabă ea, vocea ei este încă reţinută, iar eu cobor din pat şi şoptesc, are febră mare şi o durere puternică de cap, nu îşi poate mişca gâtul, nu este bine, trag eu concluzia şi adaug cu voce spartă, nimic nu este bine, Udi a plecat de acasă, ea nu va face faţă situaţiei, el s-a ridicat şi a plecat, pur şi simplu, nici măcar nu a spus unde anume, totul din cauza acestei boli blestemate, suspin eu, renunţând şi la ultimul strop de respect de sine, nu vreau decât să mă prăbuşesc în braţele ei, să mă gudur acolo, la fel ca fetiţa ei, mă priveşte cu atenţie, nu este surprinsă, este firesc să te simţi aşa, şopteşte ea, dar te poţi simţi şi altfel. Cum să mă simt altfel, şi aceasta este o şansă, întreb eu cu agresivitate, iar ea spune, sigur că da, există o uşurare a catastrofei, imaginează-ţi că vii într-o zi acasă şi totul ţi-a fost furat, totul, nu ţi-a mai rămas nimic, nu mai ai nici măcar chef să încerci să reconstruieşti tot ceea ce ai avut. Deodată furia îţi dispare, gândurile ţi se limpezesc şi simţi o linişte adâncă, este aproape o clipă de graţie. Îţi dai seama dintr-odată că lupta a luat sfârşit, că ea nu are nici un sens, că trebuie să renunţi, că nu ai de ales,

pierzi totul, dar câştigi o pace fără margini. Priveşte în jurul tău, Naama, şopteşte ea, pereţii casei îngenunchează, dar acest lucru îţi permite să vezi peisajul pe care l-au ascuns de ochii tăi atâţia ani, o ascult cu o disperare care mă supune încetul cu încetul, cum poate sporovăi acum despre prostiile ei, despre clişeele astea, ce am eu în comun cu ele.

Hai să vezi mai întâi ce are Noga, o zoresc eu, nu pot să cred că înainte îi sorbisem cu sete cuvintele, se apropie de pat şi respiră cu dificultate, privirea îi este lipsită de orice expresie, fără emoţia aceea spiritualizată care îmi plăcea atât de mult, mâinile ei pipăie cu seriozitate corpul înfierbântat, încearcă să te apleci, îi şopteşte ea, apleacă-ţi capul fără să mişti picioarele, dar Noga ţipă, lasă-mă în pace, mă doare, iar Zohara îi dă drumul imediat, îmi este greu să o consult în asemenea condiţii, spune ea, ar putea să fie meningită, având în vedere gâtul inflexibil, dar nu o pot consulta, trebuie să o duci la spital sau la policlinică, o privesc dezamăgită, avusesem atât de multă încredere în ea, fusesem sigură că o va atinge doar pe Noga cu degetele sale, iar ea se va însănătoşi imediat, unde sunt puterile ei minunate, unde este fumul beţişoarelor parfumate, vorbele ei liniştitoare, fără ele nu este decât un om ca oricare altul, neînsemnată, tristă, fără scăpare.

Îmi pare rău, şopteşte ea, iese din cameră cu paşi uşori, iar eu în urma ei, aşteptându-mă încă la discursurile ei obişnuite, bărbia ei este atât de aproape de mine, încât imediat mă va împunge, naşterea omului coincide cu ziua naşterii tristeţii, spune ea rar, încet, trebuie să mă apropii de ea ca să aud, există o poveste tibetană antică despre o femeie al cărei unic fiu s-a îmbolnăvit şi a murit, privirea ei este plină de compasiune, strânge în braţe trupul lui, rugând pe toată lumea care îi iese în cale să o ajute să îl readucă la viaţă. În cele din urmă a întâlnit un înţelept, care i-a spus că singurul care ar putea face o asemenea minune este Buddha. Aşa că ea s-a dus la Buddha, a depus trupul fiului ei la picioarele Sale şi şi-a spus povestea. Buddha a crezut vorbele ei şi i-a zis, nu există decât o singură cale de a-ţi obloji durerea, mergi în oraş şi adu-mi boabe de muştar din casa în care moartea nu a păşit niciodată. Femeia a plecat imediat spre oraş, colindând din casă în casă, dar nu a găsit nici măcar una singură în care moartea să nu fi păşit niciodată. După ce a străbătut întreg oraşul, a înţeles că nu putea împlini cerinţa lui Buddha. Ce a făcut atunci, întreb eu terifiată, şi Zohara îmi spune, s-a despărţit în pace de trupul fiului ei şi s-a întors la Buddha, cerându-i să-i arate calea adevărului, a înţeles că viaţa este o mare de suferinţă pentru noi toţi, iar singura cale de mântuire este căutarea libertăţii.

Ce vrei de la mine cu toate poveştile astea înfricoşătoare ale tale, izbucnesc eu după un timp în care rămăsesem mută de încordare, aşteptând cu inocenţă un final fericit, despre ce libertate este vorba, când copila mea este bolnavă, iar soţul meu ne-a părăsit, şi ea spune, dar acestea sunt clipele cele mai importante din viaţă, clipele care ne deschid porţile către lumină, tu te prăbuşeşti acum de la mare înălţime, dar atingerea pământului îţi va dezvălui adevărul, iar căderea aceasta nu este o catastrofă, este o şansă de a descoperi că răspunsul este înăuntrul tău, de a înţelege că în final nici un lucru nu este bun sau rău, nu ai de ce să te temi. Trebuie să trăim fără a ne lega de nimic şi fără furie, spune ea, trebuie să atingem echilibrul perfect, să nu ne agăţăm de experienţele fericite şi să nu ne lăsăm doborâţi de

întâmplările nefericite, să nu lăsăm sentimentele furtunoase să pună stăpânire pe noi, nici pe cele bune, nici pe cele rele, o ascult pierzându-mi răbdarea, dezgustul mă cuprinde şi mă înfurii până când nu mai pot să o ignor. Dar ce va rămâne din mine, fără sentimente, o întrerup eu, asta este tot ceea ce am, vrei să fiu inexpresivă asemenea unei statui, fără sentimente? Să ştii de la mine că aşa ceva nu se va întâmpla, ceea ce spui este de-a dreptul monstruos, izbucnesc eu, cum de nu am observat asta mai devreme, ce înseamnă să nu te legi de nimic, vrei să o las pe copila mea să moară, să privesc norii în timp ce ea suferă? Ce preţuieşte pacea aceasta, dacă ea vine în schimbul sentimentelor? Nu este decât un alt clişeu despre moarte, de-asta sunteţi voi atât de fericiţi să muriţi, pentru că nu este o diferenţă prea mare între viaţă şi moarte, dar cu mine altfel stau lucrurile, înţelegi, sunt pregătită să simt tristeţea, pentru că altfel este imposibil să simţi fericirea, nu renunţ la acest lucru, nu voi renunţa niciodată.

Mă priveşte cu un dezgust făţiş, ochii i se întunecă, greşeşti amarnic, Naama, nu spun să îţi abandonezi copila, îţi vorbesc despre cu totul altceva, despre libertatea interioară, ştii că mamele din Tibet îşi trimit copiii să studieze în India, stau departe de ei ani de zile, uneori pentru totdeauna, dar fac acest lucru cu inima împăcată, deoarece simpla prezenţă fizică este lipsită de importanţă, apropierea sufletească este aceea care contează, iar sufleteşte nu se despart niciodată, şi eu întreb, ce anume încerci să îmi spui prin asta, te referi la Noga sau la Udi, iar ea spune, vorbim despre asta altă dată, eşti mult prea furioasă acum, chiar trebuie să mă întorc la fiica mea, trebuie să mănânce, îi privesc sânii micuţi umplându-se de lapte pe sub cămaşa ei, mă ruşinez de ieşirea de mai devreme, până şi pe ea o alungasem, rămânând singură cu fata mea bolnavă, se grăbeşte la fetiţa ei sănătoasă, nici măcar nu observasem că venise fără ea, deodată are cine să aibă grijă de copil, o conduc spre ieşire şi rămân în pragul uşii, privind spre salonul încins, pare că soarele s-a întins deasupra lui, vomitând pe el toată căldura pe care o înghiţise încă de dimineaţă, cum intraserăm aici, Noga şi cu mine, în urmă cu numai câteva săptămâni şi îl văzuserăm pe Udi plimbându-se prin cameră, ţinând fetiţa aceea luminoasă în braţe, legănând-o şi şoptindu-i, şşt, şşt, şşt, cum tremurau picioarele noastre aici pe prag, şi dintr-odată înţeleg.

Capitolul şaisprezece

Trezeşte-te, trezeşte-te! Scoală-te, Ierusalime, care ai băut din mâna Domnului potirul mâniei Lui, care ai băut, ai sorbit până la fund potirul tulburării. Căci nu este nici unul care s-o călăuzească, dintre toţi fiii pe care i-a născut, nu este nici unul care s-o ia de mână dintre toţi fiii pe care i-a crescut. Amândouă aceste lucruri ţi s-au întâmplat; dar cine te va plânge? Devastarea şi părăsirea, foametea şi sabia! Cum să te mângâi Eu? Căci Domnul te cheamă înapoi ca pe o femeie părăsită şi cu duhul întristat, ca pe o soţie de tinereţe, care a fost alungată, zice Dumnezeul tău. Câteva clipe te părăsisem, dar te voi primi înapoi cu mari îndurări. Într-o izbucnire de mânie, Îmi ascunsesem o clipă Faţa de tine, dar Mă voi îndura de tine cu o bunătate veşnică, zice Domnul, Răscumpărătorul tău.

Mă aşez pe covorul de la marginea patului ei, asemenea unei căţele de apartament epuizate, rostogolindu-mă peste versetele antice din cartea rămasă în urma lui, acelaşi destin ne uneşte pe toate trei în noaptea aceasta, nici una dintre noi nu mai are nici un folos, nici cartea aceea înfuriată, scuturată de valuri de tristeţe şi linişte, nici copila aceasta bolnavă, în adâncurile căreia plutesc vapoare cu comori scufundate, nici eu, o femeie a tinereţii sale, părăsită. În jurul meu sunt doar înşelăciune şi amărăciunea lui Israel, cine ar fi crezut că acesta va fi sfârşitul dragostei noastre, sfârşitul care o însoţise încă din ziua în care se născuse, în miezul copilăriei noastre, care acompaniase fiecare vorbă de iubire, fiecare dorinţă, fiecare sentiment de gelozie, fiecare transformare, trăgând cu ochiul de sub pat în noaptea nunţii noastre, aşteptând momentul prielnic, nimeni nu ar fi crezut, acum înţeleg totul, a fost nevoie ca o femeie străină să vină şi să distrugă barajul, să fure sămânţa dragostei lui. Raze de lumină străpung cu cruzime camera, simplificând totul, nelăsând nedezvăluit nici un mister, acum înţeleg sensul plecărilor sale dese, semnificaţia sprâncenelor sale încruntate în fiecare seară, când stăm la masă şi mâncăm, iar el ne priveşte cu ochii alergându-i în toate direcţiile, bântuie prin camere fără linişte, ca un spion pe teritoriul inamicului, semnificaţia uşii închise a camerei sale atât de devreme seara, ascunzându-i silueta fugară, poate că este mai bine aşa, fără el, aproape că încep să înţeleg, fusese bolnav, ea îl salvase, până şi eu aproape că mă îndrăgostisem de ea, de liniştea ei întunecată, de inteligenţa ei surprinzătoare, şi eu aş fi preferat-o pe ea în locul meu, există o uşurare pe care ţi-o dă înţelegerea lucrurilor, în ciuda unei uimiri fără margini, dar imediat după aceea alung acest gând, ce au ei în comun, ea îi este complet străină, în vreme ce noi doi am crescut împreună, nu este doar soţul meu, el este întreaga mea familie, în el sunt toate amintirile mele, fără el nu am nimic. De ce nu mi-a spus adevărul, săptămâni întregi l-a ascuns de mine, la ce au folosit toate vorbele pe care ni le-am spus de-a lungul anilor, milioane de cuvinte care trec

dintr-o parte în cealaltă asemenea unor monede într-o afacere dubioasă, dacă în momentul cel mai important ascundem totul. Aş fi înţeles totul, i-aş fi spus, este firesc să te îndrăgosteşti din când în când de altcineva, mi s-a întâmplat şi mie, toţi aceşti ani negasem, iar acum sunt pregătită să recunosc, dar nici prin cap nu mi-ar fi trecut să plec de acasă, am ştiut tot timpul că pe el îl voi părăsi, nu pe tine, chiar foarte uşor, iată, de tine pur şi simplu nu mă pot despărţi, numai să rămâi aici cu noi, să nu ne furi pacea. Poate pregătim aici o cameră pentru ea şi pentru fetiţă, vom locui împreună, vom creşte împreună copilul, numai nu pleca, dar imediat îmi revin, asta ţi-ai dori tu, toată viaţa ai renunţat şi iar ai renunţat, iar acum vrei să renunţi şi la dragostea lui, important este să rămână alături de tine, nu mai plânge şi nu îl mai jeli, pentru că niciodată nu se va întoarce şi nu va mai vedea ţara în care s-a născut.

Noga murmură ceva, iar eu mă ridic, îi ating fruntea, înghit aburii respiraţiei sale fierbinţi, boala ei se aşterne asupra mea, grea şi înfricoşătoare, dimineaţă nu voi mai avea de ales, o ambulanţă albă va opri lângă casa noastră, uşile ei se vor deschide larg, bărbaţi îmbrăcaţi în veste strălucitoare o vor aşeza pe targă, cu numai câteva luni în urmă îl însoţisem şi pe el pe drumul acesta, era chiar la începutul verii, acela nu fusese decât un antrenament sinistru pentru ceea ce mă aştepta mâine-dimineaţă, dar în noaptea aceasta este încă a mea, încă nu renunţ la ea, încerc să o însănătoşesc prin toate forţele iubirii mele, prin toate puterile dragostei lui, trebuie să se întoarcă în noaptea aceasta, dacă nu se va întoarce în noaptea aceasta, nu se va mai întoarce niciodată, casa aceasta nu va mai fi niciodată a lui, copila aceasta nu va mai fi niciodată a lui, trupul meu nu va mai fi trupul lui, locul din care porneşte iubirea mea pentru el se va acoperi de răni cicatrizate, urâte, un gard de sârmă ghimpată va sta pentru totdeauna între mine şi el, dacă nu se va întoarce în noaptea aceasta, când boala ei se declanşează, îmi odihnesc capul pe patul ei, plâng pe umărul ei fierbinte, până ce aripile apusului răsfrâng asupra mea o pace neaşteptată.

Ea îmi întinde o mână transpirată, îmi atinge faţa dezamăgită, unde este tati, şopteşte ea, îl vreau pe tati, respiraţia ei miroase urât, mirosul grişului ars pe fundul cratiţei, iar eu spun, va veni şi tati, imediat ce va putea, va veni, ies repede din cameră, va muri dacă nu vine, nu va putea face faţă situaţiei, caut telefonul pe întuneric, voi suna acolo, îi voi spune Zoharei să îl trimită imediat aici, altfel copila va muri, deja încep să formez, din partea mea, poate să se trezească toată lumea, important este ca fiica mea să fie salvată, dar în clipa în care vocea ei somnoroasă răspunde, închid, cuvintele mele se împrăştie în toată casa, nu îl pot forţa, trebuie să se însănătoşească fără el, nu îi este permis să depindă atât de mult de el, mă aşez pe terasă, vântul slab răcoreşte aerul, spectacolul s-a terminat, înţeleg eu deodată, cortina a fost sfâşiată, scena s-a dezintegrat, limitele puterilor mele au devenit clare, nu stă în puterea mea să înfrumuseţez lumea. Ani la rând îmi risipisem toate puterile, îmi încordasem întreg trupul, încercând să îi acopăr fisurile, an după an acest lucru devenise din ce în ce mai greu, şi iată că acum a sosit clipa de care mă temeam, clipa în care nu se mai poate ascunde nimic, pentru că adevărul, îndrăzneţ şi agresiv precum focul, înghiţea cu răsuflarea lui straturile de flori pe care le plantasem cu inima îngreunată de frică. Mă ridic greu şi mă întorc în camera ei, întunericul din casă este dens şi adânc, acoperindu-i faţa inocentă, buclele fără viaţă, cu voce spartă, şoptesc somnului ei, înainte să mă răzgândesc, ne-a părăsit, Noga, se

va întoarce numai atunci când va dori, va telefona doar atunci când va vrea, va veni şi timpul când noi vom înceta să mai aşteptăm.

Dar dimineaţa devreme, o pojghiţă fină, nobilă de lumină acoperă încăperea, mi se pare că aud bătăi încăpăţânate în uşă, venite dintr-o ţară îndepărtată şi mă trezesc din somnul binefăcător. Versetele liniştitoare pe care le citisem toată noaptea şi care se lipiseră de mine se trezesc acum împreună cu mine, asemenea unor morţi în clipa învierii, spatele meu se chinuie să se îndrepte, mă grăbesc spre uşă, aplecată, inima îmi bate sălbatic, iată că s-a întors la mine, Udi al meu, nu se poate îndepărta cu adevărat, suntem un singur popor, chiar dacă avem două regate diferite, un nou legământ stă acum între noi, pentru că îi voi ierta păcatul şi nu voi aminti niciodată de el. Dar de ce bate la uşă, în loc să o deschidă, fiul nopţii se transformă din gazdă în oaspete, unde i-o fi cheia, mă apropii de uşă, o fericire fără margini mă cuprinde, din ziua în care născusem nu îmi mai dorisem nimic atât de mult, să se întoarcă la răsăritul soarelui, să o salveze pe Noga din ghearele bolii şi pe mine din cele ale tristeţii, să fim din nou o familie, întârzii în mod intenţionat momentul acesta, al bătăilor lui în uşă, bătăi fine, blânde, de regret şi părere de rău, deschide, surioară, soţioara mea, pentru că mintea îmi este plină de frânturi de legende ale nopţii, până când încep să se stingă spre surprinderea mea, iar eu mă grăbesc să răsucesc cheia în uşă, poate că s-a răzgândit şi a plecat, ochii mei arzători se concentrează cu greu asupra spinării aceleia bătrâne, care coboară scările încet, asupra figurii care se întoarce spre mine, o figură întunecată, ridată, acoperită de o pereche de ochelari de soare negri, gura mea se deschide într-un suspin dezamăgit, aveam impresia că se deschide din ce în ce mai mult, până ce buzele mi se vor rupe, ca la naştere, atât de mare era dezamăgirea care mă năpădise, faptul că nu venise mă şocase mult mai tare decât faptul că plecase, întreg trupul meu îngenunchează cu un strigăt sfâşiat, mamă, ce faci aici?

Am venit să te ajut, zice ea, scările o aduc din nou spre mine, mă prăbuşesc în braţele ei într-o cădere fără sfârşit, îi îmbrăţişez genunchii cu o uimire copilărească, mamă, nu pleca, rămâi cu noi, mami, de ce te îmbraci, de ce îţi închei pantofii cu toc înalt, de ce te machiezi, genunchii ei se învârt dintr-o cameră în alta, iar eu, printre ei, încâlcită, încerc să o împiedic, mami, rămâi, mami, totul este atât de trist fără tine, suntem atât de trişti, rămâi cu noi, iată mâinile ei pe părul meu, trebuie, nu am de ales, spune ea, va fi bine, va fi mai bine pentru toată lumea, dar nimănui nu i-a fost mai bine, ei sigur nu, şi în urechile ei răsunase atunci o profeţie mincinoasă şi răutăcioasă, o voce îi poruncise să se ridice şi să plece, iar acum vocea ei îngroşată din pricina fumatului, mâinile care se încâlcesc în părul meu, trebuie să începi să te vopseşti, spune ea, uite câte fire albe ţi-au crescut dintr-odată.

Nu dintr-odată, murmur eu, nu mi-ai mai mângâiat de multă vreme părul, mă agăţ de ea şi mă ridic greu, un cioc de acvilă se deschide într-un zâmbet flămând, o pereche de aripi negre se desfac dinaintea ochilor mei, se închid şi se deschid, iar eu dau din mâini încolo şi încoace pentru a le alunga, încă nu am murit, strig eu, ajutaţi-mă, nu am voie să mor, încă nu am voie să mor, iar mama mă îmbrăţişează, gata, nu mai plânge, nici nu îmi dădusem seama că plâng, iar în clipa aceea se aude un urlet din inima casei, un urlet mai întunecat decât negreala aripilor din jurul meu, tati?

Nu e tati, îi spun eu şi mă grăbesc spre camera ei, aburii unei boli rele ies dinăuntru, dar ea şade în fund şi arată cu degetul către uşă cu un zâmbet strâmb, ochii îi sunt holbaţi şi inexpresivi ca ai unei păpuşi, s-a întors tati, strigă ea, dar imediat se întinde pe pat, speriată parcă de propria sa voce, îşi pune capul pe pernă şi se cufundă în lumina difuză, respirând cu dificultate. A văzut-o vreun medic, întreabă mama mea pe un ton grav, iar eu spun, nu tocmai, şi ea strigă, ce încerci să dovedeşti, de ce nu ai chemat un medic, vrei ca boala ei să se agraveze ca să-l poţi face şi criminal acum? Iar eu ţip, nu am nevoie să îmi ţii tu predici despre morală, am nevoie de ajutorul tău, ai spus că ai venit să mă ajuţi, şi abia în clipa aceea îmi dau seama şi întreb, dar de unde ai aflat?

Udi m-a sunat, spune ea, în vocea ei se infiltrează picături de mândrie, iar eu întreb încordată, de unde, de unde te-a sunat, şi ea răspunde, mi-a spus că este în sud, în deşert, am impresia, mi-a cerut să fiu alături de voi, eu ridic din nou tonul vocii, ştia că Noga este bolnavă, ţi-a spus ceva? Ea ridică din umeri, n-am idee, abia l-am auzit, dar eu o privesc plină de suspiciune, mi se pare că ştie mai multe decât spune, mă aşez în faţa ei, dornică să ştiu totul, asemenea unui câine flămând în faţa unei oale pline cu carne, care nu poate îndepărta capacul de pe ea.

Mă târăsc după ea la bucătărie, privesc acoperişurile, numai să nu mă uit la ea, sunt ani de zile de când îmi feresc privirile obosite de ea, evitând privirile ei, sunt atât de multe lucruri de ascuns, furia fără margini pe care o simt faţă de ea şi fericirea plecării, şi frumuseţea ei tristă, şi tristeţea vieţii ei, şi teama de a nu ajunge ca ea, şi teama de a nu ajunge ca el, ca tatăl meu, dar se pare că peste noapte pendulul care se legănase deasupra capului meu toată viaţa a ajuns în sfârşit la o concluzie, sunt ca el, de partea celor părăsiţi, a celor care încasează lovituri, nu a celor care le dau, de partea celor care se acomodează cu situaţia, nu de partea celor care o schimbă, acesta este locul meu şi cu el va trebui să mă obişnuiesc. La început, lucrurile stăteau cu totul altfel, Udi fusese lovit de infidelitatea mea, eşti o trădătoare, asemenea mamei tale, îmi arunca el, mă vei da la o parte în cele din urmă, aşa cum a făcut ea cu el. După o luptă care a durat ani de zile, am reuşit să îl conving că nu sunt aşa, că sunt demnă de încredere, iar acum adevărul iese la lumină, el, care se impacienta la cea mai mică bănuială, el se dovedise a fi trădătorul, iar eu eram cea înfrântă, am pierdut totul, îmi este ruşine, pentru că aşa fusesem învinsă, inferioritatea mea stă dinaintea ei, ea, femeia cea frumoasă care frângea inimile, eu, fiica ei cu inima frântă, nu îmi mai pot ascunde greaţa, îmi aşez capul pe masa din bucătărie, îmi este atât de ruşine, mamă, sigur îţi par acum la fel de demnă de milă ca şi tata, iar ea îmi spune pe un ton cald, greşeşti foarte tare, Noam, aproape că te invidiez, este mai bine să fii de partea celor părăsiţi, eu ridic privirea uimită, firimituri antice de pâine mi s-au lipit de obraji, printre urmele umede de lacrimi, vorbeşti numai prostii, mamă, ce bine ar fi fost dacă eu l-aş fi părăsit, îmi pare rău de fiecare zi în care am rămas alături de el, cum de i-am permis să aleagă în locul meu, în asta constă diferenţa, iar ea spune, uneori este mult mai bine dacă alege altcineva în locul tău, iar eu spun pe un ton suspicios, cum adică, habar nu ai despre ce vorbeşti.

Crede-mă, Noam, încearcă ea să mă convingă, cei în numele cărora se fac alegerile îşi revin mult mai uşor decât aceia care le-au făcut, te vei repune pe picioare repede şi îţi vei putea permite să duci o viaţă

mult mai bună decât până acum, dar el va rămâne cu toată povara, cu toată vina, cu toate îndoielile, el încă nu ştie ce îl aşteaptă, vei vedea că îţi vei reveni mult mai repede decât el, dar mie mi se pare că ea bate câmpii, doar îl văzusem, îl auzisem, îi este foarte bine, rece şi calculat, în vreme ce eu sunt sfâşiată, dar, cu toate acestea, vorbele ei reuşesc să mă surprindă, o privesc umilită, ştia întotdeauna să mă zăpăcească până ce renunţam să mă mai chinui să o înţeleg, totul este pe dos în ceea ce o priveşte, fără logică, pare că atunci când este fericită se simte jalnic şi invers, ani la rând m-am ferit de ea, iar acum el o trimite la mine, în dimineaţa aceasta bolnavă, încercând să îmi dirijeze viaţa de la distanţă, mă simt bine stând în faţa ei în bucătărie, cu faţa acoperită de firimituri uscate de pâine, abandonată şi furioasă ca o fetiţă, şi îi spun, de ce mi-ai făcut asta?

Ochii ei luminoşi privesc o clipă spre uşă, asemenea unui prizonier către salvatorul său, dar se răzgândeşte imediat, nu ţi-am făcut-o ţie, mă corectează ea, nu a fost ceva premeditat împotriva ta, am făcut-o pentru mine, şi mamelor le este permis să trăiască, nu este o crimă. Cu tot respectul pentru copii, adaugă ea făcând un efort, încercând parcă să se convingă pe sine, nu trebuie să renunţăm la noi înşine pentru ei, simt cum faţa mea se albeşte, exact ca faţa tatei atunci când l-a anunţat, iar eu întreb, te simţeai ca şi când ai fi renunţat la tine însăţi dacă ai fi rămas cu tata? Nu exagerezi puţin, cum este posibil să părăseşti un asemenea bărbat? Iar ea spune, încetează, Naama, nu am chef să discut acum despre tata, dar eu insist, dacă tot am îndrăznit să întreb, nu mă poţi lăsa fără răspuns. Sigur că ai chef, vreau să înţeleg cum de ţi-a venit să părăseşti un bărbat care te iubea atât de mult, care nu voia decât să te vadă fericită, care nu dorea decât să fie cu tine şi cu copiii voştri, care se întorcea acasă de la serviciu cu coşurile pline şi se apuca imediat să spele vasele, care pregătea masa, care ne citea poveşti, un bărbat care nu s-a înfuriat niciodată, era pur şi simplu un înger, la ce te-ai gândit, că vei găsi mai mult decât atât, voiai ca Dumnezeu însuşi să intre în patul tău?

Ai impresia că este o plăcere atât de mare să trăieşti alături de un înger, spune ea fără voie, cel care trăieşte lângă un înger se transformă într-un monstru, nu înţelegi? El era prea bun, bunătatea lui nu era omenească, renunţa întotdeauna la tot, era imposibil să te superi pe el, încerca în permanenţă să satisfacă, ceea ce te poate înnebuni, iar asta era înspăimântător, era ca şi când ar fi ispăşit pentru o crimă, înţelegi? Clatin din cap, nu, nu prea înţeleg, de ce este atât de greu să primeşti bunătatea lui cu simplitate, de ce să înrăutăţim încrederea, dar ea îmi explică, ascultă-mă, Naama, şi mie mi-a luat mulţi ani până am înţeles acest lucru, la început nu îmi venea să cred ce noroc dăduse peste mine, dar apoi am început să simt cum înnebunesc încetul cu încetul, mă maltrata cu verticalitatea lui, iar eu întreb, te maltrata? Despre ce vorbeşti, nu era în stare să omoare nici măcar o muscă, îţi aminteşti cum avea grijă de porumbeii care îşi făcuseră cuib la noi pe terasă? Iar ea spune, vorbesc despre lucrurile ascunse, iar sfântul de zi cu zi a devenit sfântul din dormitor, asta i s-a întâmplat, asta mi s-a întâmplat, era atât de pur, încât am devenit o perversă, eu îmi clatin capul obiectând, nu pot să cred, cum îl poţi acuza, asemenea bărbaţilor de cea mai joasă speţă care îşi învinovăţesc soţiile pentru toate eşecurile lor.

Ştii ce înseamnă să te culci lângă un cadavru, să faci dragoste cu un cadavru, se năpusteşte ea asupra

mea, era atât de lipsit de viaţă, încât nu mi-a dat de ales, am început să caut viaţa în afara casei, nici măcar asta nu l-a înfuriat, din contră, uneori îmi dădea impresia că încuviinţează modul meu de a trăi. Pentru că el te iubea atât de mult, era atât de fericit alături de tine, miaun eu, cu toţii am fost fericiţi, până când ai distrus totul, ea îmi prinde mâna, ţinându-se cu toate puterile de conversaţia aceasta în care intrase fără să vrea, aşa cum intri într-o cameră murdară, dar din clipa în care începi să o cureţi, nu te mai poţi opri, cum putea el să fie fericit dacă eu mă simţeam mizerabil, era opacă fericirea aceasta a lui, nici măcar nu mă vedea, iar eu eram şi nefericită, şi vinovată în acelaşi timp, eu eram aceea care distrusese totul, eu eram aceea căreia nu îi mai ajungea nimic, în timp ce eu nu îmi doream decât să trăiesc, trebuia să mă salvez, nu am făcut-o pentru carieră, crede-mă, ci pentru a fi, pur şi simplu, om. Ştii ce este acela un om? Este bine şi rău împreună, iar el a luat tot binele, lăsându-mi mie răul, însă lucrul acesta nu era real, totul era un fals, atât rolul său, cât şi rolul meu, eu îmi plec capul, închid ochii, parcă aş asculta o poveste înainte de a adormi, o poveste foarte fericită, care mă adoarme pe dată, capul mi se învârte şi am impresia că stăm una în faţa celeilalte în curtea casei aceleia vechi ţinând în mâini doi pui de pisică abia născuţi, încă orbi şi murdari, iar ea strigă la mine, lasă puii, acum mama lor nu îi va mai vrea, nu este voie să pui mâna pe pui atât de mici, din cauza ta vor muri, eu îi las jos speriată, strig în urma ei, nu înghit eu poveştile astea pentru copii, merită să trăieşti şi alături de un bărbat prea bun, nu este o catastrofă atât de mare, ea îşi pleacă privirile, pleoapele i se zbat, am crezut că vă va fi mai bine fără mine, am crezut că nu vă fac decât rău, pentru că el era un tată minunat.

Dar, după ce ea a plecat, el a încetat să mai fie tatăl nostru, era atât de cufundat în propria-i tristeţe, încât nici nu mai observa că existăm, tot devotamentul său a fost înghiţit de o mare de suferinţă, ca şi când nici nu existase vreodată, ea are dreptate, nu fusese un lucru real, în toţi ani aceştia o învinovăţisem doar pe ea, chiar şi acum îmi vine greu să mă despart de furia pe care o simt faţă de ea, aşa cum ne temem să renunţăm la o haină călduroasă pe o vreme schimbătoare, îi privesc degetele osoase în timp ce îşi aprinde o ţigară, ridurile de deasupra buzei sale de sus se înghesuie unul într-altul, încercuind beţişorul acela arzător, mişcările ei sunt încă studiate, ca şi când zeci de bărbaţi ar pluti în jurul ei în fiecare secundă, în ciuda semnelor lăsate de bătrâneţe, în ciuda muşcăturilor ulcerului, în rochia ei brodată şi stilată, este încă impresionantă, cât de frumoasă fusese pe vremuri, se arunca asupra noastră cu sărutări umede, ca un vânt de iarnă, dispărea şi revenea, croindu-şi drum prin pădurea prostituţiei.

Poate că şi eu am fost prea bună, făcusem atâtea eforturi pentru a demonstra că nu sunt ca ea, pentru a-i linişti temerile lui Udi, iar după dimineaţa aceea deja devenise imposibil, certitudinea lui asupra păcatului care nu fusese, de fapt, comis, era imposibil de demontat, iar acum mă gândesc deodată la ea, la cea mai frumoasă dimineaţă a vieţii mele, este pentru prima dată când îndrăznesc să mă bucur de ea, nu reuşesc să înţeleg de ce nu rămăsesem acolo, lângă geam, în timp ce ploua, de ce alergasem după Udi, urmărindu-l inutil şi neîncetat aproape opt ani, încercând să îl mulţumesc şi să îl împac, ar fi trebuit să rămân acolo, să îl las pe el să îşi ducă la bun sfârşit lupta cu sine, să aleagă singur, nu să mă justific în permanenţă în faţa lui pentru a-i absorbi frustrările, pregătită să îmi primesc pedeapsa, chiar înainte de a

duce păcatul la bun sfârşit, alergarea mea pe urmele lui îmi demonstra vinovăţia, slăbiciunea, înfrângerea, toate cele ce i-au permis lui să mă părăsească noaptea trecută. Ştii că are pe altcineva, ştii că a plecat pentru o altă femeie? spun eu încetişor, iar ea ridică din umeri, ochii ei trimit scântei din mijlocul feţei sale triste, nu are nici o importanţă, în esenţă, nu schimbă cu nimic lucrurile, a plecat pentru el, iar eu spun, ştii că am vrut să îl părăsesc în urmă cu câţiva ani, dar am rămas, ştii că cineva m-a iubit? Ea îmi mângâie umărul, te vor mai iubi şi alţii, Noam, te asigur eu, dar mie acest lucru mi se pare complet nerealist, faptul că a existat un bărbat cu părul inelat la ceafă, care m-a iubit îndeajuns de mult, încât să mă lase liberă. Îmi amintesc felul în care s-a aplecat, îngenunchind deasupra coapselor mele, iar eu i-am atins pentru o secundă ceafa, atunci a ridicat ochii spre mine, avea un ochi albastru şi altul cenuşiu, amândoi erau trişti, ce îmi promitea el atunci, ce încerca să îmi spună, suspin, în loc să rămân cu el, în loc să mă bucur de dragostea lui, am fugit să îl împac pe Udi, să o iau pe Noga, să îi aduc pe toţi laolaltă, dar de atunci nimic nu mi-a mai reuşit.

Nici înainte nu fusese cine ştie ce, spune ea, dar eu protestez, cum adică, nu îţi aminteşti cât de bine ne era imediat după ce s-a născut Noga, cât eram de fericiţi, până ce am murdărit eu totul, iar ea râde, asta numeşti tu bine? El era gelos ca un copil pe atenţia pe care i-o acordai ei, dorea să ai grijă numai de el, nu îţi mai aminteşti cât de brusc s-a îmbolnăvit atunci când s-a născut Noga, eu sunt uimită, ce vrei să spui, s-a îndrăgostit de ea din prima clipă, o plimba ore întregi în braţe, o spăla, se trezea noaptea când plângea, iar ea spune, dar şi acest lucru nu era decât o parte a jocului său de putere, voia să te supună, să-ţi arate că până şi în această privinţă este la fel de bun ca şi tine. Exagerezi, mamă, spun eu, iar ea încuviinţează, bine, poate exagerez puţin, nu am stat cu voi, dar, cu toate acestea, am fost aici destul de mult timp şi am observat că erau probleme şi înainte de căderea ei, eu o ascult într-o confuzie ciudată, ca şi când ai asculta la radio nişte ştiri bune, dar îndoielnice, preluate de la o agenţie de ştiri fără credibilitate, deodată am impresia că focul cuprinde toată casa, respirând cu gura larg deschisă, un val de căldură se apropie de mine şi aud o voce blândă, ce cădere, o voce care vrea să afle, ce cădere? Eu răsuflu uşurată, Noga, te-ai însănătoşit, uite-o că stă pe picioarele ei, se reazemă de perete, privirea ei este rece, dar de când stă, oare, acolo, cât a auzit din conversaţia noastră, mama îşi pleacă privirea, sunt sigură că o văzuse mai devreme, însă, cu toate acestea, continuase să vorbească, întind mâinile şi o trag spre mine, o aşez pe genunchii mei, trupul ei este slăbit, ca al unui prunc, simt înţepături uşoare şi plăcute înăuntrul sânilor, ca şi când un lapte tămăduitor s-ar forma acolo pentru ea, imediat îmi voi ridica bluza şi o voi alăpta, o lipesc de trupul meu şi şoptesc, ai căzut din braţele lui tati, aveai doi ani, o găleată cu apă uitată de îngrijitoare afară ţi-a salvat viaţa.

Capitolul şaptesprezece

Ca în vreme de război, când toţi bărbaţii sunt mobilizaţi, riscându-şi vieţile pe front, şi numai femeile şi copiii rămân pe loc, aşa trăiam noi, trei femei într-o casă, ale cărei obiceiuri fuseseră schimbate în totalitate, încât părea că niciodată nu călcase pe aici vreun bărbat. Seara îi las mamei patul matrimonial, pentru că şi numai la vederea sa mă inundă tristeţea, îmi deschid canapeaua din salon, bătrâna canapea a singurătăţii mele, căreia îi fusesem lăsată pradă încă mult înainte de plecarea lui, braţele ei păroase mă cuprind, trăgându-mă către încă o noapte chinuită, am impresia că soarele tot mai rumeneşte coaja de beton de deasupra capului meu, razele sale întunecate mă înfierbântă, gravând pe pielea mea tatuajele invidiei. Iată-l în patul ei, trupul său care crescuse în braţele mele, frecându-se lasciv de trupul ei umed, subţire şi lung, asemenea unui şarpe, eu îl bat uşor pe umăr, lăsaţi-mă să stau cu voi, nu mă lăsaţi singură, promit să nu mă uit, numai lăsaţi-mă să dorm aici cu voi, dar el este cufundat înăuntrul ei, nu mă simte, îmi este greu să îmi imaginez ce face la ora aceasta, pentru că întotdeauna fuseserăm foarte aproape unul de celălalt în momentele acestea, îmi strâng şi mai tare pleoapele. Îmi este greu să îl privesc din afară, pot doar să simt tandreţea pe care o emană în clipele de apropiere, o căldură surprinzătoare şi preţioasă, asemenea unei raze de soare într-o zi ploioasă, cum face dragoste, încerc să îmi amintesc, îi întind trupul alături de mine pe canapea, cum facem dragoste, cum întindem mâinile, cum ne rănim buzele, cum se deschide trupul meu în aşteptarea lui, cum se petrece miracolul acesta, sunt atât de departe de dragoste, încât îmi este prea greu şi să îmi imaginez, nopţi la rând mă culcasem aici singură, în timp ce el era în dormitor, în spatele uşii închise, de ce nu mă strecurasem în patul lui în toiul nopţii, ca o fetiţă în patul părinţilor, după un vis urât, de ce nu mă cuibărisem în braţele lui, aşa cum face ea acum, împingând în gura lui sânul ei negru, plin de lapte, iar el suge şi suge, lovesc salteaua, este al meu, este al meu, nu are voie să sugă de la altă femeie, dar iată că imaginii acesteia îi ia locul una şi mai rea, de fiecare dată când închid ochii, îi văd culcaţi într-un pat mare, îmbrăţişând între ei copila, atunci aprind repede lumina, tremurând de furie, aşa ceva nu este posibil, nu se va culca pe pat lângă o copilă străină, nu îşi va trăda propria fiică, îl văd iar plimbându-se prin salon, ţinând în braţe copila luminoasă şi şoptind, şşt, şşt, şşt.

Aşa târşâiau paşii tatălui meu pământul negru al nopţilor mele, îi auzeam încontinuu colindând toată casa, în timp ce încercam să adorm, trag spre mine somnul ţinându-l de un fir subţire, aşa cum ţii un zmeu, hai, coboară deasupra mea, iar când el venea, paşii lui uşori rupeau firul, eu îl pipăiam cu mâinile mele micuţe, obosite, încercând să unesc cele două capete ale firului. Noapte după noapte o blestemam pe mama, doream să i se întâmple tot ce este mai rău pe lume, să rămână singură până la sfârşitul vieţii, să

îmbătrânească repede, să se urâţească, şi toate s-au îndeplinit. Yotam se trezea şi plângea, o vreau pe mami, îi făceam loc în patul meu, făceam loc pentru corpul său grăsun, care se micşora zi după zi, nimeni în afară de mine nu observa că încetase să mai mănânce, că încetase să mai zâmbească, iar eu îi spuneam, nu mai plânge, mâine mergem la mami, dar când ea venea să ne ia, fugeam în livadă, nu mă puteam obişnui cu apartamentul acela nou din oraş, nu îl puteam lăsa singur pe tata, în ciuda faptului că el era atât de absorbit de propria sa durere, încât nici nu observa că exist. Seara îl chemam la masă, îl vedeam înmuind pâinea uscată într-o ceaşcă de iaurt, mesteca încet, ca prin vis, nu mergi la mama, întreba el, iar eu îi spuneam, rămân cu tine, chiar dacă nu mi-ai cerut asta, chiar dacă prezenţa mea nu era decât o povară pentru el. Când ajungeam la ea, ura se risipea, îmi era mai uşor să o urăsc de la distanţă, decât de aproape, chiar şi acum, când doarme în camera de alături, îmi inspiră o linişte ciudată, o tandreţe ascunsă în pivniţele fiinţei, în cuiburile porumbeilor, în ţiglele acoperişului, care îndrăzneşte deodată să iasă la lumină. Ani la rând o acuzasem de moartea tatălui meu, refuzasem să o iubesc, rezistasem acestei tentaţii chiar şi după moartea lui, totuşi îi permisesem lui Noga să o iubească, dacă eu nu puteam, vedeam plină de satisfacţie cum îşi iroseşte viaţa privind filme vechi la televizor, privind actriţele pe care odată le întrecea în frumuseţe, toată lumea o spunea, iar acum, pentru prima dată, poarta se deschide, iar ea intră, fără să aştepte prea mult, îşi clădeşte noua imagine, o combinaţie de tristeţe şi resemnare, mândrie şi reţinere, parcă ar fi o văduvă îndurerată şi distinsă, nu o criminală cu sânge rece, dar furia mea faţă de ea păleşte în comparaţie cu furia pe care o simt faţă de Udi, iar aceasta se risipeşte la rândul său, obosită.

Mă forţez să gândesc pe termen scurt, nu la restul vieţii mele, ci la secunda următoare, mă concentrez asupra imaginii lui Noga, încet-încet şi cu mari eforturi se va desprinde din ghearele bolii, ca dintr-o îmbrăţişare de îndrăgostiţi, în care trupurile sunt lipite unul de celălalt, refuzând să se despartă. Doarme în cea mai mare parte a timpului, chiar şi atunci când se trezeşte, somnul o însoţeşte, şade alături de ea în bucătărie, în timp ce soarbe câteva linguri de supă de pui, puţin ceai călduţ, apoi se întoarce în pat ca o somnambulă. Hipnotizată de frică, merg pe urmele ei, parcă ar fi un obiect suspect descoperit în staţia de autobuz, privesc patul acela îngenuncheat sub greutatea membrelor ei fierbinţi, a firelor căzute din părul ei bălai, aşternuturile de-a valma unele peste altele, ca şi când un cu totul alt om va ieşi în cele din urmă de sub pături. Mă simt bine în compania tăcerii sale somnambule, atât de tare mă tem să fiu părtaşă la durerea ei, sunt uimită să îmi văd mama întâmpinând-o în scurtele ei momente de trezie, perfect capabilă, firească şi plină de tandreţe, într-o noapte, în timp ce întindeam un cearşaf pe canapea, mama se apropie de mine cu o ţigară în mână, eşti nedreaptă faţă de copilă, spune ea, încetează să o mai compătimeşti, din prea multă compasiune, te îndepărtezi de ea, eu încuviinţez în tăcere, adevărul cuvintelor ei este împovărător, dar cum putem înceta să ne mai facem griji, cum încetăm să compătimim, dacă încetăm să ne facem griji, încetăm să iubim, nu? Tocmai asta e iubirea.

Copila aceasta are nevoie să fie iubită, continuă ea, nu să fie încorsetată, nici compătimită şi nici temută, eşti capabilă să iubeşti, pur şi simplu? Mă chircesc în faţa ei, chipul ei de asfalt inflexibil păleşte în faţa ochilor ei tineri, plini de o vitalitate aproape enervantă, îmi întorc privirea spre perete, pe el

atârnă o fotografie veche, în rama prăfuită eu şi Yotam suntem împietriţi într-o îmbrăţişare brutală, eu mă aplec asupra lui şi îi dau o prăjitură, iar el zâmbeşte, şi în spatele nostru e casa aceea veche, sub protecţia imaginară a ţiglelor roşii, eu spun, poate este adevărat că nu ştiu să iubesc, dragostea este un lux, numai când totul merge bine poţi iubi, atâta doar că niciodată lucrurile nu merg în totalitate bine. Îl privesc îndurerată pe fratele meu cel mic, faţa lui are o expresie îndrăzneaţă, la fel e şi Noga, se apropie de mine, pe el l-am iubit cu adevărat, mormăia în braţele mele ca un ursuleţ sălbatic, eu eram lupul, iar el era ursul şi ne zvârcoleam amândoi în patul cel înalt al mamei, până să devină patul tatei şi să se scufunde sub el, iar Yotam aproape că dispăruse înăuntrul oaselor sale, dar nimeni nu vedea, doar eu mai încercam să îl salvez, şi poate că tocmai asta îmi transformase dragostea într-un urlet de frică, şi îmi vine să urlu la ea, să-i trântesc toate astea în faţă, cum poţi crede că tu ştii să iubeşti, dar ce rost mai are, aşa îmi arunca Udi întotdeauna mingea la fileu, ca şi când ar fi fost încinsă, fără să se gândească o clipă la ce făcea, deodată mă gândesc la el într-un mod surprinzător, odată Udi a fost aici, acid, încordat, cu ochii lui mici, neliniştiţi, urmărindu-se unul pe celălalt pe faţa sa triunghiulară, acum nu mai este aici, pentru o clipă nu îmi mai pasă unde se află. Aşteptarea tensionată, obositoare a întoarcerii lui se transformă deodată într-o pace sufletească stranie, pentru că, iată, am aici o fetiţă şi trebuie să învăţ cum anume să o iubesc, departe de umbra sa tăioasă, geloasă şi iritantă, privesc din nou fotografia, nu ştiam ce ne pândeşte de după ţiglele roşii, dar ce e rău, de fapt, în toate astea, ce este rău în decepţie, de ce trebuie să le băgăm copiilor sub nas adevărul şi să le spunem, luptaţi.

Anii petrecuţi în minciună au fost mult mai buni decât aceia trăiţi în compania adevărului, îi spun eu, priveşte cât de bine ne era, îţi era imposibil să mai aştepţi zece ani? Ea îşi lasă capul în jos, părul îi este încă prins într-o coadă de cal bine strânsă, trăgându-i spre spate pielea ridată, crezi că nu am încercat? Cel mai simplu este să minţi, dar nu a fost bine, nici măcar un copil nu poate trăi într-o lume imaginară, eu protestez, Yotam putea, asta face de atunci, el nu poate lupta, bântuie prin lume asemenea unui vapor locuit de fantome, poate că şi Noga este ca el, poate că nici ea nu este capabilă, iar ea spune, Noga poate, are o mamă bună, mult mai bună decât ai avut tu, eu mă retrag, nu-mi fac plăcere complimentele ei nenorocite, îi spun, hai să mergem la culcare, mamă, dar ea mă trage lângă ea, îmi mângâie încetişor faţa, parcă ar fi fost oarbă, degetele ei emană miros de parfum şi fum de ţigară, iar când mă întind pe canapea, îmi dau seama că el nu îmi mângâiase faţa cu atâta seriozitate niciodată, cu toată atenţia, şi poate că nici la acest lucru nu ar fi trebuit să renunţ.

Iar acesta nu este decât începutul unui val fierbinte şi întunecat de resentimente, care se ridică din adâncuri, inundându-mi întreaga existenţă, îngreunată de dezgust, mă plimb prin casă, îl simt clocotind înăuntrul meu, ca un fetus evoluat, cum de îi permisesem să îmi cucerească viaţa bucată cu bucată, cum de abandonasem studiile din pricina geloziei lui sufocante, ai deja o diplomă, se împotrivea el, ce nevoie ai tu să te fâţâi prin universitate, ca şi când nici nu ai avea acasă un copil, cum de renunţasem la prietenele mele, era convins că ele mă montează împotriva lui, întotdeauna ajungeam la întâlnirile cu ele cu lacrimi în ochi, din pricina certurilor cu el, care aveau grijă să se declanşeze exact înainte să ies pe uşă, încetul

cu începutul mă obişnuisem cu singurătatea aceasta, doar eu şi cu el, iar apoi, Noga, chiar şi despre slujba mea vorbea cu scepticism, un fel de prizonierat, pe care eu îl acceptasem şi care aproape că începuse să îmi placă, fără aşteptări, fără emoţii şi mi se părea că dacă pot renunţa la lucruri înseamnă că ele nu sunt importante. De ce renunţasem atât de uşor la puterile mele, supunându-mă voinţei sale, care întotdeauna fusese mai puternică decât a mea, chiar şi înainte de greşeala aceea, pe care el o storsese în mâini ca pe o portocală într-un gât însetat, chiar şi înainte trăiam o viaţă plină de reproşuri constante, îmi ascunsesem frumuseţea, în loc să mă bucur de ea, iar acum ce a mai rămas din ea, nu mare lucru, nu cât aşa avea nevoie pentru restul de viaţă care mi-a mai rămas. Dar gândul la restul acesta de viaţă mi se pare atât de ameninţător, încât îl alung cu violenţă, ce am eu în comun cu el, să fiu lăsată să îmi petrec în linişte ora aceasta şi pe cea care îi va urma, pentru că va trece imediat, fiecare oră o şterge pe cealaltă, fiecare zi, pe cea care a precedat-o, este singurul motiv pentru care mai trec zilele, se invită una pe alta nerăbdătoare, zile de care n-are nimeni nevoie, pentru că, iată, casa noastră este închisă, nimeni nu iese, nimeni nu intră, doar mama mai coboară din când în când până la magazin, sunetul paşilor ei pe scări mă înfioară, la fel şi cheia întoarsă în yală sau fâşâitul pungilor de plastic pe masa din bucătărie, dar o privesc şi tac, toate trei tăcem în cea mai mare parte a timpului, numai cuvintele strict necesare îşi croiesc greu drum prin gura mea uscată, asemenea vinului printr-o sticlă cu gâtul foarte subţire, preferând să se evapore decât să se verse. Chiar şi maşina de spălat tace, şi telefonul aproape că a amuţit, iar dacă se întâmplă cumva să sune, mai ales de la serviciu, mama îi anunţă imediat că sunt bolnavă, convingându-mă chiar şi pe mine, apoi mă întind şi dorm cu o senzaţie stranie, a bolii care se apropie, ezitând între gât şi ceafă, între burtă şi spate, Udi, întoarce-te, şoptesc eu, Udi, întoarce-te. Dimineaţa ne împăcăm, intră încetişor în camera întunecată, mă trezeşte din somnul greu şi aruncă peste mine o mulţime de daruri, îmi aduce pantofi, câte trei perechi identice de sandale, două perechi de papuci de casă, toate pentru el şi nici una pentru mine, îl întreb, pentru ce ai nevoie de toate acestea, tocmai ţi-am cumpărat sandale, iar el râde fericit, este atât de fericit, încât nu vreau să distrug momentul, râd împreună cu el auzind gluma, cinci perechi de încălţări într-o singură noapte, ce recoltă frumoasă, iar dimineaţa mă trezesc inundată de o dezamăgire care se adânceşte şi mai mult, la început mă umflă toată, întinzându-mi pielea ca pe un balon, dar încet-încet, se risipeşte în toată casa, îmbrăţişează obloanele, până când mă lipesc de fericirea ceasului deşteptător, iată că în cele din urmă nu mai deranjez pe nimeni.

Iar când simt mângâierile dulci pe faţa mea în mijlocul nopţii, repet, s-a întors, s-a întors, dar cu toate acestea întorc capul în cealaltă parte, niciodată nu putusem să adorm când stăteam unul cu faţa la celălalt, ne priveam unul pe celălalt cu ochii închişi, dar atunci o aud pe Noga şoptind, nu mai pot dormi, am dormit atât de mult, iar eu îi fac loc în pat, ea se înveleşte cu trupul meu, mirosul bolii o înconjoară încă, deşi fruntea ei mai este doar puţin călduţă, pentru o clipă am impresia că pământul se cutremură, până ce îmi dau seama că trupul ei lipit de al meu este scuturat de hohote de plâns, mă enervez, de ce a venit să mă deranjeze, de unde să iau puterea de a o linişti, dar pacea renunţării se aşterne deodată peste mine, poate că rolul meu nu este acela de a o linişti, ci de a fi pur şi simplu alături de ea, îi înlănţui trupul cu

braţele mele, plânsul meu se confundă cu plânsul ei şi suspinăm împreună, ca două surori gemene rămase orfane în urma unei catastrofe.

Dar avem mamă. Dimineaţa ne trezim în miros de cafea tare, salată proaspătă şi omletă, şi amândouă, care de zile întregi nu mai mâncaserăm, ne năpustim asupra mesei, chicotind ca nişte prietene care şi-au dezvăluit în timpul nopţii, una alteia, secretele cel mai bine ascunse, mama ne priveşte cu satisfacţie, aşa cum ne privea pe vremuri pe mine şi pe Yotam, Noga se agaţă de ea, iar eu observ cât de mult seamănă, nu atât la nuanţe, cât la generozitatea şi nobleţea trăsăturilor feţei, cu pometii înalţi, buzele frumos conturate, cât de frumoasă este, în pijamaua ei colorată, cu buclele prinse într-o coadă neglijentă, cât este de frumos să îi fiu soră, fără povara nesfârşită a îndatoririlor de mamă, iar după masă, îi umplu cada cu apă şi mă aşez pe vasul de toaletă, alături de ea, îi privesc trupul care se schimbase în cursul acestei săptămâni, grăsimea sa de fetiţă se topise din pricina febrei, lăsând-o subţire şi înaltă, sânii i se împingeau fermi afară din piept, îşi udă buclele şi le întinde până la mijlocul spinării şi spune, hai, intră şi tu. Nu, cum să intru, şi zic, m-am spălat aseară, dar îmi scot imediat cămaşa şi intru, şi trupul meu devenise mai uşor, şedem amândouă cu genunchii unul lângă celălalt, scufundate într-o senzaţie plăcută de jenă, aproape fără să ne atingem, doar apa aceea fierbinte duce de la una la cealaltă mângâierile şi hohotele de râs şi sărutările, prezenţa ei lângă mine îmi aduce o linişte necunoscută, nu sunt singură, am o fiică, iar acum vestea aceasta îmi şterge singurătatea, nu o accentuează. Este plăcut să simt unduirile apei fremătând între noi, răspunzând fiecăreia dintre mişcările ei, iar în bucătărie, mama spală vasele, exact ca în dimineţile de sâmbătă din casa aceea veche, imediat ne va înfăşura în prosoape mari, o aud răspunzând la telefon, da, se simte deja bine, spune ea şi intră în baie cu telefonul în mână, i-l întinde lui Noga cu mişcări ceremonioase, eu îmi cufund capul în apă, ca şi când aş fi într-o piscină, nu îmi face bine să culeg firimiturile conversaţiei lor, o aud înfundat povestind despre boala sa pe un ton plin de emoţie.

Şi când te voi vedea, tati, întreabă ea în cele din urmă, ca şi când ar fi fost vorba despre un premiu binemeritat, apoi încuviinţează şi îmi întinde receptorul ud, el spune cu voce blândă, Naama, îmi pare rău, nu ştiam că a fost bolnavă, iar eu răsuflu uşurată, mi se pare că asta este tot ceea ce doream să aud, vestea supremă care şterge toate suspiciunile, dacă ar fi ştiut, ar fi venit, sunt fericită că îl aud atât de departe, că bucăţi întinse de pământ ne despart, nu ne-a renegat, nu era cu ea, nu se ascundea în camera ei, poate că nici măcar nu ne părăsise pentru ea, nu era decât imaginaţia mea periculoasă, de nestăvilit. N-are importanţă, bine că i-a trecut, spun eu, tu ce faci, unde eşti, iar el zice, sunt încă în sud, mă întorc peste câteva zile şi trec să o văd pe Noga, şi eu spun, bine, nici o problemă, şi zâmbesc spre receptor, dar imediat după aceea tresar şi îl scap din mână, îl văd scufundându-se ca pe un scafandru micuţ, pe fundul căzii, pentru că în ciuda vocii sale blânde în mine se trezeşte o senzaţie pârjolitoare de greaţă, am impresia că am auzit plânsetul îndepărtat şi înfundat al copilului.

Capitolul optsprezece

În cea de-a opta zi, ne oprim din jelanie şi ieşim într-o lume cuprinsă de convulsii, asfaltul se deschide sub picioarele noastre, un crater uriaş îngheţat într-un căscat ameninţător, însoţindu-ne înaintarea, numai un pas mărunţel de-am fi făcut şi ne înghiţea cu totul în adâncurile sale. Coborâm scările ţinându-ne de mâini, sub privirile provocatoare ale soarelui de dimineaţă, mama ne face cu mâna emoţionată, cu mişcări exagerate, ca şi când vor trece mulţi ani de acum înainte până ce ne vom revedea, Noga se sprijină de mine, fără vlagă, cu picioarele moi, singura cămaşă pe care i-o lăsase el, îi înfăşoară trupul ca un steag negru, semnalizând câte un pericol grav la fiecare mişcare pe care o făcea.

La poarta şcolii mă despart de ea, o îmbrăţişez cu inima grea, ca şi când aceea ar fi fost prima zi de şcoală, în clasa întâi, apoi plec, o goliciune fără sfârşit îmi cucereşte trupul pe dinăuntru în timp ce mă îndepărtez de ea, părea că numai învelişul mi-a mai rămas intact, iar dincolo de el, un vid dezolant. Aşa arăta piscina noastră de la marginea satului la sfârşitul verii, după ce o goleau de apă, iar odată, Yron, fiul vecinilor, a sărit în cap în golul acela inflexibil, după care a zăcut timp de un an întreg fără să se mişte, cu gâtul înţepenit, şi toţi spuneau că numai o minune îl va repune pe picioare. În nopţile cu lună plină mă strecuram acolo, săream poarta şi mă uitam în adâncurile piscinei transfigurate de lumină, ca ruinele unui oraş canaanit mă privea înapoi de acolo din pământ, înconjurată de chiparoşi întunecaţi, sobri şi maiestuoşi, de parcă uitase cu totul strigătele vesele ale copiilor în apa rece, cu firişoare de nisip auriu printre degete, sau roşeaţa pepenilor îndulcindu-i marginile. La fel voi uita şi eu murmurele liniştitoare ale apropierii, într-o clipită, înainte să mă cuprindă somnul, calmul plăcut al dimineţilor de Shabat, broderia frumos lucrată a planurilor de familie, chiar şi lucrurile cele mai neînsemnate, precum bătaia inimii unui bărbat pe salteaua patului, prezenţa în sine a unei alte fiinţe, fie ea şi ostilă, separându-mă de mine însămi, liniştindu-mi temerile, aducându-mi la cunoştinţă faptul insuportabil de preţios acum că, dacă s-ar întâmpla să alunec în baie în mijlocul nopţii, ar exista cineva acolo care să audă bufnitura, toate acestea se vor uita odată cu trecerea anilor, se vor transforma într-un monument rece, de piatră, al unei familii micuţe de trei suflete, care a fost odată şi nu mai este.

O femeie tânără trece pe lângă mine alergând, îşi ţine mâinile în jurul gâtului, faţa îi este acoperită de sudoare, încerc să ghicesc dacă are bărbat sau nu, pentru o secundă am impresia că femeile care au bărbaţi sunt înconjurate de o aură strălucitoare, asemenea unei coroane regale, iar eu, care nici nu mai eram conştientă de prezenţa acestei coroane, ca şi cum devenise parte din mine, îi simt acum ascuţit absenţa, mi-a fost smulsă din păr, sfâşiindu-mi bucăţi întregi de piele. Îmi ating cu degetele jignite

creştetul capului, îmi târăsc picioarele pe treptele căminului, imediat Hava mă va chema la ea şi va trebui să îi povestesc, chiar dacă nu voi dori, ea va reuşi să stoarcă totul de la mine şi imediat se va folosi de situaţie împotriva mea, nu am nici o îndoială, va mai avea un motiv să mă privească de sus, o femeie respinsă de propriul ei soţ. Intru pe furiş, ca un hoţ, în clădirea aceea elegantă, fetele sunt ocupate cu micul dejun şi nu mă observă, pe unele dintre ele nu le cunosc, o săptămână în locul acesta este echivalentul unei vieţi întregi, Hani plecase deja şi, spre bucuria mea, la fel şi Ilana, iar în clipa în care îmi amintesc de ele, deasupra mea se prăbuşeşte umbra acelei nopţi în care puloverul trandafiriu şi viaţa mea au fost destrămate, abia mă ţin pe picioare, mă ţin cu mâinile de balustradă, mă târâi cu mare efort spre etajul al doilea, vreau doar să mă ascund în birou, să nu văd nici un suflet de om, dar hohotele de plâns mă năpădesc, îmi duc mâna la gură, ca şi când aş vrea să mă asigur că nu din gâtul meu ies, sunetul îmi e atât de familiar, încât am impresia că mă aud pe mine însămi de la depărtare plângând amarnic, jelind după silueta care se îndepărtează în susul străzii. Stânjenită, mă uit prin camere, una după alta, până când descopăr într-una dintre ele, lângă geam, o grămăjoară de membre adunate cu durere în jurul deluşorului unei burţi ascuţite, un cap aplecat acoperit de păr roşu, scurt, ochii de căprioară rănită se lărgesc surprinşi la vederea mea, iar eu mă aşez şocată pe marginea patului ei şi şoptesc, Yael, ce faci aici, când ai ajuns, nici nu mă gândeam că ai putea fi aici.

Am venit în urmă cu o săptămână, miaună ea, am înnebunit aici fără tine, deja începusem să mă tem că nu te vei mai întoarce niciodată, eu îi strâng mâna, m-am gândit mult la tine, şoptesc, speram ca lucrurile să se rezolve în ceea ce te priveşte, iar ea suspină, nu s-a rezolvat nimic, nu este pregătit să plece de acasă, iar eu nu pot creşte copilul singură, nu voi fi părinte unic la douăzeci de ani, nu am pe nimeni care să mă ajute, dar deodată mă aud spunând pe un ton grăbit, te voi ajuta eu, Yael, te voi ajuta să îl creşti. Ea se ridică încet, mă priveşte uluită, eu îi răspund cu un zâmbet stânjenit, deja nu mai pot da înapoi şi nici nu am vreun motiv pentru a da înapoi, acum şi Udi creşte fetiţa aceea, aşa că eu de ce să nu o ajut pe fata aceasta minunată, care îmi intrase în suflet din prima clipă în care o văzusem, deja ştiu cât de uimită va fi Noga, cum ne vom înscrie voluntare pentru creşterea acestui copil, îl vom plimba în cărucior, vom încălzi casa iarna, îl vom întinde pe covor în mijlocul salonului, iar el va zâmbi şi va lovi cu picioruşele sale micuţe, iar atunci nu vom mai simţi lipsa lui Udi, nici măcar nu ne vom mai gândi la el, pentru că o viaţă micuţă va creşte sub ochii noştri, iar ea va fi consolarea noastră, veselia noastră, spre slava ei să căutăm. Bucură-te, stearpo, care nu năşteai! Izbucneşte în cântări şi în strigăt de bucurie, căci vei uita şi ruşinea tinereţii tale şi nu-ţi vei mai aduce aminte de văduvia ta, dar ea se culcă la loc pe pat, confuză, şi exact în clipa în care vocea autoritară a lui Hava cucereşte coridorul, eu mă ridic în grabă şi spun, am o şedinţă, ne vedem mai târziu.

La masa de şedinţă stau încordată şi tăcută ca un agent dublu, ascultând cu atenţie evaluarea situaţiei şi a posibilităţilor sale, a viitorului pe care îl are fetusul ei nepăsător, am impresia că două cărări ale viitorului se întind pe toată lungimea mesei, asemenea unor linii paralele de cale ferată, cine ar putea şti care dintre locomotive va ajunge mai repede la destinaţie, degetul meu se plimbă fără încetare pe

suprafaţa mesei, cum de nimeni nu se gândeşte la calea de mijloc, nimănui nu îi trece prin minte că eu aş putea creşte copilul împreună cu ea, ei privesc totul ca pe o situaţie-limită, fără speranţă, ca şi cum ai avea de ales între o boală incurabilă şi un accident rutier. Degetul meu alunecând pe masă, se întoarce la mine curat, nu îl murdăreşte nici măcar un firicel de praf, Hava se întoarce spre mine şi întreabă, tu ce crezi, Naama, eu mă bâlbâi, este mult prea devreme să mă pronunţ, voi lucra cot la cot cu ea până la naştere, după care vom vedea, încerc să vorbesc pe un ton reţinut, în ciuda faptului că am deodată senzaţia că am înnebunit sau că înainte fusesem nebună, iar acum sunt sănătoasă, dar privirile lui Hava nu mă slăbesc, vede totul, te simţi bine, mă întreabă ea pierzându-şi răbdarea, după care adaugă imediat, te aştept în biroul meu după şedinţă.

Cu buzele încordate, păşesc în urma ei, numai de nu aş izbucni în lacrimi, să îmi păstrez respectul de sine, iar ea întreabă, ce s-a întâmplat, este ceva grav, şi eu spun, Noga a fost bolnavă, ne-am temut că ar putea fi meningită, spun în mod intenţionat ne-am temut, în ciuda faptului că pluralul se revoltă în interiorul gurii mele, îngheţându-mi printre dinţi, ca şi când aş fi îndrăznit să mă folosesc de un titlu nobiliar care îmi fusese deja retras, dar ea face un gest din mână, oprindu-mă, ce altceva s-a mai întâmplat, Naama?

Udi a plecat de acasă, spun eu şi, spre surprinderea mea, nu plâng, ca şi când aş fi spus, zilele de hamsin s-au terminat, iar ea se ridică ceremonios de pe scaunul pe care tocmai se aşezase, felicitări, strigă ea fericită şi îmi strânge mâna, ca şi când i-aş fi dat vestea căsătoriei mele, este cel mai bun lucru care ţi se putea întâmpla, este cel mai bun lucru care i se poate întâmpla oricărei femei, dar ţie în mod special, credeam că nu va îndrăzni, sunt surprinsă că ţi-a făcut un asemenea bine, spune ea cu satisfacţie şi se întoarce în scaunul ei instabil, care se încovoaie sub povara greutăţii ei, o privesc uimită, nu face toate astea numai pentru a mă încuraja, se pare că, într-adevăr, crede sincer în ceea ce spune, iar eu o întreb pe un ton moale, ce este atât de bine în asta, şi ea spune, tu nu vezi? Vei putea, în cele din urmă, să ai grijă de tine, să te plasezi în centrul atenţiei, ani de zile nu ai făcut decât să gravitezi în jurul lui, ai făcut totul gândindu-te la el, ai luat asupra ta problemele lui, a sosit vremea ca toate acestea să se termine.

Dar ce sunt eu, Hava, tremură vocea mea înăuntrul zidurilor, cum să îmi fie bine cu mine însămi, dacă până şi el s-a îndepărtat, cum voi putea să mă plasez în centrul atenţiei, când mă simt respinsă, umilită, patetică? Ea mă opreşte printr-un gest al mâinii, iar te evaluezi după standardele lui, chiar fără pic de subtilitate, dacă el a plecat, înseamnă automat că nu eşti destul de bună? Şi dacă lucrurile stau exact pe dos? Dacă el nu este capabil să se ridice la nivelul aşteptărilor tale, dacă se simte vinovat şi inutil în preajma ta, dacă a trăit în permanenţă cu teama că tu îl vei părăsi? Este atât de simplist felul în care femeile interpretează plecarea, a plecat, asta înseamnă că nu mă mai iubeşte, iar eu nu valorez nimic, dar realitatea este, în schimb, mult mai complexă, ştii că nu încerc să te consolez, nu am nici o problemă în a spune lucrurilor pe nume, dacă este nevoie.

Cu inima bubuind în piept, îi privesc faţa care deja nu mai este tânără şi care niciodată nu a fost

frumoasă, cât îmi este de dragă dintr-odată, poate că are dreptate, ce bine ar fi să aibă dreptate, în general are, Hava cea înţeleaptă, cea imprevizibilă, credeam că voi ieşi din biroul ei umilită, dar iată-mă ieşind aproape mândră, mă îndrept cu paşi uşori spre biroul meu, poate că, dacă voi crede în cele spuse de ea măcar un minut pe zi, totul se va schimba, poate că sămânţa aceasta plantată de ea înăuntrul meu va prinde rădăcini şi va creşte şi voi reuşi apoi să cred toată ziua, poate chiar şi toată noaptea, iar atunci voi fi fericită. Deja mă imaginez fericită, în faţa ochilor mei flutură o amintire înceţoşată, trebuie doar să întind mâna şi să o prind, din clipa în care o voi atinge, nu mă va mai părăsi niciodată, obrajii mi se lipesc de urechi într-un zâmbet larg, care nu mi se şterge de pe faţă nici în clipa în care aud bătăi în uşă, un bărbat necunoscut stă în prag, sub privirile mele uimite. Foarte puţini bărbaţi calcă pe aici, şi aceştia sunt de obicei taţi cu inimile zdrobite, băieţi tineri, sălbatici şi răniţi, dar un bărbat ca el nu are ce căuta aici, cu părul negru dat pe spate, îmbrăcat cu o cămaşă la modă, eu încerc să mă descotorosesc de zâmbetul acesta prostesc, dar nu reuşesc, iar el probabil crede că are în faţa ochilor săi o femeie fericită, care stă în biroul ei şi se distrează de una singură, iar eu trebuie să îi corectez greşeala, dar îmi devine repede clar că o greşeală mult mai complexă se strecurase între noi, pentru că el mă priveşte stânjenit şi spune, tu eşti Hava, iată că zâmbetul meu se transformă aproape într-un hohot de râs, atât de amuzant mi se pare că cineva ar putea crede asta, eu chicotesc, ce bine ar fi fost să fiu Hava, toată viaţa mi-am dorit să fiu ca Hava, iar el spune cu o tandreţe surprinzătoare, sunt sigur că Hava îşi doreşte să fie ca tine.

Cum adică, protestez eu încântată, după ce o vei vedea, vei înţelege cât de mult greşeşti, este destul de mulţumită de ea însăşi, nu îşi doreşte să fie ca nimeni altcineva, iar el spune, dacă îmi arăţi unde se află, voi studia singur problema, apoi îl conduc emoţionată până la uşa ei, privindu-i în secret chipul, din profil nu este la fel de frumos, trăsături acviline îi împovărează nasul şi bărbia, dar, cu toate acestea, nu mă întorc în birou, ci mă grăbesc spre baie, mă privesc încordată în oglindă, sunt plăcut surprinsă, rujul acesta roşu mă avantajează, aduce o lumină blândă pe chipul acesta palid, alb ca laptele, iar părul pe care îl spălasem de dimineaţă străluceşte ca o grămăjoară de fire de aur. Poate că Hava are dreptate, poate că într-adevăr va fi mai bine pentru mine, deja arăt mult mai bine decât în urmă cu o săptămână, apoi îmi amintesc, acum ea stă în faţa lui, oare ce anume vrea de la el, ce vrea el de la ea, este mult prea tânăr pentru a fi tatăl uneia dintre fetele însărcinate, ce caută el într-un asemenea loc trist, dar şi el pare a fi puţin cam trist, stânjenit, nu îi place că se află aici, mă întorc în birou, las uşa deschisă, să îl văd când iese, poate că voi reuşi să îl mai reţin, sunt încordată din cap până în picioare, mă uit fără chef prin hârtiile care se adunaseră pe biroul meu, până când îl aud ieşind. Iată-l trecând prin faţa mea, puţin aplecat, profilul său de vultur e trist, de parcă tocmai a primit nişte veşti rele, dar în clipa în care se întoarce spre mine faţa lui se înmoaie şi îmi spune cu un zâmbet micuţ, în orice caz, te prefer pe tine, iar eu îi mulţumesc cu un entuziasm exagerat, ca şi când niciodată nu primisem un compliment mai frumos, dar sar imediat în apărarea ei, este o femeie dificilă, însă foarte inteligentă, mă agăţ de subiectul acesta, pentru că altul nu avem deocamdată, o cunoştinţă comună, pe care el o întâlnise astăzi pentru prima dată, cine ştie cu ce ocazie.

Inteligenţa care se arată după comiterea faptei nu ajută la nimic, spune el, iar eu mă grăbesc să răspund, dar noi suntem aceiaşi şi înainte şi după comiterea ei, nu? El tace, se sprijină de tocul uşii, pare că abia se mai ţine pe picioare. Ce te aduce la noi, întreb eu, gata să mă împovărez cu poveştile lui pitoreşti, asemenea unui camion prăfuit golit de povara sa, care caută o nouă încărcătură, el oftează, o mare prostie şi un mare ghinion, uneori este foarte greu să faci diferenţa între ele, eu îl privesc plină de înţelegere, şi mie mi se întâmplase acelaşi lucru, o mare prostie sau un mare ghinion mă lăsase singură la jumătatea vieţii. Spre părerea mea de rău, el nu se aşază pe scaunul gol din faţa mea, nici nu dă un răspuns detaliat la întrebarea mea, doar unul general, dar nu pleacă, îşi plimbă privirea prin toată încăperea, pe faţa mea nerăbdătoare, pare la fel de surprins ca şi mine să se vadă într-un asemenea loc, dar iată-l deschizându-şi gura, pare că e pe punctul să-mi spună ceva, ceva care îmi va schimba întreaga viaţă, dar în clipa aceea se aude un hohot de plâns izbucnind dintr-una din camere, rostogolindu-se pe scări şi croindu-şi drum spre urechile sale, faţa i se albeşte, ca şi când viaţa i-ar fi pusă în pericol, dispare alergând, fără să îmi spună la revedere, stau lângă fereastră uluită şi îl văd năpustindu-se afară pe poartă, îndreptându-se cu paşi grăbiţi spre o maşină argintie, abia acolo se opreşte, îşi întoarce faţa frumoasă spre clădirea noastră, iar pe ea este întipărită o frică fără margini, ca şi când întreaga clădire, cu toate încăperile sale, ar sta să se prăbuşească deasupra capului său.

Nu mă mai pot abţine, dau buzna în biroul lui Hava fără să bat la uşă, închid uşa în urma mea şi mă sprijin de ea, trag aer în piept, ea îşi scoate cu gesturi leneşe ochelarii de citit, Naama, spune ea apăsat, ce s-a mai întâmplat, pari foarte agitată, iar eu înţeleg că nu are nici un rost să mă mai ascund, păcat de efort, şi întreb cu zâmbetul unei copile mari, cine era? Ea suspină, nu vrei să ştii, ai destule pe cap, iar eu spun, greşeşti, trebuie să ştiu. Este tatăl fetei celei noi, aceea care te-a aşteptat tot timpul, spune ea, şi eu zic surprinsă, tatăl lui Yael, nu pare a fi tatăl lui Yael, însă ea mă opreşte furioasă, nu am spus că este tatăl ei, am spus că este tatăl copilului ei, şi de vreme ce ştim cine e tatăl, trebuie să avem şi acordul său în privinţa trimiterii copilului spre adopţie, acum eşti mulţumită?

Nu, spun eu, nici măcar nu mă deranjez să închid uşa în urma mea, cum să fiu mulţumită, când în ochii mei el e de două ori pierdut acum, mă întorc dezamăgită în biroul meu, încerc să rememorez tot ceea ce îmi povestise Yael despre el, un singur lucru îmi amintesc în mod clar, nu îşi părăsise soţia, nu îşi va părăsi soţia, un singur bărbat îşi părăsise cu uşurinţă soţia pentru alta, iar acesta era tocmai soţul meu şi nimic nu va putea cosmetiza acest lucru, nici măcar toate teoriile lui Hava. Poate o voi trimite să îi spună şi acestui bărbat că trebuie să îi facă şi el soţiei sale acelaşi bine, pentru că acesta este lucrul cu adevărat special pe care îl poate face pentru ea, dar, chiar şi dacă aşa ceva se va întâmpla, se va schimba viaţa lui Yael, în vreme ce viaţa mea va rămâne la fel, se pare că mie nimeni nu îmi va mai schimba viaţa, totul stă de acum doar pe umerii mei, la bine şi la rău, însă, cu toate acestea, în scurtul răstimp în care stătuse rezemat de peretele biroului meu, între noi se petrecuse ceva, nu mă pot înşela în această privinţă, durerea mea se împletise cu durerea lui, la jumătatea drumului, între uşă şi birou, amândoi observaserăm. Amândoi purtam semnul acestei întâlniri pe frunte, semnul durerii care ne năpădise deodată,

surprinzându-ne, în ciuda faptului că toată viaţa o aşteptaserăm, dar care, în adâncul sufletelor noastre, credeam că nu va mai veni, crezuserăm că vom reuşi să o transformăm în mii de poveri micuţe, iar uimirea aceasta ne legase atât de puternic, încât încă mai simţeam în birou răsuflarea lui stânjenită, mă apropii din nou de fereastră, în faţa ochilor revăd privirea lui, dâra argintie lăsată de maşina sa în timp ce pleca de aici, iar durerea acestei oportunităţi pierdute parcă mă muşcă de gât, şi în clipa în care îmi întorc privirea, ea stă acolo, burta aproape că îi acoperă faţa, umflăturile care vesteau apropierea naşterii începuseră deja să o urâţească, şopteşte, a fost aici, nu-i aşa?

Da, spun eu, a fost la Hava, ştii că pentru a da copilul spre adopţie este nevoie şi de acceptul său, ea se scufundă în scaunul din faţa mea cu un oftat, îmbujorată din pricina insultei, atunci de ce nu a venit să mă vadă? Doar ştie foarte bine că sunt aici, iar eu spun, este, într-adevăr, jignitor, dar, din câte se pare, îi este foarte greu, ea izbucneşte, lui îi este greu? Atunci eu ce să mai spun? A trebuit să mă despart de tot şi să vin aici, să mă ascund aici ca o leproasă, torturată luni de zile de sarcina aceasta, el a făcut o greşeală, iar eu trebuie să plătesc preţul, este atât de nedrept. Ce greşeală, întreb eu cu voce joasă, încercând să-mi ascund curiozitatea năvalnică pentru fiecare detaliu, iar ea îmi aruncă printre dinţi, ştii foarte bine ce greşeală, mi-a promis că va fi bine, mi-a spus că mă pot baza pe el, iar acum se poartă ca şi când i-aş fi făcut totul în mod intenţionat, iar eu mă gândesc la bărbatul acela trist, la ochii săi luminoşi pe sub scutul acela de furie, la figura sa care oscila între căldură şi severitate şi, simţind o dorinţă stânjenitoare, îmi amintesc, ea s-a culcat cu el, ea l-a văzut fără cămaşa aceea albă şi fără pantalonii îngrijit călcaţi, el a sărutat-o, a mângâiat-o, a făcut dragoste cu ea, încep deja să o invidiez, în timp ce ea inundă camera cu un val de milă pentru propria-i persoană.

Nu îl înţeleg, suspină ea, mă iubea, ştiu că mă iubea, sarcina aceasta a distrus totul, nu înţeleg de ce nu pleacă de acasă şi nu vine să locuim împreună, de ce nu poate iubi copilul acesta ca pe ceilalţi copii ai săi, pentru care îşi face atât de multe griji, de ce nu îşi poate părăsi soţia aia enervantă, iar eu simt cum fiecare cuvânt al ei mă răneşte, fiecare cuvânt al ei îmi arată cât de sus este omul acesta faţă de Udi al meu, cât de fericită este soţia lui cea enervantă, al cărei soţ nu este pregătit să o părăsească, acum sunt de partea ei, nu a tinerei amante, aşa că îi spun sec, nu am voie să îţi spun aşa ceva, dacă Hava aude, voi fi imediat concediată, Yael, dar în urmă cu numai o săptămână soţul meu m-a părăsit.

Ea îşi acoperă gura cu mâna şi mă priveşte surprinsă, complexitatea lucrurilor se încinge deodată înăuntrul ei, plină de sarcasm şi bâzâind asemenea unui stol de muşte, iar cealaltă mână şi-o odihneşte pe burtă, ascultă într-o tăcere plină de disperare sunetele fătului, ca şi când el ar fi singurul care i-a mai rămas, eu mă apropii de ea şi pun mâna pe braţul ei, îmi pare rău, şoptesc eu, povestea mea n-are nimic de a face cu ce ţi se întâmplă ţie, încearcă doar să înţelegi că aşa este viaţa, de la un punct încolo, cu fiecare pas pe care îl facem, distrugem câte ceva. M-am săturat să iau tot timpul în considerare situaţia lui, strigă ea, am voie să mă gândesc numai la mine, nici viaţa mea nu va mai fi niciodată la fel de uşoară cum a fost, iar eu spun, aşa este, dar trebuie să fii realistă, din câte se pare, el nu îşi va părăsi familia, întrebarea care se pune este la ce te poţi aştepta din partea lui. Ea mă priveşte încurcată, ca şi când

niciodată nu ar fi pus problema în felul acesta, îşi leagănă capul de parcă s-ar ruga, ar trebui să treacă prin asta împreună cu mine, murmură ea, să decidem împreună ce anume vom face cu acest copil, dar în loc de toate astea mă ignoră, nu îmi răspunde la telefon, gândeşte-te numai la faptul că a fost aici şi nu a urcat să mă vadă, iar în clipa aceea îmi amintesc fuga lui disperată la auzul hohotului ei de plâns şi mă ruşinez în locul lui, îmi las capul în jos şi închid ochii, apropierea de burtica aceea plină de viaţă trezeşte în mine un amestec de dorinţă şi depresie, îi aud vocea departe, trebuie să mă ajuţi, Naama, ajută-mă. De aceea sunt aici, spun eu, dar asta necesită timp, ştii, iar ea îmi şopteşte, vreau să vorbeşti cu el, să îi explici că nu mă poate arunca în felul acesta, că poartă responsabilitatea celor întâmplate, nu voi putea trece peste asta fără el, este cea mai importantă decizie a vieţii mele, nu pot trece singură prin asta, iar eu spun, nu eşti singură, suntem cu tine, dar ea nu renunţă, te rog, Naama, sună-l, încearcă doar, am senzaţia că pe tine te va asculta. Este incredibil, îmi spun eu confuză, fata asta şi-a ieşit din minţi, mă aruncă pur şi simplu în braţele lui, ea se ridică greu şi ia o foaie de hârtie de pe biroul meu, acesta este numărul lui de la serviciu, îl notează în grabă, te rog să încerci, apoi iese imediat din încăpere, lăsându-mi un petic alb de hârtie pe birou, mă uit lung la el, Mikha Bergman, stă scris acolo, şi şapte cifre înghesuite lângă el.

Nu îl voi suna, este complet nepotrivit, eu trebuie să o ajut pe ea să devină mai puternică, nu să cerşesc mila lui, dar, cu toate acestea, numele acesta nou mă provoacă, Mikha, un nume prea luminos şi plin de culoare pentru el, un nume străin, nu cunosc nici un Mikha. Ţi-ai făcut de lucru, Mikha, clatin eu din cap înţelegător, repet numărul, o întâmplare plină de maliţiozitate îţi ameninţă viaţa, iar tu eşti speriat de moarte, dar, în clipa în care mă întind să apuc telefonul, începe să sune, ridic receptorul, în prima clipă nu recunosc vocea, vocea pe care o cunosc cel mai bine pe lumea aceasta, răguşită şi melancolică, cu un firicel subţire şi nou de regret, Naama, eu sunt, spune el, ce faci?

Cum de nu îl recunoscusem pe Udi, era ca şi cum nu mi-aş fi recunoscut propria voce, iar el spune, m-am întors, şi imediat completează, m-am întors din călătorie, ca nu cumva să cred că se întorsese în braţele mele, dar eu nu dau importanţă nuanţei, în urechile mele răsună profeţia aceea pe care o repetasem lângă patul lui Noga, soarele tău nu va mai asfinţi şi luna ta nu se va mai retrage; căci Domnul va fi lumina ta pe vecie şi zilele suferinţei tale se vor sfârşi, dar acum sunt golită precum piscina aceea veche, o să-şi frângă gâtul dacă va încerca să se arunce înăuntrul meu.

Unde eşti acum, întreb eu, iar el spune, nu departe, Avnar a plecat pentru o lună şi mi-a lăsat cheile apartamentului său, îmi înghit uşurată cuvintele, în ciuda faptului că îmi dau seama că nu este decât o uşurare ireală, adevărul îmi fusese dezvăluit în ziua aceea şi nimic nu îl mai poate şterge, chiar dacă nu locuieşte împreună cu ea şi copila ei, este deja al lor, iar el întreabă, la ce oră termină cursurile Noga, aş vrea să o iau de la şcoală, iar eu spun, peste puţin timp, la două fără un sfert, şi el zice, atunci o voi aduce acasă diseară, bine? Eu murmur, foarte bine, nu este nici o problemă, rămân cu receptorul în mână, deşi vocea lui nu se mai auzea la celălalt capăt al firului, îmi imaginez bucuria ei când îl va vedea la poarta şcolii, zâmbetul care îi va cuprinde până şi buclele, agăţată în îmbrăţişarea lui, un sentiment incredibil, iar eu nu primesc nici o bucăţică din fericirea lor, în ciuda faptului că le dăruisem tot ceea ce aveam,

aproape toată viaţa mea, acum vor pleca la masă, poate vor merge şi la film, ani de zile îl bătusem la cap să iasă cu ea fără mine, să îi dedice o parte din timpul său, dar nu crezusem că asta se va întâmpla tocmai în felul acesta.

Capul meu se lasă greu pe birou, iată, mai am o după-amiază liberă, până diseară nu voi lipsi nimănui, vreme de ani întregi le lipsisem amândurora, sfâşiată între ei doi ca o cârpă veche, acum sunt de prisos, iar din pricina faptului că mă obişnuisem atât de mult să fiu la dispoziţia lor, acum nu mai ştiu ce aş putea face cu timpul acesta rămas liber, acesta este un teritoriu nou, pe care trebuie să îl explorez, exact aşa cum ai învăţa o limbă nouă, mă gândesc la ce voi face până diseară, privesc din nou bucăţica aceea albă de hârtie, un norişor luminos pe cerul întunecat al biroului, nu reuşesc să mă abţin, formez numărul în grabă, înainte să mă răzgândesc, şi spre surprinderea mea răspunde chiar el, eu întreb, Mikha Bergman, şi el spune aproape mândru, eu sunt, vocea lui este interesantă şi puternică. Sunt Naama, ne-am întâlnit de dimineaţă la cămin, spun eu, aud uşurată cum vocea lui se deschide spre mine, aha, râde el, nu eşti Hava, iar eu încuviinţez printr-un zâmbet, aşa este, nu sunt Hava, şi el spune, cu ce te pot ajuta?

Eu expir neliniştită în receptor, sunt atât de descoperită în faţa lui, deşi eu ar trebui să îl pot ajuta pe el, mă grăbesc să schimb tonul cu unul mult mai oficial, doream să discutăm despre această situaţie, eu sunt aceea care o are în grijă pe Yael, el suspină mut, ce se va întâmpla dacă refuză, dar apoi spune, ok, fără Hava, vin bucuros să discutăm despre această situaţie. Când anume, întreb eu timid, iar el răspunde, eşti liberă în după-amiaza aceasta, şi eu confirm imediat, da, doar asta era tot ceea ce îmi doream, să îmi găsesc ceva de făcut după-amiază, iar el spune, nu mă simt bine la cămin, hai să ne întâlnim la o cafenea, este un loc frumos nu departe de voi.

Să facem aşa încât să pară că îţi construiesc o casă, spune el în clipa în care intră, înainte de a se aşeza pe scaunul din faţa mea, zâmbetul său este cald şi obraznic, ca şi când am fi aici doar pentru a ne distra, ca şi când destinele nu ar sta cu gurile căscate pe masa dintre noi, scoate din geanta sa o foaie mare de hârtie, pătrate şi dreptunghiuri trasate din linii drepte, mă uit la ele curioasă, camera de oaspeţi, scrie acolo, toaleta pentru oaspeţi, camera de lucru, camera copiilor, dormitorul, totul este foarte clar trasat, îngrijit, liniştitor. Ce frumuseţe de casă îmi construieşti, oftez eu, ce bine ar fi fost să fie reală, să fiu o femeie organizată şi bogată, a cărei singură grijă să fie aceea de a se consulta cu arhitectul ei minunat în legătură cu mărimea toaletei pentru oaspeţi, iar el întreabă fericit, îţi place, iar eu spun, foarte mult, privirile mele întârzie asupra dormitorului, şi el priveşte în acelaşi loc, scoate un creion din buzunar şi schiţează într-un colţ al camerei un pat mare, iar lângă el, un dulap, degetele lui au o precizie atât de mare, încât pare că ar avea o riglă înăuntrul lor, lângă pat stă o măsuţă mică pentru cosmetice, niciodată nu avusesem aşa ceva, puţinele mele cosmetice stăteau împrăştiate pe maşina de spălat, sărind la fiecare stoarcere, iar deasupra ei, o oglindă ovală. Este destul de mare pentru tine oglinda aceasta, întreabă el, iar eu spun, da, şi el întreabă, cum rămâne cu fereastra, sigur îţi plac ferestrele mari, iar eu încuviinţez, el desenează pe perete o fereastră lungă, care ajunge aproape lângă pat, apoi priveşte camera satisfăcut, îţi mai lipseşte ceva, întreabă el, şi eu spun, nimic, după care adaug, totul, pentru că îmi

amintisem că ceea ce vedeam nu era real.

Cum arată dormitorul tău, întreabă el curios, iar eu mă gândesc la camera aceea sărăcăcioasă, cu dulapul de haine lipit de perete, cu covorul acela roşu, covorul copilăriei mele, cu mijlocul ros, şi pe perete, fotografia casei aceleia vechi cu acoperişul acoperit cu ţigle, cu norii plutind deasupra lui, şi patul pe care îl cumpăraserăm în urmă cu mulţi ani de la un cuplu care divorţase, iar pe el stă culcat Udi, cu gura crăpată într-un suspin ruşinat, picioarele lui lungi tac, ca în dimineaţa aceea în care orice urmă de mişcare le părăsise, iar în clipa în care îmi amintesc de dimineaţa aceea, am impresia că îmi revin dintr-o boală incurabilă şi toată lumea ştie că aşa ceva este imposibil, pentru că nu se poate să te vindeci cu adevărat, chiar şi eu ştiu că nu este vorba decât despre o încetinire a evoluţiei bolii şi că zilele îmi sunt numărate, dar, în ciuda acestui fapt, cu toţii se poartă ca şi când m-aş fi vindecat, până când deja nu mai este clar cine înşală pe cine, şi cred că imediat mă va întreba cu cine împart dormitorul, dar tace, îmi priveşte mâinile, verigheta mea este încă acolo, subţirică şi lipsită de strălucire, apoi întreabă, ai o oglindă mare în dormitor, iar eu spun, nu, nici măcar una micuţă, iar el clatină din cap, atunci înţeleg. Ce înţelegi, întreb eu, iar el zâmbeşte, când te-am văzut de dimineaţă, mi-am spus că habar nu ai cât eşti de frumoasă, dar acum înţeleg de ce, îţi lipseşte, pur şi simplu, oglinda, iar eu chicotesc, exact aşa îmi spusese şi pictorul acela în urmă cu foarte mulţi ani, o dată la zece ani mă priveşte câte un bărbat, îmi aduce la cunoştinţă cât sunt de frumoasă, apoi dispare. Cât de plăcut este să respiri după ce ai primit un compliment, pare că întreaga mea existenţă se schimbase într-o singură clipă, chiar şi durerea mea pare deodată frumoasă, mă relaxez în scaun, doar nu există o privelişte mai atrăgătoare decât o femeie frumoasă şi tristă, poate numai un bărbat frumos şi trist, precum acesta care stă în faţa mea, dar trebuia să fiu furioasă pe el, doar sunt de partea ei, însă îl doresc, îmi este clar şi lui îi este clar şi nu are nici un sens să încercăm să ascundem acest lucru.

Când ni se aduc ceştile cu cafea, eliberăm masa de camerele acelea frumoase în care nu vom locui niciodată, iar el spune, vorbeşte, îşi scoate o ţigară, mă priveşte cu ochi plini de regrete, trişti, negri, dar îndărătul cărora mijeşte o lumină difuză, ca şi când în străfundurile fiinţei lui ar fi fost uitată o lumină aprinsă, iar ea îl luminează, chiar şi din gura lui licăreşte o lumină liniştitoare, atunci arată cu degetul spre ureche, aud şi aproape că înţeleg ce se spune, observ că urechile lui sunt surprinzător de mici, lipite de cap asemenea unor pui speriaţi de melc, îi găsisem în cele din urmă un defect. Iau nervoasă o ţigară din pachetul lui, ce se întâmplă cu mine, nu reuşesc să spun absolut nimic, iar el zâmbeşte, ce ai păţit, Naama, lui Hava nu i s-ar fi întâmplat aşa ceva niciodată, sunt sigur că Hava ştie întotdeauna ce anume să spună, eu râd stânjenită, din nou familiaritatea aceasta instalată între noi, dar mai este un lucru care ne leagă, cel din pricina căruia mă aflu aici, cea pe care o reprezint eu acum. Ce să îi spun, mă frământ eu, să îl îndemn să îşi părăsească soţia, aşa cum soţul meu m-a părăsit pe mine, să le facă rău copiilor, aşa cum Udi a rănit-o pe Noga, el suspină, lasă-mă să te ajut, Naama, eu nu sunt aşa, în general, dar tu trezeşti în mine dorinţa de a te ajuta, voi vorbi eu în locul tău despre situaţia în care ne aflăm, tu trebuie doar să îmi spui că mă port ca un porc, că nu o pot părăsi pe Yael într-o asemenea stare, că port responsabilitatea

celor întâmplate, că trebuie să suport consecinţele şi să cresc acest copil pe care nu l-am dorit, iar eu îţi voi spune că ai dreptate întru totul, dar nu pot.

Ce înseamnă nu pot, mă înăspresc eu dintr-odată, voi, bărbaţii, sunteţi atât de răsfăţaţi, cine vă întreabă dacă puteţi, sunt lucruri pe care trebuie să le facem, iar aici nu se pune problema dacă puteţi sau nu, el îşi pleacă privirile, eram sigură că se va apăra cu frenezie, ca Udi, dar starea lui se schimbă, mă simt atât de vinovat, încât nici măcar nu o pot privi, îmi spune el încet, este o copilă atât de dulce şi de frumoasă, i-am distrus viaţa, eu îl privesc şi mi-i imaginez pe Udi şi pe Noga îmbrăţişându-se lângă poarta şcolii, pe la spatele meu, copleşit de vină, el se îndepărtează de ea, iar eu, în loc să îl consolez, îi răsucesc cuţitul în rană, apoi întreb curioasă, dar cum este posibil să fugi, chiar dacă nu o vei vedea, vei târî totul după tine, şi el spune, vei fi surprinsă, dar este posibil să te deconectezi de tot ceea ce se întâmplă. Dar de ce eu nu reuşesc să mă deconectez niciodată, de nimic, întreb eu cu o uimire copilărească, şi tac imediat, acoperindu-mi lamentările cu o nouă întrebare, mult mai serioasă, atunci de ce nu aţi pus capăt acestei situaţii de la bun început, de ce nu ai dus-o să facă avort, iar el oftează, dacă ai şti cât de mult am rugat-o, cât am ameninţat-o, nimic nu a ajutat, de atâtea ori i-am făcut programare, iar ea nu se ducea, credea că în felul acesta mă va convinge să plec de acasă.

Cum adică, a rămas însărcinată dinadins, mă sperii eu, iar el spune, nu, sigur că nu, dar, în clipa în care s-a întâmplat, a vrut să profite de ocazie, eu nu o învinovăţesc, a făcut-o din dragoste, dar nu trebuie să îţi spun eu cât de dură poate fi uneori dragostea, iar eu zâmbesc amar, nu mă interesează faptul că ştie ceea ce ştiu şi eu deja, mă interesează diferenţele determinante dintre ei, mişc un deget dinaintea ochilor lui, în semn de reproş, ea mi-a spus că tu eşti acela care nu s-a decis la vreme, că ai tras de timp până când nu a mai fost posibil să întrerupă sarcina, iar acum este rândul său să zâmbească amar, este o minciună sfruntată, i-am spus încă din prima secundă că nu doresc acest copil, că nu îmi voi părăsi niciodată soţia, i-am spus că, dacă nu voi avea de ales, îmi voi asuma paternitatea copilului şi voi plăti pensie alimentară, dar nu voi putea niciodată să trăiesc alături de ea, îţi jur, nu am pus problema altfel nici măcar o secundă. Crede-mă, aproape mă imploră el, am făcut totul pentru a pune capăt acestei poveşti când încă era posibil, odată am dus-o chiar şi la medic, dar mi-a fugit din maşină, nici nu ai idee ce nebunie a fost, am urmărit-o pe străzi, nu îmi venea să cred că mi se întâmplă aşa ceva.

Îl ascult cu ochii închişi, îmi este greu să îl privesc, dar inima mea iese în întâmpinarea lui, mă obişnuisem atât de mult să fiu de partea femeilor, dar se pare că acum graniţele se şterseseră, durerea este aceeaşi, chiar dacă o purtăm în alt mod, acesta este nenorocul tuturor oamenilor, el nu face distincţie între bărbat şi femeie, mă gândesc din nou la Udi, ce ar fi făcut el într-o astfel de situaţie, dar îmi amintesc imediat de ceea ce făcuse deja, mă părăsise pentru mai puţin de atât, pentru o femeie cu un copil care nici măcar nu este al lui, iar în clipa în care deschid ochii, îl văd privindu-mă curios, îşi umezeşte buzele cu limba, apoi şopteşte, la ce te gândeşti. Dintr-odată totul are legătură cu mine, spun eu pe un ton ezitant, dintr-odată am înţeles cât de mult suntem legaţi unul de celălalt, asta ar fi trebuit să ne apropie, în schimb ne îndepărtează, iar el zâmbeşte, pe mine nu mă îndepărtează, m-am simţit aproape de tine din

momentul în care te-am văzut şezând în biroul tău, zâmbind cu ochii închişi, şi nu mă înţelege greşit, în general nu mă apropii cu uşurinţă de oameni, iar eu spun, nu mă refeream la noi doi, vorbeam despre specia umană, în general, iar el zice cu patos, aha, specia umană, în general, ăsta este domeniul tău, eu nu pricep nimic din el, eu nu fac decât să construiesc case.

Sau să le distrugi, spun eu, dar regret imediat, el îşi muşcă buzele şi scoate din buzunar portofelul cu o mişcare tăioasă, l-am alungat, plăteşte şi pleacă, dar, în loc să scoată de acolo o bancnotă, trage o fotografie şi mi-o întinde, o fotografie ciudată de familie, în general, în aceste fotografii toată lumea stă înghesuită în centru, în curtea casei sau în jurul mesei, privind spre farfuriile golite, dar aici cu toţii sunt în mişcare, ca şi când s-ar juca prinselea. Dintr-un colţ al fotografiei îmi zâmbeşte un tânăr măsliniu, cu gropiţe în obraji, nu departe de el se află o fetiţă îmbrăcată într-o rochie cu umerii înalţi, capul îi este acoperit de o mulţime de codiţe, în celălalt colţ, încercând să îi prindă din urmă, o femeie înaltă şi bărbătoasă, îmbrăcată în pantaloni scurţi, interesul meu, desigur, se concentrează asupra ei, piciorul ei gol este aruncat înainte în mod bizar, are ochi albaştri mari, pe o faţă drăguţă, dar umerii îi sunt largi, tunsoarea de bărbat, impresia generală nu este una prea plăcută, te-ai fi aşteptat ca femeia lui să arate cu totul altfel. Eu sunt mult mai frumoasă decât ea, încuviinţez eu surprinsă, dar, cu toate acestea, ea îl are pe el, în vreme ce eu nu am nimic, privesc din nou fotografia, văd mişcarea acelui picior în alergare, ce pare lipsit de coordonare, nu îi va ajunge niciodată, dar ce importanţă are asta, important este că aleargă cu toţii, că sunt liniştiţi, numai el, fotograful, el nu aleargă, îşi mai aprinde o ţigară iritat, înţelegi, mă presează el, iar eu întreb, ce anume ar trebui să înţeleg?

Viaţa noastră nu cunoaşte restricţii, spune el, aceasta este singura modalitate prin care putem trăi împreună, nu mă întreabă niciodată unde am fost, eu nu o chestionez niciodată, odată cu trecerea anilor am învăţat să ne eliberăm şi de adevăr, şi de minciună, ştie că eu mă voi întoarce acasă, pentru că vreau să îi văd pe ea şi pe copii, nu pentru că trebuie, iar acest lucru îi este de ajuns, şi mie îmi este, am învăţat să credem în fapte, aşa trăim noi, fără vină şi învinovăţire, fără a scormoni în permanenţă sufletul celuilalt, în felul acesta ne creştem şi copiii, într-o familie în care este loc pentru fiecare, dar, în timp ce el vorbeşte, eu mă simt din ce în ce mai umilită, ca şi când el ar ţine în mâini o oglindă şi mi-ar pune în faţă imaginea propriei mele vieţi, erori fatale, lupte, acuzaţii, o combinaţie între închisoare şi o pivniţă de tortură, în care fiecare dintre noi era şi prizonier, şi paznic, şi torturat, şi torţionar. Între mine şi el se interpune deodată o înstrăinare totală, ce legătură am eu cu el, ce legătură am eu cu discursul acesta electoral frumos şlefuit, pentru o clipă durerea îi ameninţă viaţa, la fel cum îl ameninţasem şi eu, dar în scurtă vreme ea va dispărea, iar el se va întoarce la traiul său liniştit, dus cu multă inteligenţă, şi eu mă voi întoarce la al meu, el îşi umezeşte din nou buzele, îmi pare rău, spune el, nu voiam să te rănesc, eu îmi clatin capul, nu tu ai făcut-o, aşa este viaţa, are planurile ei, ştii doar. Întinde o mână spre bărbia mea şi îmi ridică faţa spre el, o potriveşte în faţa ochilor lui ca şi cum ai potrivi o oglindă, nu ştiu ce să fac, spune, limba îi alunecă pe suprafaţa dinţilor, nu ar fi trebuit să fac nimic din toate astea, dar ea era atât de dulce, rămânea peste program în mod intenţionat, până când toţi ceilalţi plecau, se consulta cu mine în

privinţa a tot felul de lucruri, mă provoca, aşa că m-am distrat cu ea puţin, nu mă gândisem că lucrurile s-ar putea complica atât de mult.

Ai uitat felul în care lucrează viaţa, spun eu batjocoritor, iar el suspină, fă-mi un bine, Naama, ştii că în fiecare noapte nu fac decât să reconstruiesc în minte momentul acela, mă blestem pentru faptul că nu m-am putut abţine, s-a întâmplat o singură dată amărâtă, se fâţâise pe lângă mine o zi întreagă într-o rochie scurtă, fără chiloţi pe dedesubt, iar în clipa în care am rămas singuri, s-a năpustit asupra mea, mă uit în sertar şi văd că se terminaseră prezervativele, iar în cele din urmă spun, fie, să ne întoarcem la zilele tinereţii, apoi s-a întâmplat ceea ce ştii, nu trece nici o noapte fără să rememorez acea zi, eu clipesc reţinută, de ce îmi împărtăşeşte toate aceste detalii, ca şi cum aş fi confesorul său, dar imediat încep să îmi imaginez, era atât de excitant, în ciuda consecinţelor triste, apoi îmi dau seama că tocmai din acest motiv mi-a povestit, nu o făcuse pentru a se confesa, ci pentru a mă excita, încerca să îmi spună că este tot timpul amator, că, dacă mă voi fâţâi în jurul lui fără chiloţi, asta se va întâmpla. În prima clipă mă enervez, ce părere are el, că asta îmi lipseşte mie acum, dar îl privesc imediat iertător, este imposibil să te superi pe el, este atât de deschis, iar acesta este un lucru minunat şi, dincolo de orice, de ce nu, sunt liberă acum, nu sunt doar părăsită, nu sunt doar abandonată, situaţia aceasta îşi are reversul ei, iritant şi nefamiliar.

Cu o mişcare evidentă, îmi privesc ceasul, el zâmbeşte, ne-a mai rămas timp să discutăm despre situaţia în care ne aflăm? Eu încuviinţez încetişor, cu o emoţie pe care nu o mai simţisem de ani de zile, el îşi apropie faţa de mine, de aproape pielea lui este aspră şi scorţoasă, la fel ca pielea portofelului aşezat între noi pe masă, vrei să discutăm despre situaţie aici sau în altă parte, întreabă el, poate mergem în locul în care s-a născut această situaţie, iar eu şoptesc, bine, dintr-odată nu mai vreau să lupt, să ezit, vrăjită, păşesc în urma lui, pentru prima dată în viaţa mea, fără să mă gândesc la consecinţe, la preţul pe care îl voi plăti, pur şi simplu merg în urma unui bărbat pe care îl întâlnisem în dimineaţa aceea pentru prima dată, întreg trupul meu se trezeşte, curenţi noi de viaţă îl traversează, trupul acesta care fusese doar al lui Udi, şi poate că astfel, prin intermediul unui alt bărbat, îmi va fi redat mie, nu mă gândesc nici la Noga, nici la Udi, nici la Yael, numai la farmecul său seducător, care erupea cu generozitate din fiecare mişcare a sa. Vino după mine, spune el, este aici aproape, eu intru în maşină şi îl urmăresc, ca şi cum un lanţ gros ne-ar lega unul de celălalt, el este acela care mă tractează, iar eu sunt maşina accidentată, care nu îşi permite să mai aibă nici un fel de îndoieli.

Oprim lângă o clădire micuţă şi cochetă, două ghivece mă primesc zâmbind colorat pe casa scărilor, eu intru în urma lui într-un birou elegant, dar mai ales gol, astăzi am avut o zi scurtă la birou, spune el, asta era ziua în care mă vedeam cu ea de obicei, iar eu râd, deodată totul mi se pare incitant, tot ceea ce mă incomodase ani de zile, chiar şi gândul la grăsimea care se va dezveli de sub haine, stânjenindu-mă asemenea unor obiecte furate, mirosul disperării trupului meu, tot ceea ce numai Udi putea să iubească, deja nu îmi mai pasă de ele, tot ceea ce ar fi trebuit să se întâmple în tinereţe experimentez eu acum şi îmi este mult mai uşor decât aş fi crezut, mult mai uşor.

Mâna lui îmi cuprinde umerii, conducându-mă spre biroul său a cărui podea este acoperită în totalitate de un covor roşu, luminos, exact de culoarea cămăşii mele, iar vocea lui şopteşte răguşit înăuntrul urechii mele, când te-am văzut de dimineaţă, ştii la ce m-am gândit? Eu îmi clatin capul, îmi este clar ce va spune, m-am gândit că mi-ar plăcea foarte mult să te văd întinsă pe covorul acesta, cu părul tău auriu minunat, el se apropie de mine şi îmi lasă părul să cadă pe umeri, este atât de aproape, încât buzele lui îmi ating obrajii, pentru o clipă mă cutremur, imediat gura lui o va acoperi pe a mea şi toate resturile mâncărurilor pe care le-am înghiţit astăzi şi toate cuvintele pe care le-am rostit se vor amesteca, este atât de ciudat că un organ atât de micuţ îndeplineşte atâtea funcţii, ar fi trebuit să existe unul special pentru sărut, ce legătură am eu cu resturile lui de mâncare, cu rămăşiţele alegerilor lui, buzele lui respiră în urechea mea, nu fugi de mine, Naama, şopteşte, nu îţi fie teamă, dacă ai îndoieli, nu se va întâmpla nimic, nu vreau decât să te văd pe covor. Privesc stânjenită covorul, cum voi ajunge pe el, dar el se aşază încetişor şi mă trage după el, culcându-mi membrele unul după celălalt, cu mişcări precise, îmi împrăştie părul în jurul capului, o dorinţă inocentă porneşte din el, ştergându-mi inhibiţiile, admiraţia pe care i-o stârnesc îmi pare exagerată, dar este atât de liniştitoare, învăluită de dulceaţa unui vis de dimineaţă, ca o prăjitură învelită în cremă, o dulceaţă ireală împotriva căreia nu are nici un sens să lupţi, pentru că oricum nu este una reală, poţi doar să o lingi, până ce crema se va termina, iar prăjitura va rămâne descoperită, goală şi lipsită de gust, dar mie nu îmi mai pasă, mi-am făcut destule griji pentru viitor, am făcut destule înţelegeri secrete cu el, pe care numai eu le-am respectat, acum să îşi mai facă griji şi viitorul.

Nu te întreb nimic, spune el, mă priveşte cu ochi scânteietori, dar tu îmi poţi povesti totul, încerc să zâmbesc, o lacrimă micuţă pătează deja covorul în timp ce spun, soţul meu m-a părăsit în urmă cu exact o săptămână, niciodată nu am fost cu un alt bărbat, declaraţia ruşinoasă îmi iese pe gură, dar el nu se retrage, îmi mângâie faţa cu vârful degetelor sale, se va întoarce la tine, vei vedea, îmi şopteşte el, te asigur eu că se va întoarce, eu sunt gata să îl cred, îi ating faţa frumoasă, chiar şi de aproape este frumos, deşi mai puţin tânăr, nici nu observasem cât de adânci îi erau ridurile dintre sprâncenele serioase, dar zâmbetul său este cald şi liniştitor, lipindu-se de buzele mele, lasă-mă să te iubesc, şopteşte el înăuntrul gurii mele, înăuntrul acelei seri care învăluia încăperea, al întunericului de vară, blând, uşor parfumat, un miros de flori proaspete se rostogoleşte din el, de prune calde, care tocmai au fost culese din pom, topindu-se în gură asemenea bomboanelor, cu o tristeţe dulce îmi scoate hainele, eşti atât de albă, îmi povesteşte el, pielea ta este atât de fină. Fără cămaşă el pare mai greoi, mâinile mele obişnuite cu trupul atletic al lui Udi colindă spinarea aceasta largă, dar atingerea ei este plăcută, nici o inhibiţie nu mă opreşte. Cât de uşor este, îmi spun surprinsă, să faci dragoste cu un om complet necunoscut, fără a te afunda în resentimentele provocate de viaţa în comun, cum de nu îmi trecuse niciodată prin minte că doar un străin poate iubi cu adevărat.

Degetul său se plimbă pe toată lungimea trupului meu excitându-mă, am impresia că rădăcinile părului meu se zvârcolesc de plăcere, spintecând cu mişcările lor pământul uscat de sub capul meu, nu îţi fie

ruşine de mine, şopteşte el, arată-mi cum eşti cu adevărat, iar eu încep să mă simt din ce în ce mai uşoară, ca şi când exact în momentul acela ar fi fost ridicate de pe trupul meu poveri grele, saci plini cu provizii, cu o clipă înainte de scufundarea bărcii, aruncasem tot ce mai aveam, iar acum rămăsesem singură în barcă, cu siguranţa celui care nu mai are nimic, urmăresc doar mişcarea degetului său, iată-l intrând pentru o secundă înăuntrul gurii mele, îl ling ca un pisoi care a primit un os suculent, apoi iată-l ascunzându-se în adâncurile fiinţei mele, limba lui grunjoasă coboară pe gâtul meu, deja este complet dezbrăcat, stă în genunchi în faţa mea, cu picioarele scurte ca de pitic, şi mă trage lângă el, eu sunt scuturată de valuri puternice dinaintea mădularului său cald, imediat se va sparge, se va împrăştia în mii de bucăţele, exact ca termometrul uriaş al tatei, cum se făcuse ţăndări la picioarele mele în ziua nunţii noastre, îl aud strigând, cu răsuflarea tăiată, nu fugi de mine, Naama, simt că fugi, iar eu spun, sunt aici cu tine, el îmi scutură umerii dezamăgit, nu eşti, nu eşti, iar eu imediat mă grăbesc să îl mulţumesc, să îl conving că sunt aici, întreg trupul meu se chinuie să îl satisfacă, făcând cerc după cerc în jurul lui, ca într-o ţintă pentru puşcaşi, în mijlocul căreia stă înfipt mădularul lui hipnotizant, nimic nu va schimba acest lucru, nici măcar durerea tatălui meu, nici trădarea lui Udi, nici tristeţea lui Noga, acesta este singurul lucru real, într-un gest de eliberare sălbatică, îmi las capul pe spate şi eliberez barierele care stau în calea vagoanelor pline cu plăceri dulci, iată-le venind, unul după celălalt, precum tortul acela în formă de locomotivă pe care îl făcusem pentru Noga când împlinise doi ani, trei vagoane pline cu ciocolată, din care nici măcar nu apucase să guste înainte de a cădea.

Asta aveam eu să îţi spun despre situaţia în care ne aflăm, îmi zice el deodată cu voce tare, care mă sperie, parcă ar fi avut un microfon înăuntrul gâtului, cămaşa aceea albă îşi reia deja locul pe umerii săi, figura lui este un amestec de expresii, precum figura unui copil care a primit un cadou pentru a i se îndulci nenorocirea, iar el nu ştie dacă trebuie să se bucure pentru cadou sau să îşi plângă durerea. Mă înţelegi, nu-i aşa? Îşi îndreaptă umerii, m-am culcat cu ea de trei ori pe covorul acesta, de patru ori pe scaunul acesta, de două-trei ori pe masă, îţi voi exemplifica totul cu cea mai mare plăcere, poate am uitat una sau două partide, ce îţi spune asta, că am putea fi soţ şi soţie, eu şi ea? Că trebuie să îmi abandonez copiii, să îmi distrug familia pe care o iubesc atât de mult, spune-mi tu, ce înseamnă asta? Ce preţ trebuie să plătesc pentru fiecare plăcere, doar nu am forţat-o, nici măcar nu am sedus-o, când s-a întâmplat, am făcut tot ce mi-a stat în puteri pentru a pune capăt situaţiei, dar ea a fost cea care s-a împotrivit, am spus că sunt pregătit şi să recunosc paternitatea asupra copilului, şi să îl trimit spre adopţie, ce altceva mai vreţi de la mine, să o iubesc? Îmi pare rău, asta nu îmi puteţi impune, nu îmi puteţi controla sentimentele, eu sunt surprinsă de transformarea aceasta bruscă, dar nu mă sperii, există în el o anume blândeţe, care nu îmi pune în pericol viaţa, mă uit la cămaşa lui, ai cărei nasturi îi încheie cu degetele sale mari, cum de rămăsese atât de albă până la sfârşitul zilei, îi trag o mână înspre mine, îi sărut unghiile, am impresia că fiecare unghie a sa are o mutriţă, iar fiecare mutriţă îmi zâmbeşte ruşinată, asemenea feţei lui care se apropie de mine, îi culc capul pe pieptul meu, părul lui des, parfumat îmi acoperă sânii, nu îţi face griji, îi şoptesc eu, nu îţi face griji, totul va fi bine.

În timp ce conduc înspre casă pe întuneric, încep să râd cu voce tare, pentru că exact lângă maşină îmi spusese, îţi dai seama că Hava nu ar fi făcut aşa ceva niciodată, de aceea ţi-am spus că te prefer pe tine, iar eu zâmbisem, biata Hava, habar nu are ce pierde, apoi îl văzusem în oglindă privind în urma mea, un bărbat masiv, recunoscător, care căzuse în capcană pe neaşteptate, dar, pe măsură ce mă apropii de casă, mă forţez să mă gândesc la biata Yael, nu o ajutasem cu nimic, doar pe mine mă ajutasem, într-un mod ciudat, cu totul neaşteptat, nimeni nu m-ar fi crezut, chiar şi mie îmi vine foarte greu să cred că se întâmplase cu adevărat, că în cele din urmă îndrăznisem să duc la bun sfârşit ceea ce fusese atât de brutal întrerupt atunci, în mansarda aceea, în ziua în care căzuse prima ploaie, ca şi când acela ar fi fost adevăratul meu păcat, pentru el fusesem pedepsită, pentru că nu avusesem curajul de a rămâne acolo cu el, iar acum, după ce fapta s-a împlinit, păcatul a fost anulat.

Când intru în casă, îi văd şezând în salon, aşteptându-mă tăcuţi şi încordaţi, mama, Udi şi Noga, ca şi când ei ar fi părinţii îngrijoraţi, iar eu, fiica neascultătoare. Mami, unde ai fost, doar Noga îndrăzneşte să întrebe, iar eu îi răspund evaziv, am avut câteva întâlniri, Udi mă priveşte, cu greu se stăpâneşte să nu mă chestioneze, aşa cum îi stă în obicei, nu îl mai văzusem de o săptămână şi mi se părea că trupul său se micşorase, iar depresia i se adâncise, ochii îi sunt roşii, ca şi când nu ar mai fi dormit de atunci, iar mama spune, eşti radioasă, Naama, îl privesc provocator şi îmi vine să îi spun mamei, exact aşa arătai şi tu când te întorceai acasă de la întâlnirile tale, ne priveai uluită ca şi când nici nu îţi mai aminteai cine eram şi ce anume doream de la tine, dar îi privesc tăcută, aveam impresia că se aliaseră cu toţii împotriva mea pentru a-mi distruge umila fericire, iar eu nu îi las, nu am voie să îi las. Noga, ţi-ai făcut lecţiile, mă năpustesc eu asupra ei, schimbând rapid subiectul, şi ea, ca de obicei, spune că nu şi pleacă spre camera ei, şi mama spune, merg să pregătesc ceva de mâncare, după care dispare în bucătărie, Udi se ridică încet, se opreşte în faţa mea, membrele îi sunt legate în încâlceala gândurilor sale, ţi-am spus că îţi va fi bine, şopteşte el pe un ton ipocrit, ochii lui aleargă pe faţa mea, neajutorarea lui îmi provoacă plăcere, din câte se părea, aceasta era fericirea, ani de zile o căutasem în locuri greşite, din care lipsea cu desăvârşire şi iată că se ascundea tocmai aici, între fisurile dintre victoria şi înfrângerea lui, între inciziile dintre golul absolut şi amintirile tremurânde, aceasta este fericirea, să îţi vezi duşmanul înlănţuit, să nu aibă voie să te întrebe unde ai fost şi ce ai făcut, să nu aibă voie să caute dovezi ale vinovăţiei tale, doar paşii săi amari coborând scările târâie în urma lor o întrebare al cărei răspuns se va zbate înăuntrul ei pentru totdeauna de acum înainte.

Capitolul nouăsprezece

În timpul nopţii stă lângă patul meu silueta unei fetiţe tăcute, eu deschid ochii, după care îi închid din nou imediat, mă întorc pe partea cealaltă, în pat se cuibăreşte piciorul desculţ al soţiei sale, lovind înspre mine cu putere, cu inima îngheţată ca a unui criminal, asta fac femeile pentru a-şi păstra soţii, numai tu renunţi, nu îndrăzneşti să lupţi pentru el sau poate crezi că nu merită să lupţi pentru el, exact aşa spunea el de fiecare dată când cădeam în capcana destăinuirilor, tu nu mă vrei cu adevărat, crezi că eşti mai bună decât mine, dar rămâi alături de mine de teama singurătăţii, nu datorită iubirii, dar niciodată nu îl ascultasem cu adevărat, doar îmi aşteptasem rândul să vorbesc, să îi retez argumentele aşa cum retezi trunchiul unui copac, acum îmi amintesc privirea lui jignită în timp ce cobora scările, nu a trecut nici măcar o săptămână şi deja m-ai trădat, ai renunţat la mine, mult mai repede decât aş fi crezut.

Curenţi răcoroşi de aer rece îmi bântuie patul, păşesc ezitând pe membrele mele, ca la sfârşitul duşului, când apa este încă fierbinte, dar pielea simte deja frigul ameninţător care se ascunde în spatele ei, în felul acesta simt eu pentru prima dată începutul sfârşitului acestei veri dificile, mă ridic să caut pătura şi o văd din nou, cu ochii închişi, adormită în picioare, în timpul misiunii, ce păzeşte ea într-o asemenea combinaţie de încăpăţânare şi neglijenţă, îi ating pielea, Noghi, ai îngheţat, hai în pat, iar ea răspunde, tati nu mă iubeşte. Îţi este frig, insist eu, nu vezi că s-a răcit, iar ea spune, ştiu că nu mă iubeşte, o trag spre mine cu furie, când apuc şi eu să dorm, trebuie să mă deranjeze, ce i-am făcut de mă chinuie în felul acesta, abia atunci pricep vorbele ei, dar nu răspund, pentru că nu am ce să îi zic, poate că are dreptate, nu am nici cea mai vagă idee pe cine iubeşte el. Abia dacă mi-a vorbit, continuă ea, abia dacă m-a ascultat, s-a uitat tot timpul la ceas, ca şi când ar fi fost aşteptat undeva, eu o îmbrăţişez fără să îmi dau seama, în loc de mila pe care ar fi trebuit să mi-o trezească, simt cum creşte în mine o furie sălbatică, atât faţă de ea, cât şi faţă de el, îmi vine să îi las şi să fug de amândoi, să îşi rezolve singuri problemele. Noga, mergi la culcare, eu nu pot duce şi consecinţele faptelor tatălui tău, nu am idee ce se întâmplă cu el, eu ştiu doar că te iubesc, dar, în clipa în care ea tace tristă, mă întreb pentru o secundă dacă acest lucru o fi adevărat sau nu, aşa cum spunea el în timp ce îşi încheia nasturii cămăşii albe, nu mă puteţi forţa să iubesc, îmi îngrop faţa în pernă, m-am săturat să iubesc, spun eu, acum vreau doar să fiu iubită şi să nu dau nimic în schimb.

Dar de dimineaţă, când o găsesc dormind lângă mine, îi mângâi obrajii săraţi, urmele transparente ale lacrimilor din timpul nopţii sunt încă desenate pe ei, asemenea paşilor mucilaginoşi ai unor melci, ea deschide ochii, străjuiţi de gene lungi, sunt fiica lui, spune ea, trebuie să mă iubească, dar eu o întrerup,

trebuie să te ridici, Noghi, este deja târziu, nu te mai gândi la asta tot timpul, gândeşte-te la altceva, iar în timp ce se îndepărtează de mine, cu gura într-o parte, respir uşurată, îi place atât de mult să îmi spună cât este de nefericită, dar eu trebuie să o ignor pentru a o putea iubi, fiindcă atunci când iau asupra mea şi povara durerii ei puterile îmi slăbesc şi nu îmi mai rămâne suficientă forţă pentru a iubi, pot doar trimite către ea pumnii strânşi ai milei. Când suntem deja la uşă, el sună, eşti încă acasă, mă întreabă pe un ton sec, ca şi când dintotdeauna obişnuiserăm să vorbim la telefon, ca şi când nu stătuserăm culcaţi noapte după noapte faţă în faţă, iar eu spun, da, sunt încă aici, în ciuda faptului că eram pe punctul de a ieşi, deja o zoresc pe Noga să plece pe jos, am sentimentul că vrea să se întoarcă, mă plimb prin casă cu bucuria învingătorului, zâmbesc spre toate obiectele acestea care mă văzuseră umilită, dacă te vei întoarce, o vei face la o viaţă complet nouă, îi voi spune eu, la viaţa unor oameni maturi şi independenţi, care s-au ales unul pe celălalt, nu a unor copii speriaţi, agăţaţi unul de celălalt prin ură, dar când intră, simt furnicături în unghiile ascuţite, a fost al tău, iar acum nu mai este, jeleşte-i plecarea, stă în faţa mea îmbrăcat în cămaşa de jeanşi şi pantalonii maro, înalt şi însingurat, faţa lui sculpturală este inexpresivă, nemiloasă. Am venit să îmi iau câteva lucruri, spune el, plec de aici, iar eu îl înjur muşcându-mi buzele, iar ai câştigat, întotdeauna ai fost mai îndrăzneţ, mai crud, credeam că te-am învins printr-o singură zi de fericire, acum mă voi simţi umilită săptămâni întregi, credeam că îmi pot crea singură condiţiile necesare pentru a fi fericită, dar se pare că nici măcar nu am cui să vorbesc despre ele, am senzaţia că îmi cade faţa, puterile mă părăsesc, trăgându-mi în jos colţurile gurii, umerii, sânii dinăuntrul sutienului transpirat, genunchii tremurând, tot mai jos, mai jos, pentru că, iată, mă părăseşte din nou, când tocmai credeam că vrea să se întoarcă, Hava cea toantă, cum de reuşise să mă înşele că acesta ar fi cel mai bun lucru care mi s-ar fi putut întâmpla, iar mă târăsc în urma lui din cameră în cameră, dinţii îmi sunt încleştaţi din pricina jignirii, jeleşte-i plecarea, pentru că niciodată nu se va întoarce şi nu îşi va mai vedea ţara în care s-a născut.

Unde pleci, în Tibet? îmi încerc eu norocul condusă de un presentiment puternic, iar el încuviinţează, ceva de genul ăsta, şi eu spun surprinsă, aşa, deodată? Nu ai spus nimic ieri, dar el mă întrerupe, am luat hotărârea în timpul nopţii, nu mai pot rămâne aici, eu încerc să îl iau peste picior, asta ce mai este, o altă profeţie? Şi el zice, ceva de genul ăsta, dar eu ştiu că este mai mult o pedeapsă, simte că am fost cu un alt bărbat, iar acum vrea să mă pedepsească, ce îndrăzneală, cu ce drept, iar eu mă adresez spinării lui, ştiu că nu mergi singur, dar nu îmi răspunde, trage după el scara din balcon până în dormitor, apoi se caţără pe ea până ajunge pe piscurile înzăpezite ale dulapului. Mă uit cu ostilitate la labele picioarelor lui frumoase, deget după deget, desenând o diagonală perfectă, trăgând cu ochiul prin pielea măslinie, chiar sub nasul meu, pentru o clipă am impresia că nu ne va părăsi cu adevărat, mă ajută doar să dau jos hainele de iarnă, doar vara se va sfârşi în curând, primele semne se făcuseră simţite în noaptea care tocmai trecuse, iar noi ne pregătim pentru venirea iernii puţin mai devreme decât de obicei, dar lui nu îi pasă de reveriile mele, unde mi-ai pus haina aceea albastră contra vântului? El urlă ca şi cum rolul meu ar fi fost încă acela de a-l ajuta, iar al lui, acela de a dispărea fără a spune unde anume şi cu cine, iar eu

şoptesc spre labele picioarelor lui căţărate pe ultima treaptă a scării, pleci cu Zohara, nu-i aşa? Degetele lui se strâng deodată, ascunzându-se sub piele, dovedindu-i vinovăţia.

Plec împreună cu ea, dar nu este ceea ce crezi, spune el repede către adâncurile dulapului, şi eu îmi pun mâinile pe treptele scării, imediat o voi scutura, aşa cum scuturi trunchiul unui copac pentru a-i culege fructele, iar el va cădea rănit pe podea, nu va mai pleca nicăieri, cu nimeni, dar, din nefericire, lucrul acesta se întâmplase deja, zăcuse aici prăbuşit şi rănit, cu toţii suferiserăm din cauza aceasta, trebuie să îl las să plece pe drumul său, cât de mică este puterea mea asupra lui, cu câtă uşurinţă s-a întors împotriva mea; şi cu cât mai repede voi ieşi din viaţa lui, cu atât mai bine o va vedea aşa cum este ea de fapt. Atâţia ani îi dădusem voie să se folosească de mine pentru a se ascunde de el însuşi, să mă acuze pentru a se purifica pe sine, să transforme orice lucru într-un motiv de controversă, pentru a-şi putea deversa drojdia frustrărilor, important era să nu se examineze pe sine, dar de acum înainte nu se va mai întâmpla acest lucru, îmi jur eu, apoi, ca şi când în felul acesta mi-aş face ieşirea din peisaj, ies din cameră, iar după câteva minute apare şi el după mine, în mâini ţine haina aceea albastră, o căciulă din lână şi şosete groase, eu nu spun nimic, înţelesesem deodată, cu cât mai multe cuvinte voi rosti eu, cu atât mai puţine va spune el, îl văd luând o plasă de după frigider şi împăturindu-şi lucrurile, este ciudat faptul că îşi aminteşte unde sunt pungile, chiar şi robinetul îl găseşte cu uşurinţă, îşi toarnă un pahar cu apă şi se aşază lângă mine. Nu este ceea ce crezi, spune el, nu o iubesc aşa cum te-am iubit pe tine, este cu totul altceva, ea mă lasă pur şi simplu să trăiesc, mă ia aşa cum sunt, nu aşteaptă nimic de la mine, nu încearcă să mă educe.

Bietele lui vorbe nu mă consolează, mai ales că verbul acela folosit la timpul trecut mă asurzeşte, te-am iubit, te-am iubit, în timp ce el încearcă să îmi explice, mă ridic şi mă îndepărtez, deja nu mai sunt alături de el pe canapea, ci îl aştept în depărtări întunecate, depărtări pe care le străbătusem de-a lungul ultimelor luni, îl văd greşind iar, fugind din calea războiului, alegând soluţia cea mai confortabilă, asta numeşte el schimbare? Iar îşi judecă nimicnicia comparându-se cu mine, iar se pedepseşte în faţa mea, arătându-şi nimicnicia, cât de slab este, m-a dominat doar cu aceste biete puteri ani la rând, dar nu am voie să spun nimic, nu îl pot salva, nici el nu mă poate salva pe mine, fiecare are propriul destin, în ciuda faptului că vreme de mulţi ani am locuit în aceeaşi casă, că avem acelaşi nume, o copilă, din depărtările cele întunecate întind o mână şi îi mângâi părul, am impresia că este fiul meu, născut de mine, numai aşa îl pot iubi, nu ştiu din ce motiv vreau să îl iubesc, apoi, timp de o secundă, văd finalul călătoriei lui sinuoase, cu cât va fugi mai departe, cu atât se va îndepărta mai mult de rezolvarea problemelor, dar nu am cum să îl opresc din drum, este asemenea unui copil lunatic păşind pe un firicel subţire de aţă, iar dacă voi încerca să îl ghidez, va cădea. Îl privesc inundată de o nouă curiozitate, nu mai este soţul meu, nu mai este tatăl lui Noga, este un bărbat nu tocmai tânăr, nefericit, care nu încearcă să facă nimic bun cu viaţa lui, părul îi cade într-o uşoară dezordine din creştet, privirile îi sunt plecate, buzele strâns încordate, chiar şi oasele pometilor săi înalţi, în jurul cărora se aranja întreaga lui figură, se retrăseseră epuizate înăuntrul pielii, şi mâinile care ţineau strâns punga aceea cu şosete şi căciula de lână şi haina

aceea albastră, ca şi când acesta ar fi fost ultimul lucru care i-a mai rămas pe lume, îi privesc braţele uscăţive, le văd odihnindu-se pe burtica lui Noga când era micuţă, gâdilându-i coastele, iar ea se sufoca din pricina hohotelor de râs, eu îl ocăram, las-o în pace, este periculos să râdă prea mult. Cum rămâne cu fetiţa, întreb eu încetişor, iar el spune, fac eforturi, şi îmi zâmbeşte victorios, este atât de mică, eu îmi las capul în jos, cât de uşor îi este să facă asta, de vreme ce nu este de datoria lui, toată împotrivirea lui se risipise, este încă micuţă, încă nu are în ochi privirea aceea acuzatoare, nu trebuie să fugi de privirea ei la capătul lumii, este evident faptul că numai cu un bărbat străin poţi face dragoste cu uşurinţă, este evident faptul că numai un copil străin poţi creşte cu uşurinţă, dar ce se întâmplă cu toţi anii aceia în care am crezut contrariul, cine le va şterge jignirea.

Cu un sânge rece rar întâlnit, îi descifrez cuvintele, niciodată nu putusem să fac acest lucru, întotdeauna fusesem mult prea ocupată să mă apăr de loviturile vorbelor sale aruncate spre mine, dar iată că deodată pot, mai târziu cu doar câteva luni, când nimic nu mai poate fi îndreptat, nu în ceea ce ne priveşte pe noi doi, în orice caz; când se ridică, îi privesc pantalonii deshămaţi, treziţi parcă din somn, îmi aduc aminte cum îi cumpăraserăm împreună iarna trecută de ziua lui, cum păşeam împreună printre umeraşe, apoi îmi amintesc deranjată de ziua de naştere care se apropia, la sfârşitul lunii ea va împlini zece ani, sper să îi scrie sau să o sune să o felicite, dar din gâtul meu nu iese decât o tuse seacă, nu este problema mea, este problema lor. Ai zis ceva, întreabă el, iar eu şoptesc, nimic, să ai drum bun, îi mângâi în grabă obrazul, un parfum uşor de praf răzbate dinspre el, de deşert pârjolit şi singuratic, îşi îmbrăţişează plasa, îmi trimite un zâmbet strâmb, iar în timp ce îl privesc coborând scările, mă gândesc, cum este posibil ca toată viaţa doi oameni să fie legaţi între ei doar de o continuă luptă, iar în clipa în care unul dintre ei se retrage, totul să se termine, cu un sunet slab, ca şi când niciodată nu ar fi avut vreun rost sau vreo importanţă, în vreme ce eu fusesem tot timpul convinsă că lupta aceasta este mult mai puternică decât noi, că va avea o viaţă foarte lungă, pentru că în lume există destui mercenari doritori să se implice în bătălia aceasta fără de sfârşit.

Din cadrul uşii încă îi pot vedea spinarea îngustă, am impresia că se opreşte, ezită puţin, dar nu îl strig, păşim amândoi pe acelaşi drum, dar vieţile noastre s-au despărţit definitiv, iar eu nu mai lupt pentru el, liberă precum cerul aştept în tăcere norii îndepărtaţi, vreme de atâţia ani încercasem să îi peticesc fisurile, cosându-le grosolan, cu fire groase care nu făceau decât să le scoată în evidenţă, iar acum îmi devenise clar că nu aceasta era soluţia, soluţia era aceea de a învăţa să trăieşti cu ele, să te împrieteneşti cu ele, nu să le înfrumuseţezi, ci să le inhalezi urâţenia, în toată complexitatea ei, să observi de deasupra imaginea dezolantă a vieţii şi să găseşti dorinţa de a trăi, ce altceva rămâne în urma acestei bătălii, ceva greu de definit, nici dragoste, nici renunţare, doar o teribilă imagine dezolantă, orice încercare de îmblânzire a ei în timpul nopţii va fi anulată de dimineaţa care o va urma, în felul acesta trebuie să trăim, iar în clipa în care silueta lui dispare, îmi ţin respiraţia preţ de câteva secunde, s-a terminat, nu aş fi crezut că se va termina înainte ca vieţile noastre să fi ajuns la sfârşit, dar iată că aşa se întâmplase, nu se spune oare că, dacă s-a întâmplat, înseamnă că aşa a fost scris, dar nici asta nu mă consolează, şi, cu toate

acestea, s-a întâmplat, probabil că situaţia aceasta ar fi putut fi prevenită, asemenea celor mai multe dintre catastrofe, doar că acum este mult prea târziu.

Ea mă aşteaptă la intrarea în cămin, burta ei proeminentă este lipită de poartă, Naama, mă strigă, cum ai făcut asta? Iar eu mă sperii, cum am făcut ce, şi ea spune, cum ai reuşit să îl convingi, şi o întreb înfricoşată, l-am convins să ce? Ea spune, să fie cu mine, să mă ajute, mi-a telefonat de dimineaţă şi mi-a promis că vine la mine mai târziu. Minunat, Yael, răsuflu eu uşurată, dar nu trage concluzii pripite, nu vei primi de la el niciodată ceea ce îţi doreşti, va trebui să te bazezi întotdeauna doar pe tine însăţi, iar ea zice, nu este adevărat, sunt sigură că se va răzgândi, eu îi privesc părul scurt, ce vrei să spui, nu îl vei putea schimba, doar pe tine te poţi schimba, dar şi acest lucru este foarte dificil, ea mă priveşte dezamăgită, deci nu va rămâne cu mine? Nu va creşte copilul împreună cu mine? Şi eu spun, nu, va veni din când în când să te viziteze şi va fi atât de frumos, încât nu vei putea iubi pe nimeni altcineva în afară de el, dar această situaţie va fi doar una temporară, trebuie să îţi continui viaţa fără el. Dar va veni la zilele de naştere ale copilului, întreabă ea, iar eu mă gândesc la ziua de naştere a lui Noga, poate că ar fi trebuit, totuşi, să îi amintesc şi lui, dar ce rost ar fi avut, dacă nu vine din proprie iniţiativă, mai bine să nu vină, mă înghesui lângă ea pe trepte, blestemate zile de naştere, cine are nevoie de ele, dar chiar şi dacă va da copilul spre adopţie, ele tot se vor târî în urma ei, ce vei face peste un an de ziua lui, vei lua o prăjitură şi o vei mânca singură, un tort în formă de ursuleţ, de iepuraş, de trenuleţ, vei sufla singură în lumânări, crescând împreună cu el, în două case separate, în două oraşe separate.

Toată dimineaţa a lovit din picioruşe, murmură ea, îşi pune o mână pe burtă, încearcă să îmi spună ceva, dar nu ştiu ce anume, numai de aş şti cum este cel mai bine pentru el, şi eu zic încet, în aşa fel încât nimeni să nu îmi audă vorbele eretice, nici măcar mie nu îmi vine să cred că ele ies din gura mea, ştii foarte bine cum anume îi este bine, trebuie să fii puternică şi să recunoşti, nu are nici o legătură cu Mikha, este o problemă care ţine doar de tine şi de copilul tău, te avertizez, dacă îl vei trimite spre adopţie, nu ţi-o vei ierta câte zile vei avea, iar ea suspină, mă gândesc atât de mult la asta, dar nu reuşesc să iau nici o decizie, bine că mai am la dispoziţie încă două săptămâni, dar în clipa în care ne reluăm drumul, ea eliberează un strigăt puternic, adânc, părea că fătul strigase dinăuntrul burţii ei, uite, s-a rupt apa.

Cu apa curgându-i ca şi cum s-ar fi spălat cu hainele pe ea, stă nemişcată şi plânge, alerg spre cămin, i s-a rupt apa, îi spun eu lui Anat cu respiraţia tăiată, o duc la spital, ea îmi pregăteşte bagajul, eşti sigură că vrei să mergi, mă întreabă ea, în general, aceasta este treaba ei, dar eu spun, da, nu este nici o problemă, încerc să îmi ascund implicarea nepermisă, profundă. Trebuie să anunţăm pe cineva, întreabă ea, iar eu cotrobăi prin geantă şi scot bucăţica aceea albă de hârtie, anunţă-l pe el, respir cu dificultate, mă precipit atât de tare, parcă eu aş fi aceea care pune bazele unei noi familii, în paralel cu familia mea, care mă dezamăgise atât de mult.

Ea stă întinsă pe bancheta din spate, exact ca Noga cea bolnavă, în urmă cu o săptămână, maşina mea micuţă se transformase într-o ambulanţă improvizată, înmagazinând dureri şi suspine, tot timpul cineva mârâie în spatele meu, şi totuşi înaintez, conduc încet, aproape cu viteza cu care aş merge pe jos, dar

înaintez, îi spun, imediat ajungem, Yael, totul va fi bine, te voi ajuta, ea scânceşte, îmi este frig, sunt udă toată. În ciuda fierbinţelii razelor soarelui, pornesc încălzirea, am impresia că ies flăcări din maşină, însă ea încă tremură, ochii ei sunt lipsiţi de orice expresie, abia mai respir, broboane de transpiraţie fierbinte mi se rostogolesc pe frunte, alunecându-mi în gura uscată, le înghit disperată, setea preia controlul trupului meu, deschid gura şi mi se pare că din cer îmi picură înăuntrul ei picături de apă, picături călduţe şi întunecate, le înghit mulţumind pentru ele, ochii mi se topesc din pricina dogorii, pare că oraşul se îndepărtează de noi, conduc, inima îmi este pustie, îl caut pe Udi, ştiu că se ascunde acolo, trebuie să îl anunţ înainte de a fi prea târziu, un nou prunc bate la uşile inimilor noastre ruinate, ce îi vom spune şi care va fi reacţia lui, dar în jurul nostru nu este ţipenie de om, numai focuri arzând pe marginea drumului, însămânţând câmpia cu florile scânteilor lor şi parfumând aerul cu miros de carne friptă, mirosul sacrificiului uman.

Când intrăm aproape inconştiente în spital, îmi amintesc felul în care asistenta mă întrebase, vă pot ajuta cu ceva, iar Udi spusese, luaţi copila şi nu mai puneţi atâtea întrebări, dar de data aceasta întrebările nu îşi au rostul, totul este clar, burta ei proeminentă şi hainele ude, o răpesc imediat, mă roagă să aştept afară, eu mă plimb înainte şi înapoi pe coridor, un fior neaşteptat de fericire îmi străbate corpul, pare că întreg universul aşteaptă cu sufletul la gură naşterea acestei micuţe creaturi, odihnindu-şi braţele tocmai deasupra capului acestui copil pe care nimeni nu îl dorise. Stau cu ochii închişi lângă fereastră, dincolo de peisajul urban atât de cunoscut, încât devine aproape străin, aceeaşi imagine dezolantă, munţii asemenea unor tumori crescute pe suprafaţa pământului, cu nasul lung şi drept, plin de praf, iar la picioarele lor frumoase apare pe neaşteptate deşertul, care nu face decât să scoată în evidenţă părăsirea, pustiul. O mână cerească făcuse ca ei să se înalţe, munţi de sare, strălucind asemenea circumvoluţiunilor lunii, Udi, unde suntem, încotro ne îndreptăm, dar scaunul şoferului este gol, navighează înăuntrul munţilor acestora lipiţi unul de celălalt, închizând câmpia, printre pâlcurile palide de praf, care îi înceţoşează silueta, ce singurătate, şopteşte el, nici nu ai idee cât sunt de singur, niciodată nu ai ştiut.

O mână grea îmi mângâie umerii, abia ieri ne-am cunoscut şi astăzi aşteptăm deja un copil, îmi şopteşte el la ureche, zâmbetul lui îmi gâdilă obrajii, sunt surprinsă, Mikha, ai ajuns repede, iar el face pe inocentul, m-am hotărât să fac tot ceea ce spui, iar eu râd, serios? De ce? Iar el spune, pur şi simplu, pentru că îmi place să te fac fericită. Dar, Mikha, îl cert eu, doar nu ai venit să mă vezi pe mine, ai venit să o vezi pe Yael, şi el spune printre dinţi, nu mai fii atât de dificilă, nu este nici o contradicţie aici, nu este posibil să faci fericite două femei dintr-o singură lovitură? Eu râd din nou, suntem atât de diferiţi, încât este aproape amuzant, el nu dă voie nimănui să îi distrugă viaţa, iar eu tot timpul nu fac altceva decât să aştept acest lucru, sigur este foarte plăcut să trăieşti alături de el, dar în clipa aceea îmi dau seama că nici măcar nu a întrebat de ea, nici măcar nu îi pasă că ea suferă dincolo de peretele acesta, iubirea lui este graţioasă, lipsită de greutate, invizibilă, îl pun pe Udi cel încordat, cel serios alături de el, dar şi dragostea lui este invizibilă, ce importanţă are dacă ea devine invizibilă după două zile şi jumătate sau după douăzeci şi cinci de ani.

Asistenta care iese din salon aruncă o privire curioasă către siluetele noastre îmbrăţişate lângă fereastră, poţi intra, îmi spune ea, dar prefer să îl trimit pe el, intră tu mai întâi, asta o va ajuta mai mult, în timp ce dispare înăuntru trăgându-şi picioarele după el înfricoşat, coridorul se goleşte, mă aşez pe un scaun murdar şi în faţa ochilor mei se aşterne, asemenea unei pături, imaginea celor doi, împletită cu sunetele vocilor lor, gemetele ei de durere, vocea lui încercând să o liniştească, iar între ei, sunetul inimii grăbite a pruncului, totul pe un ecran ceresc, şi în încăpere plutesc întrebările, cine va creşte acest copil, cine îi va împinge căruciorul, cine se va trezi noaptea, când va plânge, cu siguranţă nu eu, ce amestec am eu în viaţa lor, mi-am făcut datoria, l-am adus aici, iar acum pot pleca, trebuie să plec, încerc să mă ridic, dar oboseala se prăbuşeşte peste mine, parcă nu mai dormisem de ani de zile, mă sprijin de perete şi închid ochii. Apropierea de viaţa aceasta nouă, de noua familie care lua fiinţă din agonie îmi trezeşte o linişte copilărească, parcă cineva mi-ar veghea somnul, şi eu, care mă chinui noapte după noapte să adorm în patul meu, cad într-un somn adânc pe scaunul acela din plastic de pe coridorul zgomotos, în urechile mele ciocăne frânturi de conversaţie şi urlete, paşi grăbiţi şi strigăte de fericire, dar nimic nu mă deranjează, aşa cum mă deranja respiraţia lui Udi culcat alături de mine, lumina lămpii lui de citit, am impresia că sunt o fetiţă într-o casă mare, o copilă răsfăţată, concepută la bătrâneţe, cu mulţi fraţi şi multe surori, cu mulţi taţi şi multe mame, şi totul în jur este plin de viaţă, peste tot sunt doar prieteni buni. Iată, unul dintre fraţii mei iubiţi se apropie de mine şi îmi mângâie părul, buzele lui se lipesc de buzele mele, împingându-mi în gură o limbă de marţipan dulce-amăruie, îi sug încet limba, să nu se termine, simt cum trupul meu se deschide, aici pe bancă, sub privirile tuturor, m-aş fi culcat cu el, doar suntem cu toţii o singură familie, dar se aude zgomotul unor paşi apropiindu-se de noi, iar el se desprinde de buzele mele umede, se aşază lângă mine şi îşi pleacă privirile, eu pun o mână pe umărul său, cum se simte, întreb eu ca şi când ar fi fost vorba despre fiica noastră, iar el spune, acum este bine, copilul s-a născut.

Felicitări, îi spun eu emoţionată, el mă priveşte sceptic şi oftează, dacă ţii neapărat, dar eu întreb, ce greutate are, cu cine seamănă, şi el zâmbeşte, cu mine, dar cântăreşte ceva mai puţin decât mine, deocamdată, eu râd fericită, toate barierele dinăuntrul meu sunt aruncate în aer, iar din clipa aceasta mi se pare că totul are legătură cu mine, totul îmi aparţine, pruncul acesta este şi al meu, sunt pregătită să o împart şi pe Noga, să fie şi a lui, astfel torturile vieţii ar fi mai uşor de suportat, rănile lui sunt astfel vindecate, datorită mie a fost lângă ea în momentul naşterii, cum poţi renunţa la un copil la a cărui venire pe lume ai fost prezent. Pentru o secundă sunt copleşită de îndoială, ar fi interesant de ştiut ce ar spune Hava despre toate astea, dar îmi alung imediat imaginea ei din minte, cel care nu a cunoscut durerea nu va şti să se elibereze de ea, mă ridic greu, degetele mele se odihnesc pe capul lui, pieptănându-i părul, bucurându-se de atingerea lui plăcută, mă duc să îi văd pe ea şi pe copil, spun eu, iar el zâmbeşte, dar să nu rămâi acolo, mai avem multă treabă de făcut, şi eu întreb surprinsă, ce treabă? El spune, casa pe care ţi-o construiesc, încă nu am apucat să studiem tot planul, iar zâmbetul pe care i-l trimit mă însoţeşte în timp ce păşesc în salonul ei, un zâmbet de fericire, surprins de posibilitatea existenţei fericirii.

Felicitări, Yael, mă aplec şi o îmbrăţişez, trupul ei emană un miros umed, un miros de viaţă şi fluide,

şi sânge, şi organe interne moi, femeieşti, amintindu-mi de mirosul Zoharei, mirosul care îl învăluie acum pe Udi, ea îmi aruncă o privire obosită, s-a întors acasă soţul tău? Iar eu spun, nu, de ce întrebi, şi ea zice, doar aşa, eşti radioasă. Sunt pur şi simplu fericită pentru tine, mă grăbesc eu să spun, sunt fericită că totul a trecut cu bine, dar ea scânceşte, a fost groaznic, credeam că mor, a fost mult mai rău decât îmi imaginasem, eu îi mângâi mâna legată încă la perfuzie, dar a durat puţin, nici două ore, uneori poate dura zile întregi, ştii. Poate că este mai uşor de suportat durerea pentru cele care îşi doresc pruncii, şopteşte ea, pentru mine a fost cumplit, eu privesc în jur, unde este, trebuie să îl văd, iar ea spune, l-au dus la nu ştiu ce control, îl vor aduce imediat înapoi. Ai încercat să îl alăptezi, întreb eu entuziasmată, privind spre sânul ei gol împungând decolteul halatului, şi ea spune, nu chiar, aşa ceva nu e de mine, apoi îşi acoperă protector sânii cu mâna. Este mai greu la început, zic eu, dar în câteva zile te vei obişnui, trebuie să încerci, iar ea oftează, ochii îi sunt roşii din pricina efortului, faţa îi este rozalie şi moale, ca halatul pe care îl poartă, îmi aminteşte de o floare pe care o văzusem odată, o floare asemenea unui om.

Dar de unde să ştiu eu dacă acesta este începutul sau sfârşitul, izbucneşte ea dintr-odată, nici măcar nu sunt sigură că va sta cu mine câteva zile, nu ştiu dacă să încep să îl alăptez sau nu, înţelegi? Încă nu m-am decis dacă să îl păstrez, eu mă cutremur, doar nu îmi va distruge această nouă familie, dau la o parte cu o mână fermă toate semnele de întrebare pe care mi le ridicasem, apoi întreb grăbită, aproape certând-o, ce vrei să spui, credeam că deja este clar, Mikha a fost alături de tine la naştere, va fi tatăl copilului, chiar dacă nu va locui împreună cu voi, te va ajuta financiar, şi eu te voi ajuta, nu vei fi singură, fiica mea va putea avea grijă de el din când în când, părinţii tăi vor afla până la urmă de sarcină, va fi greu, dar, crede-mă, ţi-ar fi mult mai greu dacă ai renunţa la copil, lucrul acesta te va urmări toată viaţa. Nu ştiu, miaună ea, încă nici nu îl cunosc, nici măcar nu l-aş recunoaşte în salonul copiilor, aş putea pleca mâine de aici ca şi cum nimic nu s-a întâmplat, puţină dietă şi gata, să îmi continui studiile şi să uit totul, poate peste câţiva ani, când va sosi vremea, îmi voi întemeia o familie adevărată, acum nu am puterea necesară pentru a creşte un copil, pur şi simplu nu este momentul, dar eu insist, incapabilă să mă abţin, îmi este clar faptul că doar eu pot preveni nenorocirea, acum ţi se pare că nu ai putere, eşti încă slăbită din pricina naşterii, vei vedea că pruncul îţi va da forţa necesară, îţi vei putea continua studiile, vei putea să te linişteşti, gândeşte-te la alternativă, cum fiecare prunc pe care îl vei vedea pe stradă ar putea fi el, apoi fiecare copil, apoi fiecare tânăr, te va urmări toată viaţa, iar în clipa în care îţi vei întemeia o familie, va fi şi mai dureros, pentru că atunci vei înţelege la ce ai renunţat şi nu vei mai putea să te ierţi, gândeşte-te numai la faptul că de fiecare dată când îl vei vedea pe Mikha alături de voi va sta amintirea copilului vostru, pe care aţi fi putut să îl iubiţi împreună.

Dar nu am nici cea mai mică intenţie de a-l mai vedea pe Mikha, protestează ea, iar eu mă albesc la faţă, de ce, doar a fost alături de tine la naştere, aşa cum ţi-ai dorit, nu sunt încă pregătită să renunţ la ceea ce am realizat, iar ea spune, pentru că tocmai acum, când l-am văzut aici, mi s-au deschis ochii, mi-am dat seama că mă dezgustă, că modul său de viaţă este respingător, întotdeauna am crezut că este greu să ghiceşti ce anume simte cu adevărat, dar astăzi mi-am dat seama că pur şi simplu nu este capabil să

simtă nimic, doar să se distreze, nu a fost aici cu mine cu toată fiinţa lui, doar aşa, iar eu m-am săturat de doar aşa, eu o ascult stupefiată, am impresia că aud o evaluare îngrozitoare a fiului meu la şedinţa cu părinţii, un avertisment al profesoarei care îmi este adresat mie, în timp ce simt încă în gură gustul său de marţipan, dar exact în clipa aceea intră medicul şi mă roagă să ies, eu scot o bucată de hârtie, pe care notez numărul meu de telefon de acasă, sună-mă dacă ai nevoie de ceva, spun eu, mă întorc mai pe seară sau mâine.

Ies repede din cameră, îl văd stând la capătul coridorului, cu un pahar cu cafea în mână, cafea de la automat, înjură, m-am ars, îţi toarnă cafeaua în pahare de plastic ce ţi se topesc în mână, eu întind braţul şi cu un gest ceremonios, ciudat pune paharul în palma mea, fierbinţeala aceasta neaşteptată îmi provoacă plăcere, îmi aminteşte drumul spre locul acesta, drumul acela teribil, ceremonios, beau încet lichidul fără gust, iar el spune, să plecăm de aici, hai să bem o cafea adevărată, dar eu îl privesc rezervată, nu am timp, Mikha, trebuie să mă întorc la serviciu, este aproape douăsprezece, sentinţa mea cade pe capul său asemenea rahatului de porumbel, umedă şi umilitoare. Dar încă nu am ajuns la nici o concluzie privind situaţia, încearcă el din nou, acordă-mi o oră din timpul tău, fă-o pentru copil, eu mă răzgândesc, merg tăcută alături de el, oscilând între ei doi, pentru o clipă îi sunt ostilă lui, apoi ei, care îi este ostilă lui, confuză urmăresc din nou maşina lui, atât de repede se risipise armonia chiar şi în sânul noii mele familii, am impresia că l-am pierdut, aşa că oscilez între părere de rău şi uşurare, dar mă aşteaptă cu loialitate la semafor, îmi face cu mâna şi dispare pe o stradă cu totul nouă, pare a fi proaspăt pavată, covoare de asfalt se aştern în faţa noastră, un bărbat în vârstă cu o cutie micuţă de vopsea în mână trasează linia despărţitoare dintre sensurile de mers. Unde suntem, nu am fost niciodată aici, de-a lungul drumului se ridică nişte clădiri în construcţie, palide, câteva dintre ele sunt acoperite de pălării roşii din ţiglă, dar cele mai multe au capetele descoperite, chele, cu ochii larg deschişi, schelete bolnave, şi-a ieşit din minţi, de ce mă adusese pe şantierul acesta pustiu, dezolant, fără umbră, fără copaci, numai pământ excavat, exploatat, brazdă lângă brazdă, scripeţi uriaşi, iar peste tot în jur, dealuri de pietre înspăimântătoare, aşteptându-şi rândul. La capătul drumului necirculat deocamdată, se opreşte, în faţa unei clădiri cu faţada terminată, eu deschid geamul, mă răpeşti, întreb eu, iar el râde, ceva de genul ăsta, mă trage afară din maşină, târându-mă după el înăuntrul clădirii, un câine uriaş vine din spate lătrând puternic, iar eu mă retrag, chircindu-mă de durerea gleznei care e la un pas de a fi muşcată, aşa îţi trebuie, îmi spun mie însămi, aşa îţi trebuie, dar imediat după aceea se transformă într-un animal jucăuş, tăvălindu-se la picioarele lui Mikha, aşteptând să fie mângâiat. Linişteşte-te, Eliahu, îi spune el şi se uită la mine cu coada ochiului, îi place să arate că deţine controlul, cum poţi să numeşti un câine Eliahu, intru după el pe un coridor gol, scânduri subţiri din lemn trasează treptele, iar noi apucăm funiile care în curând vor deveni balustrada unei scări stabile, preţ de o clipă sunt gata să cred că suntem o pereche de tineri veniţi să verifice modul în care înaintează lucrările la noua lor casă, acordând o atenţie specială fiecărei ţigle. La capătul scărilor se află o uşă elegantă, iar el scoate din buzunar o legătură de chei şi o deschide larg, eu privesc în jur uimită, din mijlocul dezordinii răsare o casă de păpuşi perfectă, luxos

mobilată, chiar şi un coş cu mere roşii stă aşezat pe masa din salon. Ce este aici, întreb eu, cine locuieşte aici, tu? El râde, de pe ce planetă vii, ăsta este un apartament model, nu ai văzut niciodată un apartament model? Eu clatin din cap, păşesc hipnotizată prin camerele care îmi dezvăluie frumuseţea lor, iată camera lui Noga şi iată dormitorul, lângă ea, încă o cameră cu mobilier pentru copii, a cui va fi ea, nu mai am încă un copil pentru camera aceasta, simt deodată că leşin, copilul pe care nu îl născusem îmi opreşte răsuflarea, ce legătură este între mine şi apartamentul acesta perfect, de vreme ce eu însămi nu sunt perfectă, mă întorc în salonul din care puteai observa grămezile de piatră, el şade acolo fumând mândru, îţi place, întreabă el, eu am construit-o, iar eu încuviinţez încet, ea nu îl mai vrea, îmi amintesc eu, nu este capabil să simtă, el doar se distrează. Ce căutăm aici, întreb eu, drumul acesta îmi face sângele să îmi clocotească de furie, iar el spune, crezi că la vârsta noastră nu mai este nevoie să luăm măsuri de precauţie sau poate că tu preferi să ţi-o pui în faţa camerei asistentelor, şi eu spun, nici nu ştiu dacă vreau să mi-o pun, nu suport cuvântul ăsta. Lasă tu semantica, zice el, lasă-mă să îţi iubesc trupul, apoi se ridică şi mă trage după el în dormitorul uriaş, părinte unic, aşa o numeşte el, ce cuvânt înfricoşător, aproape milităresc. Ai mai făcut-o vreodată într-un apartament model, întreabă el, iar eu spun, niciodată şi nici nu există vreo şansă, dar el zâmbeşte, nu fi arogantă, deja te-am excitat, nici nu îţi dai seama de ce eşti capabilă, stai cu mine o lună şi nu te vei mai recunoaşte, eu rămân pierdută în faţa patului elegant, pe el se aşternuse un strat fin de praf asemenea unei cuverturi de muselină, dând camerei aerul că ar fi bântuită de stafii, chiar şi părul lui se acoperă de firişoare luminoase, adăugând ani vârstei sale.

Mikha, spun eu încetişor, scuturând praful din părul lui, astăzi ţi s-a născut un fiu, eşti conştient de lucrul acesta? El zâmbeşte, am de ales? Sigur că sunt conştient, iar tu eşti cadoul meu, am primit un cadou, însă eu zic, tu însuţi eşti un copil, nu ai primit nimic, acum a venit vremea să dăruieşti, la rândul tău, nu să primeşti. Dar numai la asta m-am gândit în timp ce ea năştea, spune el printre dinţi, m-am gândit la cum te voi aduce aici şi îmi vei face un cadou, ştii că am fost acolo numai pentru tine, iar eu oftez, avea dreptate, avea dreptate, doar eu greşesc tot timpul, mă aşez înfrântă pe marginea patului, îi văd umerii lărgindu-se, privirile lui sunt din ce în ce mai impunătoare pe măsură ce se apropie de mine, zâmbetul său e uriaş, am impresia că imediat dinăuntrul gâtlejului său va izbucni un lătrat, asemenea lătratului lui Eliahu. Lasă-mă în pace, îl împing eu, dar el se simte jignit, ce se întâmplă cu tine, credeam că vom sărbători împreună ziua de naştere a copilului, cu cine ai vrea să sărbătoresc, cu soţia mea? Eu îmi amintesc din nou piciorul acela bronzat, lovindu-mă drept în arcadă. De ce plângi, întreabă el surprins, te asigur eu că va fi bine, voi veni să vizitez copilul, îi voi plăti pensie alimentară, sunt pregătit chiar şi să mă culc din când în când cu ea, dacă asta doreşti, ce altceva vrei de la mine? Eu privesc pe fereastră, o mişcare aproape imperceptibilă a unei ramuri de copac mă umple de durere, nu este o ramură, este un cablu din metal acoperit de rugină, extrem de ameninţător, nu ştiu ce vreau, dar asta este cu totul altă poveste, între noi se cuibăreşte o nefericire de neînţeles, nefericirea copilului pe care nimeni nu îl doreşte, a mamei mult prea tinere, nefericirea piciorului care nu va atinge niciodată colţul fotografiei, iar eu îi spun, totul este distorsionat, Mikha, tu nu vezi? Nu ar fi trebuit să vin aici cu tine, nu ar fi trebuit să

mă culc ieri cu tine, niciodată în viaţa mea nu am căzut atât de jos.

El se retrage de lângă mine, o linie urâtă îi traversează chipul, termină cu ipocriziile astea, totul îi este permis aceluia care este pregătit să plătească, iar eu voi plăti în clipa în care copiii mei vor descoperi că li s-a mai născut un frăţior dintr-o altă mamă, când soţia mea va afla, şi nu va fi uşor, dar nu mă plâng, prefer să trăiesc în felul acesta, important este să nu mă plictisesc, şi când te-am văzut ieri cu zâmbetul acesta însetat al tău, am crezut că eşti ca mine, nu mă gândeam că vei ceda atât de repede. Dar, Mikha, spun eu încet, habar nu am dacă sunt ca tine, habar nu am dacă sunt ca mine, am trăit atât de mulţi ani cu un singur bărbat, am trăit închisă în viaţa noastră, totul se limitase, mă puteam percepe doar în comparaţie cu el, nu ca pe o fiinţă distinctă, tu ştii câte întrebări nici măcar nu am apucat să îmi pun? El mă priveşte cu scepticism, ştii, spune el, ieri, când mi-ai spus că soţul tău te-a părăsit, mă gândeam că este un mare tâmpit, dar acum îl înţeleg, iar eu simt cum obrajii îmi fierb, ca şi cum zeci de chibrituri ar arde înăuntrul lor, îl înţelegi? Ce vrei să spui?

Ascultă-mă înainte de a te înfuria, mă ceartă el, eu aştept vorbele lui, ca şi cum întreaga mea viaţă ar depinde de ele, dar el nu se grăbeşte, deschide gura, apoi o închide imediat, mestecă vorbele între dinţi, uite cu câtă patimă încerci să controlezi totul, spune el cu mare efort, arată cu mâna spre lucrurile din jurul lui ca şi când acolo ar fi stat dovada, în apartamentul acesta în care nu locuieşte nimeni, în mintea ta există un model ipocrit, iar tu te încăpăţânezi să ne modelezi pe toţi după el, chiar şi pe mine, pe Yael, oameni pe care nici măcar nu îi cunoşti, ai impresia că tu eşti un exemplu, iar în schimbul acestui lucru, vei primi o viaţă exemplară, dar aşa ceva nu există şi nici nu va exista, tocmai de aceea trebuie să trăim, să ne bucurăm de viaţă, şi eu, şi tu, chiar şi soţul tău, îi este permis să trăiască fără a se simţi vinovat tot timpul de faptul că nu este un soţ model sau un tată model sau Dumnezeu mai ştie ce voiai de la el, pentru că nici tu nu eşti perfectă, iar lucrul acesta poate fi privit ca un avantaj, ai dreptul să fii invidioasă, să urăşti, să trădezi, chiar şi să uiţi pentru o clipă de slujba ta ipocrită, de fiecare dată când vei fi sinceră cu tine însăţi, când nu vei mai poza în marea înţeleaptă, vei înţelege ceea ce îţi spun acum, el mă priveşte şi zâmbeşte, gata, frumoaso, acum hai să facem schimb de roluri, să vedem cum construieşti o casă.

Eu privesc praful care pluteşte între noi, peste puţin timp ne va acoperi ca pe nişte obiecte de mobilier vechi dintr-un castel vrăjit, obiecte de mobilier care fuseseră odată oameni, vii, imperfecţi, un dor nebun de Udi mă sufocă şi îmi este greu să respir, pare că din adâncurile fiinţei mele se ridică pumnul strâns care proclamă încetarea rituală a muncii câmpului şi suspendarea datoriilor o dată la şapte ani, caiete întregi înţesate de liste se şterg într-o clipă binecuvântată înaintea ochilor mei, mă ridic repede, ca şi când el m-ar aştepta acasă, iar eu am să îi spun ceva foarte important, ceva care îl va face foarte fericit, unde mi-am lăsat geanta, dar în clipa în care o găsesc, mă opresc, deoarece casa mea este goală, veştile cele bune vor trebui să mai aştepte, iar între timp, eu sunt nevoită să rămân doar cu cele rele, cu bărbatul acesta străin care se foieşte fără astâmpăr pe pat, asemenea unui invalid căzut la pământ, exact ca Udi în dimineaţa aceea. Dă-mi mâna, îmi cere el, eu îmi întind mâinile pentru a-l ajuta să se ridice, dar mă trage cu putere spre el, vrei un futai exemplar? întreabă el plin de prospeţime, ca şi când ar

fi prima dată când ar pronunţa aceste cuvinte, iar eu spun, chiar nu, însă el zâmbeşte, văd că te-ai încins, lasă-mă să mă recompensez faţă de tine, iar eu spun, niciodată nu vei putea să te recompensezi faţă de mine, însă el expiră aer cald înăuntrul urechii mele topite de plăcere, te recompensez prin faptul că păcătuiesc împreună cu tine, trebuie să păcătuieşti pentru a te putea ierta pe tine însăţi.

Am păcătuit deja ieri, spun eu printre dinţi, iar el zice, dar ieri nu ştiai încă acest lucru, eu deja chicotesc, farmecul lui îmblânzeşte vorbele acestea grele, care tremură în încăperea aceasta lipsită de istorie, precum Adam şi Eva, suntem primii care râd aici, iar râsetele se transformă în gemete de plăcere, iată cum îmi ridică fusta şi îşi caută drumul, de data aceasta foarte repede, ca şi când nu ar avea decât un singur lucru de clarificat, îi strâng în mâini capul, nu este decât un musafir în viaţa mea, înţeleg deodată, a venit într-o scurtă vizită, este imposibil să îl reţin, dar de ce să îl reţin? Ce s-a întâmplat, întreabă el, mă întoarce cu o mişcare brutală, eu îi privesc faţa care se înceţoşează, nu ne vom mai vedea, şoptesc eu, iar el spune, de ce nu, depinde numai de tine, dar eu clatin din cap cu încăpăţânare, lacrimile încep să curgă din ochii mei, trebuie să merg mai departe, singură, nici un bărbat nu va umple acest gol, acesta nu este golul lăsat de Udi în urma sa, ci un gol pe care eu îl lăsasem în viaţa mea, eu, cea care îl alesesem pe el, nu pe mine însămi, îl alesesem pe el în zorii tinereţii mele, pentru a-l subjuga, pentru a-mi distrage atenţia de la propria mea existenţă, de la tot ceea ce fusese îngropat înăuntrul meu de viu şi cerea implorând să iasă la lumină. De ce să mă mir că m-a părăsit, de vreme ce eu însămi renunţasem la mine, cu mult mai mulţi ani înaintea lui, o renunţare cel puţin la fel de crudă, care o anunţase pe a lui, privesc gura aceea deschisă, dinţii albi, ridurile dintre ochi, orientate pe o diagonală perfectă, ca scrierea ebraică veche, niciodată nu voi încerca să îmi descifrez destinul înăuntrul lor, vibraţiile vieţii mele, în valurile de plăcere care se ascund înăuntrul lor, capcana aceasta nu îmi este destinată mie. Sunt nevoit să te las înfometată, râde el, ca să te întorci la mine, mă ridică dintr-o mişcare deasupra lui, dar eu mă lipesc încăpăţânată de el, îi scot cămaşa, mă simt deodată cuprinsă de o dorinţă pătimaşă, umerii lui de ciocolată se risipesc în cubuleţe de jur împrejurul meu, ce rost are să construieşti turnuri, orice turn se prăbuşeşte în cele din urmă şi, cu cât este mai înalt, cu atât mai dureroasă va fi căderea lui, iar eu sunt satisfăcută de cubuleţele de ciocolată apărute pe neaşteptate, chiar şi asta este mai mult decât am eu, eu nu am nimic, şi este bine că lucrurile stau aşa, cât de bine este să te eliberezi de sentimentul acela împovărător al dreptăţii, cât de plăcut este să ridici braţele, să trăieşti izbindu-te de mizeriile realităţii.

Cu o poftă neaşteptată îi ling abdomenul, carnea lui este caldă ca un ceainic, dinţii ni se întâlnesc într-o muşcătură puternică, dinte peste dinte, ce rost are să ne prefacem, doar durerea este reconfortantă, dinţii lui se plimbă pe trupul meu, coboară pe glezna subţire, acolo îmi imaginasem că simt muşcătura câinelui, dar fiorul de plăcere este mult mai puternic. Mâinile lui îmi strâng coapsele, făcând loc degetelor sale, limbii lui, pare că încearcă să îmi rupă trupul în două, de ce te culci cu mine, întreabă el deodată, mâna lui reduce la tăcere animalul din organele mele genitale, vorbeşte, mă zoreşte el, nu am toată ziua la dispoziţie, tocmai mi s-a născut un copil, am soţie şi copii, iar eu şoptesc, doar aşa, mă culc cu tine doar aşa, fără nici un motiv, iar el zâmbeşte satisfăcut şi îmi închide gura sălbatică gemând de plăcere cu

mădularul lui, am impresia că voi izbucni în lacrimi, dar un hohot de râs bestial îmi iese din gât, niciodată în viaţa mea nu îmi permisesem să fac ceva doar aşa, credeam că menirea mea este cu totul alta, el respiră greu deasupra mea, faţa lui este îndreptată în sus, mângâiată de o lumină ciudată, lumină slabă şi iritantă, ca de lună în mijlocul amiezii, doar aşa, şopteşte el înăuntrul gurii mele, iubesc aceste cuvinte, dar iată-l îngheţând, paloarea îi cuprinde chipul, ca paloarea lui Udi pe vremea când era bolnav, apoi îngenunchează pe sânii mei cu un oftat de uşurare, n-a fost rău, spune el pe un ton provocator, înveţi repede, Naama, încă mai ai o şansă.

Imediat ne vom ridica şi ne vom aduna oasele, aşa cum aduni lucrurile împrăştiate prin casă, imediat vom scutura cuvertura patului model şi o vom întinde cu patru mâini, ne vom alege hainele aruncate unele peste altele într-o grămadă colorată şi vom lăsa în urma noastră cartierul acesta nou la mila buldozerelor şi a târnăcoapelor, la umbra macaralelor înalte, iar la uşă el îmi va spune, după ce soţul tău se va întoarce, vă veţi putea muta într-o casă nouă, o voi construi cu plăcere pentru voi, iată ce dormitor îţi voi face, iar eu voi zice, nu se va întoarce, la ce să se întoarcă?

Capitolul douăzeci

Pe mine mă aşteaptă oare sau stă din întâmplare în uşa căminului, păzind o teribilă avuţie, corpul ei greoi este încorsetat într-o rochie neagră, elegantă, ochelarii îi scot în evidenţă ochii, Naama, strigă ea repede, ca şi când numele meu i-ar fi stat pe vârful limbii, trebuie să merg cu formularele la fata aceea nouă, iar eu mă cutremur, la Yael? Ce să faci la ea cu formularele? S-a hotărât să păstreze copilul!

Adevărat? Hava îşi strâmbă gura într-un gest de surprindere acră, falsă, de unde ştii, şi eu mă bâlbâi, mi-a spus imediat după ce a născut, doar am fost acolo cu ea, vocea ei se repede spre mine, scuturându-mi trupul cu putere, din tălpile late ale picioarelor, până în creştetul capului înfierbântat de razele soarelui, ţi-a spus ea? Ţi-a spus ea sau poate i-ai spus tu?

Am discutat despre acest lucru, ocolesc eu subiectul, era de aşteptat din partea ei, nu crezi, dar ea mă întrerupe brusc, obrajii ei căzuţi tremură precum fălcile unui buldog înfometat, nu are absolut nici o importanţă ce cred eu, Naama, dar nici ceea ce crezi tu nu are nici o importanţă, treaba noastră este aceea de a o face pe fată să înţeleagă ce este în mintea ei, ai uitat?

Nu am uitat, dar aş fi vrut să o ajut mai mult, bâlbâi eu, fixându-mi mai bine ochelarii de soare, imediat lacrimile mele ostile, respingătoare vor ieşi la luptă împotriva mea în batalioane transparente, dezvăluind cu răutate tot ceea ce încerc să ascund. Să ajuţi mai mult înseamnă de fapt să ajuţi mai puţin, dă ea verdictul, este dezastruos să intri într-o solidaritate din care să nu mai ieşi, ai uitat care este rolul nostru? În permanenţă înăuntru şi afară în acelaşi timp, altfel este imposibil să vindeci, solidaritatea ta cu ea a fost dezastruoasă, pentru că s-a născut din motive greşite, ai încercat să îţi rezolvi problemele prin intermediul ei, ai încercat să te ajuţi pe tine, nu pe ea.

Privesc şocată spre decolteul surprinzător al rochiei sale, care stă exact în faţa ochilor mei, alb de tot, braţul ei este rozaliu, acoperit de pistrui, ca de bebeluş, o piele care îmbătrânise ascunsă, fără a vedea lumina soarelui, complet diferită de pielea aspră a palmelor sale, apoi cu voce spartă, spun, chiar dacă ai dreptate, tot nu are voie să renunţe la copil, trebuie să merg la ea să încerc să repar nenorocirea, dar Hava întinde un braţ puternic, blocându-mi drumul, îmi pare rău, Naama, a cerut în mod explicit să nu te duci acolo, nu mai vrea să te vadă, a cerut ca doar eu să merg. Bun, îşi priveşte ea satisfăcută ceasul din aur strălucitor, sunt deja în întârziere, aşteaptă-mă aici, mai am să îţi spun câteva lucruri, apoi iese pe poartă, lăsându-mă cu faţa îmbujorată, privesc în urma ei cu ostilitate, pentru asta se gătise în felul acesta? Păşeşte ca o gâscă pe tocurile înalte, cu grăsimile sugrumate în rochia de seară, cu decolteul zâmbitor, pentru a o vedea pe Yael făcând greşeala vieţii ei, o fată tânără care nu se va ierta niciodată.

O aud pornind motorul maşinii sale noi, poate că voi merge şi eu în spatele ei, deja nu mai am ce pierde, nu o voi lăsa pe Yael să semneze, dar braţul acela ferm rămâne în urma ei ca o barieră, urc scările, eu, care făcusem greşeala vieţii mele, cum de putusem să îi spun lui Yael lucrurile acelea într-un mod atât de explicit, să îmi impun dorinţele în cel mai brutal mod, în felul acesta nu făcusem decât să o întorc împotriva mea, atât prin ceea ce spusesem, cât şi prin ceea ce făcusem, dar mai ales prin ceea ce ea încă nu ştie că am făcut. Tot ceea ce făcusem cu cele mai bune intenţii se transformase într-un dezastru sau poate că intenţiile mele nu fuseseră cele mai bune, poate că dorisem să îi fac rău, să nu aibă nici ea nimic, aşa cum nici eu nu am, încercasem în acelaşi timp şi să îi trăiesc viaţa, şi să i-o golesc de orice însemnătate, îi luasem bărbatul, iar acum întindeam o mână şi după copilul ei, numai din pricina mea îl trimite acum spre adopţie, astăzi va semna formularele, iar mâine se va întoarce la viaţa ei de dinainte, aşa cum spusese, puţină dietă şi gata. Şi eu aş fi putut-o da pe Noga spre adopţie, atât de greu îmi fusese în primele luni, zi după zi, noapte după noapte de travaliu, renunţare după renunţare, până ce din mine nu mai rămăsese nimic, o formă searbădă şi uscată, iar uneori, în adâncurile acestei temniţe a oboselii şi depresiei, visam cu ochii deschişi la libertate, iată venind oameni cu expresii frumoase pe chipuri, întind spre mine braţe rugătoare, dă-ne-o nouă, te vei elibera într-o clipă şi ea va fi fericită, iar eu îi aştern trupul pe braţele lor şi aştept liniştea, o tăcere dumnezeiască, vreau doar să dorm, să dorm acum, dar plânsetul ei chinuitor mă trezea imediat, nu a plecat niciodată nicăieri, dintotdeauna stătuse numai aici, împovărându-mi inima cu greutatea ei, devenind din ce în ce mai grea cu fiecare zi, la fel ca şi certurile noastre. Fii mai afectuos cu ea, îl certam eu, dedică-i mai mult timp, dar el se revolta imediat, nu îmi spune tu ce anume să fac, nu eşti tu înţeleapta înţelepţilor, să îmi ţii mie predici, iar ea nu avea decât de pierdut, fiindu-i răpite toate plăcerile una după cealaltă. Aveai dreptate, Udi, nu sunt înţeleapta înţelepţilor, de ce oare insistasem atât de mult să o iubeşti, de vreme ce nu eram în stare să îi arăt nici eu dragostea mea plină de ezitări, epuizată, nu de ea fugisem, oare, atunci, refugiindu-mă în mansarda din clădirea aceea înaltă, de persecuţia ei neîncetată, de mâinile ei agăţate de gâtul meu, stau acolo, copleşită de admiraţia lui, gudurându-mă în iubirea pe care o simţeam pentru mine, uitând de ea complet. Ce fel de familie clădisem aici, nişte cubuleţe muşcate, goale, cum de putusem crede că va reuşi să stea în picioare, eu însămi abia mă ţin pe picioare, mă agăţ de cadrul porţii, aici o văzusem pe Yael pentru prima dată, ochii ei de Bambi mă priviseră cu atâta încredere, nu dorisem să îi fac rău, dorisem doar ca ea să îşi iubească pruncul, pentru că eu nu reuşisem să îl iubesc pe al meu. O maşină trece în mare viteză prin faţa mea, iar eu răsuflu uşurată, nu este Hava, încă nu, dar se va întoarce peste puţin timp, va intra pe poartă legănându-se, cu formularele semnate în mână, un bărbat şi o femeie suferind de singurătate vor avea parte de o enormă fericire, aşteaptă-mă, spusese ea, mai am să îţi spun câteva lucruri, dar nu voi aştepta, Hava, trebuie să am mai întâi o discuţie cu mine însămi, de prea multe zile aştept cu inima frântă, parcă aş fi înconjurată de profeţi invocând numele Domnului, prea multe noi adevăruri rânjesc arătându-şi dinţii spre mine, cât de bine ar fi fost dacă aş fi putut să le liniştesc aşa cum îl liniştise Mikha pe câinele Eliahu în curtea acelei clădiri goale.

Deschid ezitând uşa căminului, Anat mă priveşte îngrijorată, poartă cu fetele o discuţie de grup, toate sunt tăcute în dimineaţa aceasta, la avizier flutură programul lor din ziua aceasta, ce legătură am eu cu programul acestei zile. Trec repede prin faţa lor şi urc în biroul meu, fotografiile din jurul meu mă privesc provocator, holbând la mine ochi plini de ipocrizie, o fotografie cu femei frumoase însărcinate îmbrăţişându-şi burţile şi privind împăcate pe fereastră, cum putusem suporta asta atâţia ani, golesc dezgustată pereţii, rup fotografiile, pe unul dintre peticele de hârtie îi scriu lui Hava un mesaj, îl pun apoi repede pe biroul ei, înainte de a mă răzgândi.

Într-unul dintre dulapuri găsesc o pungă de nailon şi pun în ea toate lucrurile care îmi aparţineau, cât de puţine lucruri acumulasem de-a lungul anilor, câteva scrisori pe care mi le trimiseseră fetele după ce plecaseră de la cămin, câteva fotografii preţioase cu prunci în braţele mamelor lor mândre, numai datorită ţie sunt mamă, îmi scrisese cineva pe spatele unei fotografii, dar vorbele acestea explicite mă cutremură, în ele se ascunde ceva ameninţător. Fără să spun nici măcar un cuvânt de bun-rămas, ies pe uşă, arunc o ultimă privire spre fetele adunate în jurul lui Anat, ameninţând-o cu burţile lor nefericite, ea este prinsă între ele, cu o alură tinerească, copilărească, dar imediat furia mea se îndreaptă asupra ei ca o spadă, tu ai fost prima care m-a părăsit, spun eu, prima care m-ai judecat atât de sever, de vreme ce te-ai purtat în felul acela, înseamnă că nu mi-ai fost niciodată prietenă, deschid larg uşa, acum îmi părăsesc propria casă asemenea lui Udi, cu o plasă micuţă de nailon în mână, plec fără nimic după ani de zile. Intru în grabă în maşină şi plec, fără să ştiu încotro, vreau doar să mă mişc, supusă regulilor generale, să opresc asemeni tuturor în faţa luminii roşii, să aştept copiii să treacă. Iată drumul către spital, nu mai devreme de ieri străbătusem acest drum topindu-mă de căldură, învolburată, cu Yael zăcând în spate, cu pruncul ei bătând la uşă, la uşa întregii lumi, eu mă lupt din toate puterile cu deschizătoarea, parcă eu aş fi portăreasa, dar astăzi nu mai am ce căuta aici, ea şade înfăşurată în halatul trandafiriu, semnează formularele, renunţă pentru totdeauna la copilul pe care l-a născut, şi totul se întâmplă din cauza mea, totul din pricina faptului că îmi dorisem o familie.

Soarele arde deasupra capului meu scoţând flăcări, am impresia că i-au crescut mâini şi picioare care îmi lovesc capul cu putere, iar eu încerc să mă apăr, din spate se aude şuieratul nerăbdător al maşinilor, iar eu fug de ele, virez spre o stradă laterală, incredibil, fără să vreau am ajuns pe strada pe care se găseşte biroul lui, maşina lui se odihneşte liniştită pe marginea drumului, tot felul de oameni se învârt pe acolo, păşesc pe covorul acela roşu, îşi proiectează casele, iar el întinde în faţa lor schiţe asiguratorii, fără a se deranja cu creşterea acestui copil care tocmai i s-a născut, îl va uita peste încă o zi, o va uita şi pe ea, şi pe mine, dar nu opresc, doar încetinesc preţ de o clipă, îmi continui drumul prin oraşul acesta epuizant, străzile familiare sunt asemenea unor oameni pe care i-am cunoscut în trecut, dar cărora nu mai am ce să le spun astăzi, aşa că trec pe lângă ele repede, numai de nu m-ar recunoaşte, de n-ar spune, aceasta este Naama. Iată şi strada aceea, lungă şi curbată, ani de zile nu îndrăznisem să trec pe aici, nici măcar în gând, şi exact în faţa clădirii în care locuieşte el, aplecată asemenea unui turn construit de copii pe covor, opresc, privesc bulevardul întunecat, asfaltul a fost înlocuit de numai o lună, acoperind urmele

paşilor mei alergând speriaţi, doar înăuntrul meu nu îi acoperise nimic, întreaga mea existenţă rămăsese de atunci în suspensie, ca într-o moarte fără sfârşit.

Ies din maşină şi îmi ridic privirile spre acoperişul clădirii, iată şi fereastra aceea blestemată care îmi dezvelise goliciunea, ruşinea, o lumină intensă porneşte de acolo, o rază singuratică de soare se reflectă în ea, lungă şi subţire asemenea tăişului unei săbii, privesc şocată în sus, ce anume se putea vedea din stradă, doar o siluetă înceţoşată, doar membre imposibil de recunoscut, ce a văzut el oare în dimineaţa aceea, imaginile oferite de creierul său furios, venite de la graniţele sufletului său, iar eu, asemenea unei bestii îmblânzite de la circ, cresc sărind prin cercurile de foc pregătite de el, îngenunchez la picioarele lui, îmi aştept pedeapsa ca şi cum aş aştepta o recompensă. Nu a văzut nimic, cum ar fi putut să vadă, mă confesasem înainte chiar ca el să întrebe, mă încarcerasem în pripă, îi dăruisem o putere fantastică, atât de tare mă temeam de puterile mele.

Aşa îmi aminteam treptele acelea, înalte şi tocite, punând în pericol piciorul cuprins de emoţie, iată că mă întorc la tine, dragul meu, cu mâinile goale, de teamă să nu îmi mai amintesc de tine, nu te-am uitat, de teamă să te iubesc, mi-am pierdut puterea de a mai iubi. Ce îi voi spune când îmi va deschide uşa, pensulele din mâna lui şi ochii mijiţi, ascunzându-şi surprinderea, arată-mi tabloul acela, îl voi ruga eu, lasă-mă să mă văd frumoasă pentru o clipă.

Stau nemişcată în faţa uşii lui încercând să respir normal, întotdeauna fusese misterioasă, dar acum de gâtul său atârnă o pancartă, Naama, scrie pe ea cu litere întortocheate, eu îmi holbez ochii, pentru o clipă am impresia că este o scrisoare adresată mie, cine ştie de câţi ani zace acolo, o ating emoţionată, încerc să o dezlipesc de uşă, dar pe ea nu scrie nimic altceva, doar numele meu. Din câte se pare, el a plecat, nu mai locuieşte aici, iar cine ştie ce Naama îi luase locul, îmi luase locul, dar refuz să cred asta, am impresia că trebuie să fie vorba despre mine, aşa că, fără ezitare, bat în uşă, bătăi care devin din ce în ce mai puternice, ca şi când cineva care ar dormi acolo m-ar fi rugat să îl trezesc, dar nici o urmă de viaţă nu răzbate din camera aceea micuţă pe care o iubisem atât de mult, Naama nu răspunde, eu mă rostogolesc dezamăgită pe scări, mă prăbuşesc peste cutia lui poştală, Naama Korman, scrie acolo, nu mai este nimic de făcut, nu sunt eu, doar o coincidenţă care nu spune nimic.

Mă îndrept încet spre casă, roţile maşinii se învârt sub greutatea vieţii mele pustii, ce cântăreşte mai greu, o plasă plină cu fulgi sau una plină cu fier, nici una nu este mai grea decât plasa goală, intru în casa aceea sufocantă, mă duc direct sub duş, ca şi când m-aş fi întors dintr-o călătorie lungă şi obositoare, murdară din cap până în picioare, umplu cada cu apă şi mă cufund în ea, îmi cufund apoi capul. Nu m-a văzut, totul ar fi putut fi evitat, mi-am făcut totul cu mâna mea, vinovăţia mă orbise, cum de nu înţelesesem asta, că este imposibil să vezi din stradă oamenii de la ferestre, fusesem sigură că, dacă eu îl recunoscusem, şi el mă recunoscuse pe mine, nu înţelesesem că suntem două fiinţe distincte, că experienţa mea diferă complet de a lui, în ciuda faptului că suntem soţ şi soţie. În loc să aleg libertatea pe care o simţeam printre tablouri, preferasem să trăiesc în teroare, să plătesc preţul terorii, nu pe cel al libertăţii, şi în schimb, eu îl umplusem pe el de o furie fără margini, cât de mult încercaserăm, cine profita de pe

urma întemniţării mele înăuntrul lui, dacă nu chiar el, cine profita de pe urma slăbiciunii lui, dacă nu eu, cu patru mâini silitoare ne distruseserăm viaţa, într-o armonie surprinzătoare, în timp ce Noga aştepta pe margine asemenea unui ucenic ameţit urmărindu-ne cu ochii ei ca nişte struguri verzi.

Cum îngăduisem fericită vreme de atâţia ani să îmi facă o asemenea nedreptate, ba chiar îl încurajasem să mă rănească pentru a-şi consolida puterea, mă folosisem de Noga pentru a-i amărî viaţa, îl judecasem, îl răsplătisem dominându-l prin teroare, ca un spectator cu bune intenţii, nu îmi ţine tu predici, spusese el, nu eşti tu chiar atât de înţeleaptă. Dacă aş fi putut măcar să îmi curăţ viaţa de vinovăţie, dar nu îţi dau decât un sfat înşelător, plin de maliţiozitate, aceia care spun să nu îngenunchezi sub povara altora, ci să îl priveşti pe fiecare dintr-un alt colţ al tabloului, eu îmi aplec capul şi îl scufund cu ochii deschişi, bancuri de coral se ascund în adâncurile căzii, o bogăţie fără margini, aş putea să nu îmi mai ridic capul, să îmi boicotez plămânii, să îmi ignor dorinţa trupului de a simţi următoarea gură de aer, aceasta este prima dorinţă, mai puternică decât dorinţa pentru orice bărbat, pentru orice prunc, dorinţa de a respira, fără a te aştepta la nimic în schimb, să trăieşti pentru a respira, nu pentru a iubi, nu pentru a creşte copii, nu pentru a reuşi, nu pentru a atinge ţeluri deosebite. Îmi ridic capul deasupra apei şi inspir lung, cuprinsă deodată de fericire, sorbind aerul umed, îmbătată îmi ridic unul dintre picioare şi îl privesc iertător, cinci degete scurte şi împrăştiate neglijent se bucură să îmi întâlnească faţa, este fericirea unirii dintre începutul şi sfârşitul trupului meu, asta este tot ceea ce mi-a mai rămas, doar un trup căruia îi place să respire, dar tot restul îmi este permis, iar asta nu se va schimba în nici un fel dacă un bărbat sau altul m-a iubit, m-a părăsit, fiindcă pământul abia simte paşii care îl calcă, fiind aplecat doar asupra celor care se nasc înăuntrul său, asupra viermuirii lavei care fierbe dedesubtul pojghiţei subţiri, asupra vibraţiilor uşoare, vechi de milioane de ani, ale uscaturilor dornice să se unească din nou.

Înfăşurată în prosop, mă apropii de dulap, scot fără motiv de acolo costumul acela cu pantaloni gri, o singură dată îl îmbrăcasem, când merseserăm la spital, mi se pare că mirosul acelei dimineţi a rămas imprimat în el, mirosul şocului şi al ameninţării, iar îndărătul lui, aşteptarea unei schimbări, spre surprinderea mea, mă cuprinde iar, transformându-mi trupul într-unul formal, milităresc, greu de rănit, îmi pieptăn părul ud, mă parfumez, ca şi când ar urma să merg la o întâlnire decisivă, lipsită de încordare. Fericirea mă înfrumuseţează, simt bucuria trupului care s-a întors la el însuşi, iar în clipa în care ies în căldura după-amiezii, nu îmi este clar încotro mă îndrept, merg pe urmele cioburilor de conversaţii rămase pe drum, ale unui zâmbet prietenos, apoi iată că mă trezesc în faţa acelei cafenele, ani de zile nu îndrăznisem să intru acolo, trecusem doar prin faţa ei, privind numai ruşinată cu coada ochiului, acum deschid uşa, cât de mult s-a schimbat, scaune negre odihnesc pe podeaua strălucitoare din marmură, nu mai rămăsese nici o urmă din mobilierul greu, demodat, care nu încerca să îţi ia privirile, dar tocmai prin asta preţiozitatea sa sporea, pereţii acoperiţi cu lemn şopteau vorbe de dragoste. Comand un pahar cu vin roşu, deşi din câte se pare nu am nici un motiv pentru a sărbători, renunţasem la soţul meu, apoi la slujbă, ani întregi de eforturi se duseseră pe apa sâmbetei, dar cu toate acestea simt cum fiori de bucurie mă traversează, pulsul fericit al libertăţii, mai comand un pahar, capul mi se învârte pe umeri, dincolo de

peretele din sticlă lumea pare să mă îmbie la încredere, maşinile curg pe bulevard asemenea sângelui prin artere, iar oamenii, prin venele trotuarelor. Ordinea s-a aşternut asupra lumii, o ordine modestă, caldă, în care se pare că mi s-a păstrat şi mie un loc micuţ, apoi observ o siluetă cunoscută apropiindu-se, paşii ei înceţi au grijă de ordinea aceasta, în ciuda faptului că îi este greu, un cuplu care păşeşte în spatele ei este forţat să o urmeze, iar apoi, în cele din urmă, să se desprindă de ea şi să evadeze, ea nu observă, este cufundată într-o fantezie complicată, privirea îi este înfiptă în locul de întâlnire dintre şosea şi trotuar, ce murmură acolo? Mă ridic şi mă apropii de peretele de sticlă pentru a o observa de mai aproape, o copilă înaltă, neglijentă, frumuseţea nu îi este pusă în valoare, tălpile ei calcă strâmb asfaltul, dar imediat se scutură şi îşi reia drumul obişnuit, iar eu îi privesc spinarea îndepărtându-se, puţin aplecată, nu s-ar crede că suntem atât de legate una de cealaltă, că locuim împreună, uneori chiar dormim în acelaşi pat, dar abia în timp ce se îndepărtează îmi amintesc să o strig, un strigăt îmbibat de vin iese din gâtul meu, lipsit de inhibiţii, iar ea se întoarce surprinsă, se apropie de mine suspicioasă, mami, ce faci aici? Nu eşti la serviciu? De ce eşti atât de elegantă?

Îi cuprind umerii şi o conduc spre masă, şi tu ai terminat orele mai repede astăzi, nu? Iar ea spune, da, astăzi s-a terminat semestrul, începe vacanţa mare. Şi pentru mine începe acum vacanţa mare, spun eu veselă, mi-am dat demisia astăzi, şi ea întrebă, serios, de ce, dar imediat spune speriată, din ce vom trăi, nu vom mai avea bani, iar eu zic, nu îţi face griji, voi primi un ajutor de şomaj, iar după aceea voi găsi eu ceva, şi ea întreabă, dar de ce, mami, iar eu oftez, ţi se va părea ridicol, dar trebuie să am grijă de mine înainte de a putea avea grijă de alţii. Ea mă mângâie cu zâmbetul acela înţelept al ei, este cât se poate de logic, mami, iar eu râd, da, în general lucrurile demne de râs sunt şi logice, apoi îi comand imediat un sendviş şi o Cola, îmi place să stau în faţa ei, pielea îi este bronzată, scoţându-i în evidenţă ochii proeminenţi, două sticluţe umplute cu nisip colorat de Eilat, cu năsucul ei drăgălaş, aproape amuzant, cu buzele acelea atât de frumoase atunci când râde. Ce facem în vacanţă, întreabă ea, iar pe mine mă cuprinde deja frica, ce aş putea să îi propun, cu siguranţă că toţi colegii ei vor pleca în excursii prin ţară sau prin lume, familii, familii, niciodată nu voi putea rivaliza cu ele. Vom merge la piscină, spun eu ezitând, vom vedea filme, vom citi, poate vom merge la hotelul acela din nord la care am fost împreună cu tati, e teribil de frumos acolo, iar ea spune, yes, să mergem acolo! Dar tace imediat după aceea, mă priveşte îngrijorată, fericirea şade la masă alături de noi, dar amândouă o protejăm excesiv pe această nouă musafiră, să nu cumva să o alungăm prin vorbe rostite prea tare.

Îi urmăresc mişcările confuze plină de fericire, a scăpat furculiţa, apoi mă priveşte încurcată, imediat după aceea o bucăţică de roşie îi pătează cămaşa, obrajii i se acoperă de firimituri de pâine, cât este de amuzantă şi de dulce atunci când mănâncă, cu încrederea ei inocentă că mâncarea aceasta va ajunge la ea, cu certitudinea că întotdeauna o va supune, mestecând firesc, simţindu-i aroma. Înghit ce mai rămâne de la ea şi mergem îmbrăţişate spre casă, asemenea unei perechi care se întoarce de la o întâlnire aranjată extrem de reuşită, iar pe drum ea spune, peste puţin timp va fi ziua mea, şi eu mă împiedic, aşa este, ce vrei să faci de ziua ta? Ea zice, doar o petrecere obişnuită, voi invita toată clasa, vom juca jocurile

învăţate la şcoală, eu mă molipsesc de entuziasmul ei, din câte se pare, acum se înţelege mai bine cu colegii, dar nu îndrăznesc să o întreb nimic, pentru a nu o întrista.

Nici o problemă, Noghi, spun eu, mai este destul până atunci, dar timpul trece repede, uneori îmi amintesc surprinsă câte făceam înainte într-o singură zi, pentru că acum zilele trec atât de repede, ca nişte anghile moi, alunecoase, care nu se lasă prinse. Ne trezim târziu, de obicei eu mă trezesc puţin înaintea ei, iau de la magazin pâine proaspătă şi legume şi pregătesc micul dejun, Noga se uită la televizor, iar uneori îi ţin companie, privesc plină de invidie capetele acelea aranjate de pe ecran, cât de bine le păzeşte publicitatea, ca un câine credincios, dar o persoană despre a cărei existenţă se interesează atât de mulţi oameni nu poate dispărea, aşa ca noi, a căror lipsă nu o va simţi nimeni dacă nu ne vom mai trezi într-o dimineaţă. Poate doar mama mea, care îşi duce traiul umil nu departe de noi, adesea ne invită seara la ea la cină, ne priveşte tăcută, buzele ei sunt pecetluite, o coroană de riduri le înconjoară, îmbiindu-ne să devenim prietene. După-amiaza mergem la piscină, ne scufundăm faţă în faţă cu ochii deschişi, raze de soare tremură între noi, un covor albastru îşi desface valurile îndrăzneţe înaintea noastră, din când în când câte un copil flutură leneş mâna către Noga, o văd apropiindu-se de ei cu timiditate, încercând să intre în jocurile lor, dar de multe ori tălpile ei goale, înfrânte se întorc la mine, eu strâmb din gura care nu vrea să îmi tulbure liniştea, pare că porţile s-au închis, zidurile s-au înălţat în jurul meu, nu ca în trecut, când orice motiv de tristeţe îşi făcea cuib înăuntrul sufletului meu. Acum sunt aproape insensibilă, numai în faţa unui bebeluş în cărucior mă sperii ca şi când aş fi văzut o stafie, îl privesc ţinându-mi răsuflarea, acesta ar putea fi Mikha cel micuţ, cel adoptat, văluri de tristeţe mă înfăşoară şi mă ascund în spatele unei cărţi sau al unui ziar, ce o fi făcând ea acum, cum se acomodează cu pierderea, iar când mă gândesc la contribuţia mea la coşmarul ei, mă copleşeşte durerea, dar lupt cu toate puterile, prea multe condamnări vin din afară, îmi este interzis să cedez atât de rapid, trebuie să le echilibrez din interior, altfel, cum voi putea trăi?

În general nu ne prea vorbim, deja s-au spus atât de multe cuvinte, trebuie lăsate să se scufunde înainte de a arunca şi alte pietre în apă, iar noi suntem satisfăcute de ceea ce ia fiinţă între noi, o camaraderie mută, liniştitoare, ea ştie exact de ce am eu nevoie acum, iar eu ştiu de ce are nevoie ea şi trăim ghidate de acest lucru, nu cu inima strânsă, nu aruncându-ne în flăcări, aşa cum obişnuiam, ci stând lângă focul cel mare, ferindu-ne de scântei. Uneori cred că zilele acestea goale, opace sunt cele mai fericite din viaţa mea, aproape că nu mai simt nimic, parcă aş fi anesteziată pe scaunul dentistului, cu gura deschisă, după injecţia care ar trebui să mă trezească, ştiu că durerea se zvârcoleşte înăuntrul meu, dar nu o simt la adevărata ei intensitate, iar eu am impresia că dacă mă voi ascunde de ea nu voi face decât să mă ascund de mine însămi.

Deci aşa trăiţi voi, acesta este marele mister al vieţii voastre, asta încerca Zohara să îmi demonstreze, în felul acesta încercase Udi să se salveze, aşa păşiţi cu toţii pe cărarea îngustă, doar eu mă încăpăţânasem să simt totul, să păşesc pe drumul acesta plat cu picioarele goale, fără a sări peste nici o capcană, frecându-mă de rădăcina sentimentelor, mă întreb ce anume ar spune Udi despre asta, despre

viaţa aceasta nouă de somnambul pe care o duc, o revoltă îndrăzneaţă îndreptată împotriva regimului tiranic al sentimentelor, mă gândesc la tot ceea ce i-aş fi putut spune, acum totul stă în puterea mea, la copilul care fusese dat spre adopţie din pricina mea, la uşile căminului care se închiseseră în urma mea, dar imediat îmi amintesc, el nu ar asculta, orice lucru se transforma într-un conflict între noi doi, pentru a-mi arăta prin toate mijloacele că este mai bun decât mine, totul se înrolează într-o luptă interioară, niciodată nu ne priviserăm unul pe celălalt ca pe două fiinţe asemănătoare, dar distincte, guvernate doar de dreptul la viaţă, la înfrângere, la toane, totul se redusese la cercul strâmt al traiului nostru împreună, ne priviserăm unul pe celălalt de prea aproape, astfel încât nu văzuserăm nimic, iar din această cauză ne îndepărtaserăm, fusese nevoie să plece tocmai în Tibet pentru a mă simţi aproape de el, iar când Noga întreabă, la ce te gândeşti, mami, eu spun, la nimic, la nimic special.

Uneori cred, poate, că tăcerea aceasta este bună pentru mine, dar nu şi pentru ea, poate ar trebui să o încurajez să vorbească, este ciudat faptul că încetase să mai vorbească despre el, parcă nu ar fi avut niciodată tată, dar eu nu mă pot delăsa în felul acesta, pentru că asta se pare că fac, dar nu mai pot, atât de mulţi ani am crezut că trebuie să fac ceea ce este necesar să fac, dar se pare că nu, tăcerea noastră îmi face bine, şi deocamdată lucrul acesta îmi este de ajuns; totuşi într-o noapte o găsesc şezând trează pe patul ei, ţinând pe genunchi o bucată şifonată de hârtie. Ce ai acolo, Noghi, întreb eu, scrisoarea pe care mi-a lăsat-o tati înainte să plece, iar eu tac imediat, în urmă cu multă vreme aproape că dădusem foc la casă numai pentru a atinge scrisoarea aceasta, acum îmi este indiferentă, nu am nici cea mai mică dorinţă de a o citi. Crezi că tata e bine, întreabă ea, iar eu mă grăbesc să spun, sigur că da, de ce să nu fie bine, şi ea zice, este ciudat faptul că nu sună, poate i s-a întâmplat ceva, eu pun o mână pe creştetul ei, Noghi, preferi să îţi faci griji pentru el, decât să fii furioasă, dar îţi este permis să fii furioasă. Poate că într-adevăr i s-a întâmplat ceva, de unde ştii că nu, insistă ea, trezind în mine o îngrijorare profundă, nu pot să adorm, întind o mână spre Tanahul lăsat în urmă care odihneşte pe noptiera dinspre partea lui de pat, poate că mi-a lăsat şi mie o scrisoare, poate că se ascunde printre versete, răsfoiesc paginile, unde sunt profeţiile acelea pline de consolare, care mă acompaniaseră atunci asemenea unui cor de bune prietene, de ce se ascund de mine, dar dintr-odată asupra mea se prăbuşeşte o trupă de cuvinte înţepătoare, amintindu-mi de jignirea imposibil de iertat, ce spusese atunci, în curtea înflorită a hotelului, în ultima secundă a primăverii, în secunda aceea de rară fericire, dacă poţi numi creatura aceea spartă, împovărată, fericire. Îmi este interzis să intru cu tine în hotel, spusese el, îmi este interzis să mănânc şi să beau şi să mă întorc pe drumul pe care am venit, trebuie să fug de aici înainte ca cineva să mă piardă, aşa cum l-au pierdut pe omul acela al lui Dumnezeu, iar acum, în faţa ochilor mei stă, în toată plenitudinea sa, povestea aceea care îl ameninţase atât de mult, povestea unui om al lui Dumnezeu, care venea din Iehuda mergând spre Beit Al şi care profeţise arderea marelui altar, distrugerea Beit Al-ului cel păcătos, iar Dumnezeu îi interzisese să mănânce acolo pâine, să bea apă sau să se întoarcă pe acelaşi drum pe care venise, dar un profet bătrân îl trădase, şi eu sunt profet ca şi tine, îl minţise, iar îngerul lui Dumnezeu mi-a spus să te ascund în casa mea, să îţi dau de mâncare şi de băut. Omul lui Dumnezeu, care era deja

flămând şi însetat, îl crezuse, dar în timp ce stăteau la masă şi se ospătau s-a auzit cuvântul Domnului, trupul tău mort nu va intra în mormântul părinţilor tăi, pentru că n-ai ascultat cuvântul Domnului, iar în clipa în care a ieşit de acolo, un leu i-a tăiat calea, ucigându-l, iar profetul cel bătrân l-a înmormântat în Beit Al, cerându-le fiilor săi ca după moarte să fie îngropat alături de el, cu oasele lui odihnind lângă oasele mele, spusese el.

Las cartea furioasă, revoltându-mă împotriva destinului amar al omului lui Dumnezeu, care nu trecuse această încercare, de unde ar fi putut să ştie că fusese minţit, cum poţi distinge între cuvântul lui Dumnezeu şi o minciună, în faţa ochilor mei se conturează imaginea lui Udi îngenuncheat între copaci, profeţind, profeţind distrugerea micii noastre familii, neştiind că o profeţie mincinoasă îl aşteaptă la uşa casei noastre, cu părul ei asemenea unui şarpe veninos, cu vorbe încurajatoare şi liniştitoare despre necesitatea unei schimbări, te agăţi mult prea mult de el, îmi spusese ea, îl striveşti ca pe un bulgăre de pământ, trebuie să slăbeşti strânsoarea, dar, în clipa în care o slăbisem, îl prinsese ea, trăgându-l în urma ei, strivindu-ne pe toţi ca pe nişte bulgări întunecaţi de pământ. Ating cearşaful de pe partea patului pe care dormea el, pentru o clipă am impresia că oasele sale lungi se odihnesc alături de mine, cufundate în somn, nu am voie să le trezesc, dar iată că se ridică, scuturându-se de nisip în faţa mea, aplecate, scoţând un scârţâit gol, îmi strangulez un ţipăt, acolo va muri, în îndepărtatul Tibet, nu va odihni alături de părinţii săi, nu îl vom mai vedea niciodată, o profeţie mincinoasă şi rea îl scosese din casa noastră, trebuie să îmi schimb viaţa, spusese el, prin asta am primit un avertisment, cine ar fi putut şti că era pus la încercare, mă ridic din pat şi ies pe terasă, privesc spre strada aceea tăcută, costumele de baie se leagănă deasupra mea, împrăştiind un miros înşelător de praf umed, asemenea mirosului primei ploi.

Aici îl văzusem îndepărtându-se, cu rucsacul pe umeri, cu gâtul uscat încercasem să îl opresc, aruncând către el pietrele furiei şi ale jignirii, cum se transformase într-o clipă în duşmanul meu, în dimineaţa aceea în grădina hotelului, strangulând pruncul fericirii care tocmai se născuse, dar o nouă înţelegere a lucrurilor învăluie terasa aceasta cufundată în pace, el nu păcătuise, nu va fi pedepsit, pentru că nu păcătuise, nu a mâncat şi nu a băut şi nici nu s-a întors în camera noastră frumoasă de hotel, în patul acela uriaş plin de tentaţii, el urmase cuvântul lui Dumnezeu de dragul nostru, al tuturor, de dragul păstrării inocenţei micului nostru regat, poate că tocmai aceasta a fost încercarea prin care trebuia să treacă, dar atunci, cum rămâne cu libertatea noastră închistată în frustrări, poate că logica se ascunde tocmai în evenimentele acestea care ne-au chinuit atât de mult, o logică mult mai profundă, complet diferită, pentru că, dacă se va mai întoarce vreodată, va trebui să o facă pe un alt drum, să trăiască alături de o altă femeie, iar eu mă întorc în cameră şi răsfoiesc în grabă paginile cărţii, dornică să ajung la momentul în care profeţia omului lui Dumnezeu se va materializa, trupul său credincios fusese îngropat în ţărână, dar profeţia sa încă exista, iată-l pe rege adunând în jurul său rămăşiţele poporului lui Israel şi purificându-i pământul păcătos, fiecare om, cu fiul şi cu fiica sa, este alungat din cetate, apoi pune să fie scoase toate oasele din morminte şi dă foc întregului Beit Al, însă de oasele omului lui Dumnezeu venit din Iehuda nu se atinge, iar în felul acesta sunt salvate şi oasele profetului mincinos.

În faţa ochilor mei se desenează regatul nimicit al lui Israel, presărat cu resturi de locuri de rugăciune şi altare, martori ai dezastrului, oamenii săi au plecat în exil, întorcându-şi capetele inflexibile spre pământul lor, spre casele în care vor locui de acum străini, asemenea lui Udi, care bântuie acum prin ţinuturi străine, ducând în spinare o copilă străină, iar eu mă întreb dacă înăuntrul lui nu există şi un alt Udi, pe care nu îl cunoscusem, pe care reuşisem să îl amărăsc de-a lungul anilor, care poate că alături de mine se sufoca, dar alături de ea va înflori, aştept preţ de o secundă înflorirea sa cu inima la gură, îl văd dându-şi capul pe spate şi râzând, iar ea îl priveşte surprinsă, dar poate că lucrurile nu stau chiar aşa, poate că nu se întâmplă cu bucuria cu care se trezeau la viaţă florile din jurul hotelului, făcând un efort să reziste, neîmpăcându-se cu destinul lor, după ce îşi revin din şoc străpung cu lovituri uşoare scoarţa pământului, mijind dinăuntrul ei. Un val de milă mă inundă, când zăcuse aici bolnav şi chinuit, nu reuşise să îmi stârnească mila, iar acum, când este sănătos, îndepărtându-se de mine pe picioarele lui puternice, cu o altă femeie lângă el, mă inundă mila, îi văd inima încercând să se detensioneze, un pod prea îngust între două râuri din ce în ce mai depărtate, până ce rămăşiţele sale vor fi înghiţite de vârtejul zgomotos, iar vina se va arunca asupra lui asemenea unui leu înfometat, muşcând cu toată gura din festinul acesta regal care i se pregătea, lăsând în urmă doar rămăşiţe dezamăgite, o amintire supărătoare a ceea ce a fost şi nu va mai fi niciodată. Ai vrut să trăieşti pentru a fi iubit, ai vrut să trăieşti în pace, dar cu cât continui să fugi mai departe, cu atât vei fi mai neliniştit, nu vei fi decât un prizonier fugar, numai dacă îţi vei înfrunta gardianul vei putea fi fericit sau nefericit, dar nefericirea sau fericirea îţi vor aparţine ţie, nu-i vor aparţine lui Noga, nici mie, eu am ieşit deja din peisaj, nici măcar vârful piciorului meu nu îl mai atinge, deodată începe să îmi fie milă şi de Zohara, ţine în mâinile ei rămăşiţele unui regat distrus, dar deocamdată nu ştie, cine sunt eu să o acuz, chiar şi eu făcusem acelaşi lucru, luasem un prunc de numai o zi din braţele mamei sale. Pun cartea pe partea patului pe care dormea el, pe perna care fusese a lui, nu voi găsi niciodată profeţiile acelea pline de consolare şi linişte, dar, în clipa în care somnul începe să mă cuprindă, îmi amintesc ultima profeţie, grea şi puternică precum ultimele vorbe pe patul de moarte, iată, vi-l trimit vouă pe Eliahu, profetul, înainte de ziua cea mare şi teribilă a lui Dumnezeu, pentru a întoarce inimile părinţilor către fii lor şi pe cele ale fiilor către părinţii lor, înainte să vin şi să întunec pământul acesta.

Părea că adormisem numai o secundă, însă încăperea era deja luminată, printr-o crăpătură îngustă a oblonului se împinge înăuntru soarele în toată splendoarea sa, Noga sare în patul meu, mami, trezeşte-te, mâine este ziua mea şi încă nu am cumpărat nimic, iar eu mă ridic şi mă îmbrac simţindu-mă încă obosită, destinul omului lui Dumnezeu mă urmăreşte, nu înţeleg cum ar fi putut şti că îl minţeau, doar cuvântul Domnului putea veni chiar şi din gura unei măgăriţe. Cu mintea în altă parte cumpăr snackuri şi baloane, şi plastilină, şi tot felul de lipiciuri, şi decupaje, câteva discuri fără de care nu se poate, zice Noga, şi pe care le ascultăm unul după altul când ajungem acasă, iar locuinţa noastră tăcută se umple de sunete ritmate, ascuţite, care la început mă deranjează, dar care, încetul cu încetul, îmi aduc uşurare, ca şi când aceasta nu ar mai fi casa mea, iar tot ceea ce se întâmplă aici nu mi s-ar datora. Din când în când privirea

ei cercetează muţenia telefonului, crezi că tati îşi va aminti de ziua mea, întreabă ea, crezi că va telefona mâine, iar eu mă gândesc la omul acela al lui Dumnezeu, nu te întoarce pe drumul pe care ai venit, necesitatea schimbării este o poruncă divină, dar cine ştie despre ce fel de schimbare este vorba şi care este preţul ei, numai când profeţia mincinoasă va fi dată în vileag, vom putea afla, numai când leul îşi va fi înfipt deja colţii în carnea ta. Stau lângă fereastră şi privesc strada pătată de frunze galbene, părând a fi una cu totul nouă, dacă ar fi un alt drum pe care se ajunge aici, nu pe strada aceasta, să se intre în casă nu pe uşa aceasta, iar ea spune, mami, de ce nu răspunzi? Iar eu spun printre dinţi, habar nu am dacă este posibil să telefonezi de acolo, dar ea spune, îngreunând şi mai mult situaţia, crezi că va uita, de unde să ştiu eu dacă va uita sau nu? O privesc tulburată, te asigur că, dacă va uita, vei afla.

În bucătărie mă înconjor de zahăr şi cacao, ouă, lapte şi făină, pregătesc în tăcere tortul pentru ziua ei, un tort din ciocolată în formă de inimă, aşa cum ceruse, iar casa întreagă se umple de un parfum înţepător, de familie; abia seara îmi dau seama că uitaserăm să cumpărăm decoraţiuni pentru tort, aşa că merg repede la supermagazin, nu reuşesc să mă hotărăsc în faţa raftului, ce ar fi mai potrivit, bombonele colorate sau ursuleţi de marţipan, sau inimioare poleite, poate că este totuşi exagerat să decorezi cu inimioare un tort în formă de inimă. Simt deodată cum un os înţepenit mă izbeşte, fruntea mi se loveşte de raft, mă întorc pentru a-i atrage atenţia femeii aceleia tinere care mă lovise cu căruciorul, dar observ imediat că nu era un cărucior pentru cumpărături, ci căruciorul unui copil, care exact în clipa aceea începuse să plângă, îmi plec privirile la podea, îmi este interzis să văd asemenea lucruri, asta îmi aminteşte de Yael, dar deodată îmi dau seama, mi se pare sau este chiar Yael, cu părul vopsit în altă culoare, un maro deschis, împăciuitor, de culoarea mierii, în locul acelui roşu ţipător, trupul micşorat fără burtă, iar dacă este ea, înseamnă că s-a răzgândit şi l-a luat cu ea pe Mikha cel micuţ, pentru a-i fi mamă toată viaţa. Mă apropii de ea pe vârfurile picioarelor, privesc foarte emoţionată pe furiş printre rafturile cu produse, temându-mă să nu fiu văzută, unde dispăruse, verific toate cozile, dar nu este nicăieri, aproape că îmi pierd speranţa, când o văd lângă una dintre case, cu o pereche de jeanşi strâmţi şi un tricou, slăbuţă ca şi când nu ar fi născut niciodată, punând pe bandă produse lactate unul după altul, iar lângă ele, sticluţe pentru bebeluşi şi scutece, şi pudră, este ea sau nu, dar când priveşte în direcţia mea, nu mai am nici o îndoială, ochii aceia nu pot fi decât ai ei, iar eu îngheţ printre rafturi până ce ea se îndepărtează, după care fug de acolo, tot drumul spre casă alerg şi plâng, mâinile mele flutură în aerul de vară asemenea unei aripi rupte, când ajung pe strada noastră, mă aşez pe o bancă, încerc să mă calmez înainte de a intra în casă, fericirea mea este amestecată cu o frică sălbatică, era ca şi când aş fi supravieţuit unui accident şi abia acum încep să înţeleg cât de grav ar fi putut să fie, nu renunţase la copil, a ales să îl crească, nenorocirea pe care fusesem atât de aproape să o aduc asupra ei fusese evitată, Hava reuşise să rezolve lucrurile, să îi schimbe decizia, de ce nu îmi spusese, aş fi putut muri fără să ştiu.

Îmi târăsc picioarele pe scări, deschid uşa în faţa mutriţei uimite a lui Noga, ce s-a întâmplat, întreabă ea, iar eu murmur, nimic, dar imediat mă întind pe canapea şi izbucnesc în lacrimi, s-a întâmplat un lucru foarte bun, am fost salvată ca prin minune, dar ea nu pare convinsă, mami, povesteşte-mi totul, mâine

împlinesc deja zece ani, poţi să îmi spui. Nu am avut grijă aşa cum ar fi trebuit de una dintre fetele de la cămin, spun eu, mi-a fost teamă că am determinat-o să îşi părăsească propriul copil, dar acum am văzut-o împreună cu el, ea mă priveşte uimită, aproape încurcată, nu înţeleg cum ai putut să te învinovăţeşti pentru asta, chiar dacă ar fi renunţat la el, tot nu ar fi fost din vina ta, este o alegere atât de importantă, nu este posibil ca un om să o influenţeze atât de tare, ar fi putut cineva să te convingă să renunţi la mine? Iar eu scâncesc, Doamne fereşte, Noghi, dar nu este acelaşi lucru, eram mult mai matură atunci când te-ai născut tu, şi îl aveam şi pe tatăl tău. Iar acum, că nu îl mai ai pe tati, ar trebui să renunţi la mine, întrebă ea cu o seriozitate plină de curaj şi interes, expresia feţei ei este una de hotărâre, ca şi cum ar fi pregătită pentru orice răspuns, iar eu spun, greşeşti, viaţa mea nu există fără tine.

Din cauza poveştii ăsteia ţi-ai dat demisia, întreabă ea şi îmi spune imediat fericită, acum te poţi întoarce, eu clatin din cap, nu ştiu, Noghi, chiar nu sunt sigură, iar ea întreabă, unde sunt decoraţiunile pentru tort, eu întind spre ea mâinile goale, am uitat, am fost atât de afectată, încât am uitat, ea îşi pune palma în palma mea, nu este nimic, se poate şi fără decoraţiuni, iar eu o îmbrăţişez, o zdrobesc în braţele mele, Noghi, te iubesc atât de mult, iar ea spune, şi eu pe tine, sunt atât de fericită că nu ai renunţat la mine.

Iau telefonul cu mine în dormitor şi închid uşa în urma mea, o voce proaspătă şi autoritară îmi răspunde, câtă forţă are femeia aceasta, chiar şi la sfârşitul zilei este plină de energie, iar eu scâncesc, Hava, voiam să îţi mulţumesc, apreciez în mod deosebit ceea ce ai făcut, mi-ai salvat viaţa, dar ea spune surprinsă, Naama, chiar la tine mă gândeam, nici măcar nu mă întreabă pentru ce îi mulţumesc, iar eu înţeleg că niciodată nu va mai deschide acest subiect. La ce te gândeai în legătură cu mine, întreb eu, iar ea zice, chiar adineaori a sunat Hani să te caute, nu este deloc într-o situaţie prea bună, nu şi-a revenit, iar pe mine mă surprinde faptul că ea remarcase acest lucru, doar este de datoria noastră să le respingem pe fetele care au plecat din căminul nostru şi care se întorc pentru a cere ajutor, să le îndepărtăm de noi, să le scoatem din amintirea noastră, îmi amintesc de Hani cu tristeţe, cum îmi telefonase în noaptea aceea, ţinând în mâini resturile puloverului pe care îl tricotase, nu îmi ţinusem promisiunea, nu îi dusesem un pulover nou, deodată simt nevoia presantă de a o vedea, am atât de multe lucruri să îi spun, ar fi trebuit să fiu alături de ea şi după despărţirea de copil, cum este posibil să le dai aşa afară şi să le trimiţi pe drumul lor fără a le mai vedea vreodată, mai ales că tot ce e mai greu le aşteaptă exact acolo, să trăiască oră după oră la umbra prunculuipe care l-au părăsit, trebuie ajutate, să ne asigurăm că nu îşi vor petrece întreaga viaţă ca nişte dezrădăcinate sau prizoniere ale unor căsnicii nefericite.

Şi cum este acasă, întreabă Hava, ce face fiica ta, iar sunt extrem de surprinsă, cum, tocmai ea, care este atât de ocupată tot timpul, pare dornică să prelungească această conversaţie. Fiica mea este bine, răspund eu, mâine este ziua ei de naştere, iar ea spune cu emfază, la mulţi ani, ca şi când ar fi vorba despre o mare realizare, şi Udi, iar eu răspund, Udi nu este în ţară, nu mai ştiu nimic de el de multă vreme, iar ea zice, ţine minte, îţi este permis să priveşti înapoi numai cu condiţia ca picioarele tale să meargă înainte, iar eu spun, nu îţi face griji, Hava, nu se va întoarce.

Dar nu aceasta este întrebarea, mă întrerupe ea, întrebarea este dacă tu îţi vei permite ţie însăţi să te întorci la atitudinea aceea, dar eu îi tai vorba, nu îţi va veni să crezi, dar lucrul acela aproape că nici nu mă mai preocupă, am impresia adesea că încă nu s-a sfârşit totul, iar ea răsuflă satisfăcută, ştiam eu că eşti mult mai puternică decât crezi, numai ţine minte că o schimbare nu se termină niciodată, ea se face zi de zi, nu permite nimănui să preia controlul asupra vieţii tale, nu uita asta, adaugă ea cu patos, ca şi când s-ar despărţi de mine pentru totdeauna, iar eu simt ciocul ascuţit al îngrijorării lovindu-mi creştetul, Hava, eşti bine, întreb eu, e totul bine?

Noaptea asta voi suferi o operaţie, spune ea cu indiferenţă, câteva săptămâni nu voi mai fi aici, iar eu spun aproape strigând, este ceva serios, şi ea zice, ceva ce poate fi vindecat, eşti pregătită, o întreb, nu ştiu, eu sunt întotdeauna optimistă, iar eu îmi lipesc buzele de receptor, îmi pare atât de rău, Hava, nu ştiam că eşti bolnavă, iar ea zice, nimeni nu ştia, deşi era o problemă veche de ani de zile, iar eu întreb, te pot ajuta cu ceva?

Da, spune ea, aş vrea să te întorci la noi, Anat nu se descurcă fără tine, avem nevoie de sufletul tău, dar eu o opresc contrazicând-o, sufletul meu nu mi-a adus decât tristeţe, acum tocmai încerc să mă descotorosesc de el, dar ea spune repede, nici măcar să nu îţi treacă prin minte, nu îţi bate joc de darul pe care l-ai primit, chiar dacă de el este legată şi o grea povară, eu tac, văd în faţa ochilor casa aceea frumoasă, misterioasă, fete triste urcă şi coboară treptele asemenea unor îngeri, o nouă inimă bate înăuntrul lor, cât de dor îmi era de ele, cu gâtul uscat, şoptesc, mă voi întoarce, Hava, sigur că mă voi întoarce.

Dimineaţa aud un scârţâit ciudat, ca şi când nişte oase uscate s-ar zdrobi în patul meu, iar pe saltea, lângă mine, văd frunze galbene, delicate, conducându-mă spre fereastră, le număr emoţionată, nu îmi vine să cred, exact zece frunze, este ziua de naştere a maternităţii mele, le aşez în jurul meu şi le privesc, fericirea victoriei mă cuprinde, ca şi cum cu mâinile mele alungasem vara şi instaurasem regatul toamnei, iar asta nu pentru că prefer toamna, ci pentru simplul fapt că ciclicitatea aceasta a anotimpurilor este extrem de reconfortantă, apoi răspund strigătelor telefonului, pe care le aşteptam, aud o voce împovărată care îmi spune să o anunţ pe Noga, care încă doarme, că nu va putea ajunge la petrecere pentru că pleacă în excursie cu părinţii la Eilat, apoi adaugă că nici Ron şi nici Asaf nu vor putea veni, pentru că sunt plecaţi din ţară, dar când Noga se trezeşte, Nitzen ne anunţă că a răcit, ne aruncăm cu furie asupra baloanelor, le umplem cu aer cald, furios, apoi le legăm unul de celălalt ca pe nişte prizonieri periculoşi.

Noga e palidă din pricina tensiunii, şi în clipa în care atinge unul dintre baloane, acesta se sparge, iar noi tremurăm amândouă de frică, parcă o maşinărie infernală ar fi explodat în mijlocul salonului nostru, după ce încă unul se sparge, baloanele acestea colorate se transformă în duşmanii noştri, printre care trebuie să ne mişcăm cu multă precauţie, nici măcar nu îndrăznim să respirăm. Noga se spală în grabă, mă roagă să îi pieptăn buclele, apoi se aşază în faţa oglinzii, probează haină după haină, tot dulapul este golit, apoi vine la mine în chiloţei, sânii ei micuţi se deschid în faţa mea asemenea florilor trezite de razele soarelui, nu am cu ce să mă îmbrac, aproape că plânge, tata şi-a luat toate hainele? Din câte se

pare, da, oftez eu, caută la el în dulap, iar ea trânteşte uşile cu furie, cum de nu s-a gândit la mine, cum de mi-a făcut una ca asta, se aşază pe podea plângând, eu mă aplec asupra ei, dar poate găsim ceva drăguţ în dulapul tău, nu se poate ca totul să îţi fi rămas deja mic, dar imediat mă întorc la bucătărie, nu am voie să mă apuc acum să o îmbrac sau să îi sugerez cu ce să se îmbrace, este problema ei. Dar îmi place să port numai hainele lui, scânceşte ea, întinzându-şi un picior şi lovind canapeaua, care îi răspunde imediat printr-un norişor de praf, eu îmi fac de lucru, deschid şi închid frigiderul, până când se lasă liniştea, iar ea iese din cameră abia după aproape o oră, îmbrăcată într-o cămaşă albastră de catifea pe care i-o cumpărasem demult, cu buclele neascultătoare prinse cu un elastic.

Arăţi minunat, spun eu surprinsă, uite cum îţi scoate în evidenţă ochii culoarea aceasta, şi cât eşti de frumoasă cu faţa descoperită, văd că şi ea este mulţumită, trecem împreună prin toate camerele pentru a pune la punct ultimele detalii, fiecare colţ este decorat cu decupaje şi lipici, şi hârtii colorate, în frigider aşteaptă inima aceea din ciocolată fără decoraţiuni, în care sunt înfipte zece lumânări, iar în jurul ei, sticle cu băuturi răcoritoare, păzind-o asemenea unor soldaţi. Pe masă sunt aranjate farfurii pline cu gustări, iar unul dintre CD-uri cântă cu o voce plină de veselie, acoperind aproape ţârâitul telefonului, eu strâng din buze, numai de nu ar fi încă un copil care se scuză că nu poate veni, o aud pe Noga spunând pe un ton stins, bine, nu-i nimic, data viitoare, ca şi când mâine ar fi iar ziua ei. Marva are un campionat de fotbal de la care nu poate lipsi, şopteşte ea, iar eu mă gândesc la cei care nici măcar nu se vor sinchisi să ne anunţe că nu vin, pentru că sunt siguri că toţi ceilalţi vor veni şi nu li se va simţi lipsa, pe măsură ce se apropie ora, încep să îmi muşc tot mai tare buzele, să spun ceva sau nu, să îi deschid drumul spre depresie sau să o las să meargă mai departe, ce ar fi făcut Hava în această situaţie, probabil că nu ar fi făcut absolut nimic, nu am cum să o consolez. Ea încearcă să pară liniştită, dar văd cât este de încordată, clipeşte enervată, îşi priveşte ceasul, eu ies pe terasă să fumez o ţigară, mă aşez lângă balustradă, în ciuda căldurii, de aici voi putea vedea tot ceea ce se întâmplă, voi observa totul cu o clipă înaintea ei.

Aud hohote de râs apropiindu-se şi mă aplec imediat, iată-le pe Şhira şi Meirav, prietenele ei din copilărie, venind cufundate într-o sporovăială veselă, răsuflu uşurată, cel puţin ele vin, dar simt cum mă cuprinde frica în clipa în care le văd trecând prin faţa clădirii noastre şi continuându-şi drumul, aproape că strig în urma lor, haideţi la ziua ei de naştere, nu o mai necăjiţi, dar în curând dispar, poate că nu se duc decât să îi cumpere cadou şi se întorc imediat, încerc eu să mă liniştesc, apoi pe stradă se aud din nou voci de copii, mă aplec pentru a vedea mai bine, dar nu sunt decât nişte copii micuţi, pe care nu îi cunoşteam, deja încep să mă cert cu mine însămi, ce credeai, că o zi de naştere va rezolva problemele? Nu face decât să le scoată în evidenţă, a trecut deja un an întreg de când nimeni nu mai sună să o invite, un an de când nimeni nu a mai venit pe la ea, ce credeai, că vor veni din milă, din politeţe? Copiii nu fac aşa ceva, şi poate e bine că nu fac, mă întorc şi o văd lipită de intrarea pe terasă, privindu-mi munca de detectiv, nu a venit nimeni, şopteşte ea, pentru ca nimeni să nu îi audă ruşinea, este deja patru şi jumătate.

Dar de ce nu vin, Noga? îi trimit eu un zâmbet trist, iar ea îşi pleacă privirile, pentru că nu mă plac, iar eu întreb, dar de ce? Şi ea spune, nu ştiu, ceea ce îi interesează pe ei pe mine nu mă interesează, ceea

ce îi face pe ei să râdă, pe mine nu mă face, eu mă apropii de ea, ce te face pe tine să râzi, Noghi? Şi ea spune, asta mă face să râd, şi arată spre casa noastră frumos aranjată, spre baloanele umflate, gata să explodeze, către farfuriile cu gustări şi colţurile pline de muzică, dar hohotele ei de râs se transformă deja într-o tuse seacă, ca un lătrat, îi întind un pahar cu apă, o ajut să bea, pentru că îi tremură mâinile, zâmbeşte, nu mă simt bine, vreau să mă întind pe pat. O conduc în tăcere spre pat, îi culc picioarele şi mâinile printre decupaje şi hârtii colorate, îi sărut fruntea înaltă, acoperită de sudoare, aud o bătaie slabă în uşă, dar ea se retrage, se ascunde sub pătură, nu deschide, mami, mă roagă ea, prefer să nu vină nimeni, decât să fie doi-trei, care să vadă că nimeni altcineva în afară de ei nu a venit.

Eu o aprob din toată inima, cine are acum puterea de a afişa o faţă fericită pentru un copil sau doi, dar bătăile în uşă nu se opresc, convinse că cineva este în casă, îi întind o mână, hai să deschidem, Noghi, nu ai de ales, tu i-ai invitat, nu poţi renunţa acum, ea se ridică înfricoşată, spune-le că sunt bolnavă, mă roagă ea, spune-le că totul s-a amânat şi nu am mai apucat să îi anunţăm, doar nu te costă nimic, dar eu mă încăpăţânez, spune-le tu că eşti bolnavă, nu pot să fac lucrurile în locul tău.

Păşim spre uşă ţinându-ne de mână, Noga o deschide înfricoşată, iată că baloanele legate de ea privesc din prag asemenea unui grup de copii curioşi, frunţile lor ating frunţile noastre, iar printre ele se zăreşte un ochi mic de culoarea nisipului, în jurul căruia se adaugă treptat trăsăturile unei feţe arse de soare, încordate, de care ea se apropie încet, fără încredere, temându-se că imediat şi faţa aceasta va exploda în mii de fâşii colorate, dar un zâmbet îi înfloreşte pe buze, lărgindu-se din ce în ce mai mult. Privesc pragul acela îngust, pe care silueta trupului său îl umple şi dealurile umerilor săi ascuţiţi şi îmbrăţişarea aceea lungă şi tăcută a lor care îngheaţă în faţa ochilor mei, sunt ca două păpuşi răsucite una în îmbrăţişarea celeilalte, o lumină caldă de după-amiază de vară mă luminează, o lumină binecuvântată, lipsită de splendoare, neaşteptată, anunţând venirea serii care deja îşi croia drumul către noi, cu bagheta sa răcoroasă, punând în mişcare frunzele aurii ale plopilor, iar dincolo de acest lucru, nimic nu este sigur şi pare că nici nu mai este nevoie de nici un fel de asigurare, nici din cer, nici de pe pământ, tati, spune ea cu o voce fermă, parcă maturizată deodată, ţi-ai amintit, ştiam că îţi vei aminti.